

หนังสือส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หนังสือส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หนังสือส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กิจกรรมโครงการกระจายเสียง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หนังสือส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

จำนวนพิมพ์ ๔๐,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ครั้งแรก พุทธศักราช ๒๕๖๑

ลิขสิทธิ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ผู้จัดพิมพ์

กลุ่มพัฒนาสื่อการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๓๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๘ ๕๙๑๙

[www.http://academic.obec.go.th](http://academic.obec.go.th)

ผู้พิมพ์

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๖๑ ๔๕๖๗

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๕๑๐๑

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

หนังสือส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.-- กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2561.
216 หน้า.

1. สังคมศึกษา--การศึกษาและการสอน (มัธยมศึกษา). I. ชื่อเรื่อง.

300.7

ISBN 978-616-395-932-4

คำนำ

หนังสือส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นหนังสือที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำขึ้น โดยนำเนื้อหาสำคัญของวิชาภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ไทย ประวัติศาสตร์สากล และอาเซียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มาออกแบบข้อมูลของเนื้อหาเป็นภาพ Infographic ในรูปแบบต่างๆ ในแต่ละเนื้อหาที่แตกต่างกันอย่างสร้างสรรค์

นอกจากนี้ได้นำเทคโนโลยี Augmented Reality (AR) หรือการสร้างภาพสามมิติเสมือนจริง มาผสมผสานกับการออกแบบข้อมูลเป็นภาพ Infographic ด้วย ซึ่งการสื่อสารด้วยภาพ Infographic และภาพเคลื่อนไหว Augmented Reality (AR) จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำและเข้าใจเนื้อหาสาระและองค์ความรู้ที่ซับซ้อนได้ง่าย รวดเร็ว และแม่นยำ มากกว่าการอ่านหนังสือปกติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอขอบคุณคณะกรรมการจัดทำต้นฉบับหนังสือส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี รวมทั้งขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ที่ได้สนับสนุนงบประมาณในการจัดพิมพ์หนังสือ และหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้เรียน และผู้สนใจ ได้นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

เศรษฐศาสตร์

• เศรษฐศาสตร์	๖๔
• ระบบเศรษฐกิจ	๖๖
• กลไกราคา	๖๙
• บทบาทของรัฐในการแทรกแซงราคา	๗๐
• ตลาด	๗๒
• สหกรณ์	๗๔
• แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	๗๖
• ปริญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาประเทศ	๗๘
• นโยบายการเงินการคลังของรัฐบาล	๘๐
• การค้าและการเงินระหว่างประเทศ	๘๖
• ประเทศไทย ๔.๐	๙๒

ภูมิศาสตร์

• เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	๑๐
• ลักษณะทางกายภาพของโลก	๑๔
• ทรัพยากรธรรมชาติ	๒๐
• ภัยพิบัติธรรมชาติ	๒๒
• การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ	๓๐
• วิฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม	๓๔
• ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อม
ทางกายภาพกับกิจกรรมของมนุษย์	๔๔
• มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๕๒

ประวัติศาสตร์ไทย

- ประวัติศาสตร์และวิธีการศึกษา ๙๖
- การตั้งถิ่นฐานในดินแดนไทย ๑๐๘
- สถาบันพระมหากษัตริย์ไทย ๑๑๔
- วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญ ๑๑๖
- ๒๐ บุคคลสำคัญของไทย
ที่ได้รับการยกย่องจากยูเนสโก ๑๒๒
- วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ๑๒๖

ประวัติศาสตร์สากล

- อารยธรรมโลกยุคโบราณ ๑๓๒
- การติดต่อระหว่างโลกตะวันออก
กับโลกตะวันตกในสมัยโบราณ ๑๔๔
- เหตุการณ์สำคัญของโลกในสมัยกลาง ๑๔๖
- เหตุการณ์สำคัญของโลกสมัยใหม่ ๑๔๗
- เหตุการณ์สำคัญของโลกสมัยปัจจุบัน ๑๖๒

อาเซียน

- ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ๑๗๔
- อัตลักษณ์และความหลากหลาย ๑๗๘
- เชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น ๑๘๘
- ความเสมอภาคและความยุติธรรม ๑๙๔
- ร่วมมือกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน ๒๐๒

ภูมิศาสตร์

(Geography)

๑. เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

๒. ลักษณะทางกายภาพของโลก

๓. ทรัพยากรธรรมชาติ

๔. ภัยพิบัติทางธรรมชาติ

๕. การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

๖. วิฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับกิจกรรมของมนุษย์

๘. มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

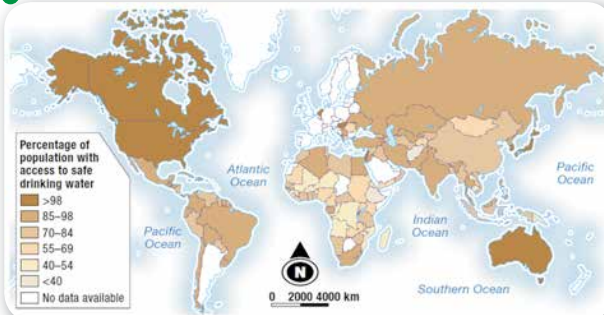
แผนที่

สิ่งที่แสดงถึงลักษณะของพื้นผิวโลก หรือสิ่งที่ปรากฏบนพื้นโลกทั้งที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น มีการย่อส่วนข้อมูลเหล่านั้นลงบนวัตถุที่มีผิวเรียบ และมีการแทนลักษณะของข้อมูลเหล่านั้นด้วยสัญลักษณ์

ประเภทของแผนที่

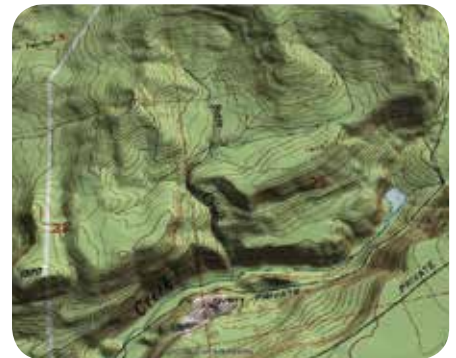
แผนที่ภูมิประเทศ

แผนที่เฉพาะเรื่อง

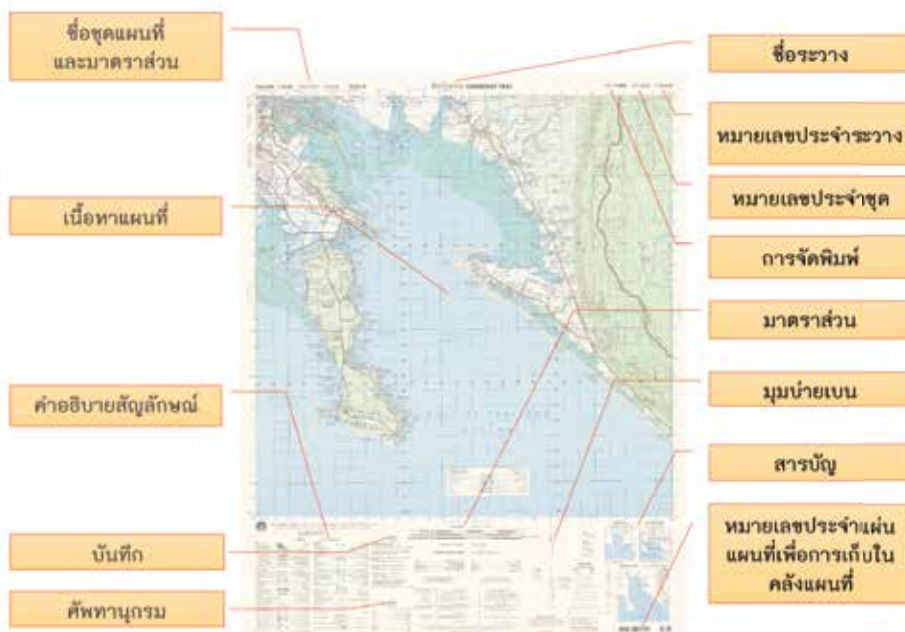

แผนที่ภูมิประเทศ

แผนที่ที่แสดงรายละเอียดของภูมิประเทศ ทั้งแนวราบและแนวตั้ง หรืออาจแสดงให้เห็นเป็น ๓ มิติ

องค์ประกอบของแผนที่

แผนที่เฉพาะเรื่อง

แผนที่ที่สร้างขึ้นจากแผนที่พื้นฐานเพื่อแสดงรายละเอียดเฉพาะอย่าง

ประเภทแผนที่เฉพาะเรื่อง

แผนที่แสดงด้วยจุด ●

- ๑) แผนที่จุด : แสดงตำแหน่งที่ตั้ง และการกระจายหรือมูลค่าของข้อมูล

แผนที่การกระจายประชากร

- ๒) แผนที่สัญลักษณ์สัดส่วน : แสดงข้อมูลเชิงปริมาณด้วยจุดที่มีขนาดที่แตกต่างกัน

แผนที่จำนวนประชากรของเมืองระดับโลก

แผนที่แสดงด้วยเส้น

- ๑) แผนที่เส้น : แสดงโครงข่ายของข้อมูล

แผนที่เส้นทางการบินภายในประเทศ

- ๒) แผนที่ไหลเวียน : แสดงข้อมูลเชิงปริมาณด้วยเส้นที่มีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด

แผนที่การค้าทาสข้ามมหาสมุทรแอตแลนติก

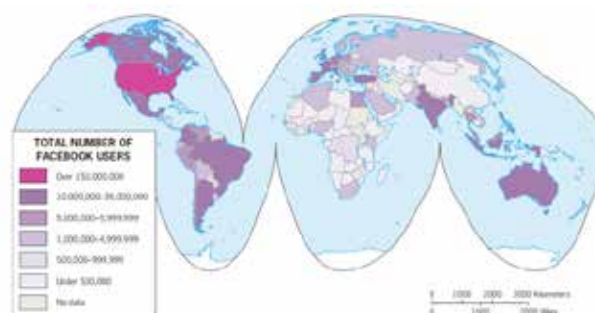
แผนที่แสดงด้วยพื้นที่ ☁

- ๑) แสดงตำแหน่งที่ตั้ง และการกระจายของข้อมูลทางกายภาพเพียงชนิดเดียว

แผนที่เขตภูมิอากาศ

- ๒) แสดงข้อมูลเชิงปริมาณที่มีการแบ่งชั้นบนพื้นที่

แผนที่จำนวนผู้ใช้ Facebook

รูปถ่ายทางอากาศ

คือ รูปถ่ายของลักษณะภูมิประเทศพื้นผิวโลกจากการถ่ายรูปในระยะไกล ด้วยกล้องถ่ายรูปที่ติดกับเครื่องบินในการถ่ายภาพ แบ่งได้เป็น ๓ ประเภท

ประเภทของรูปถ่ายทางอากาศ

รูปถ่ายแนวดิ่ง

- ได้จากกล้องถ่ายรูปที่ติดตั้งให้แนวแกนกล้องถ่ายรูปขนานกับแนวดิ่ง
- นิยมใช้อย่างกว้างขวาง เช่น งานรังวัดจากรูปถ่าย และงานแปลความหมายในกิจการต่างๆ

รูปถ่ายเฉียงต่ำ

- กำหนดให้แกนกล้องทำมุมกับแนวดิ่ง
- ไม่ปรากฏแนวขอบฟ้าบนรูปถ่าย

รูปถ่ายเฉียงสูง

- กำหนดให้แกนกล้องทำมุมกับแนวดิ่งโดยมีมุมเอียงที่มาก
- ปรากฏแนวขอบฟ้าบนรูปถ่าย

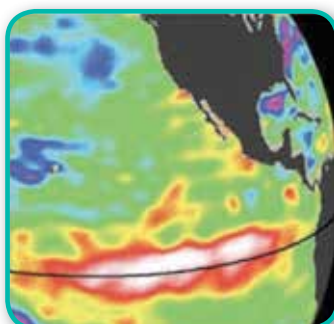
ภาพจากดาวเทียม

คือ ภาพเชิงเลขที่แสดงข้อมูลพื้นผิวภูมิประเทศ ด้วยเทคนิคการรับรู้จากระยะไกลโดยอาศัยดาวเทียมในการบันทึกข้อมูลเพื่อการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ

ตัวอย่างภาพจากดาวเทียม

ภาพถ่ายช่วงคลื่นตามองเห็นและอินฟราเรดใกล้

ภาพถ่ายช่วงคลื่นไมโครเวฟ

ภาพถ่ายช่วงคลื่นอินฟราเรดความร้อน

เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ

การบูรณาการความรู้และเทคโนโลยีทางด้านการรับรู้จากระยะไกล (Remote Sensing [RS]) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System [GIS]) และระบบดาวเทียมนำหนของโลก (Global Navigation Satellite System [GNSS]) เพื่อประยุกต์ใช้งานในด้านต่างๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

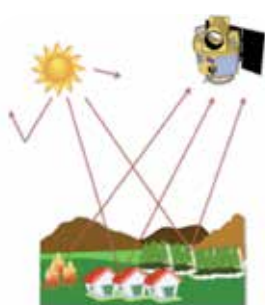
ระบบข้อมูลข่าวสารที่เชื่อมโยงกับค่าพิกัดภูมิศาสตร์และรายละเอียดของวัตถุนบนพื้นโลก โดยใช้คอมพิวเตอร์ที่ประกอบด้วยฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์เพื่อการนำเข้า จัดเก็บ ปรับแก้ แปลง วิเคราะห์ข้อมูล และแสดงผลพื้ใน รูปแบบต่างๆ

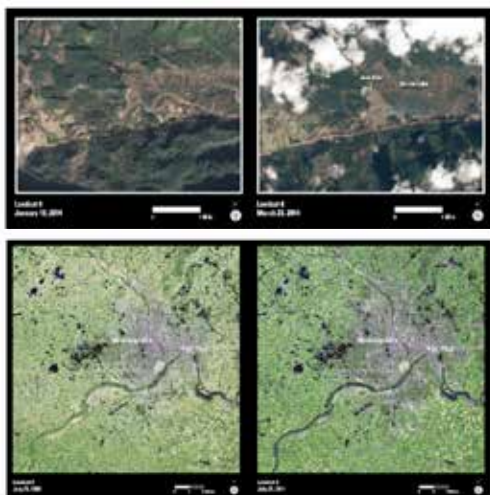
การรับรู้จากระยะไกล (RS)

ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS)

ระบบดาวเทียมนำหนของโลก (GNSS)

วิทยาศาสตร์และศิลปะของการได้มาซึ่งข้อมูล เกี่ยวกับวัตถุ พื้นที่หรือปรากฏการณ์ จากเครื่องมือบันทึกข้อมูล โดยปราศจากการเข้าไปสัมผัสวัตถุเป้าหมายแต่ใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเป็นสื่อในการได้มาของข้อมูล

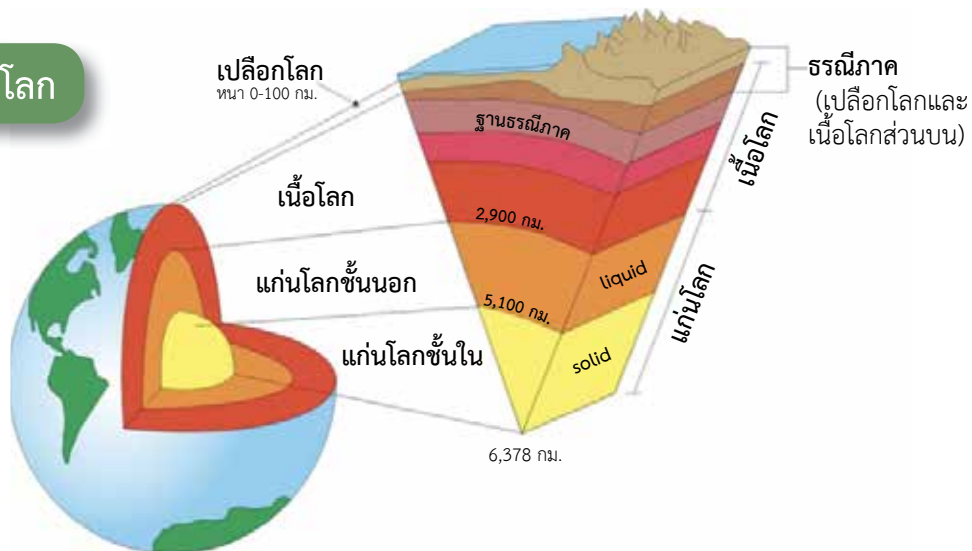
เทคโนโลยีในการกำหนดตำแหน่งและนำหนบนพื้นโลกโดยอาศัยดาวเทียม สถานีภาคพื้นดิน และเครื่องรับสัญญาณ

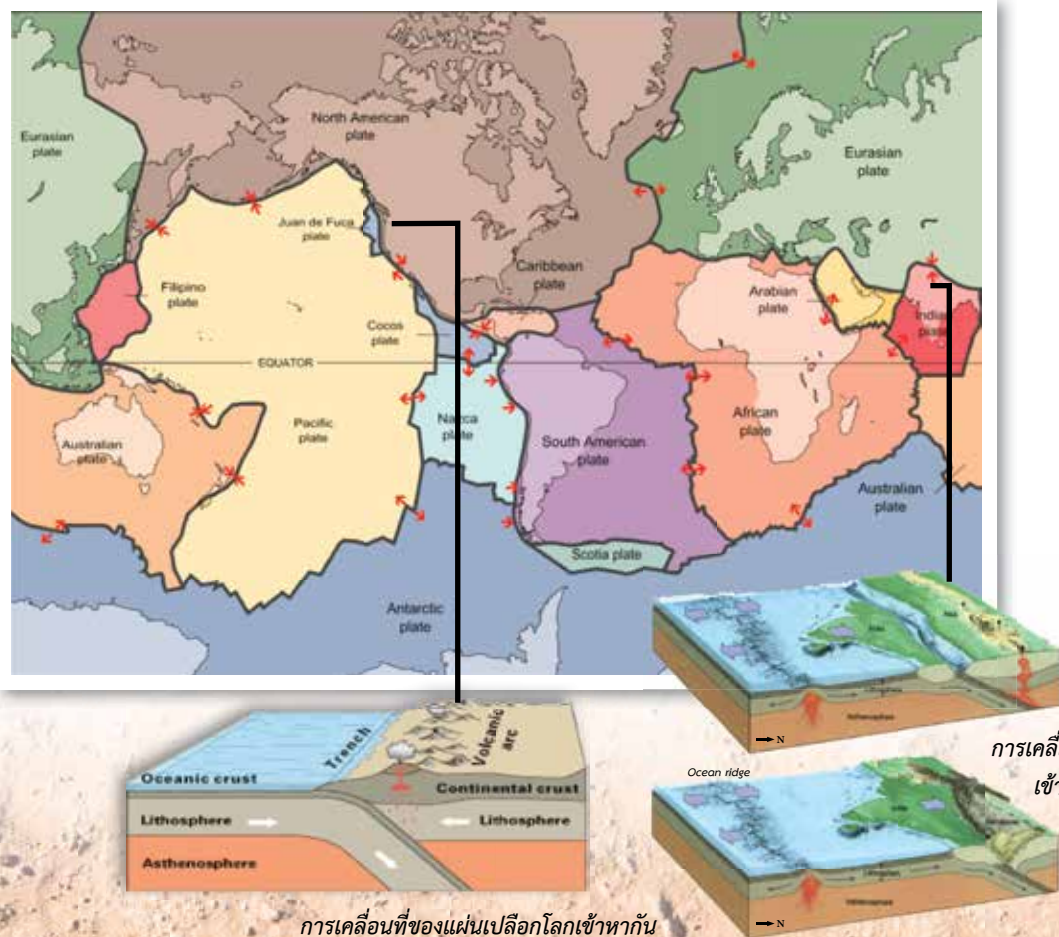
๒ ลักษณะทางกายภาพของโลก

ธรณีภาค

โครงสร้างภายในโลก

แผ่นเปลือกโลกหลัก พื้นสมุทร และพื้นทวีป ๑๕ แผ่น

ลักษณะภูมิประเทศของโลก

ที่ราบดินดอนสามเหลี่ยม

ที่ราบน้ำท่วมถึง

ที่ราบสูงระหว่างเขา

ที่ราบลุ่ม

ที่ราบ

ที่ราบสูง

ภูเขา

ภูเขาสูงปานกลาง

ภูเขาสูง

ทะเลทราย

ภูเขาไฟ

ภูเขาหินคดโค้ง

ชายฝั่งยกตัว

ชายฝั่งจมตัว

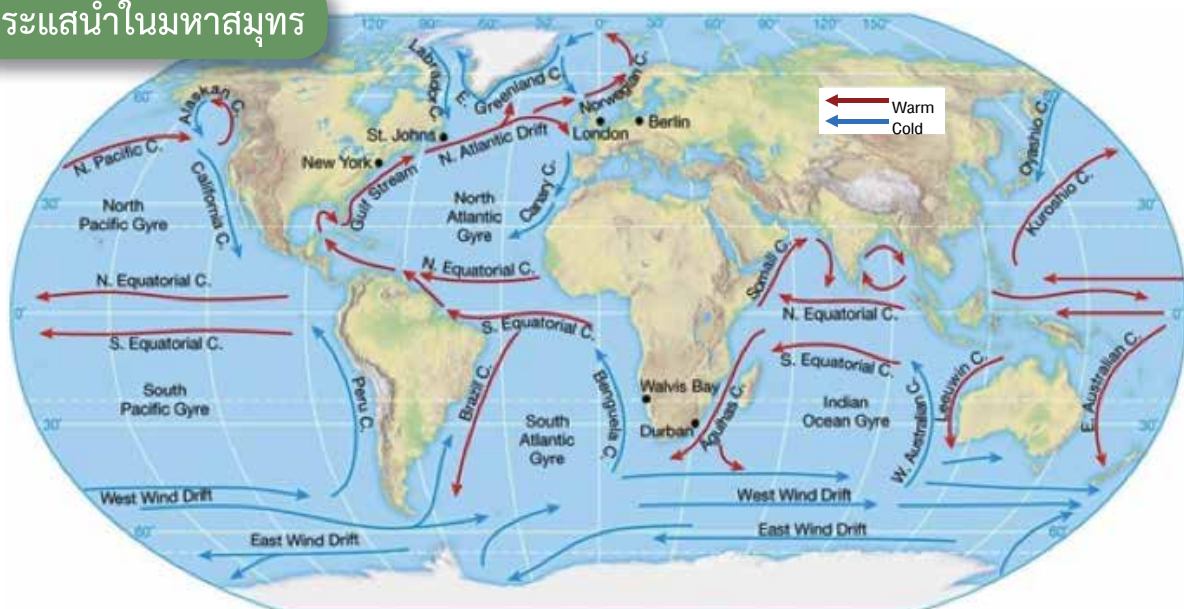
เกาะปะการัง

อุทกภาค

วัฏจักรน้ำ

กระแสน้ำในมหาสมุทร

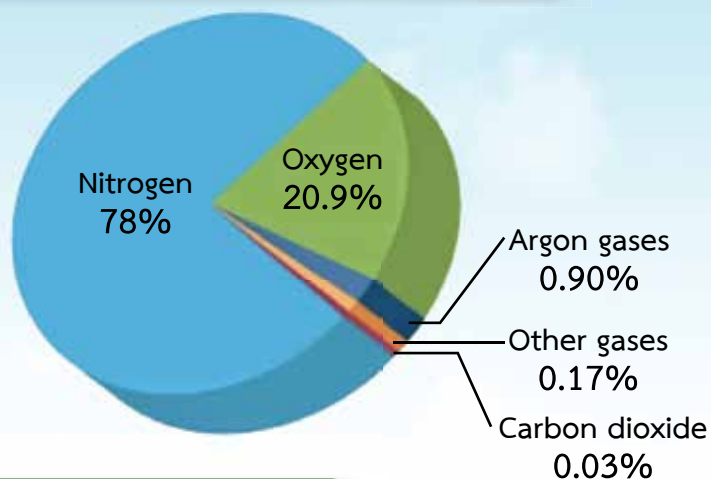

กระแสน้ำในมหาสมุทรเป็นการเคลื่อนที่ของน้ำในมหาสมุทรที่ค่อนข้างถาวร ต่อเนื่อง และมีทิศทาง ซึ่งเกิดจากการหมุนรอบตัวเองของโลก ลมประจำ ความแตกต่างของความร้อนที่ได้รับจากดวงอาทิตย์ ความเค็ม และความหนาแน่นของน้ำ

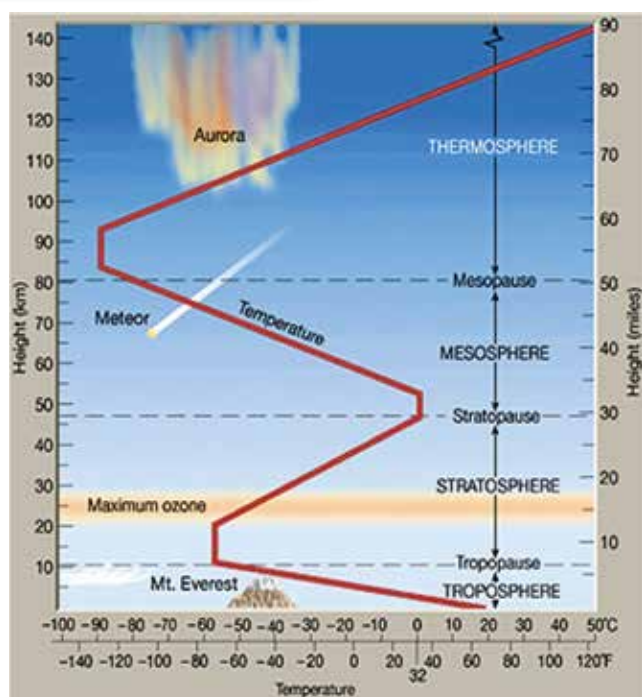
กระแสน้ำในมหาสมุทรอาจไหลเป็นระยะทางหลายพันกิโลเมตร และมีส่วนกำหนดภูมิอากาศของทวีปโดยเฉพาะอุณหภูมิ ในซีกโลกเหนือกระแสน้ำไหลเวียนตามเข็มนาฬิกา ส่วนในซีกโลกใต้ไหลทวนเข็มนาฬิกา

บรรยากาศภาค

ส่วนประกอบของบรรยากาศ

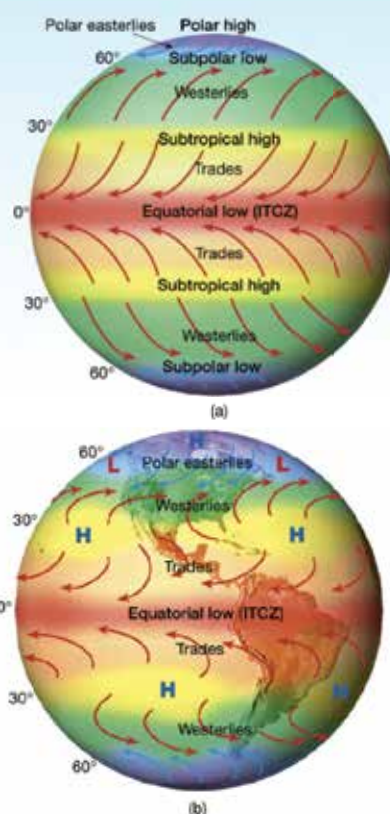
ชั้นบรรยากาศ

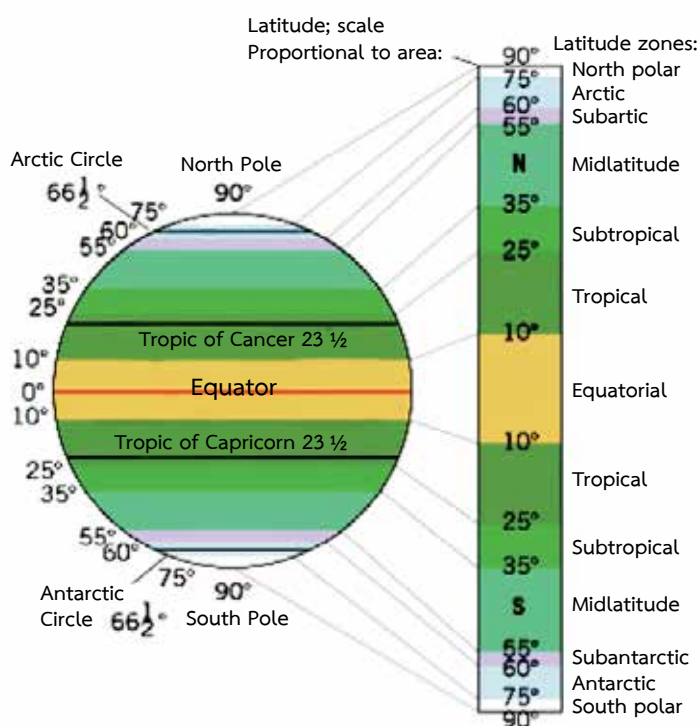
โทรโพสเฟียร์ เป็นชั้นที่ติดกับพื้นผิวโลก มีความหนาแน่นมาก อุณหภูมิของอากาศลดลงตามความสูงของพื้นที่ มีความสัมพันธ์กับโลกมากที่สุด โดยเฉพาะด้านอุตุนิยมวิทยา

ระบบลมบนพื้นโลก

สัมพันธ์กับแนวความกดอากาศจากเส้นศูนย์สูตรไปยังขั้วโลกเหนือและขั้วโลกใต้

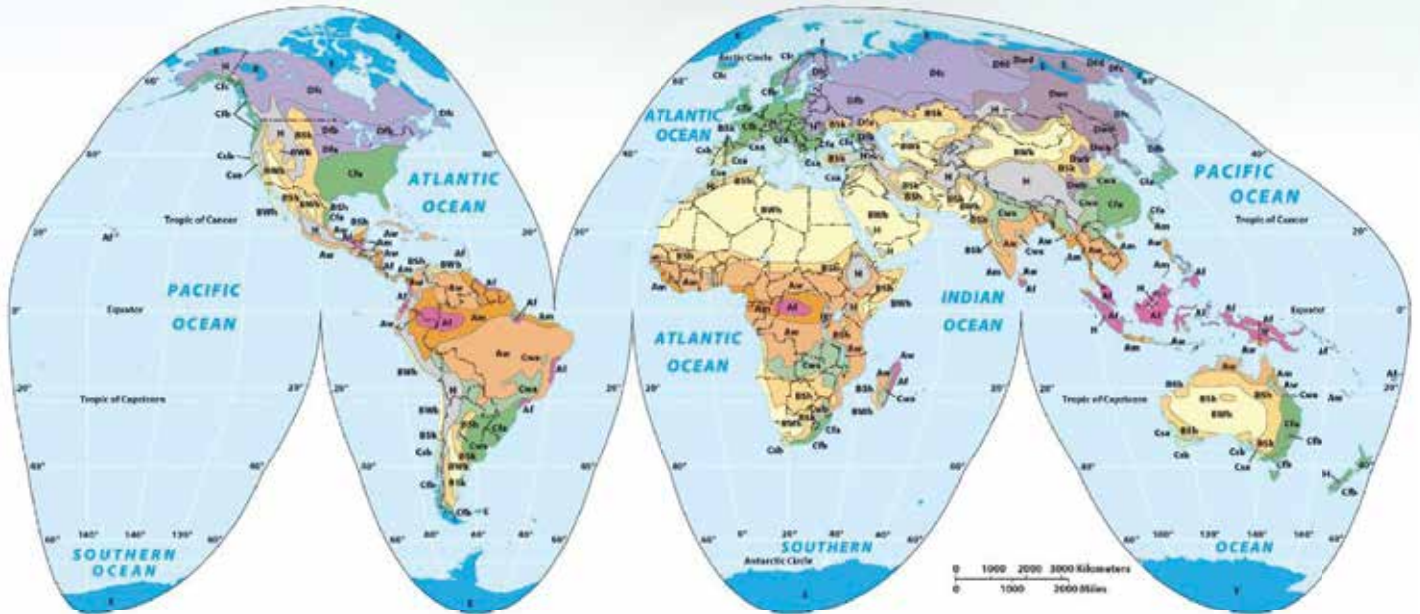

เขตละติจูดตามปัจจัยของภูมิอากาศ

เขตภูมิอากาศของโลก

- เขตภูมิอากาศจำแนกโดยใช้ข้อมูลค่าเฉลี่ยอุณหภูมิและหยาดน้ำฟ้า
- ภูมิอากาศแตกต่างกันตามละติจูด ลักษณะภูมิประเทศ ระยะใกล้ไกลจากทะเล และกระแสน้ำ

เขตภูมิอากาศของโลกจัดตาม เคิปเพิน-ไกเกอร์

A ภูมิอากาศชื้นแบบศูนย์สูตร
Af ไม่มีฤดูแล้ง
Am ฤดูแล้งสั้น
Aw ฤดูหนาวแห้งแล้ง

B ภูมิอากาศแห้งแล้ง
BS กึ่งแล้ง
BW แล้ง
 h = ร้อน
 k = หนาว

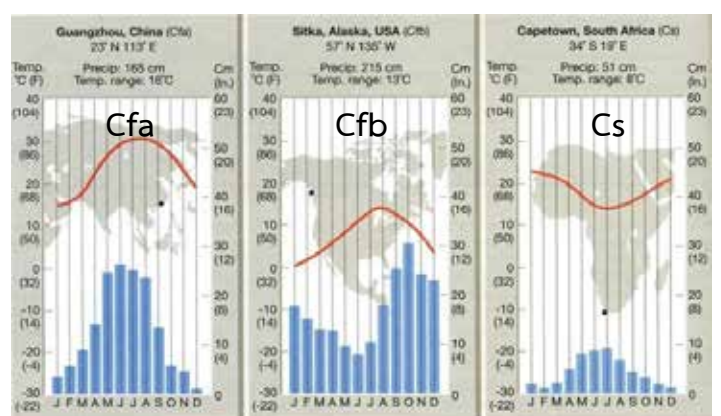
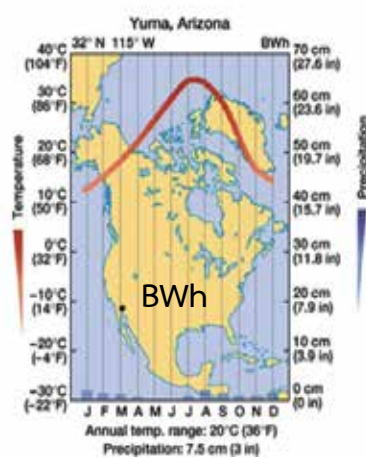
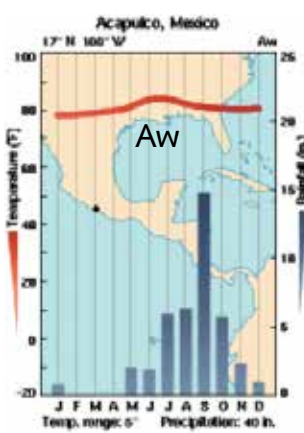
C ภูมิอากาศอบอุ่นชื้น
Cf ไม่มีฤดูแล้ง
Cw ฤดูแล้งสั้น
Cs ฤดูหนาวแห้ง

D ภูมิอากาศหนาวชื้น
Df ไม่มีฤดูแล้ง
Dw ฤดูหนาวแห้ง

E ภูมิอากาศหนาวแบบขั้วโลก
E ทundraและน้ำแข็ง
 H ภูมิอากาศแบบที่สูง
H ที่สูงทั่วไป

a = ฤดูร้อนร้อน
 b = ฤดูร้อนเย็นสบาย
 c = ฤดูร้อนสั้นและเย็นสบาย
 d = ฤดูหนาวหนาวจัด

ดัดแปลงจาก H.J. de Blij, P.O. Muller, and John Wiley & Sons, Inc., 2012

กราฟภูมิอากาศ (climograph) แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภูมิอากาศ เส้นกราฟแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน กราฟแท่งแสดงปริมาณฝนเฉลี่ยรายเดือน

ชีวภาค

ชีวนิเวศ (biome) คือ พื้นที่ที่มีภูมิอากาศ ลักษณะทางกายภาพ และลักษณะของกลุ่มสิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) ที่คล้ายคลึงกัน

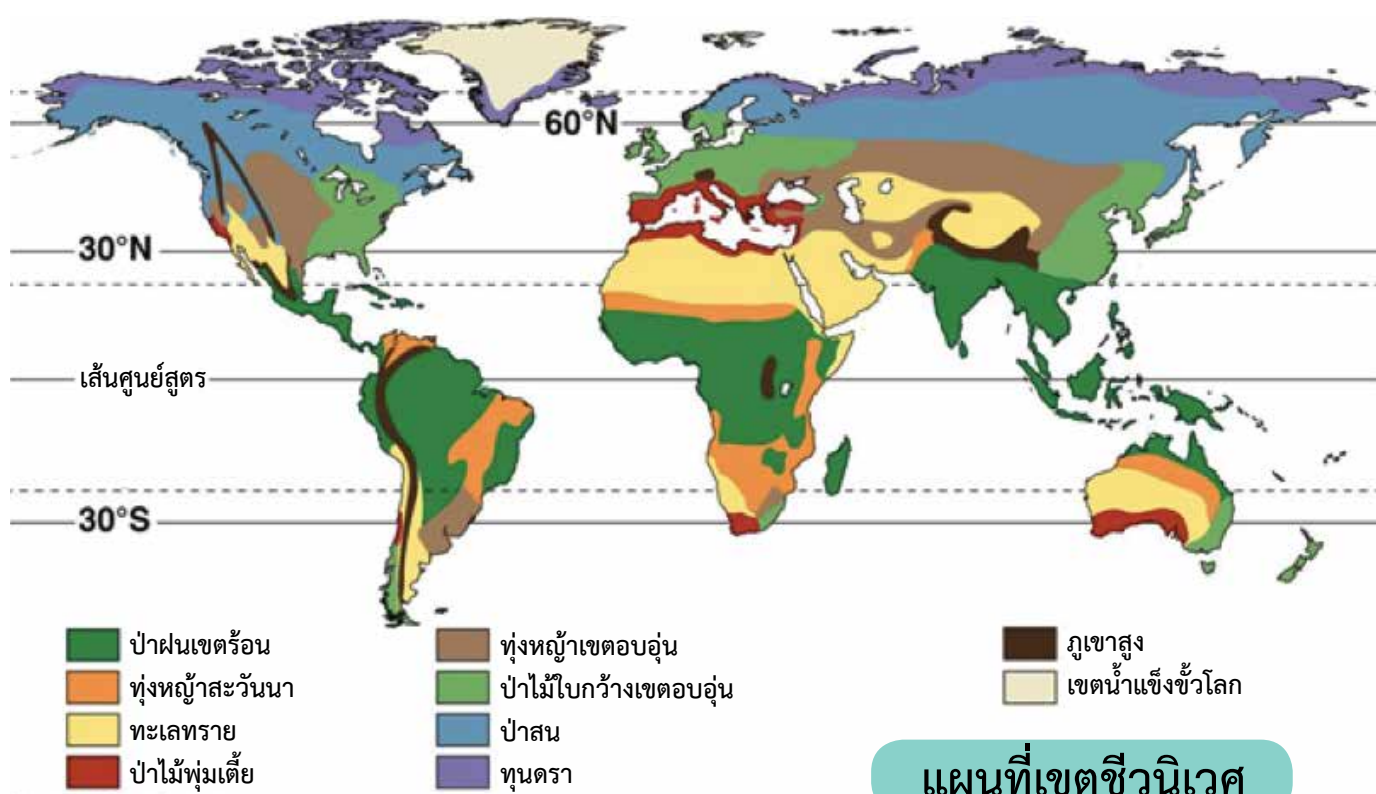
ป่าสน (taiga)

ป่าไม้พุ่มเตี้ย (chaparral)

ป่าฝนเขตร้อน (tropical rainforest)

ทะเลทราย (desert)

ทุ่งหญ้าสะวันนา (savanna)

ทุ่งหญ้าเขตอบอุ่น (steppe)

๓ ทรัพยากรธรรมชาติ

สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีประโยชน์
และสามารถตอบสนองต่อความต้องการ
ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ได้

ทรัพยากรทดแทนได้

เป็นทรัพยากรที่เกิดขึ้นทดแทนได้ทัน
กับการใช้ของมนุษย์ เช่น น้ำ ดิน ป่าไม้

ทรัพยากรทดแทนไม่ได้

ใช้แล้วหมดไปหรือเกิดขึ้นใหม่ได้ช้าจนทำให้
ไม่เพียงพอต่อความต้องการของมนุษย์
เช่น เชื้อเพลิงฟอสซิล แร่

๙๗%
น้ำเค็ม

๓%
น้ำจืด

ทรัพยากรน้ำ

สำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์
แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

น้ำผิวดิน เกิดจากหยาดน้ำฟ้า หรือน้ำในบรรยากาศ และไหลบ่า
หรืออาจถูกกักเก็บบนพื้นผิวของโลก ได้แก่ แม่น้ำ ลำธาร
คลอง หนอง บึง ทะเลสาบ และพื้นที่ชุ่มน้ำ

น้ำใต้ดิน แทรกตัวอยู่ในช่องว่างใต้ผิวดินและชั้นหิน
น้ำใต้ดินที่อยู่ในเขตอิมน้ำเรียกว่า “น้ำบาดาล”

ทรัพยากร ธรรมชาติ ที่สำคัญ

ทรัพยากรดิน

เกิดจากการแปรสภาพ และการผุพังของหินและแร่
ผสมกับอินทรีย์วัตถุที่เน่าเปื่อย เมื่อมีอากาศและ
น้ำในปริมาณที่เหมาะสม ดินจะเป็นแหล่งค้าจุนและ
เป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของพืช

ทรัพยากรป่าไม้

เป็นแหล่งวัตถุดิบของปัจจัยสี่ และรักษาสสมดุลของสิ่งแวดล้อม

- ป่าไม้เนื้อแข็งเขตร้อน อยู่ใกล้เขตศูนย์สูตร ได้รับแสงแดดสม่ำเสมอ และมีปริมาณฝนตกชุกอุณหภูมิสูงสม่ำเสมอ ๒๐ - ๓๕ องศาเซลเซียส
- ป่าไม้เนื้อแข็งเขตอบอุ่น อยู่ระหว่างละติจูด ๒๓ - ๕๘ องศาเหนือและใต้
- ป่าไม้เนื้ออ่อน อยู่ตั้งแต่ละติจูด ๕๘ องศาเหนือขึ้นไปถึงขั้วโลก

ทรัพยากรแร่

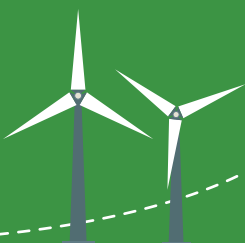
เป็นธาตุหรือสารประกอบอนินทรีย์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีโครงสร้างและส่วนประกอบที่แน่นอน มีสมบัติต่างๆ เฉพาะตัว แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ แร่ประกอบหิน กับแร่เศรษฐกิจ

- แร่โลหะ เช่น เหล็ก ดีบุก ทองคำ ตะกั่ว อะลูมิเนียม
- แร่อโลหะ เช่น ซิลิกา กำมะถัน หินเกลือ ไมกา ดินขาว

เชื้อเพลิงฟอสซิล

เป็นทรัพยากรพลังงานประเภททดแทนไม่ได้ เกิดจากการทับถม และแปรสภาพของซากสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ ได้แก่ น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ และถ่านหิน

พลังงานทดแทน

ใช้ทดแทนเชื้อเพลิงฟอสซิล

- พลังงานทางเลือก (alternative energy) เช่น หินน้ำมัน (oil shale) ทรายน้ำมัน (tar sand)
- พลังงานหมุนเวียน (renewable energy) ได้จาก แสงอาทิตย์ น้ำ ลม คลื่น และพลังงานความร้อนใต้พิภพ

องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ แร่ น้ำ อากาศ และอินทรีย์วัตถุที่เหมาะสม

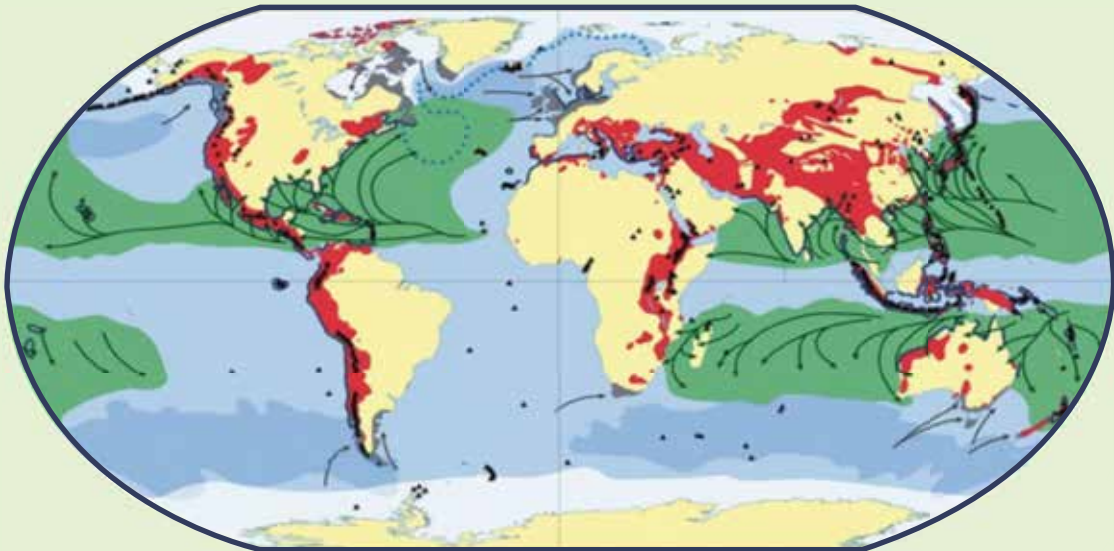
- ดินเหนียว มีเนื้อละเอียด ยึดหยุ่นสูงเมื่อเปียกน้ำ อุ่นน้ำได้ดี
- ดินร่วน มีเนื้อค่อนข้างละเอียด ยึดหยุ่นพอควร ระบายน้ำได้ดีปานกลาง
- ดินทราย มีเนื้อเกะก้นไม่แน่น ระบายน้ำและอากาศได้ดีมาก อุ่นน้ำได้น้อย

๕

ภัยพิบัติธรรมชาติ

อันตรายหรือภัยพิบัติที่เกิดจากธรรมชาติ มีความรุนแรง
และก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน
ในพื้นที่ตั้งแต่ระดับชุมชน ประเทศ หรือภูมิภาค

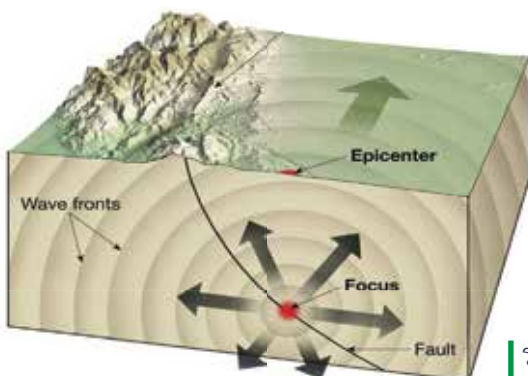
เขตภัยพิบัติธรรมชาติประเภทต่างๆ ของโลก

- เขตแผ่นดินไหว
- ▲▲ เขตภูเขาไฟปะทุ
- เขตพายุหมุนเขตร้อน
- ขาผีเสื้อที่เกิดสึนามิ และคลื่นพายุซัดฝั่ง
- เขตพายุหมุนนอกเขตร้อน
- เขตที่มีคลื่นสูงมากกว่า ๕ เมตร

ภัยพิบัติด้านธรณีภาค

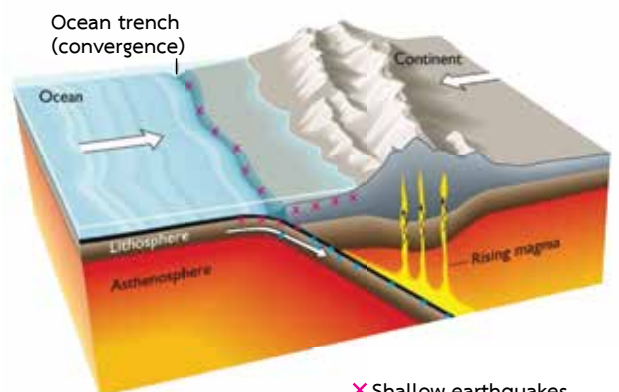
แผ่นดินไหว

การสั่นสะเทือนของแผ่นดินบนพื้นผิวโลก

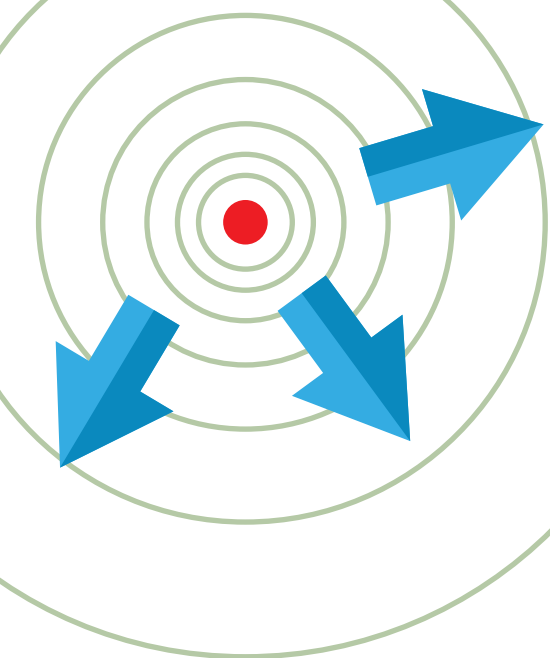

รอยเลื่อนมีพลัง (active fault)
จุดเหนือศูนย์แผ่นดินไหว (epicenter)
ศูนย์เกิดแผ่นดินไหว (focus)

แผ่นดินไหวตื้น 0 - 70 กม.
แผ่นดินไหวลึกปานกลาง 70 - 300 กม.
แผ่นดินไหวลึกมาก >300 กม.

× Shallow earthquakes
● Deep earthquakes (mainly thrust faulting)

ไฟไหม้

การสั่นไหวของแผ่นดิน

ประเภทแผ่นดินไหว (types of earthquake) ตามขนาดแผ่นดินไหว

ขนาดเล็กมาก (micro earthquake)	มีขนาด ๐ - ๓.๐
ขนาดเล็ก (minor earthquake)	มีขนาด ๓.๐ - ๓.๙
ขนาดเบา (light earthquake)	มีขนาด ๔.๐ - ๔.๙
ขนาดปานกลาง (moderate earthquake)	มีขนาด ๕.๐ - ๕.๙
ขนาดรุนแรง (strong earthquake)	มีขนาด ๖.๐ - ๖.๙
ขนาดรุนแรงมาก (major earthquake)	มีขนาด ๗.๐ - ๗.๙
ขนาดใหญ่มาก (great earthquake)	มีขนาด ๘.๐ และ >

รอยแตกบนพื้นดิน

การทำให้ดินเหลว

แผ่นดินถล่ม

สึนามิ

earthquake

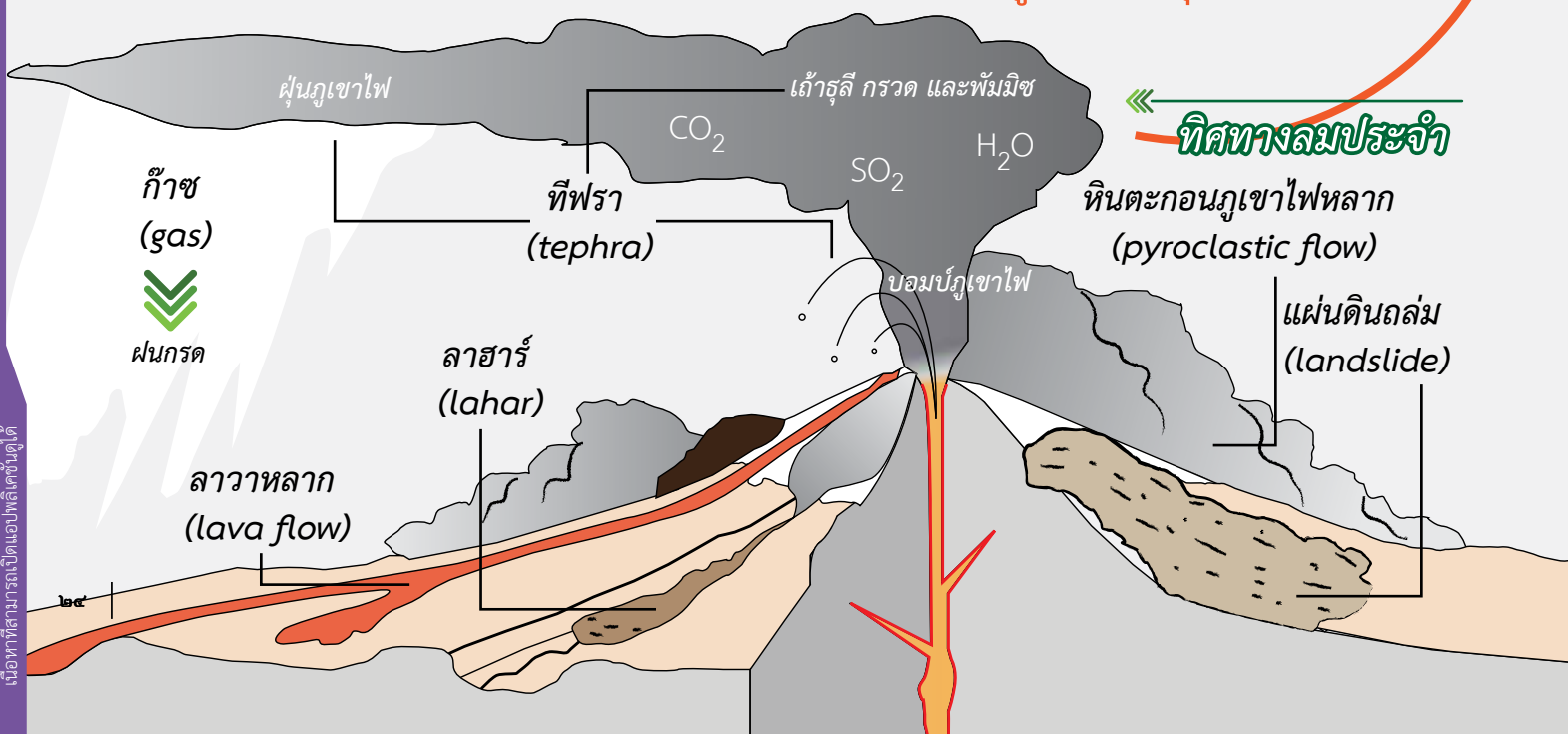
การปะทุแบบพินีเยน

ลักษณะที่แมกมาใต้พื้นผิวโลกแทรกดัน
หรือปะทุขึ้นมาตามรอยแยก
แผ่นธรณีภาค หรือปล่องภูเขาไฟ
จนพ่นพื้นผิวแผ่นดิน ภูเขาไฟ
มีพลังส่วนใหญ่กระจายอยู่บริเวณ
ขอบแผ่นธรณีภาค มีทั้งที่อยู่บนแผ่นดินทวีป
เกาะ และใต้มหาสมุทร

การปะทุแบบสวาวยเอี้ยน

ภัยพิบัติจากภูเขาไฟปะทุ
จะมีผลกระทบ
เกิดตามมาแตกต่างกัน
ขึ้นอยู่กับขนาดความรุนแรง
และลักษณะรูปแบบการปะทุ
ของภูเขาไฟแต่ละลูก
ภัยพิบัติหลัก ที่เกิดจาก
ภูเขาไฟปะทุ ประกอบด้วย

การเคลื่อนที่ของมวลวัตถุ

เศษหิน ดินหรือหินฐาน เคลื่อนที่ตามความลาดชันภายใต้
อิทธิพลแรงดึงดูดของโลก

ประเภทการเคลื่อนที่
ของมวลวัตถุ แตกต่างกัน

การเคลื่อนที่
ของวัตถุใน
สภาพแห้ง
และสภาพมีน้ำ

ตามความเร็ว
ในการเคลื่อนที่

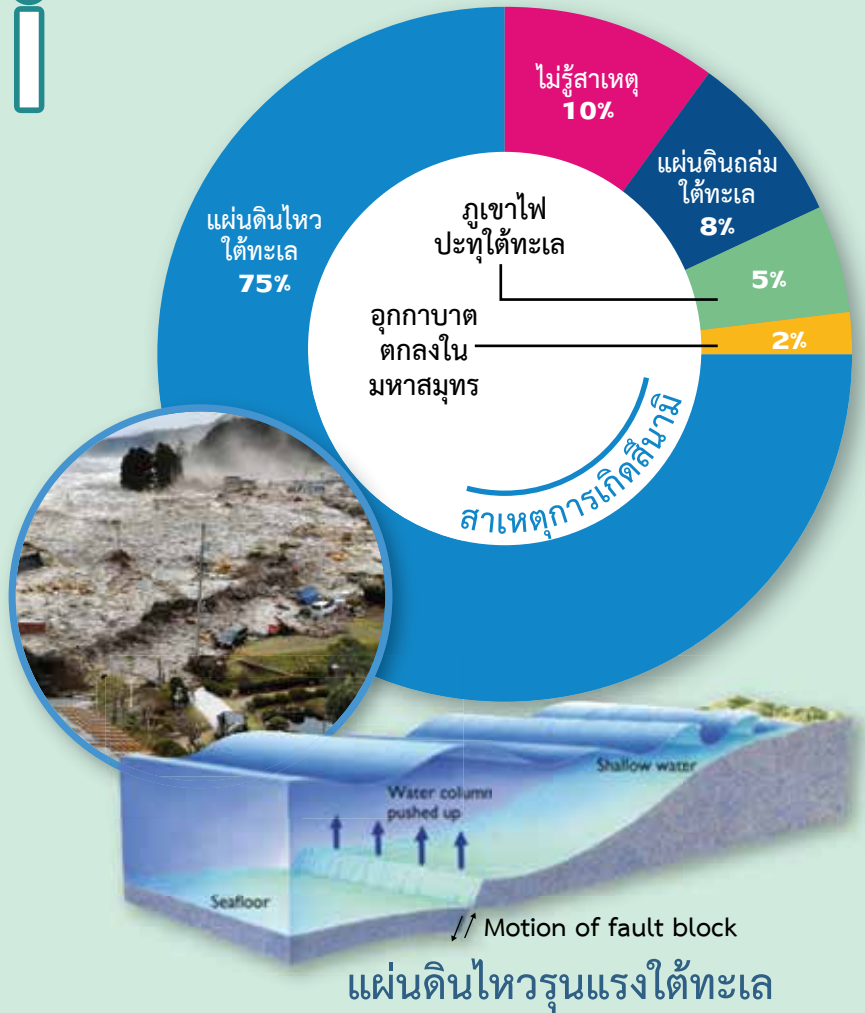

mass
movement

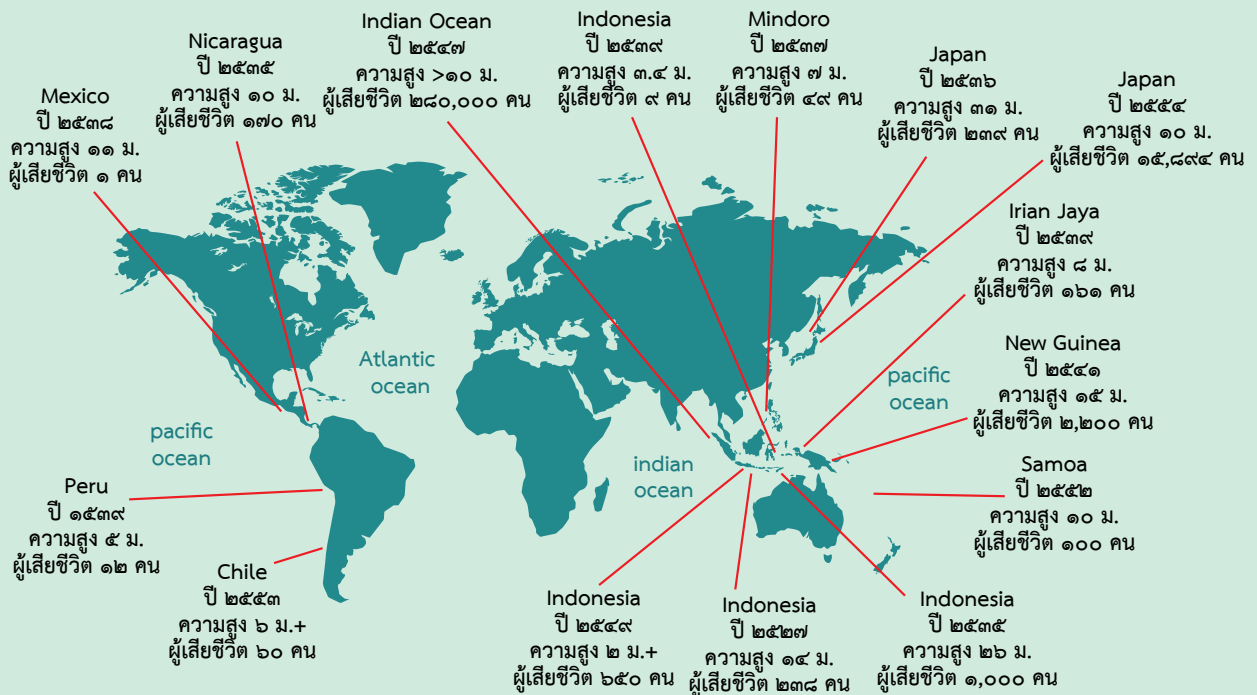
tsunami

สึนามิ

การเกิดชุดคลื่นที่ก่อตัวเป็นคลื่นสูง
เหมือนกำแพงน้ำขนาดใหญ่
เมื่อเคลื่อนเข้าสู่เขตน้ำตื้นใกล้ชายฝั่ง
คลื่นจะซัดไหลท่วมชายฝั่งอย่างรวดเร็ว
เกิดจากมวลน้ำในทะเลและมหาสมุทร
ถูกรบกวนอย่างรุนแรง จากสาเหตุต่างๆ
คลื่นที่ไหลท่วมชายฝั่งจะมีพลังทำลาย
และสร้างความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน
เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
ในบริเวณชายฝั่งทะเลที่เกิด

เหตุการณ์สึนามิที่สำคัญ ที่เกิดขึ้นในช่วง พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๕๔
(ประเทศที่เกิด ปีที่เกิด ความสูงคลื่นสึนามิ (เมตร) และจำนวนผู้เสียชีวิต)

เขตพื้นที่
ประจวบ
และเลี้ยงต่อ
การเกิดสึนามิ

80% เกิดอยู่ในบริเวณ
ชายฝั่งมหาสมุทร
แปซิฟิก

ภัยพิบัติด้านอุทกภาค

อุทกภัย

การไหลล้นของน้ำเข้าท่วมแผ้วกว้างบนแผ่นดินที่ปกติแห้ง เกิดจากฝนตกหนักหรือหิมะละลาย หรือคลื่นทะเลสูงพัดขึ้นฝั่ง หรือเขื่อนพัง การไหลล้นของน้ำเข้าท่วมจะเกิดขึ้นได้ทั้งอย่างรวดเร็ว และเกิดขึ้นอย่างช้าๆ มีคาบเวลาที่ใช้เวลาหลายวันหรือหลายสัปดาห์ หรือเป็นเดือน อุทกภัยที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับภัยด้านกาลอากาศที่รุนแรง

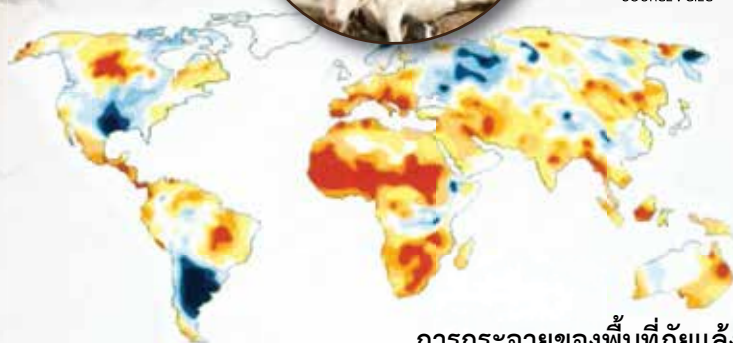

ภัยแล้ง

เกิดจากการมีฝนตกน้อยกว่าปกติ หรือไม่ตกต้องตามฤดูกาล ทำให้ขาดแคลนน้ำ

SOURCE : GIEC

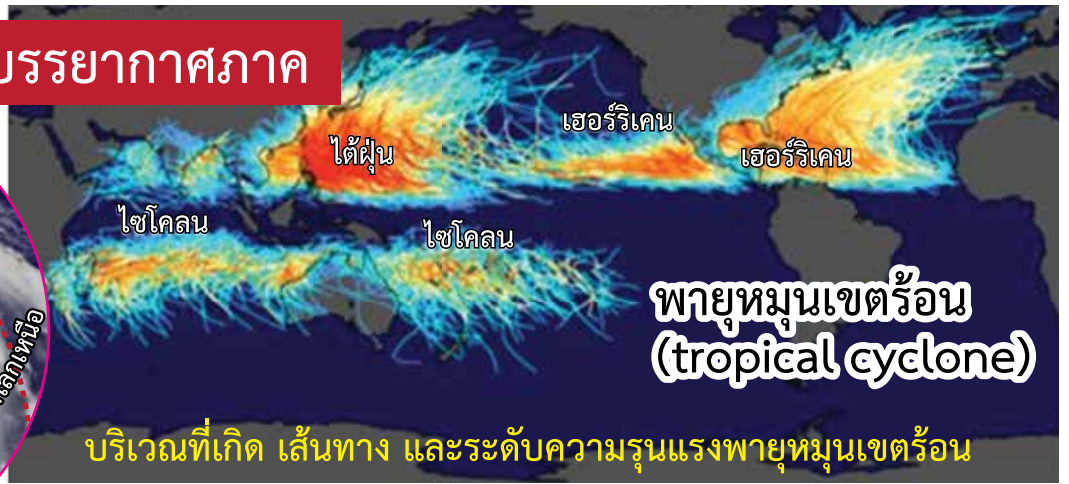
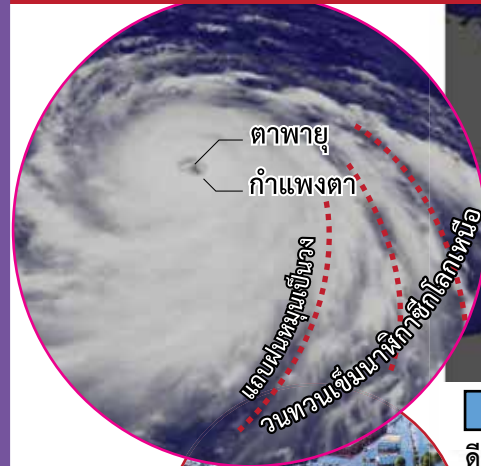

การกระจายของพื้นที่ภัยแล้ง

-4	-2	0	2	4
ขาดแคลนน้ำ				น้ำมีมากเกินไป

drought

ภัยพิบัติด้านบรรยากาศ

TD	TS	1	2	3	4	5
----	----	---	---	---	---	---

ดีเปรสชัน พายุโซนร้อน

มาตรวัดระดับความรุนแรงพายุเฮอริเคน

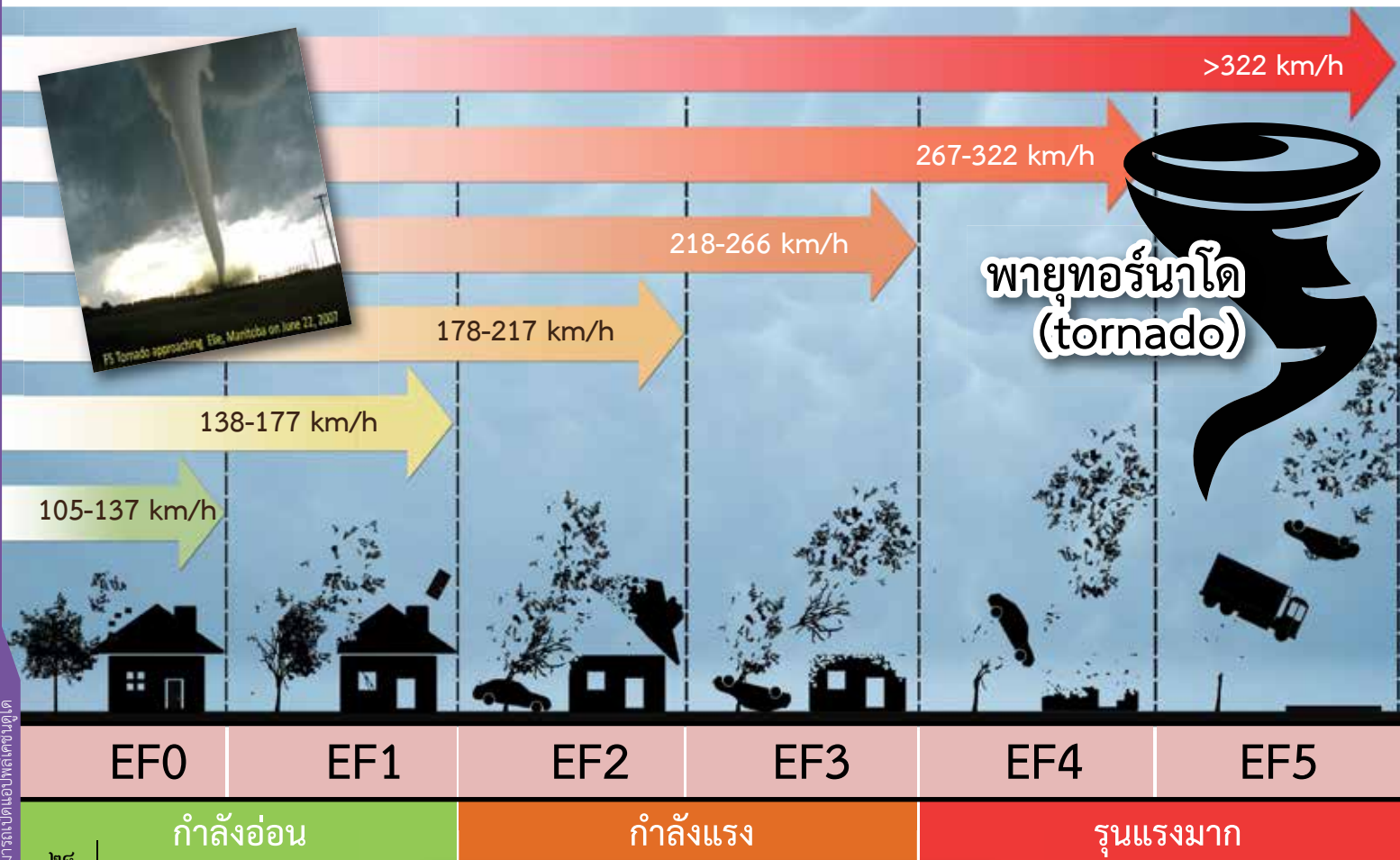
CATEGORY 1	CATEGORY 2	CATEGORY 3	CATEGORY 4	CATEGORY 5
Minimal damage	Moderate damage	Extensive damage	Extreme damage	Catastrophic
Winds 119-153 kph	Winds 154-177 kph	Winds 178-208 kph	Winds 209-251 kph	Winds 252 kph and more
Surge 1.5 m.	Surge 2-2.5 m.	Surge 2.5-4 m.	Surge 4-5.5 m.	Surge >5.5 m.

พายุไต้ฝุ่น ไต้ฝุ่นที่รุนแรงมาก ไต้ฝุ่นที่รุนแรงมาก ซูเปอร์ไต้ฝุ่น

ไซโคลนที่รุนแรงมาก ไซโคลนที่รุนแรงมาก ซูเปอร์ไซโคลน

พายุไซโคลน
ไซโคลนที่แรง

ทอร์นาโดไม่ได้เกิดจากพายุฝนฟ้าคะนองซูเปอร์เซลล์

ความเร็วลมและระดับความเสียหาย

ทอร์นาโดเกิดจากพายุฝนฟ้าคะนองซูเปอร์เซลล์

ภัยพิบัติด้านชีวภาค

ไฟป่า

ไฟพื้นดิน
(ground fire)
ไฟป่าที่เผาไหม้
เชื้อเพลิงที่ทับถมอยู่ในดิน

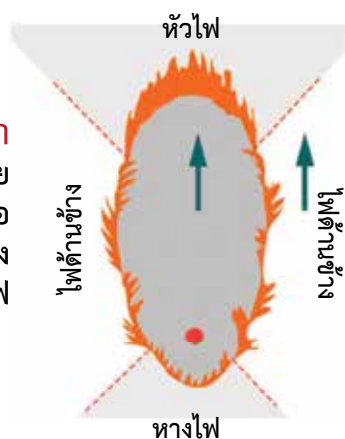
ไฟพื้นผิว
(surface fire)
ไฟป่าที่เผาไหม้เชื้อเพลิง
ที่อยู่บนพื้นป่า

ไฟเรือนยอด
(crown fire)
ไฟป่าที่เผาไหม้
เรือนยอดของต้นไม้

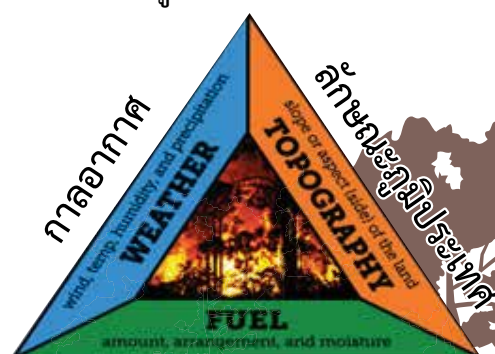
ธรรมชาติไฟป่า

จะประกอบด้วย
ไฟ ๓ ส่วน คือ
หัวไฟ ไฟด้านข้าง
และหางไฟ

พฤติกรรมไฟป่า

ที่เผาไหม้จะรุนแรงน้อยหรือมาก
ขึ้นอยู่กับ 3 องค์ประกอบ

ผลกระทบจากไฟป่า

สังคมพืช

ดิน

น้ำ

อากาศ

สัตว์ป่า

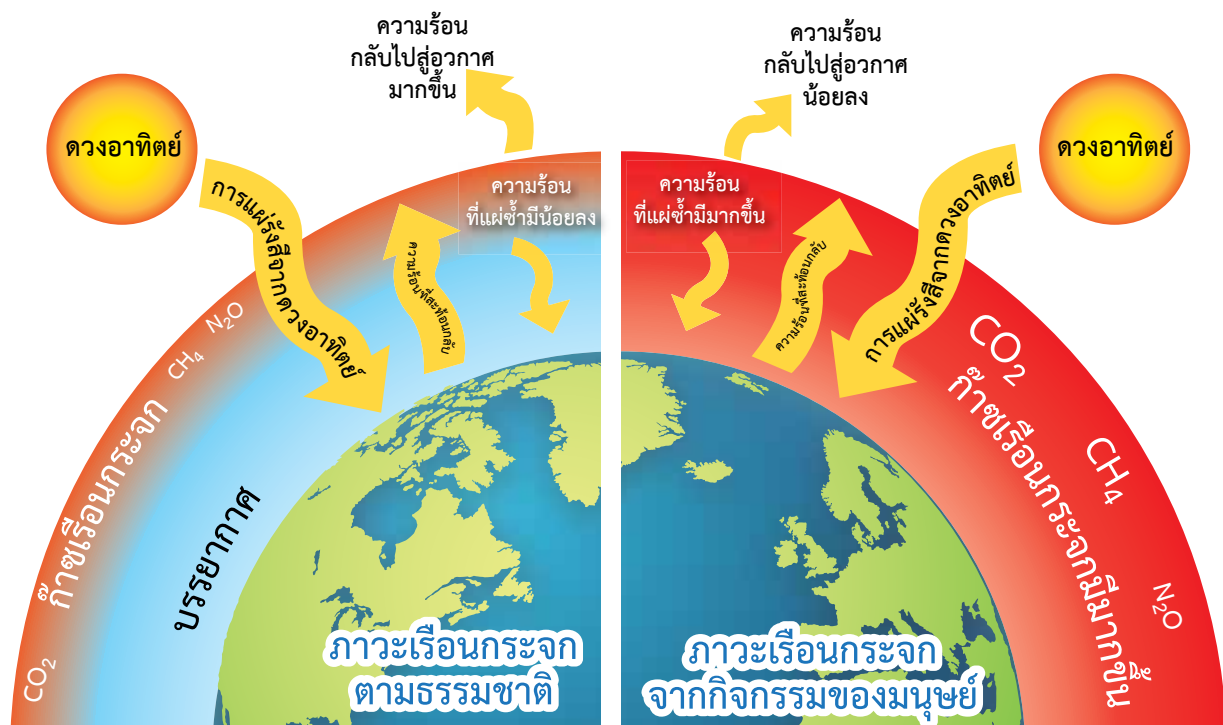
ความสวยงาม
ของธรรมชาติ

wildfire

๕ การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

ปรากฏการณ์เรือนกระจก

- บรรยากาศที่ห่อหุ้มโลกรักษาอุณหภูมิของพื้นผิวโลกให้อยู่ในระดับที่มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้
- การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลกเกิดขึ้นทั้งตามธรรมชาติและจากกิจกรรมของมนุษย์

ผลของภาวะโลกร้อน อันเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลง ภูมิอากาศ

๑

ทำให้โลกอบอุ่น
จากการกักเก็บ
ความร้อนไว้

๒

ทำให้อุณหภูมิ
ของพื้นดินและพื้นผิว
มหาสมุทรสูงขึ้น
หรือโลกร้อนขึ้น

ภาวะโลกร้อน
ทำให้เกิดอะไรบ้าง

ทะเลทราย
ขยายตัว

พายุเฮอริเคน
และพายุหมุน
รุนแรงขึ้น

บริเวณที่มี
หิมะปกคลุมและ
น้ำแข็งทะเล
ลดลง

ระดับน้ำ
ทะเลสูงขึ้น
น้ำท่วมชายฝั่ง

สะท้อนกลับ

ดูดซับ

การแผ่รังสีที่เจาะผ่านชั้นบรรยากาศ

ขอบบรรยากาศ

การแผ่รังสี
ที่ก๊าซเรือนกระจก
ดูดซับไว้

การทำลาย
ป่าไม้

CFCs

เครื่องยนต์ที่ใช้น้ำมัน

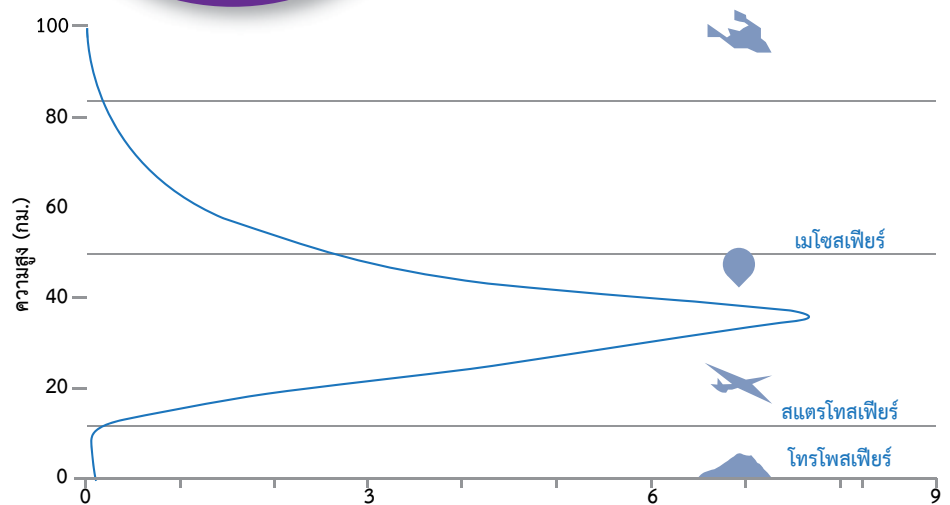
การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
จะสามารถต่อต้านภาวะโลกร้อนได้

รูโหว่ ในชั้นโอโซน

โอโซน คือ
ก๊าซที่ประกอบด้วย
ออกซิเจน ๓ อะตอม (O_3)
เกิดขึ้นตามธรรมชาติเป็นปริมาณ
น้อยในบรรยากาศ
ชั้นสตราโทสเฟียร์
(๑๐-๕๐ กิโลเมตร
เหนือพื้นผิวโลก)

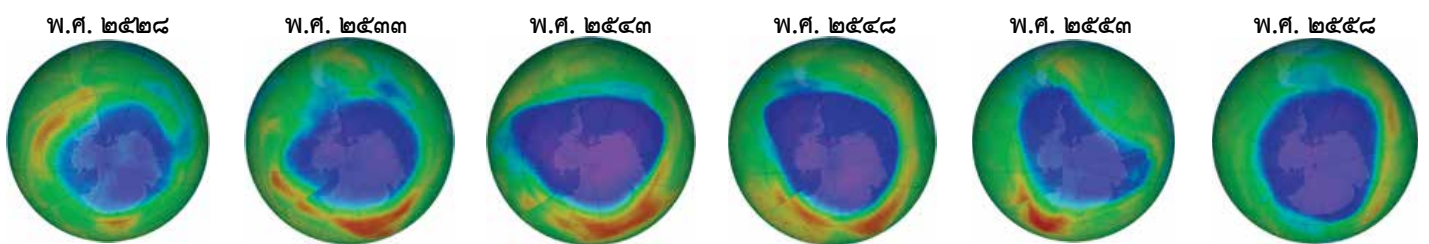
ความเข้มข้นของ
โอโซนผันแปรตามความสูง
ความเข้มข้นสูงสุด
(เฉลี่ย ๘ โมเลกุลของโอโซน
ต่อ ๑ ล้าน
โมเลกุลในบรรยากาศ)
อยู่ที่ระดับ ๓๐-๓๕ กิโลเมตร
เหนือพื้นผิวโลก

ปัจจัยที่ทำให้เกิดรูโหว่ใน
ชั้นโอโซน คือ การใช้สารเคมี
กลุ่มคลอโรฟลูออโรคาร์บอน
(ซีเอฟซี) เป็นสารทำความเย็น
และตัวทำละลาย เมื่อซีเอฟซี
แตกตัวจะปล่อยอะตอมของ
คลอรีนออกมาทำลาย
โมเลกุลของโอโซนได้มากกว่า
๑๐๐,๐๐๐ โมเลกุลโอโซนต่อ
๑ โมเลกุลคลอรีน

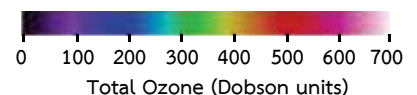

ความเข้มข้นของโอโซน (ส่วนต่อล้านส่วน)

รูโหว่ในชั้นโอโซนเหนือทวีปแอนตาร์กติกา ณ วันที่ ๑๖ กันยายน

ภาพสีเทจของโอโซนรวมเหนือทวีปแอนตาร์กติกา สีม่วงและสีน้ำเงินแสดงบริเวณที่มีปริมาณโอโซนต่ำสุด
สีเหลืองและสีแดงแสดงบริเวณที่มีปริมาณโอโซนสูงสุด เปรียบเทียบตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๘
เมื่อมีการค้นพบรูโหว่ในชั้นโอโซนเป็นครั้งแรก https://ozonewatch.gsfc.nasa.gov/Scripts/big_image.

เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ สหประชาชาติได้ประกาศให้วันที่ ๑๖ กันยายนของทุกปี
เป็นวันสากลแห่งการอนุรักษ์ชั้นโอโซน (International Day for the Preservation of the Ozone Layer)
เพื่อระลึกถึงการลงนามในพิธีสารมอนทรีออลว่าด้วยสารที่ทำลายชั้นโอโซน

การยกเลิกการผลิตสารที่ทำลายโอโซน
ทำให้การปกป้องชั้นโอโซนมีความหวังมากขึ้น

ระบบธารน้ำแข็ง

อินพุต : หิมะและฝน

กระบวนการ : การถอนหลุดของหิน การครูดถู การเสียดกร่อน การสะสมตัว และการเคลื่อนย้าย

เอาต์พุต : น้ำจากหิมะละลาย และ กองตะกอนธารน้ำแข็ง

การสะสมตัวของธารน้ำแข็ง

การเคลื่อนที่
ของน้ำแข็ง

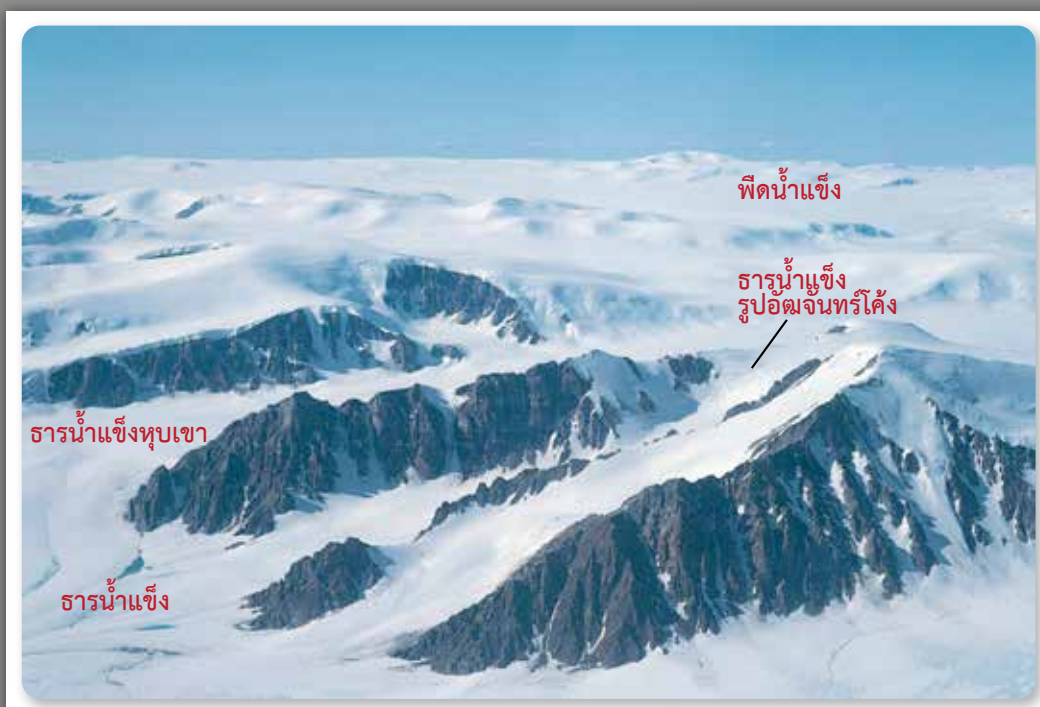
การครูดถู (การละลาย)
ของธารน้ำแข็ง

ธารน้ำแข็งสำคัญอย่างไร

- เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญของภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ การละลายของพืดน้ำแข็งอย่างต่อเนื่องมีส่วนทำให้ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น
- เมื่อพืดน้ำแข็งในทวีปแอนตาร์กติกาและเกาะกรีนแลนด์ละลายนอกจากจะทำให้ระดับน้ำในมหาสมุทรสูงขึ้นแล้วยังเป็นการเพิ่มน้ำจืดให้มหาสมุทรทุกวัน

วิดิทัศน์ธารน้ำแข็งละลายที่แอนตาร์กติกา ค.ศ. 2002 - 2016

๒ วิกฤตการณ์ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ทวีความรุนแรงมากขึ้น จนส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน
และการพัฒนาของประเทศต่างๆ ทั่วโลก

ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ

ทะเลและมหาสมุทร

เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ทั้ง พืช สัตว์ แร่ ในปัจจุบัน
ระบบนิเวศทางทะเลกำลังถูกคุกคามจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์
ทะเลอารัลเป็นตัวอย่างหนึ่งที่ถูกคุกคามอย่างหนัก

ซากเรือในทะเลอารัล

ปัญหาสารพิษตกค้างในดิน

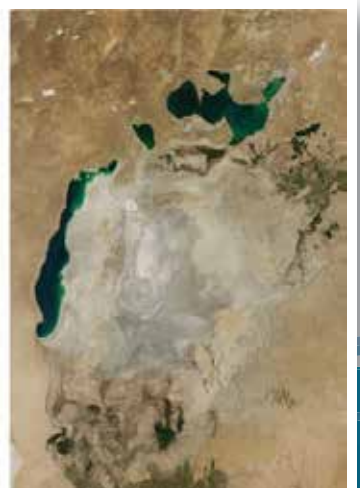

ปัญหาของทะเลอารัล

เดิมเป็นทะเลปิดที่ใหญ่เป็นอันดับ ๔ ของโลก
ปัจจุบันปริมาณน้ำทะเลลดลงอย่างรุนแรง
เพราะแม่น้ำอามูดาร์ยา และแม่น้ำเซียร์ดาร์ยา
ที่นำน้ำไหลลงสู่ทะเลอารัลเปลี่ยนเส้นทาง
เนื่องจากโครงการชลประทาน
ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนการส่งเสริมการปลูกฝ้าย
ทำให้ประเทศอุซเบกิสถานกลายเป็นผู้ส่งออกฝ้าย
ใหญ่ที่สุดประเทศหนึ่งของโลก

พ.ศ. ๒๕๓๐

พ.ศ. ๒๕๕๗

ภาพจากดาวเทียมแสดงความแตกต่างของทะเลอารัล

ความเสื่อมโทรมของดิน

สาเหตุจาก
ธรรมชาติ

โครงสร้างทางธรณี • ภูมิอากาศ • ลม • หิมะ • แม่น้ำ • ธารน้ำแข็ง

สาเหตุจาก
มนุษย์

ปัญหาดิน

การเผาและตัดไม้ทำลายป่าเพื่อขยายพื้นที่ทำกินและที่อยู่อาศัย การขุดดินไปใช้ประโยชน์

ชั้นดินเยือกแข็งคงตัว

ผิวดินหนาตั้งแต่ ๓๐ ซม. – ๑,๐๐๐ เมตร ปกคลุมพื้นที่ประมาณ ๑ ใน ๕ ของดินในโลกมี อุณหภูมิใต้จุดเยือกแข็ง เช่นบริเวณพื้นที่ขั้วโลกเหนือและใต้

ดินเค็ม

ดินมีปริมาณเกลือที่ละลายน้ำได้มากเกินไป ทำให้ดินขาดน้ำจนเป็นอันตรายต่อพืช ดินเค็มมักเห็นซุยเกลือขึ้นตามผิวดิน เช่น ภาชนะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ดินเปรี้ยว

เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำกร่อยซึ่งเคยถูกน้ำทะเลท่วมถึงมาก่อน และเกิดจากการใช้ปุ๋ยเคมีเป็นระยะยาว ส่วนใหญ่มักพบในบริเวณที่เป็นลุ่มน้ำมีน้ำแช่ขังหลายๆ เดือน เนื้อดินเป็นดินเหนียว เมื่อขุดลงไปพบสารสีเหลืองคล้ายกำมะถัน

ป่าไม้

ของโลกเหลือเพียง

30%

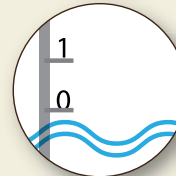
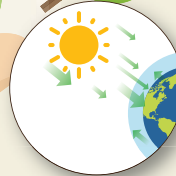
มีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ

การทำลายป่าไม้ในลุ่มน้ำแอมะซอน

ปัญหาป่าไม้ในลุ่มน้ำแอมะซอน

เป็นสาเหตุของการเพิ่มขึ้นของก๊าซเรือนกระจก

ปัญหากภัยแล้งทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ระดับน้ำในแม่น้ำลดลงต่ำสุดในรอบ ๑๐๙ ปี

เกิดไฟป่า เกิดคว้น ปกคลุมทั่วพื้นที่ป่า

ระบบนิเวศถูกทำลาย ความหลากหลายทางชีวภาพ ถูกผลกระทบอย่างรุนแรงมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

พ.ศ. ๒๕๔๓

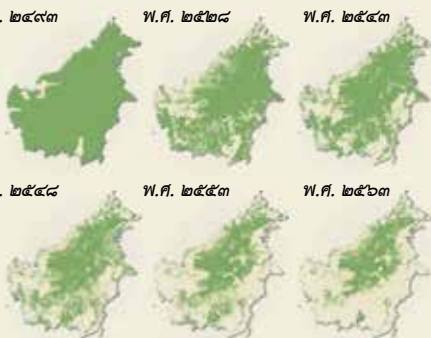
พ.ศ. ๒๕๕๔

พ.ศ. ๒๕๕๕

พ.ศ. ๒๕๕๖

พ.ศ. ๒๕๕๗

พ.ศ. ๒๕๕๘

พื้นที่ป่าไม้บนเกาะบอร์เนียว

ปัญหาป่าไม้ในเกาะบอร์เนียว

พื้นที่ป่าฝนที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ต้องสูญเสียพื้นที่ไปอย่างรวดเร็วจากการรุกล้ำพื้นที่ป่าเพื่อการปลูกปาล์มน้ำมัน และการทำเหมืองถ่านหิน เป็นนโยบายการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มของรัฐบาล เพื่อให้เป็นสวนปาล์มขนาดใหญ่ที่สุดของโลก

การบุกรุกพื้นที่ป่า
เพื่อการปลูกปาล์มน้ำมัน
และ การทำเหมืองถ่านหิน

พลังงาน

น้ำมัน

ความต้องการใช้น้ำมัน
ของมนุษย์สูงมากขึ้นเรื่อยๆ
แต่ความสามารถในการผลิต
ยังคงเท่าเดิม

วิกฤตการณ์
น้ำมันเกิดจาก

- ๑ ความไม่สมดุล
ของความต้องการ
ในการใช้น้ำมันกับ
ปริมาณน้ำมัน
ที่มีอยู่อย่างจำกัด
- ๒ ปัญหาการเมือง
ภายในประเทศและ
ระหว่างประเทศ
ของผู้ผลิตน้ำมัน

ถ่านหิน

ถ่านหิน

โลกใช้อยู่
27%

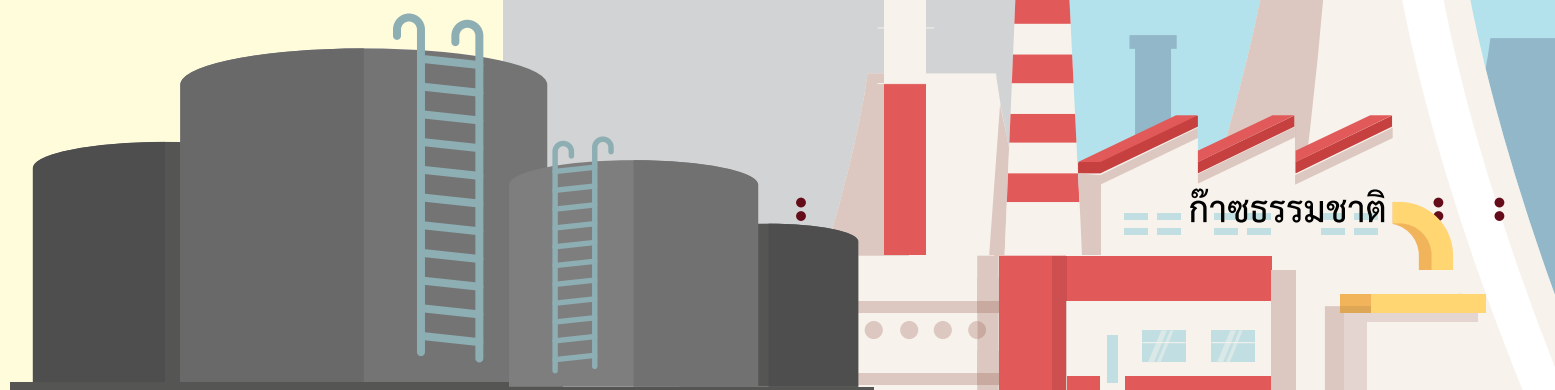
เหลือใช้ได้อีก
155 ปี

ก๊าซธรรมชาติ

ปัจจุบันก๊าซธรรมชาติ
ถูกนำมาใช้
36.5%
ของพลังงานที่ใช้

ก๊าซธรรมชาติ

วิกฤตการณ์ทางสิ่งแวดล้อม

มลพิษทางน้ำ

สาเหตุ

ฝนตกจากบรรยากาศ
ที่มีสภาพเป็นกรด ฝุ่นละออง
โลหะหนัก สารมลพิษจาก
ภูเขาไฟปะทุ ไฟไหม้ป่า
พัดพาเข้าสู่น้ำมากับลม

ปัญหาขยะในแหล่งน้ำทำให้ออกซิเจนต่ำกว่ามาตรฐาน

มีแบคทีเรียและสารตะกั่วเกินมาตรฐาน

น้ำเสียที่ปล่อยลงแม่น้ำโดยไม่มีการบำบัดก่อนจากอาคารบ้านเรือน โรงงานอุตสาหกรรม

พื้นที่ทำการเกษตรที่ใช้สารเคมีประเภทต่างๆ

กากอุตสาหกรรม

สภาพของเสียจากแม่น้ำที่ไหลลงสู่ทะเล

การบุกรุกป่าชายเลน

การถ่ายเทน้ำจากการเลี้ยงกุ้ง

การทิ้งขยะ

มลพิษทางอากาศ

เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

เช่น ฝุ่นละอองจากลมพายุ
ภูเขาไฟปะทุ แผ่นดินไหว
ไฟไหม้ป่า

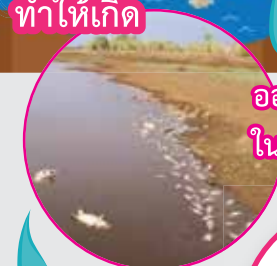
เกิดจากการกระทำของมนุษย์

มลพิษจากท่อไอเสียของรถยนต์
โรงงานอุตสาหกรรม
รวมทั้งกระบวนการผลิต
จากกิจกรรมด้านการเกษตร
จากการระเหยของก๊าซบางชนิด
ซึ่งเกิดจากขยะมูลฝอย

ฝนกรด

ทำให้เกิด

ออกซิเจน
ในน้ำลดลง

การละลาย
และพัดพาปุ๋ย
ลงสู่แหล่งน้ำ

หมอกควันพิษ

การทำลายสิ่งปลูกสร้าง
ทางประวัติศาสตร์

มลพิษทางดิน

สาเหตุ

มลพิษทางดินมีผลเสียสำคัญต่อระบบนิเวศ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทางเคมีของดิน ทำให้พืชดูดซึมสารพิษจึงเจริญเติบโตช้าลง เกิดการตกค้างของสารพิษในพืช ส่งผลให้อัตราการสร้างคลอโรฟิลล์ลดลง ใบพืชแห้งเหี่ยว ไม่มีดอก ไม่มีผล จำนวนพืชค่อยๆ ลดลง

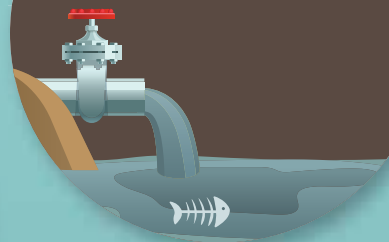
การทิ้งขยะ

สภาวะฝนกรด

การปล่อยน้ำเสียจากกระบวนการผลิต

ดินปนเปื้อน

การใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ที่ติดต่อกันเป็นเวลานาน

ดินเป็นกรด

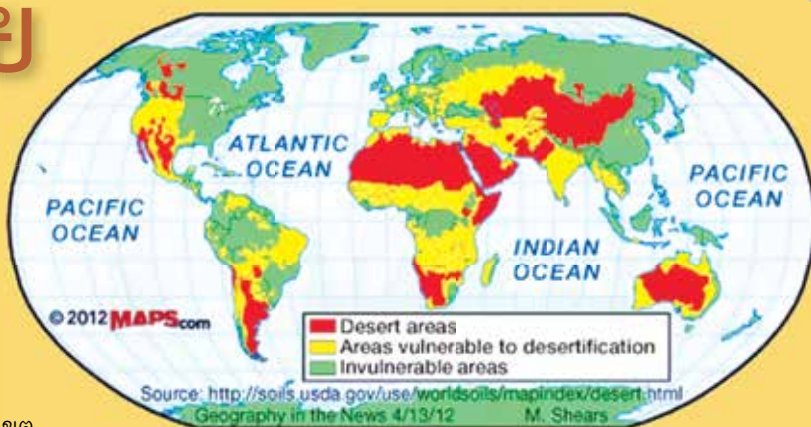
การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ซึ่งส่วนใหญ่ทำลายสิ่งมีชีวิต รวมทั้งมนุษย์ด้วย

การขยายตัวของทะเลทราย

ปัจจุบันทะเลทรายมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว
เริ่มจากดินเสื่อมคุณภาพ เพราะกิจกรรม
ทางเศรษฐกิจของมนุษย์ ทำเกษตรกรรมเกินตัว
หักล้างทางพง ตัดไม้ทำลายป่า การใช้หญ้าเลี้ยงสัตว์
มากเกินไปจนหญ้าไม่สามารถขึ้นมาทดแทนได้ทัน

สหประชาชาติคาดการณ์ว่าภายใน
เวลา ๑๐ ปีข้างหน้าการขยายอาณาเขต
ของทะเลทรายจะส่งผลร้ายให้ประชาชน
ไร้ที่อยู่อาศัย แหล่งทำมาหากิน
ประชาชนต้องอพยพย้ายถิ่นฐาน
จำนวนมากถึง ๕๐ ล้านคนทั่วโลก

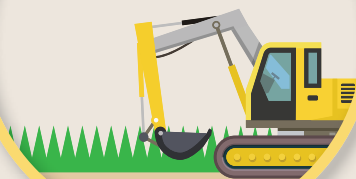
แผนที่แสดงเขตทะเลทราย

สาเหตุ

การลักลอบ ตัดไม้ทำลายป่า

การหักล้างทางพง การทำลายพืชคลุมดิน

สภาวะ อากาศเปลี่ยนแปลง ภาวะโลกร้อน

ความแห้งแล้ง ซ้ำซาก

ทะเลทรายคืบคลาน
ขยายตัวเข้าไป
เขตเมืองตุนหวาง

การขาดแคลนอาหาร

ประชากรโลกเพิ่มอย่างรวดเร็ว
ปัจจุบันประชากรโลกมีถึง ๗,๓๐๐ ล้านคน
และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สาเหตุ
การขาดแคลน
อาหาร

พื้นที่เพาะปลูก
มีปริมาณเพิ่มขึ้น
ไม่มากนักในบางพื้นที่
และลดลงในบางพื้นที่

Legend	Rank	Country	Rating	Rank	Country	Rating
Extreme risk	1	Afghanistan	Extreme	6	Ethiopia	Extreme
High risk	2	DR Congo	Extreme	7	Angola	Extreme
Medium risk	3	Burundi	Extreme	8	Liberia	Extreme
Low risk	4	Eritrea	Extreme	9	Chad	Extreme
No Data	5	Sudan	Extreme	10	Zimbabwe	Extreme

ภูมิอากาศโลกเปลี่ยนแปลง
มีผลต่อผลผลิตทางการเกษตร
และการผลิตอาหารทั่วโลก

แอฟริกา

ความเสื่อมโทรมของดิน
พื้นที่เกษตรกรรมประมาณ
ร้อยละ ๔๐ ของโลก
ต้องคุณภาพลงอย่างรุนแรง

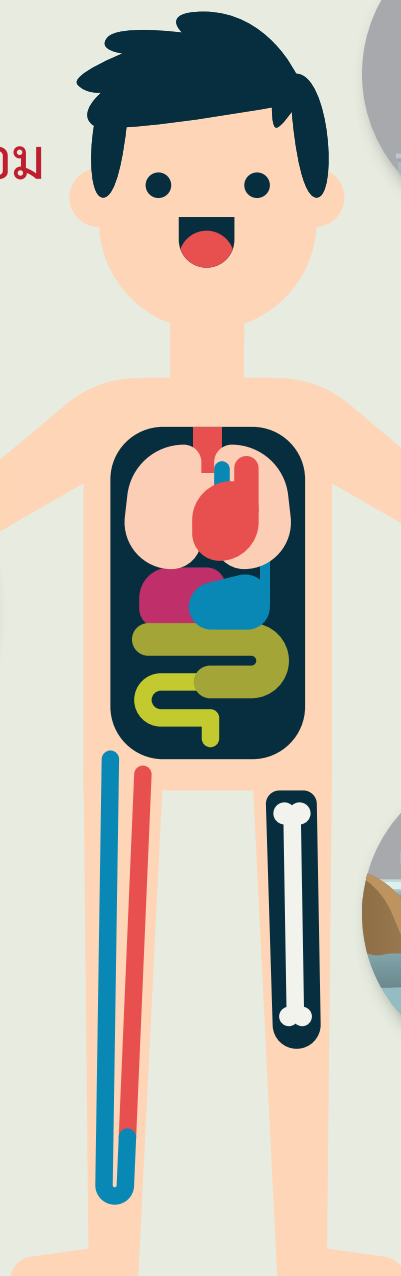
ปัญหาภัยแล้ง

เอเชียใต้

สุขภาพ (โรคติดต่อ)

ปัญหาสุขภาพ
ที่เกิดจากมลพิษ
ทางสภาพแวดล้อม

มลพิษทางอากาศ

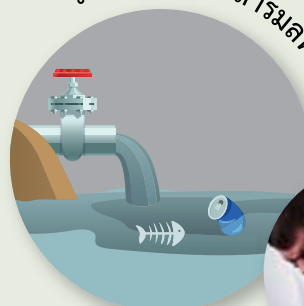
โรคทางเดินหายใจเฉียบพลัน
โรคทางเดินหายใจเรื้อรัง
โรคปอด
โรคภูมิแพ้
หืดหอบ
ไข้หวัด
โรคเยื่อจมูกอักเสบ
โรคผิวหนัง
ฯลฯ

มลพิษจากของเสีย ขยะมูลฝอย

โรคทางเดินหายใจ
โรคภูมิแพ้
หืดหอบ
โรคเยื่อจมูกอักเสบ
โรคฉี่หนู
โรคผิวหนัง
อหิวาตกโรค
โรคทางเดินอาหาร
ฯลฯ

มลพิษทางน้ำ สารมลพิษทางน้ำ

ไทฟอยด์
โรคบิด
อหิวาตกโรค
โรคฉี่หนู
ฯลฯ

ปัญหาสุขภาพที่เกิดจากสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ
แพร่กระจายของโรคที่เกิดจากแมลง
ยุงเป็นพาหะนำโรคที่เป็นภัยคุกคาม
สุขภาพของมนุษย์มากที่สุดและ
มีความสำคัญระดับโลก

ไข้เลือดออก
โรคเท้าช้าง
โรคซิกา
มาลาเรีย

๗ ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สภาพแวดล้อม ทางกายภาพกับกิจกรรม ของมนุษย์

ประชากรและการตั้งถิ่นฐาน

สภาพแวดล้อมทาง
กายภาพมีอิทธิพลต่อ
กิจกรรมของมนุษย์
ทั้งการตั้งถิ่นฐาน
และการประกอบ
กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ประชากรกระจุกตัว
ในบริเวณที่ราบ ที่ราบลุ่มแม่น้ำ
และชายฝั่งของเขตร้อน
และเขตอบอุ่น
ประชากรเบาบางบนที่สูง

ซีกโลกเหนือมีประชากร
มากกว่าซีกโลกใต้
เนื่องจากซีกโลกเหนือ
มีพื้นที่มากกว่า

ความหนาแน่นของประชากรโลก

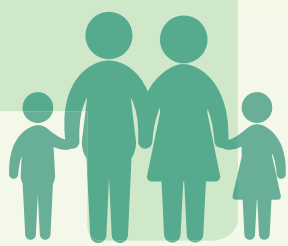

ประชากรหนาแน่นมาก

ประชากรหนาแน่นปานกลาง

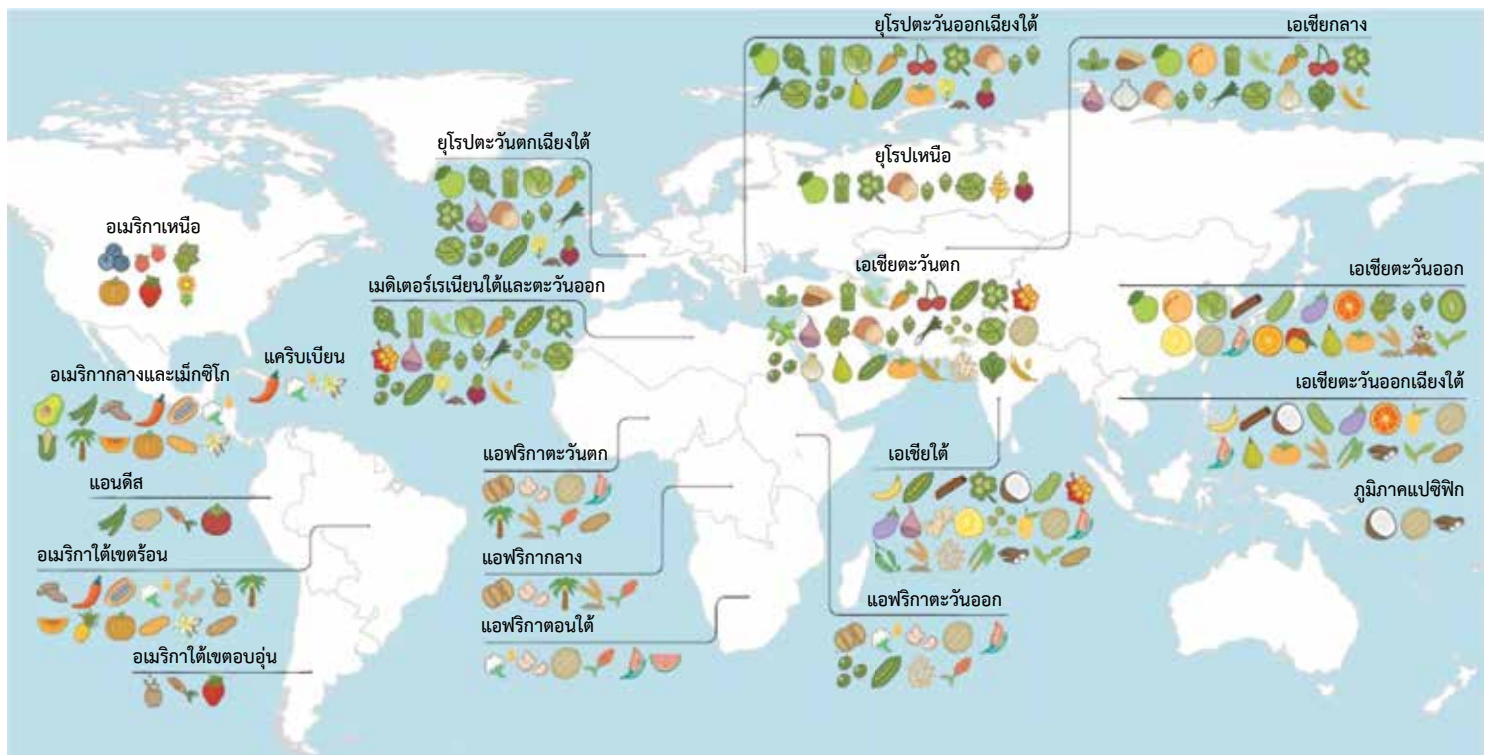
ประชากรเบาบาง

ความสัมพันธ์ระหว่าง สภาพแวดล้อมทางกายภาพ กับการดำรงชีวิตของมนุษย์

การกระจายของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

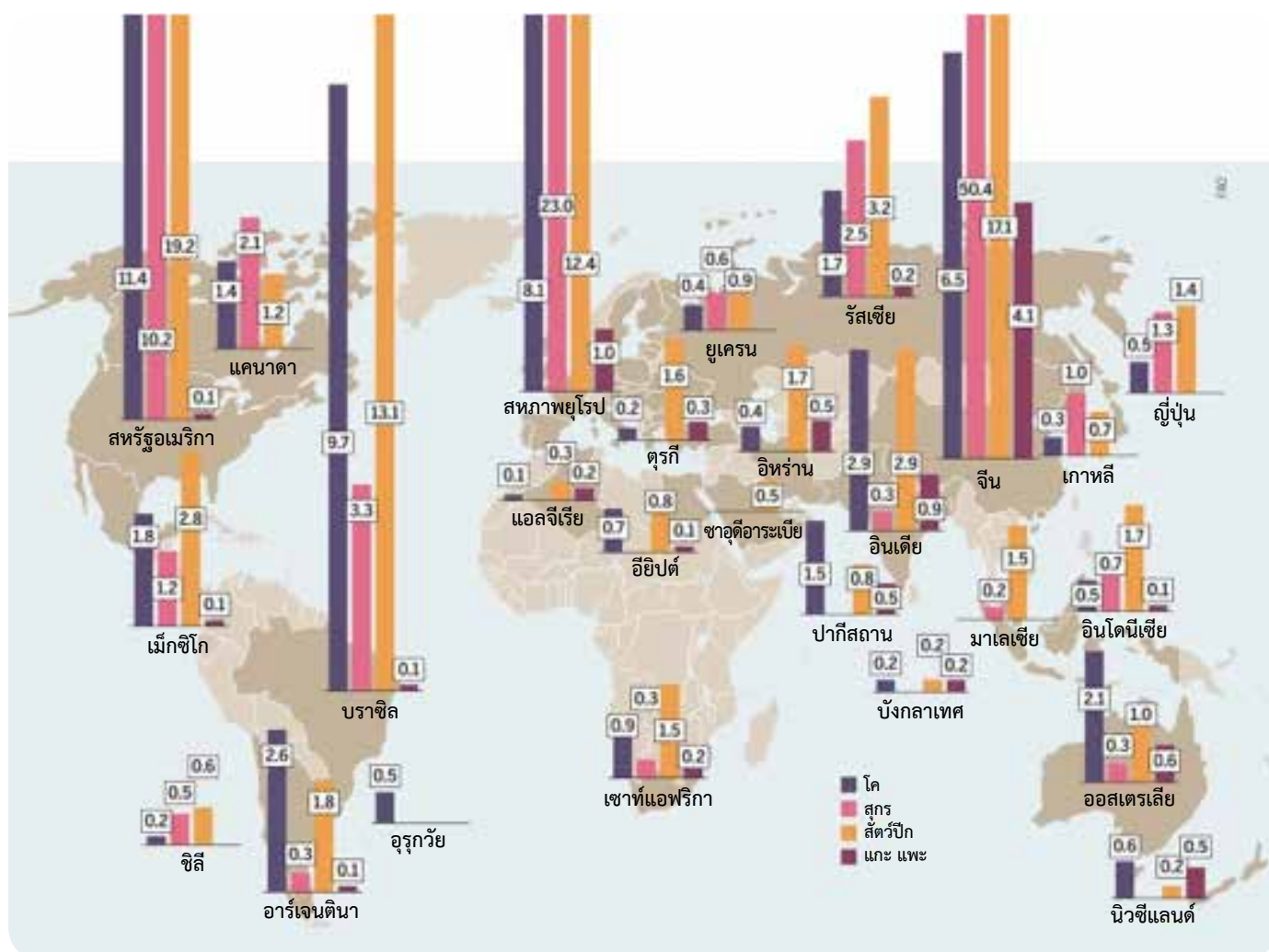
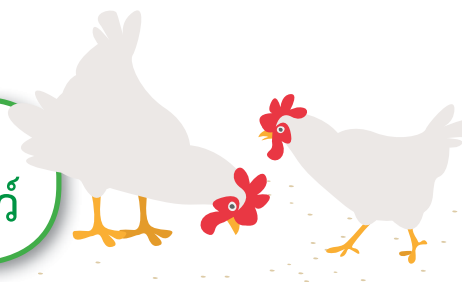
เกษตรกรรม : แหล่งกำเนิดและ
ความหลากหลายของพืชอาหาร

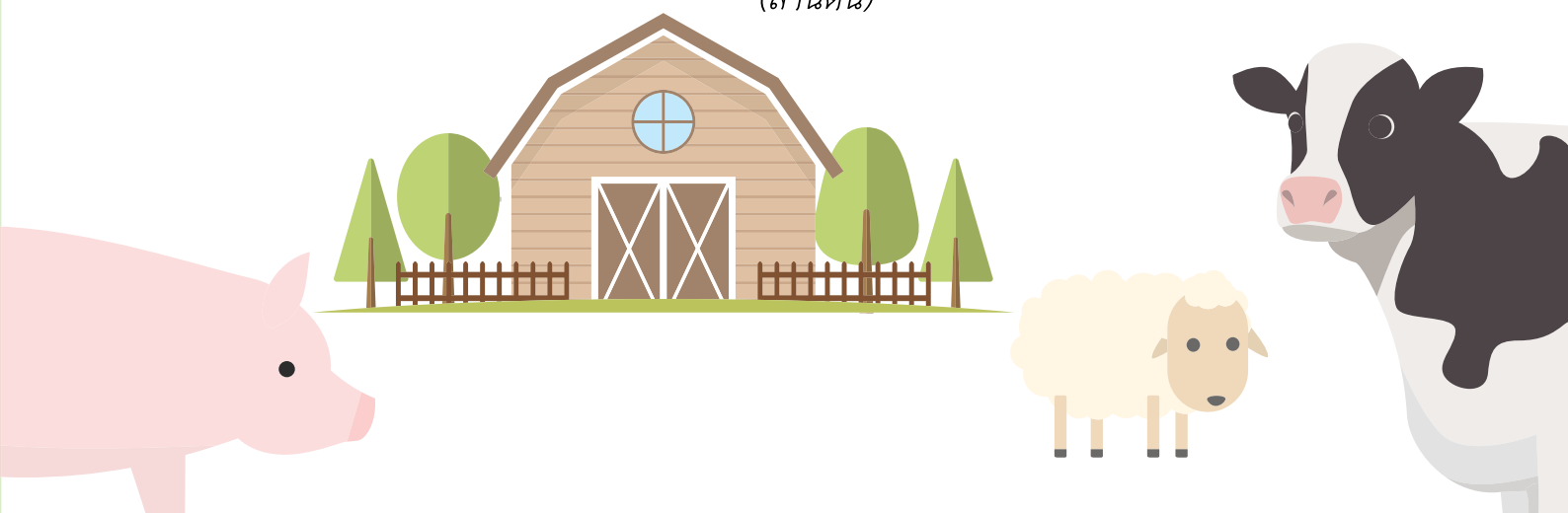
• อัลฟัลฟา	• ถั่วลิสง	• โคลเวอร์	• มะเขือม่วง	• ฮอปส์	• เมล่อน	• แอปเปิ้ล	• ข้าวเจ้า	• ทานตะวัน
• อัลมอนต์	• บลูเบอร์รี่	• เมล็ดโกโก้	• ถั่วปากอ้า	• กีวี	• ข้าวฟ่างเมล็ดเล็ก	• อโวคาโด	• ข้าวไรย์	• มันเทศ
• แอปเปิ้ล	• กะหล่ำปลี	• มะพร้าว	• มะเดื่อฝรั่ง	• ต้นหอมญี่ปุ่น	• ข้าวโอ๊ต	• แอปเปิ้ลเขียว	• งา	• เผือก
• อะพริคอต	• แครรอต	• กาแฟ	• กระเทียม	• เลมอนและมะนาว	• มะกอก	• อะโวคาโด	• ข้าวฟ่าง	• ชา
• อาร์ทิสติก	• มันสำปะหลัง	• น้ำมันเมล็ดฝ้าย	• ชিং	• ถั่วเลนทิล	• หอมใหญ่	• หน่อไม้ฝรั่ง	• ถั่วเหลือง	• มะเขือเทศ
• หน่อไม้ฝรั่ง	• เซอร์รี่	• ถั่วฝักยาว	• เกรปฟรุ๊ต	• ผักกาดแก้ว	• ส้ม	• กล้วย	• วานิลลา	• แตงโม
• อาโวคาโด	• ถั่วลูกไก่	• แครนเบอร์รี่	• องุ่น	• ข้าวโพด	• ปาล์มน้ำมัน	• กล้วยและกล้วย	• สตรอว์เบอร์รี่	• ข้าวสาลี
• กล้วยและกล้วย	• พริกและพริกไทย	• แตงกวา	• ถั่วลิสง	• มะม่วง	• มะละกอ	• ข้าวบาร์เลย์	• หัวผักกาดหวาน	• มันเทศ
• ข้าวบาร์เลย์	• อบเชย	• อินทผลัม	• เฮเซลนัท	• มาเต (ชาบราซิล)	• พืช และ เนื้กหาวริน		• อ้อย	

เกษตรกรรม : ความหลากหลายของการเลี้ยงสัตว์

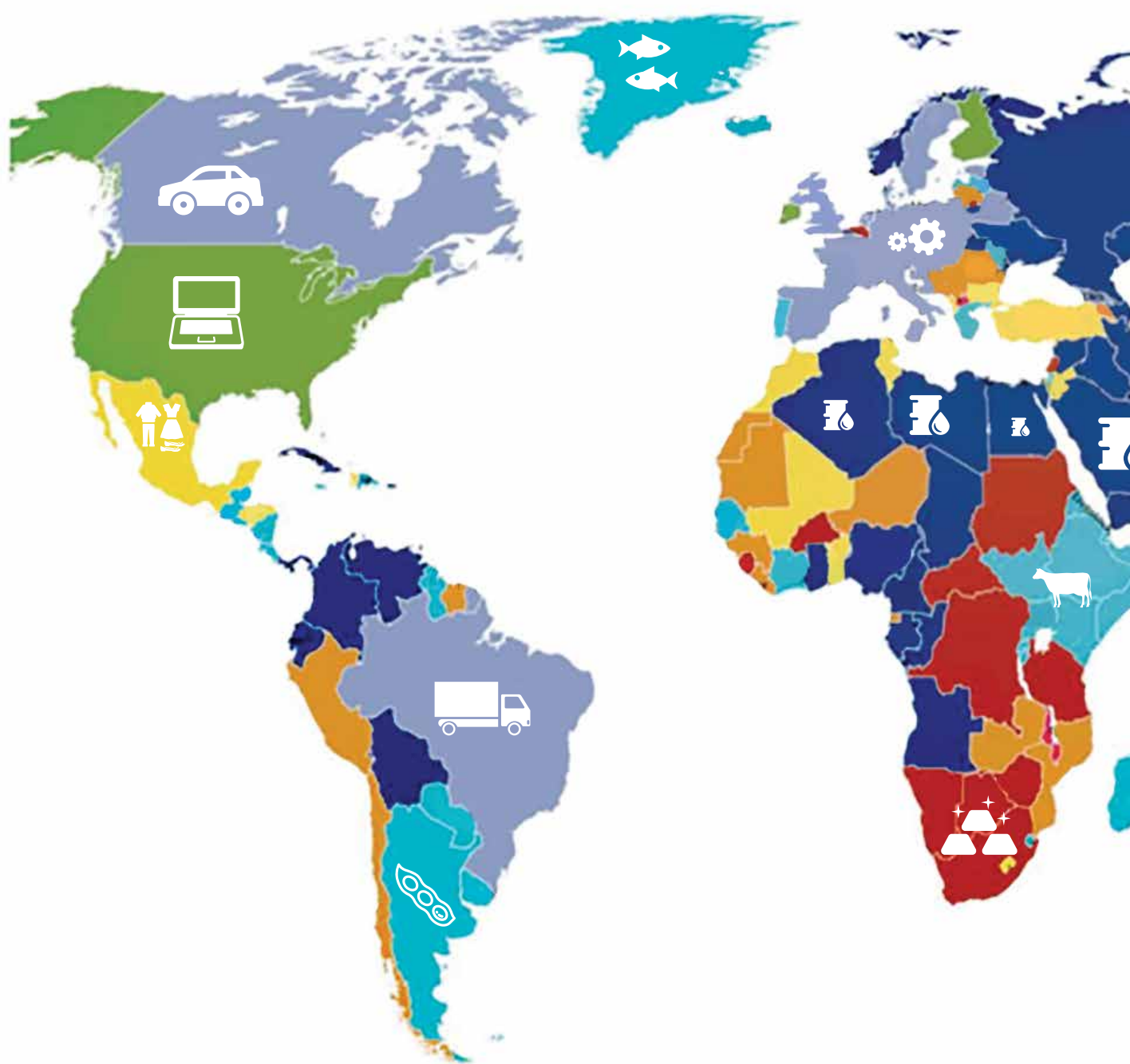

การผลิตเนื้อสัตว์ของโลกเฉลี่ยระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๕
(ล้านตัน)

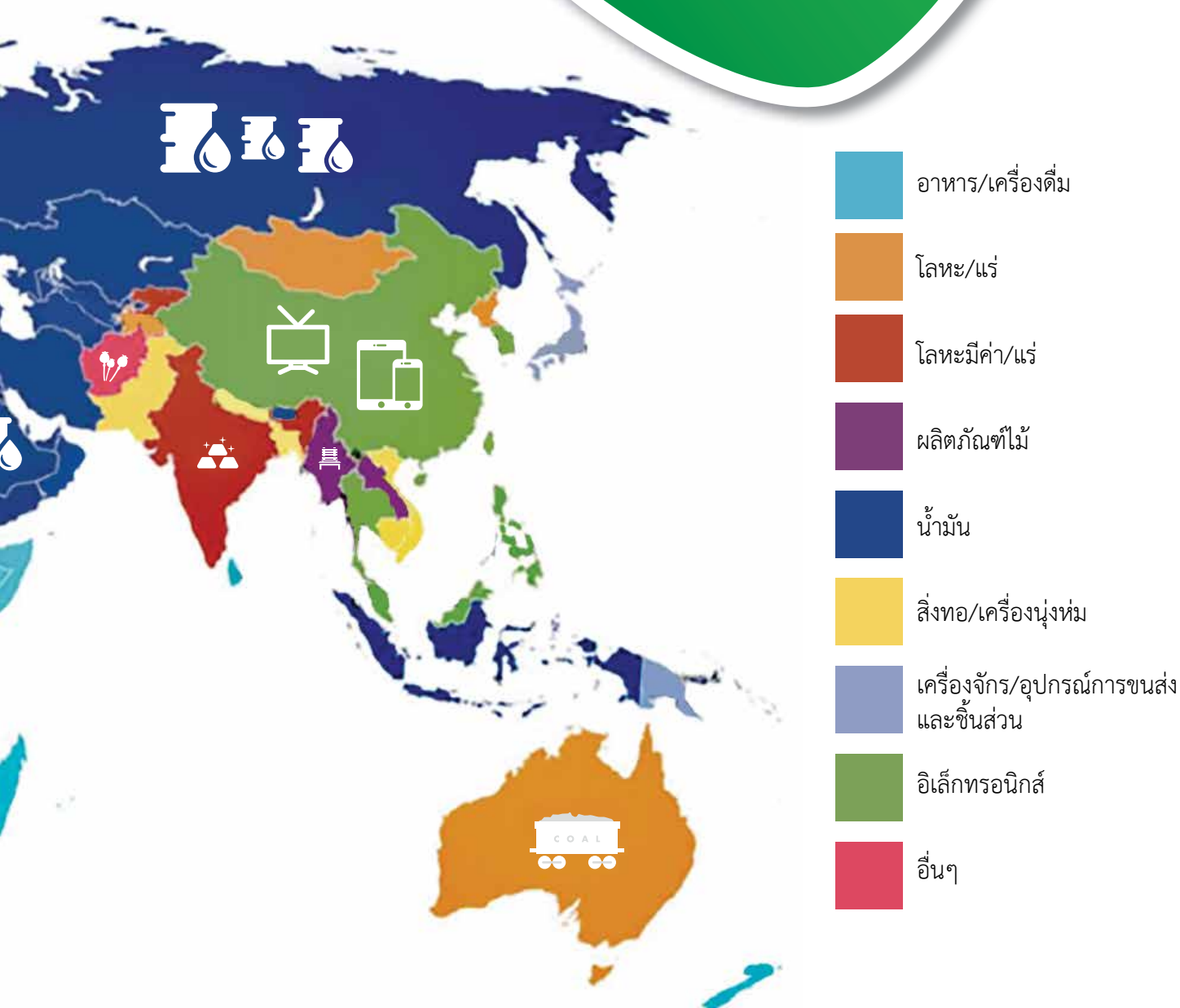

อุตสาหกรรมการผลิต

การกระจายของอุตสาหกรรมการผลิตของโลก พ.ศ. ๒๕๕๙

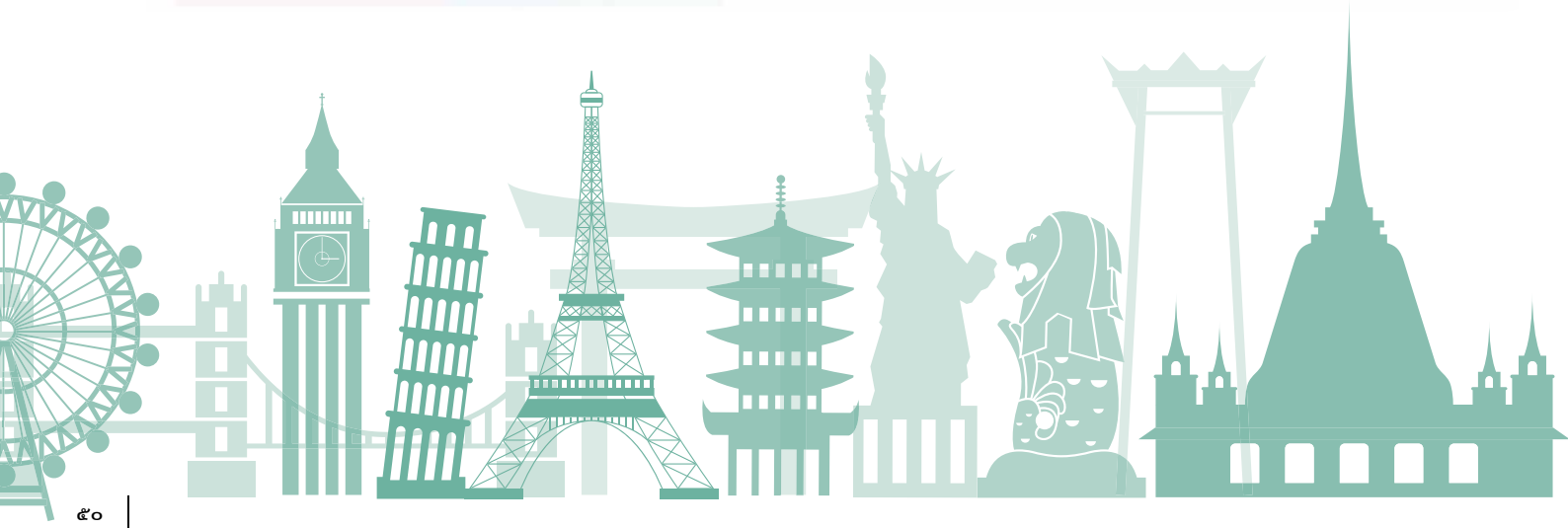
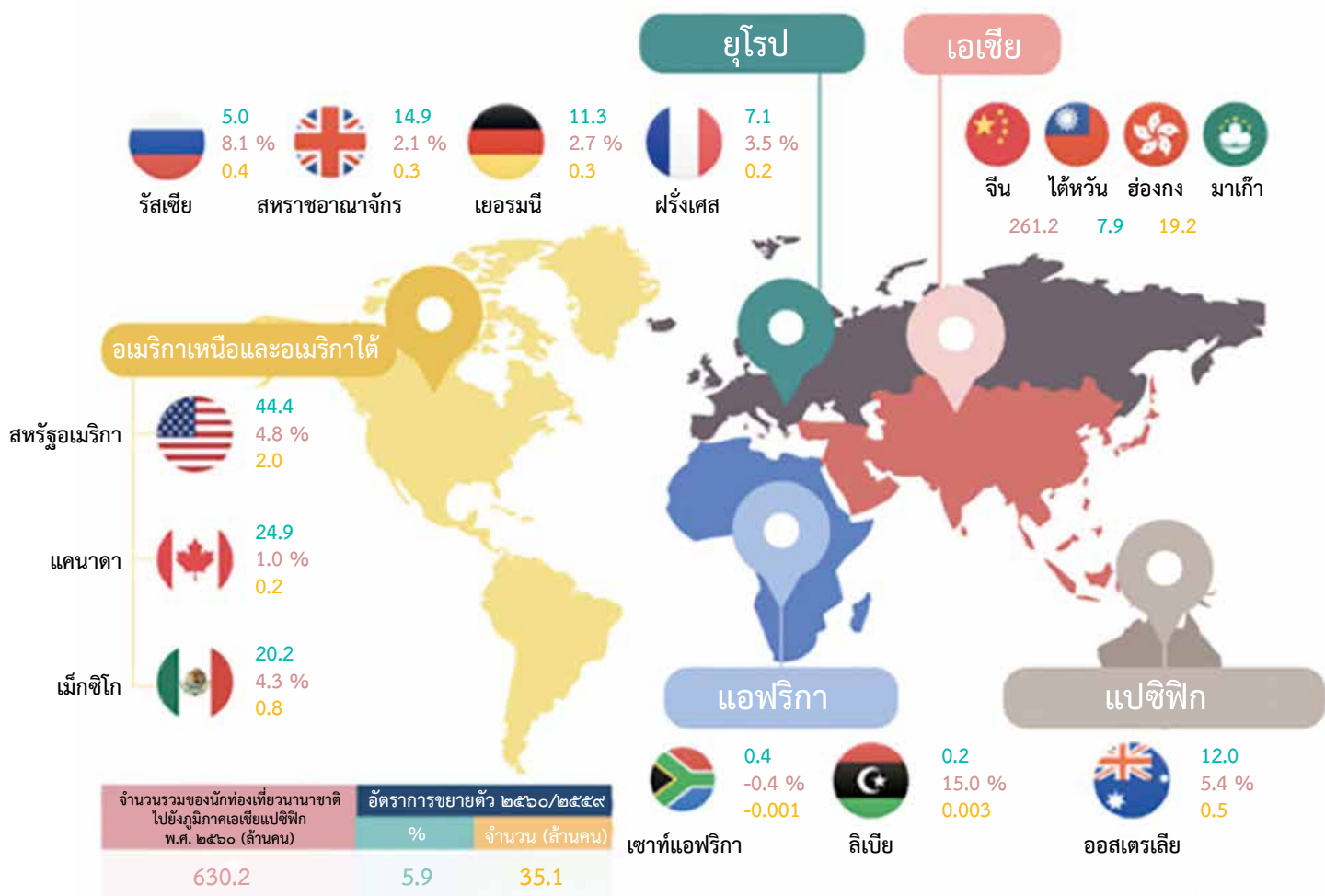

การแปรรูปวัตถุดิบที่จับต้องได้ให้เป็นสินค้า
ที่มีมูลค่าเพิ่มซึ่งต้องกระทำที่จุดผลิต (โรงงาน)
ต้องใช้แรงงานมนุษย์บางส่วน
และต้องผลิตสินค้า
มาตรฐานเดียวกันเป็นจำนวนมาก

ตลาดการท่องเที่ยวหลักจาก แหล่งท่องเที่ยวแต่ละภูมิภาค

พ.ศ. ๒๕๖๐
จีน สหรัฐอเมริกา และรัสเซีย
เป็นตลาดการท่องเที่ยวหลัก

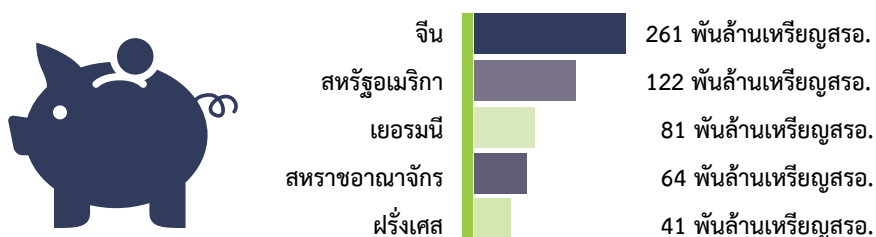
การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมสร้างรายได้

ค่ายานพาหนะและเชื้อเพลิง
 ค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่ามัดคุเทศก์
 การรักษาสภาพความปลอดภัย ค่าซักรีด
 ค่าของที่ระลึกกับสินค้าอื่นๆ
 ค่าโทรศัพท์ ค่าอินเทอร์เน็ต
 ค่าเก็บขยะ

เส้นทางของรายได้ จากการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวยอดนิยมที่ใช้จ่ายมากที่สุด ๕ อันดับแรก พ.ศ. ๒๕๖๐

๘ มาตรการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

องค์กรด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

สำนักงานโครงการสิ่งแวดล้อม
แห่งสหประชาชาติ [UNEP]
ทำหน้าที่ประสานงานและร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ
ในสหประชาชาติทั้งภาครัฐและเอกชน

กองทุนสัตว์ป่าโลก [WWF]
ทำงานอนุรักษ์ ๓ ด้าน คือ ทรัพยากรป่าไม้
ทรัพยากรน้ำจืด ทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง

GREENPEACE

กรีนพีซ (Greenpeace)
เกิดจากการรวมกลุ่มของคน
ในเมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา
ดูแลด้านสิ่งแวดล้อม

กฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

อนุสัญญาเวียนนาเพื่อการพิทักษ์ชั้น
โอโซนและพิธีสารมอนทรีออลว่าด้วย
สารทำลายชั้นโอโซน พิทักษ์ชั้นโอโซนใน
บรรยากาศและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่เกิดจากรูโหว่ของโอโซน

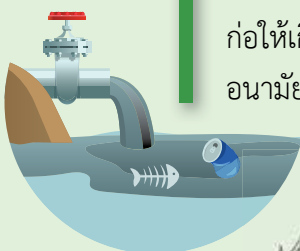
อนุสัญญา Rotterdam ว่าด้วย
กระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมี
ล่วงหน้า สำหรับสารเคมีอันตราย
และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
และสัตว์บางชนิดในการค้า
ระหว่างประเทศ [PIC] ควบคุม
การนำเข้าและการส่งออกสารเคมี

พิธีสารเกียวโต
ลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือน
กระจกของประเทศจากประเทศ
อุตสาหกรรมที่พัฒนาแล้ว

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการ
เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
[UNFCCC] ลดปริมาณการปล่อย
ก๊าซเรือนกระจกโดยเฉลี่ยร้อยละ ๕
ภายใน พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕
ในพิธีสารเกียวโต

อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการ
ควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดน
ของของเสียอันตรายและการ
กำจัด แก้ไขปัญหาการลักลอบนำ
ของเสียอันตรายไปทิ้งหรือกำจัด
ทำลายในประเทศด้อยพัฒนา
ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ
อนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

อนุสัญญาแรมซาร์ [Ramsar]
อนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัย
ที่เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยความหลากหลาย
ทางชีวภาพ [CBD] อนุรักษ์ความหลากหลาย
ของชนิดพันธุ์ของสิ่งมีชีวิต และเพื่อให้เกิด
การแบ่งปันผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม
และเท่าเทียมกัน

อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ
ซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะ
สูญพันธุ์หรือไฮเทส [CITES]
เพื่อป้องกันการสูญพันธุ์

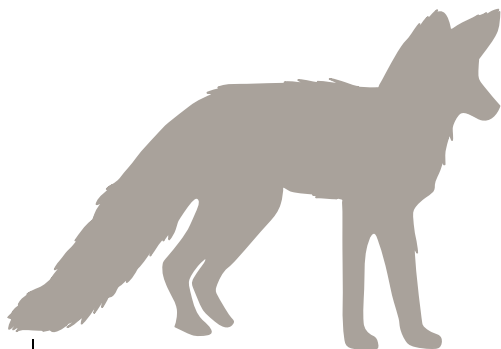
องค์กรด้านสิ่งแวดล้อมในไทย

มูลนิธิโลกสีเขียว
พัฒนาจิตสำนึกและ
พฤติกรรมของมนุษย์
ต่อสิ่งแวดล้อม

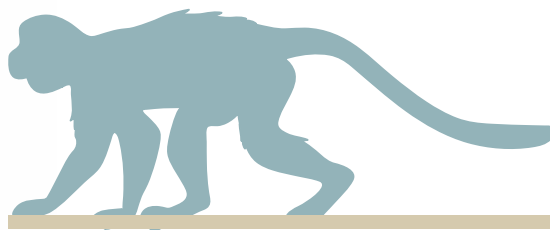

มูลนิธิสิ่งแวดล้อมศึกษา
เพื่อการพัฒนาอย่าง
ยั่งยืน (ประเทศไทย)
[FEED] อนุรักษ์ธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมเพื่อการ
พัฒนาอย่างยั่งยืน

มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
แหล่งศึกษาวิจัยองค์ความรู้ด้าน
สิ่งแวดล้อม

มูลนิธิสืบนาคะเสถียร
รณรงค์ให้มีการรักษาป่า
อนุรักษ์ และเผยแพร่ความรู้

มูลนิธิช้างแห่งประเทศไทย
ถ่ายทอดปัญหาและวิธีการ
ช่วยเหลือช้าง

กฎหมายสิ่งแวดล้อม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดบทบัญญัติ
ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๕๗ (๒)

อนุรักษ์ ค้ำครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหาร
จัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ความหลากหลาย
ทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและ
ยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น
ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับ
ประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วย
ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตราที่ ๕๓ (๒)

จัดการบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์
จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
และความหลากหลายทางชีวภาพ
อย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่
กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๐ (๘)

ร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์และ
คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ
ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้ง
มรดกทางวัฒนธรรม

มาตรา ๗๒

รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำและพลังงาน
ดังต่อไปนี้

- (๑) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับ
สภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการ
พัฒนาอย่างยั่งยืน
- (๒) จัดให้มีการวางผังเมืองทุกระดับและบังคับการให้
เป็นไปตามผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพพร้อมตลอดทั้ง
พัฒนาเมืองให้มีความเจริญโดยสอดคล้องกับ
ความต้องการของประชาชนในพื้นที่
- (๓) จัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้
ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึงและ
เป็นธรรม
- (๔) จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอ
ต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการ
ประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการอื่น
- (๕) ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่าง
คุ้มค่า รวมทั้งพัฒนา และสนับสนุนให้มีการผลิตและ
การใช้พลังงานทางเลือกเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง
ด้านพลังงานอย่างยั่งยืน

มาตรา ๕๘

การดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้
ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อ
ทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ
อนามัย คุณภาพชีวิตหรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของ
ประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง รัฐ
ต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบ
ต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน
หรือชุมชน และการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของ
ผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน
เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการหรืออนุญาต
ตามที่กฎหมายบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

เป็นกฎหมายที่กำหนดให้มีคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน จัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม การควบคุมมลพิษ มาตรการส่งเสริม ความรับผิดชอบทางแพ่งซึ่งเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหาย และบทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๘ และมาตรา ๒๗๘

๑

๒

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

เป็นกฎหมายที่กำหนดการรักษาความสะอาด การดูแลรักษาต้นไม้ การห้ามทิ้งสิ่งปฏิกูลมูลฝอยในที่สาธารณะและสถานสาธารณะ การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยโดยทั่วไป และบทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืน

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการ รวมทั้งกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจนำสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่จัดเก็บได้ไปใช้ประโยชน์หรือหาประโยชน์ได้

พระราชบัญญัติที่คุ้มครองและอนุรักษ์สัตว์ป่าทุกชนิด

๑. พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

๓. พระราชบัญญัติสงวนและ

คุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๗

สัตว์ป่าสงวน

มีอยู่ ๑๕ ชนิด ได้แก่ นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร
แรด กระซู่ กูปรีหรือโคไพร ควายป่า ละองหรือละมั่ง
สมันหรือ เนื้อสมัน เลียงผา หรือเยื้อง หรือกูร่า หรือโคร่า
กวางผา นกแต้วแร้วท้องดำ นกกระเรียน
แมวลายหินอ่อน สมเสร็จ เก้งหม้อ
และพะยูนหรือหมูน้ำ โดยสัตว์ป่าสงวนห้ามล่า
และห้ามมีไว้ในครอบครอง

สัตว์ป่าคุ้มครอง

๑. สัตว์ป่าคุ้มครอง

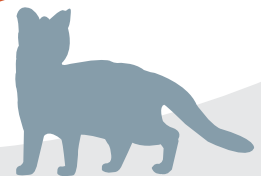
สัตว์ป่าคุ้มครอง มี ๗ ประเภท ได้แก่ ๑) สัตว์ป่าจำพวก
สัตว์เลื้อยลูกด้วยนม จำนวน ๒๐๒ ชนิด ๒) สัตว์ป่าจำพวกนก
จำนวน ๙๕๒ ชนิด ๓) สัตว์ป่าจำพวกสัตว์เลื้อยคลาน จำนวน ๙๒ ชนิด
๔) สัตว์ป่าจำพวกสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน ๑๒ ชนิด
๕) สัตว์ป่าไม่มีกระดูกสันหลัง : แมลง จำนวน ๒๐ ชนิด
๖) สัตว์ป่าจำพวกปลา จำนวน ๒๖ ชนิด ๗) สัตว์ป่าไม่มีกระดูกสันหลังอื่นๆ
จำนวน ๑๒ ชนิด รวมทั้งสิ้น ๑,๓๑๖ ชนิด

๒. สัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้

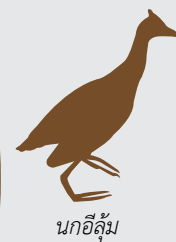
สัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ มี ๕ ประเภท ได้แก่
๑) สัตว์ป่าจำพวกสัตว์เลื้อยลูกด้วยนม จำนวน ๘ ชนิด ๒) สัตว์ป่า
จำพวกนก จำนวน ๔๒ ชนิด ๓) สัตว์ป่าจำพวกสัตว์เลื้อยคลาน
จำนวน ๗ ชนิด ๔) สัตว์ป่าจำพวกสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก
จำนวน ๑ ชนิด ๕) สัตว์ป่าจำพวกปลา จำนวน ๔ ชนิด
รวมทั้งสิ้น ๖๒ ชนิด

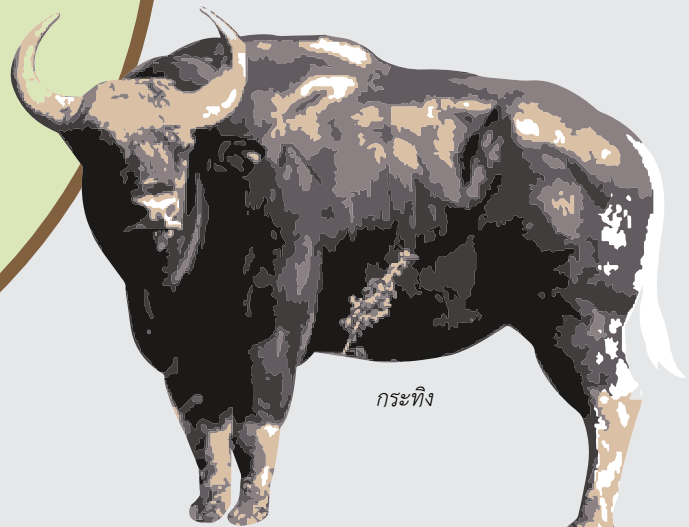
ไก่ฟ้า

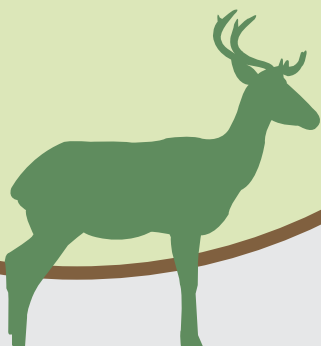
ชะมด

นกอีลุ้ม

กระทิง

กวาง

การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การพัฒนาอย่างยั่งยืน (sustainable development)

การพัฒนาอย่างยั่งยืน การพัฒนาที่คำนึงถึงขีดจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสนองความต้องการในปัจจุบัน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อความต้องการในอนาคต คำนึงถึงความเป็นองค์รวม คือ มองว่าการจะทำสิ่งใดต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดกับสิ่งอื่นๆ และคำนึงถึงเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ว่าควรเป็นไปในทางสร้างสรรค์และเอื้อประโยชน์อย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

เป้าหมาย ๑๗ ข้อ ของการพัฒนาที่ยั่งยืน (17 Sustainable Development Goals)

๑. ต้องไม่มีความยากจน	๑๐. ลดความไม่เสมอภาค
๒. ต้องขจัดความหิวโหย	๑๑. เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน
๓. สุขภาพดีและอยู่ดีกินดี	๑๒. การบริโภคและการผลิตที่มีความรับผิดชอบ
๔. การศึกษามีคุณภาพ	๑๓. การกระทำของสภาพภูมิอากาศ
๕. มีความเท่าเทียมทางเพศ	๑๔. ชีวิตใต้น้ำ
๖. น้ำสะอาดและถูกสุขอนามัย	๑๕. ชีวิตบนบก
๗. พลังงานสะอาดและราคาไม่แพง	๑๖. ความสงบ ความยุติธรรมและสถาบันที่เข้มแข็ง
๘. การทำงานที่ดีและการเติบโตทางเศรษฐกิจ	๑๗. ความร่วมมือกันเพื่อบรรลุเป้าหมาย
๙. อุตสาหกรรม นวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน	

มาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทางตรงและทางอ้อม)

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน หมายถึง การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างฉลาดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคนจำนวนมากที่สุด และเป็นระยะเวลายาวนานที่สุด สงวนรักษาไว้ไม่ให้นำมาใช้อย่างฟุ่มเฟือย

มาตรการในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทางตรง

- การถนอมรักษา (preservation) เพื่อให้นำทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปใช้ให้นานขึ้น เช่น การสร้างฝายน้ำล้น สร้างเขื่อน ขุดบ่อ ขุดสระ การทำอาหารแช่แข็ง การตากแห้ง การกำหนดเขตป่าสงวน หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
- การบูรณะ (restoration) เพื่อพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีสภาพดีขึ้น สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น การกำจัดน้ำเสีย การแก้ไขปัญหาดินหรือป่าเสื่อมโทรม การบูรณะสาธารณสถาน
- การปรับปรุง (improvement) เพื่อให้สามารถนำทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ใช้ประโยชน์ไม่ได้หรือใช้ประโยชน์ได้น้อยมาใช้ประโยชน์ให้มากกว่าเดิม เช่น การปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว ดินเค็ม ดินเหนียว หรือดินพรุ ให้สามารถใช้ในการเพาะปลูกหรือเลี้ยงสัตว์
- การนำทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วกลับมาใช้ซ้ำ (reuse) เช่น นำกระดาษที่ใช้แล้วกลับมาใช้ซ้ำ ใช้กระดาษทั้ง ๒ หน้า
- การแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ (recycle) เช่น การนำกระดาษที่ใช้แล้วมาแปรรูปแล้วนำมาใช้ใหม่
- การใช้ให้น้อยลง (reduce) เช่น ใช้สินค้าที่มีการบรรจุหีบห่อน้อยขึ้นจะเป็นการลดขยะ
- กำหนดมาตรฐานสี สัญลักษณ์ และขนาดของถังขยะ ให้เอื้อต่อการเก็บขยะอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่

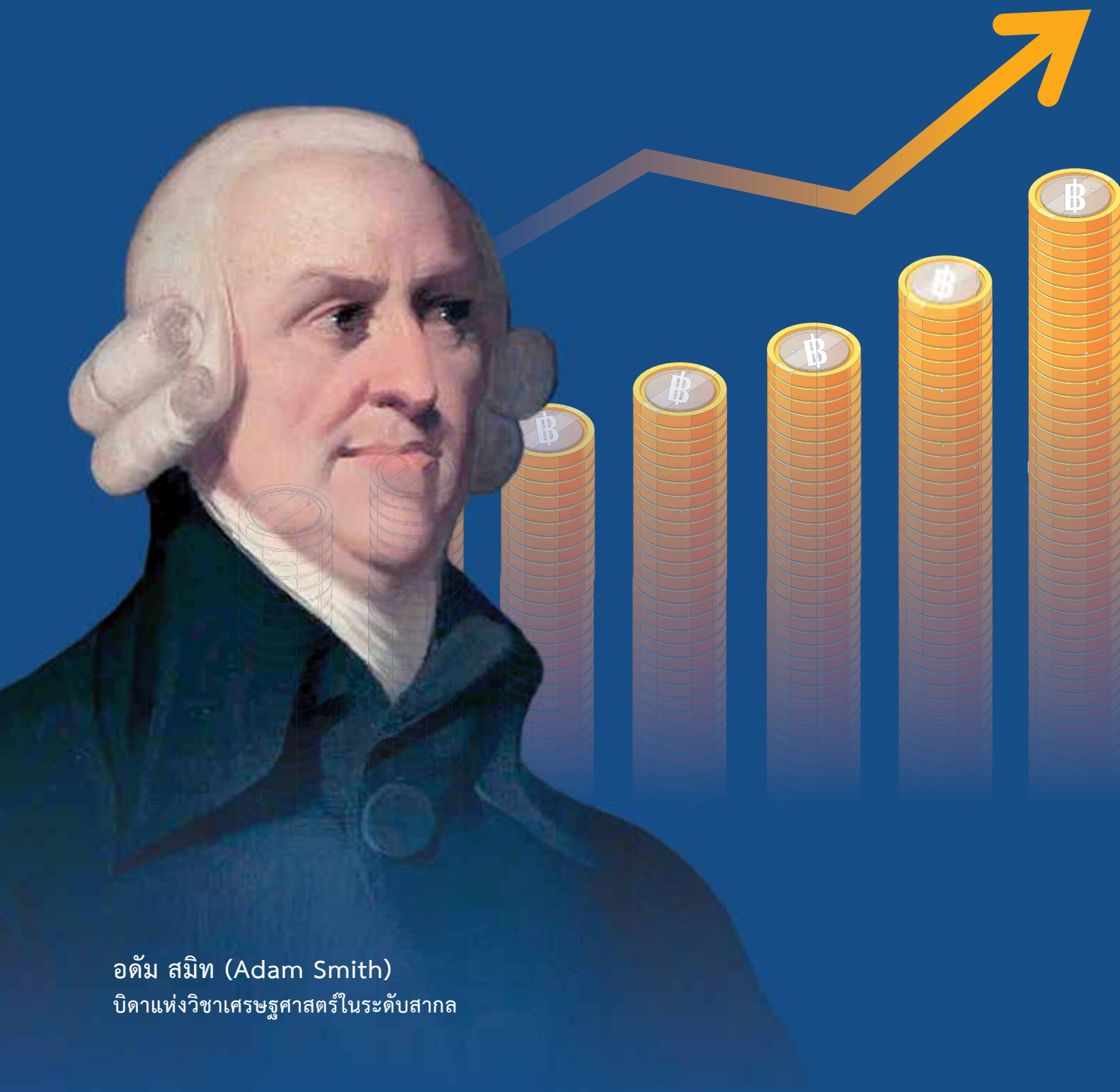
ทางอ้อม

- ให้การศึกษาแก่ประชาชน เรื่องการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
- การจัดตั้งชมรมหรือสมาคมอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อช่วยภาครัฐในการส่งเสริมป้องกัน และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- การออกกฎหมายควบคุมและการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้เกิดความระมัดระวังในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น
- การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดความตระหนักและสนใจในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- การรณรงค์ จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนสนใจและเข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- การจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการอย่างอิสระในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น กรมควบคุมมลพิษ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

เศรษฐศาสตร์

(Economics)

อดัม สมิท (Adam Smith)
บิดาแห่งวิชาเศรษฐศาสตร์ในระดับสากล

๑. เศรษฐศาสตร์

๒. ระบบเศรษฐกิจ

๓. กลไกราคา

๔. บทบาทของรัฐในการแทรกแซงราคา

๕. ตลาด

๖. สหกรณ์

๗. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๘. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาประเทศ

๙. นโยบายการเงินการคลังของรัฐบาล

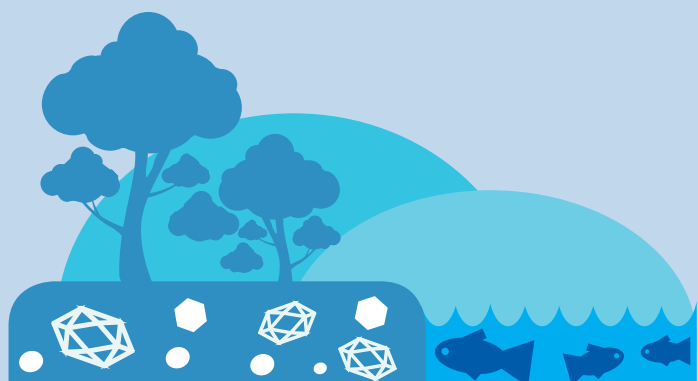
๑๐. การค้าและการเงินระหว่างประเทศ

๑๑. ประเทศไทย ๔.๐

ศึกษาเศรษฐกิจ หน่วยงานย่อยๆ (ผู้ผลิต ผู้บริโภค)

ทรัพยากรการผลิตมีจำกัด

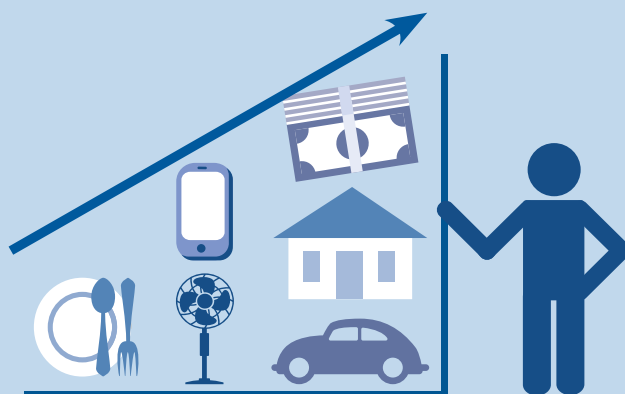
เศรษฐศาสตร์ (Economics)

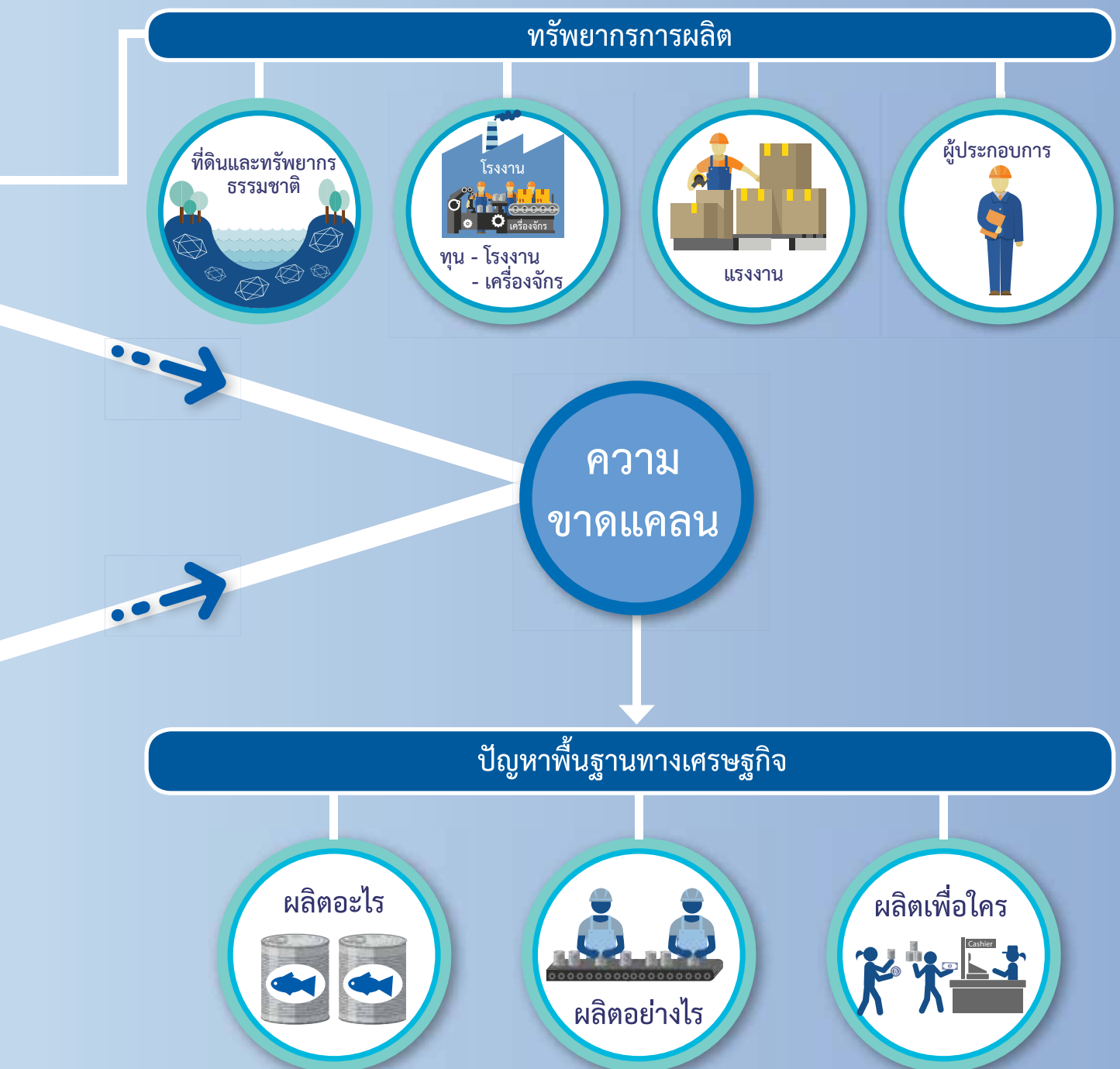
ไม่
สมดุล

ศึกษาเศรษฐกิจโดยรวม

ความต้องการของมนุษย์ไม่จำกัด

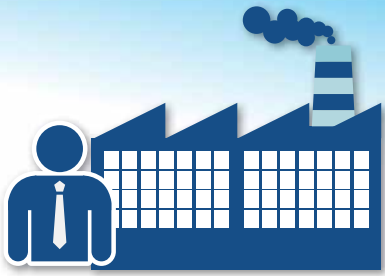

ระบบเศรษฐกิจ

(Economic System)

ระบบเศรษฐกิจทุนนิยม

- เอกชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต
- มีเสรีภาพในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
- ใช้กลไกราคาเป็นเครื่องตัดสินใจแก้ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจผสม

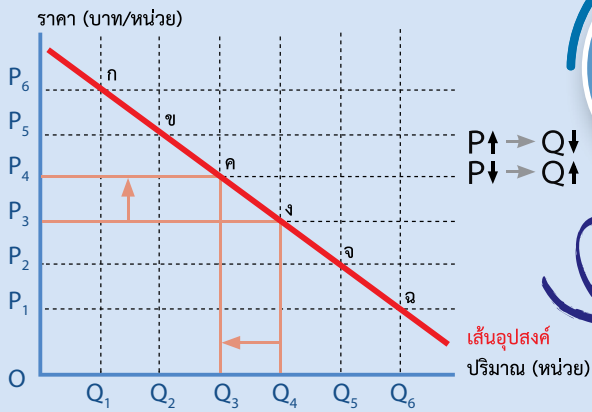
- รัฐและเอกชนมีส่วนร่วมกันแก้ไขปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ
- ใช้กลไกราคา
- เป็นระบบที่รวมข้อดีของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมและสังคมนิยมไว้ด้วยกัน

ระบบเศรษฐกิจสังคมนิยม

- กรรมสิทธิ์ปัจจัยการผลิตส่วนใหญ่เป็นของรัฐบาล
- มีเป้าหมายด้านกระจายรายได้และความเสมอภาค
- เอกชนไม่มีเสรีภาพในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

อุปสงค์ของสินค้าและบริการในช่วงเวลาหนึ่ง

อุปสงค์ (demand)

ปริมาณของสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้ซื้อต้องการ เติมใจ และมีอำนาจซื้อ ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ณ ระดับราคาต่างๆ กัน

กฎอุปสงค์ $P \uparrow \rightarrow Q \downarrow$ $P \downarrow \rightarrow Q \uparrow$

ความสัมพันธ์ระหว่าง ราคาและปริมาณสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้ซื้อต้องการซื้อ จะแปรผกผันกับระดับ ราคาของสินค้าชนิดนั้น

ราคาสินค้าชนิดนั้น

รายได้ของผู้ซื้อ

ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง (ใช้ทดแทนกัน หรือใช้ประกอบกัน)

จำนวนประชากร

รสนิยมของผู้ซื้อ

ฤดูกาล

ปัจจัยกำหนดอุปสงค์

การคาดการณ์ในอนาคต

- คาดว่าราคาสินค้าจะแพงขึ้นจึงรีบซื้อ
- คาดว่าราคาสินค้าจะถูกลงจึงเลื่อนการซื้อออกไป

การโฆษณาและการส่งเสริมการขาย

อุปสงค์

อุปทาน

อุปทาน (supply)

ปริมาณของสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้ผลิตหรือผู้ขายยินดีนำออกมาเสนอขาย ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ณ ระดับราคาต่างๆ กัน

กฎอุปทาน $P \uparrow \rightarrow Q \uparrow$ $P \downarrow \rightarrow Q \downarrow$

ความสัมพันธ์ระหว่าง ราคาและปริมาณสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้ผลิตหรือผู้ขายต้องการเสนอขายจะแปรผันตรงกับระดับราคาสินค้าและบริการชนิดนั้น

ราคาสินค้าชนิดนั้น

ต้นทุนการผลิต

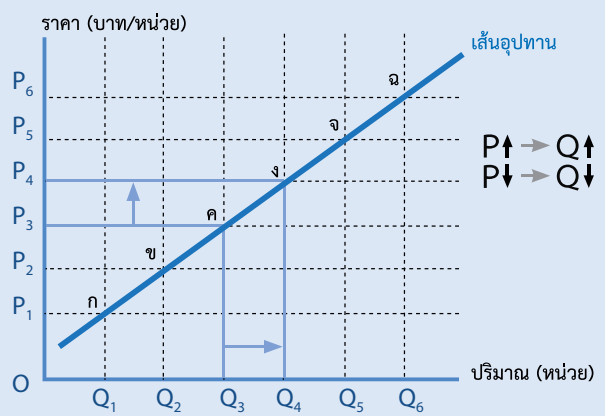
จำนวนผู้ผลิตหรือผู้ขาย

ราคาสินค้าอื่นที่อยู่ภายใต้ปัจจัยการผลิตเดียวกัน

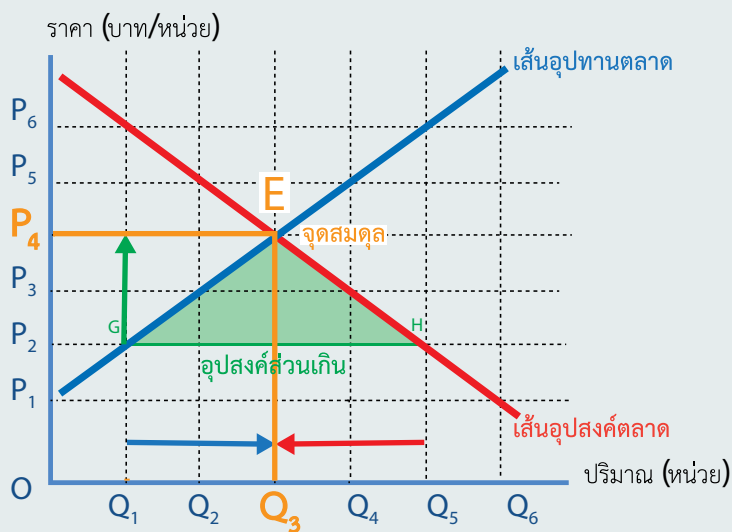
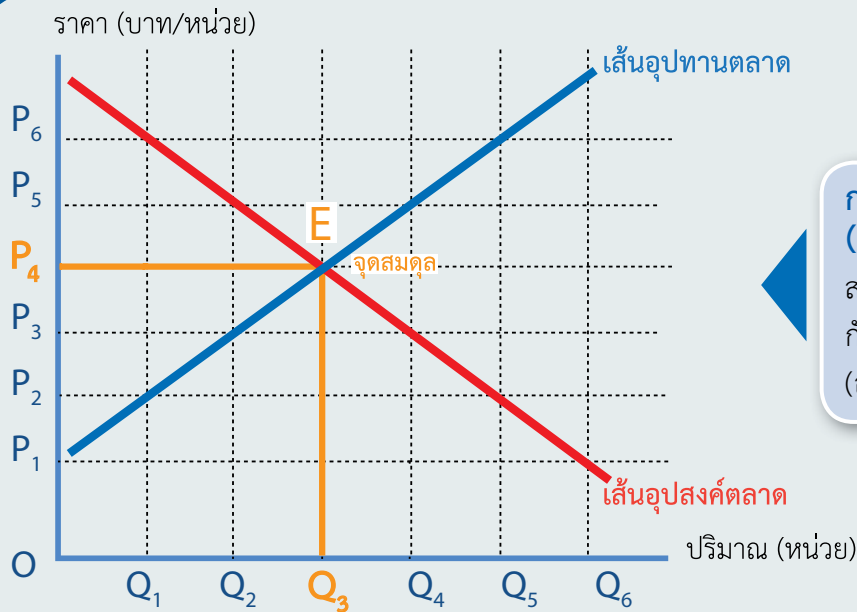
การคาดการณ์ในอนาคต

- คาดว่าราคาสินค้าจะแพงขึ้นจึงรีบนำออกมาขาย
- คาดว่าราคาสินค้าจะถูกลงจึงชะลอการผลิต

อุปทานของสินค้าและบริการในช่วงเวลาหนึ่ง

กลไกราคา (price mechanism)

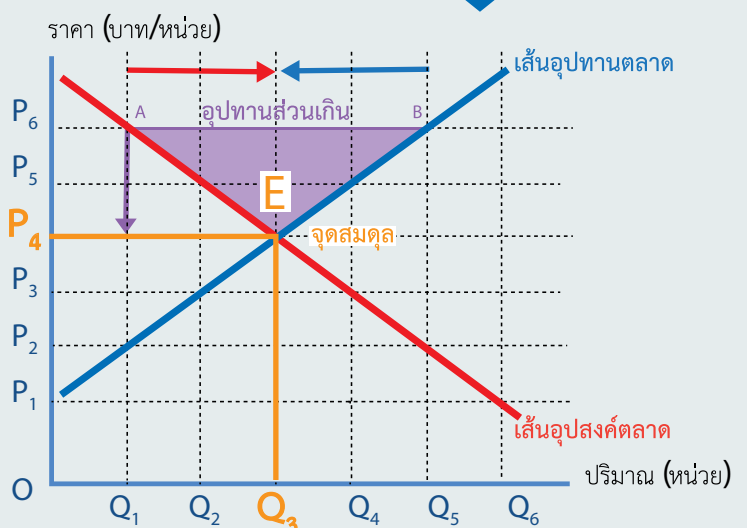

อุปทานส่วนเกิน

ระดับราคาสินค้าและบริการสูงกว่าระดับราคา ณ จุดสมมูล โดยปริมาณอุปทานมากกว่าปริมาณอุปสงค์ ทำให้ราคาสินค้าและบริการลดลงเรื่อยๆ จนเข้าสู่จุดสมมูล

อุปสงค์ส่วนเกิน

ระดับราคาสินค้าและบริการต่ำกว่าระดับราคา ณ จุดสมมูล โดยปริมาณอุปสงค์มากกว่าปริมาณอุปทาน ทำให้ราคาสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนเข้าสู่จุดสมมูล

บทบาทของรัฐ ในการแทรกแซงราคา

วัตถุประสงค์ แม้การทำงานของกลไกราคามีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ แต่ราคาตลาดอาจจะสูงหรือต่ำเกินไปจนทำให้ผู้ผลิตหรือผู้บริโภคได้รับความเดือดร้อน รัฐบาลจึงเข้าแทรกแซงกลไกราคา โดยมี ๒ มาตรการที่สำคัญ ได้แก่

การกำหนดราคาขั้นต่ำ

การกำหนดราคาขั้นสูง

การกำหนดราคาขั้นต่ำ
(โดยการพยุงราคาหรือ
การประกันราคา)

ออกนโยบาย

การแทรกแซง
กลไกตลาด
กำหนดราคาขั้นต่ำ
ให้สูงกว่าราคาตลาด

เพื่อแก้ไข

ผลกระทบ

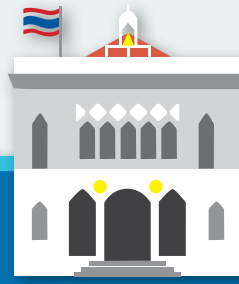
ผลกระทบ

มาตรการการแก้ไขของรัฐ

การกำหนดราคาขั้นสูง
(เพดานราคา) เป็นมาตรการ
ที่รัฐบาลควบคุมราคา

รัฐบาล

ออกนโยบาย

การแทรกแซง
กลไกตลาด
กำหนดราคาขั้นสูง
ให้ต่ำกว่าราคาตลาด

เพื่อแก้ไข

ราคาสินค้าแพงเกินไป

ผลกระทบ

ผู้บริโภคเดือดร้อน

ออกมาตราการควบคุมผู้ขาย

มาตรการการแก้ไขของรัฐ

การปันส่วนสินค้า

ผลกระทบ

ผลกระทบ

ตรวจตรา

เจ้าหน้าที่รัฐ

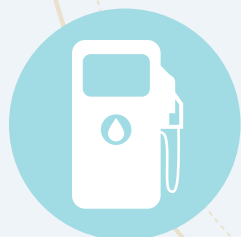
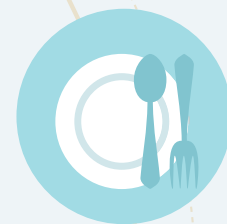
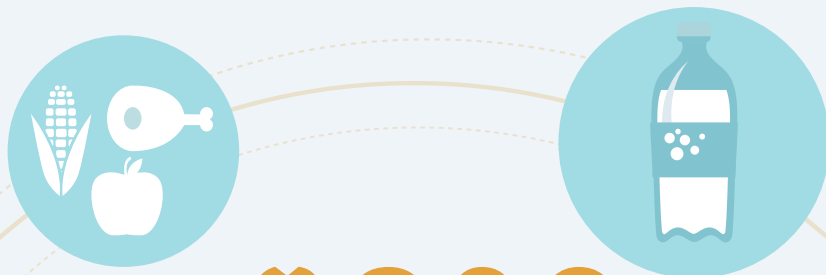

ตลาดมืด (black market)
การซื้อขายสินค้า
ไม่เป็นไปตามราคาควบคุม

ตลาด

กิจกรรมหรือสถานะที่ผู้ซื้อ
และผู้ขายติดต่อซื้อขายกัน
ไม่จำเป็นต้องมีสถานที่
ไม่จำเป็นต้องพบปะกัน

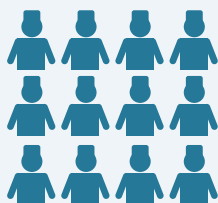
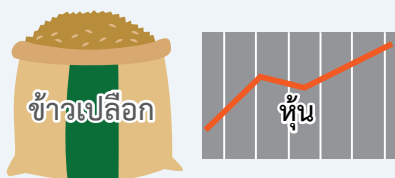
ประเภทของตลาด

จำนวน
ผู้ขาย

ลักษณะสินค้า

การเข้าสู่ตลาด

ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

เหมือนกัน
ทุกประการผู้ผลิตเข้าและ
ออกตลาด
ได้อย่างเสรี

ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

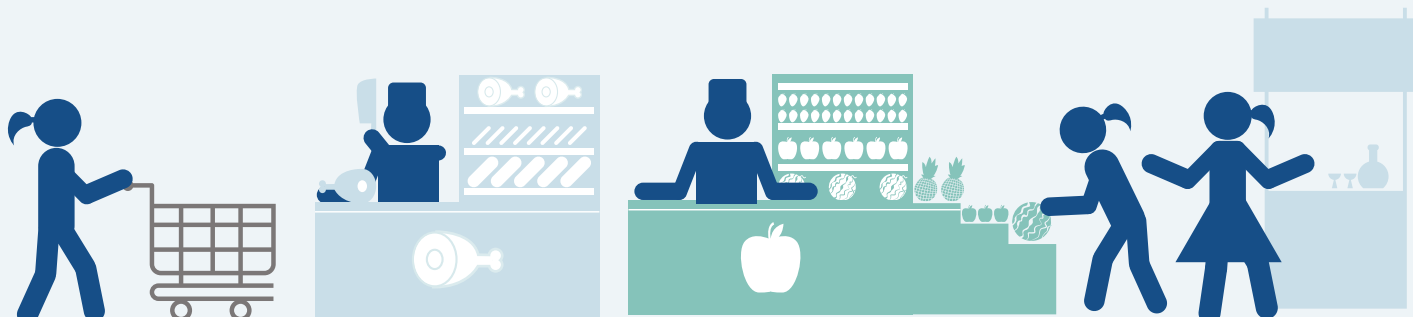
กึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด

คล้ายกัน
ไม่เหมือนกัน
ใช้ทดแทนกันได้ผู้ผลิตเข้าและ
ออกตลาด
ได้อย่างเสรี

ผู้ขายน้อยราย

แตกต่างกันแต่มี
มาตรฐานเดียวผู้ผลิตรายใหม่
เข้าสู่ตลาด
ได้ค่อนข้างยาก

ผูกขาด

ไม่สามารถ
หาสินค้าอื่น
ทดแทนได้ผู้ผลิตรายอื่น
ไม่สามารถเข้าสู่
ตลาดได้ในระยะสั้น

สหกรณ์

องค์กรอิสระของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป ที่สมัครใจ
มีความประสงค์เดียวกัน เป็นเจ้าของร่วมกัน
จัดตั้งและดำเนินการตามแนวทางประชาธิปไตย

ความสำคัญของสหกรณ์

เครื่องมือในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

การจัดตั้งสหกรณ์
เริ่มต้นสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชวรวงศ์เธอ
กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์
ริเริ่มศึกษาวิธีการสหกรณ์
พ.ศ. ๒๔๕๗
(พระบิดาแห่งสหกรณ์ไทย)

โรเบิร์ต โอเวน
(Robert Owen)
เริ่มแนวคิด
สหกรณ์ในอังกฤษ
ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม

สหกรณ์วัดจันทร
ไม่จำกัดสินใช้
จังหวัดพิษณุโลก
เป็นสหกรณ์แห่งแรกของสยาม
ก่อตั้ง ๒๖ ก.พ. ๒๔๕๙

วิวัฒนาการ ของสหกรณ์

หลักการ ของสหกรณ์

การเปิดรับ
สมาชิกทั่วไปและ
ด้วยความสมัครใจ

การควบคุม
โดยสมาชิกตามหลัก
ประชาธิปไตย

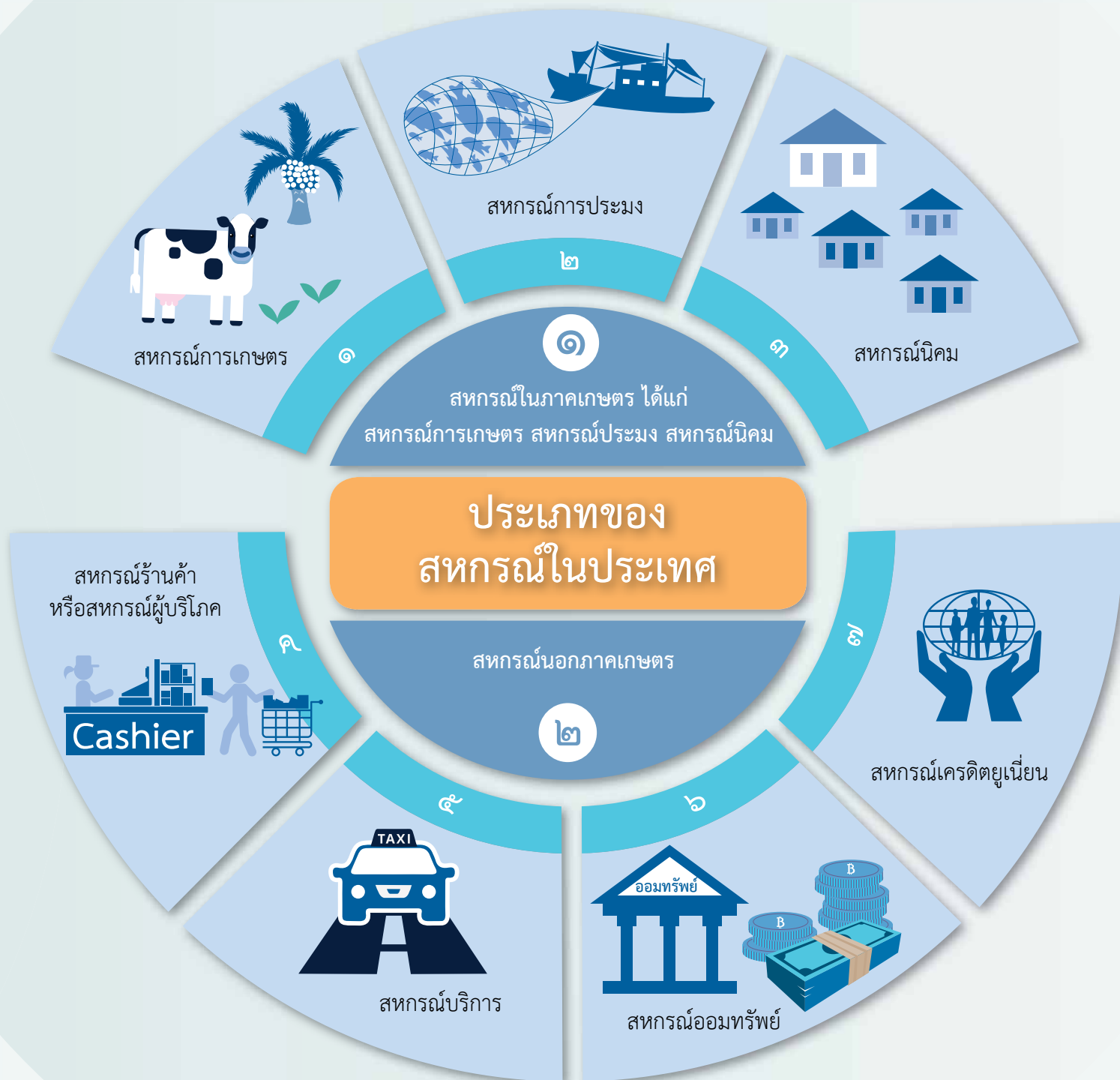
การมีส่วนร่วม
ทางเศรษฐกิจ
โดยสมาชิก

การปกครองตนเอง
และความเป็นอิสระ

ความเอื้ออาทร
ต่อชุมชน

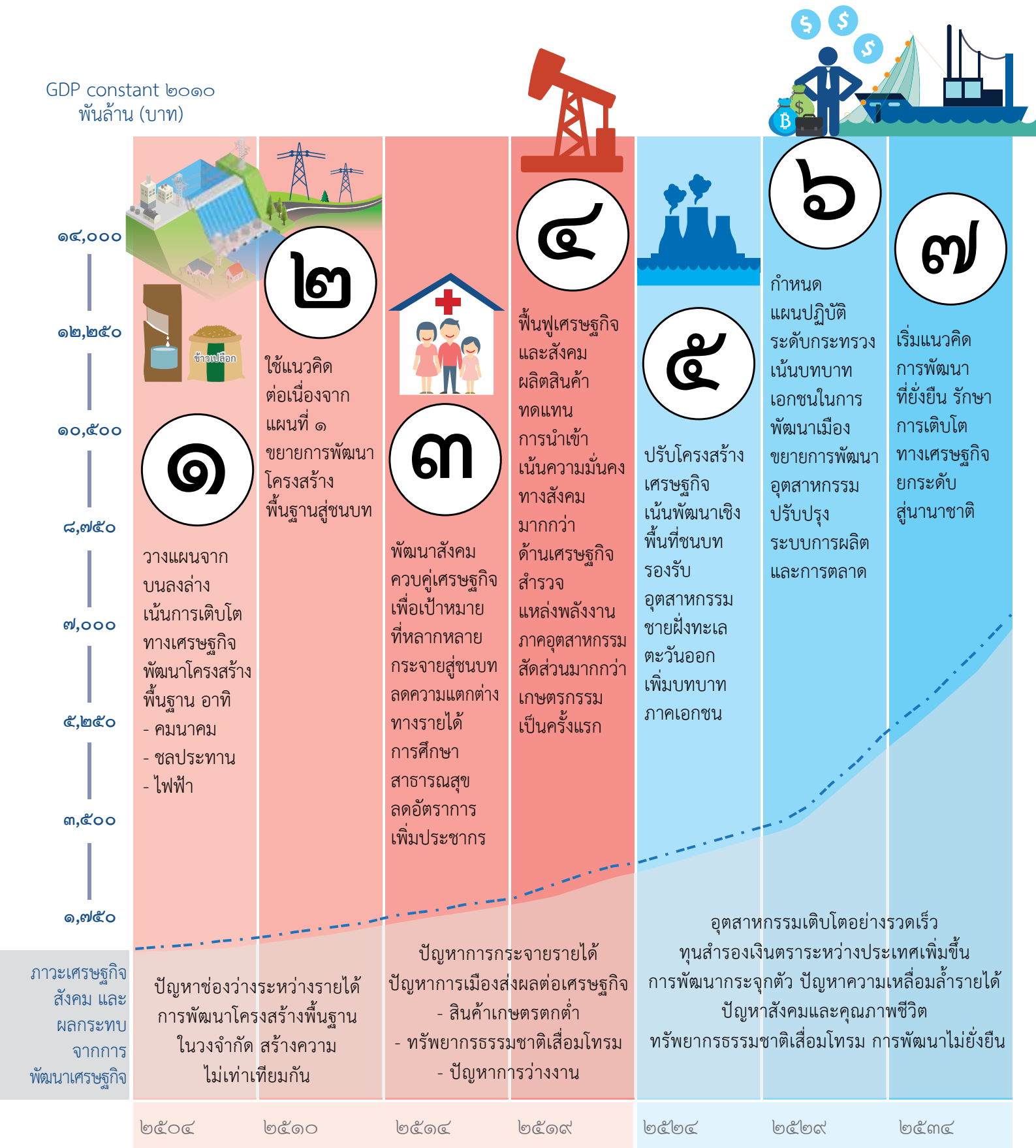
การร่วมมือ
ระหว่างสหกรณ์

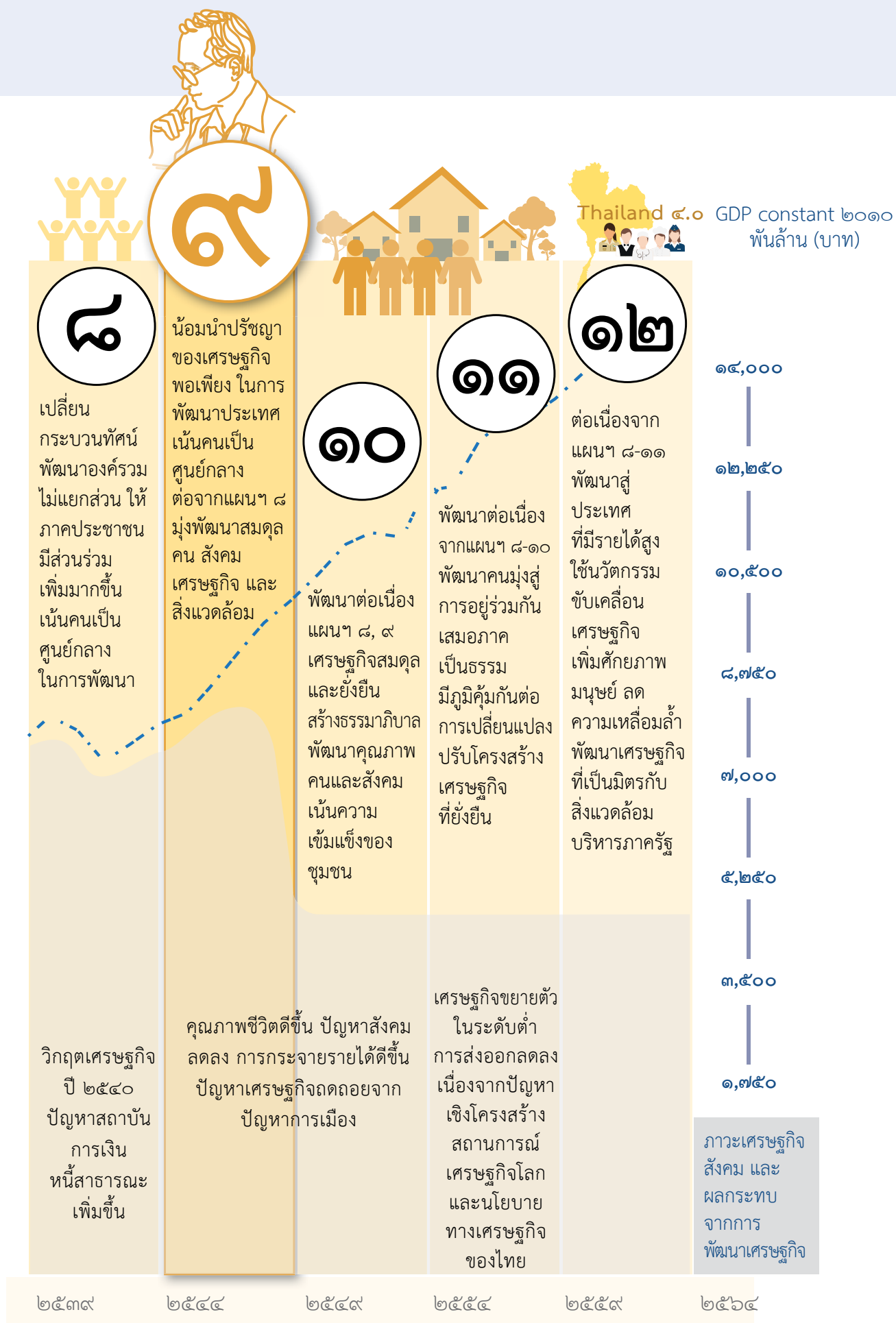
การศึกษา
การฝึกอบรม
และข่าวสาร

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

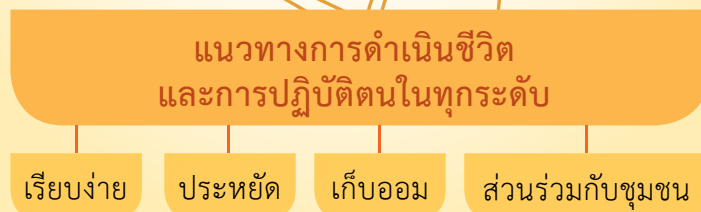
GDP constant ๒๐๑๐
พันล้าน (บาท)

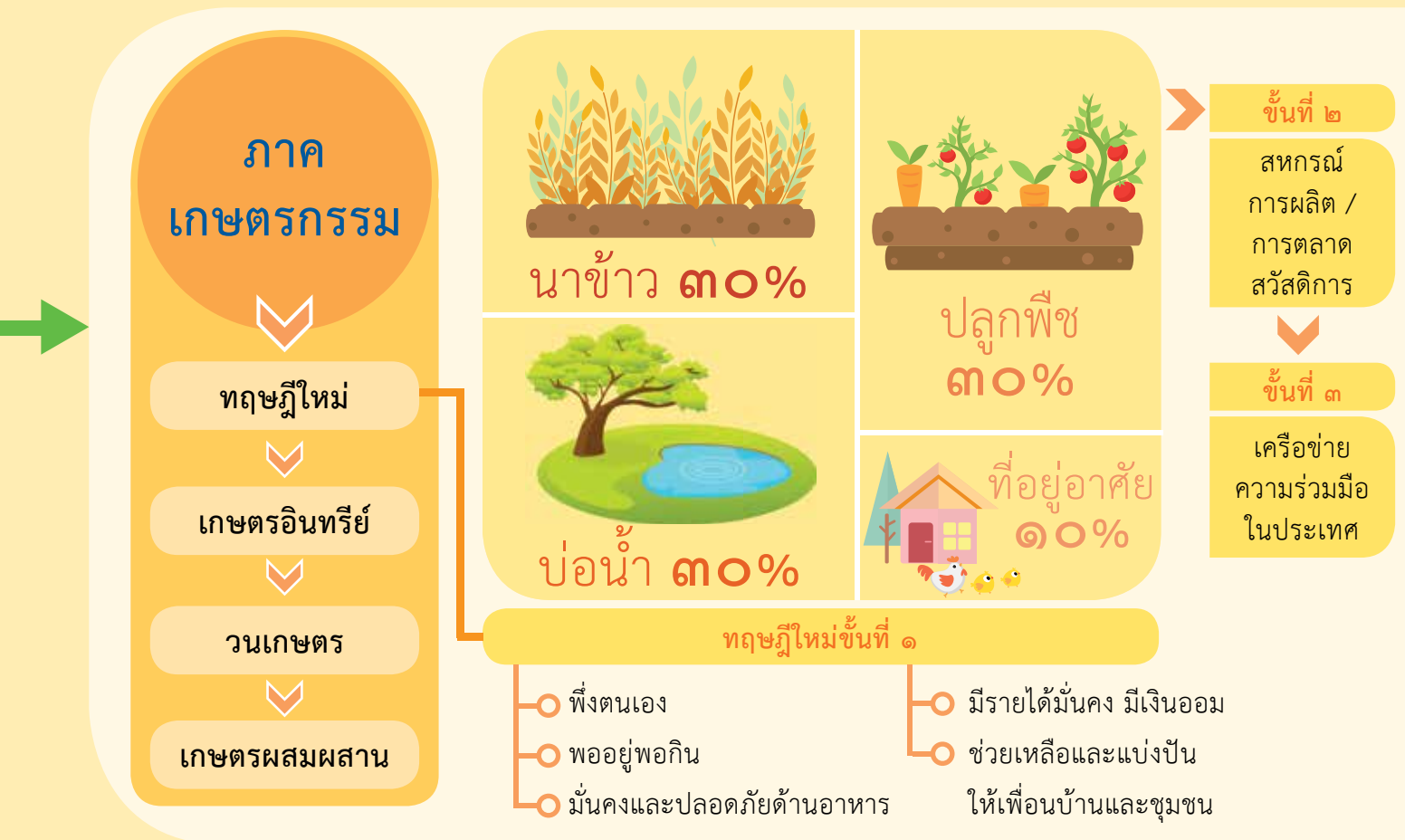
ที่มา : ข้อมูล Thailand GDP (constant ๒๐๑๐) <http://data.worldbank.org/>
 อัตราแลกเปลี่ยน คิดจาก ๓๕ บาท ต่อ ๑ ดอลลาร์สหรัฐ (กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐)

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กับการพัฒนาประเทศ

หลักการพัฒนา

แนวคิด และทิศทางการพัฒนา

นโยบายการเงิน การคลังของรัฐบาล

การคลังสาธารณะ

การจัดการด้านรายได้ รายจ่าย และหนี้สาธารณะของรัฐบาล

นโยบายการคลัง : การจัดการด้านรายรับ (ภาษีอากร, รัฐพาณิชย์, เงินกู้, อื่นๆ) และรายจ่ายของรัฐบาล

๑

นโยบายการคลังหดตัว
ชะลอการขยายตัว

- เพิ่มการเก็บภาษี
- ลดการใช้จ่ายของรัฐบาล

นโยบายการคลังขยายตัว
เพื่อให้เศรษฐกิจขยายตัว

- ลดการเก็บภาษี
- เพิ่มการใช้จ่ายของรัฐบาล

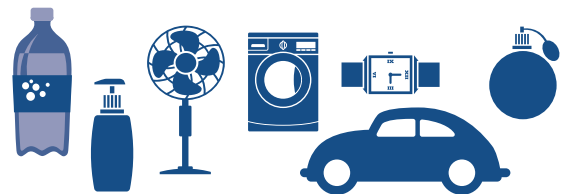
ภาษี : สิ่งที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บจากประชาชน และนำมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยไม่มีสิ่งตอบแทนโดยตรงแก่ผู้เสียภาษี มี ๒ ประเภท

ภาษีทางตรง

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล
ภาษีการประกันสังคม

ภาษีทางอ้อม

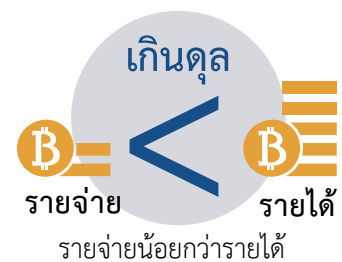

ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต
ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT)

โครงสร้างอัตราภาษี : มีแบบก้าวหน้า, แบบคงที่, แบบถดถอย

งบประมาณแผ่นดิน : แผนการใช้จ่ายของรัฐบาลในช่วงระยะเวลา ๑ ปี ต้องเสนอต่อรัฐสภา ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารประเทศ มี ๓ ลักษณะ

๓

๔

หนี้สาธารณะ : ข้อผูกพันของรัฐบาล เพื่อนำมาใช้จ่ายในการบริหารและพัฒนาประเทศ เกิดจากการกู้ยืม การค้าประกันเงินกู้ของรัฐบาล และเงินปรัวรรตที่รัฐบาลรับรอง

นโยบายการเงิน

การบริหารเศรษฐกิจ
ของประเทศที่รัฐบาลหรือ
ธนาคารกลางกำหนดขึ้น เพื่อใช้
ในการควบคุมปริมาณเงินให้มี
สภาพคล่องที่เหมาะสมกับ
ภาวะเศรษฐกิจโดยใช้
เครื่องมือ ๓ แบบ

ควบคุมปริมาณ (การซื้อหรือขายหลักทรัพย์,
อัตรารับช่วงซื้อลดตั๋วเงิน, อัตราดอกเบี้ย
นโยบาย, อัตราเงินสตรสำรองตามกฎหมาย)

การควบคุมคุณภาพ
(จำกัดการให้กู้ของ
ผู้ให้กู้ยืมโดยตรง)

การขอความร่วมมือให้ธนาคารพาณิชย์
ปฏิบัติตาม

ปริมาณเงิน (อุปทานของเงิน)

M1

เงินในความหมายแคบ

M2

เงินในความหมายกว้าง

M1

เงินในความหมายแคบ

บัญชีเงินฝากออมทรัพย์

+

บัญชีเงินฝากประจำ

M3

เงินในความหมายกว้างมาก

M2

เงินในความหมายกว้าง

บัญชีเงินฝากออมทรัพย์

+

บัญชีเงินฝากประจำ

+

ตั๋วสัญญาใช้เงิน

เงินฝากสถาบันการเงิน
เฉพาะกิจของรัฐ

ปัญหาที่สำคัญ ทางเศรษฐกิจ

เงินเฟ้อ (inflation)

ภาวะที่ระดับราคาสินค้าและบริการ
โดยทั่วไป**สูงขึ้น**เรื่อยๆ อย่างต่อเนื่อง

๑. เงินเฟ้อที่เกิดจากอุปสงค์เกิน
๒. เงินเฟ้อที่เกิดจากอุปทาน
๓. เงินเฟ้อที่เกิดจากอุปสงค์และอุปทานรวมกัน

สาเหตุ

๑. อำนาจซื้อของเงินหรือรายได้ที่แท้จริงลดลง ผู้ที่มีรายได้คงที่เสียเปรียบ
๒. ผลกระทบต่อฐานการคลังของรัฐบาล
๓. ผลกระทบต่อดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ

ผลกระทบ

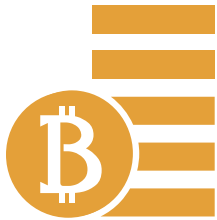
เงินฝืด (deflation)

ภาวะที่ระดับราคาสินค้าและบริการ
โดยทั่วไป**ลดลง**เรื่อยๆ อย่างต่อเนื่อง

๑. ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ
๒. การหดตัวของอุปสงค์
๓. ต้นทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนลดลง
๔. มาตรการปรับเพิ่มภาษี
๕. ปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจมีไม่เพียงพอ

๑. อำนาจซื้อของเงินหรือรายได้ที่แท้จริงสูงขึ้น ผู้ที่มีรายได้คงที่ได้เปรียบ
๒. ผู้ผลิตและผู้ขายขายสินค้าไม่ได้
๓. ผลกระทบต่อฐานการคลังของรัฐบาล
๔. ผลกระทบต่อดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ

* ดัชนีราคา (price index) เป็นตัวเลขที่ใช้วัดอัตราการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการในช่วงระยะเวลาหนึ่ง
ดัชนีราคามีหลายประเภท อาทิ ดัชนีราคาผู้บริโภค ดัชนีราคาขายปลีก ดัชนีราคาขายส่ง ซึ่งการคำนวณ
ภาวะเงินเฟ้อ จะใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคในการคำนวณ

เงินเฟ้อ (inflation)

เงินฝืด (deflation)

แก้ไขโดย
ใช้นโยบาย
การคลัง

๑. ลดการใช้จ่ายของรัฐ
โดยใช้งบประมาณเกินดุล
๒. เพิ่มการเก็บภาษี

แก้ไขโดย
ใช้นโยบาย
การเงิน

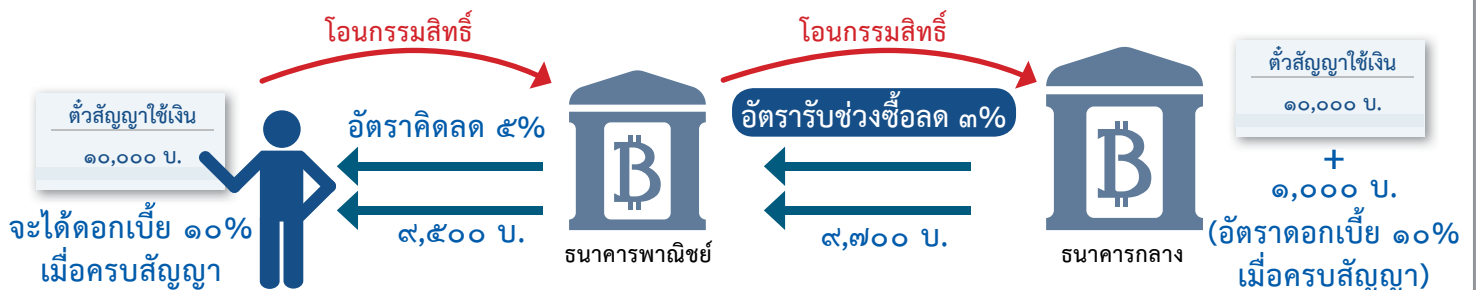
๑. ขายหลักทรัพย์
๒. เพิ่มอัตรารับช่วงซื้อลดตั๋วเงิน
๓. เพิ่มอัตราดอกเบี้ยนโยบาย
๔. เพิ่มอัตราเงินสดสำรอง
ตามกฎหมาย

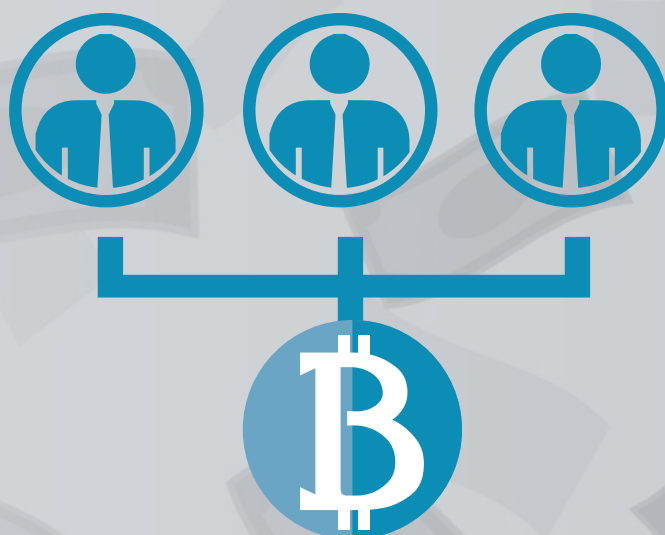
๑. เพิ่มการใช้จ่ายของรัฐ
โดยใช้งบประมาณขาดดุล
๒. ลดการเก็บภาษี

๑. ซื้อหลักทรัพย์
๒. ลดอัตรารับช่วงซื้อลดตั๋วเงิน
๓. ลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย
๔. ลดอัตราเงินสดสำรอง
ตามกฎหมาย

นโยบายการเงินที่ใช้อัตรารับช่วงซื้อลดตั๋วเงิน

กรณีที่ประชาชนถือตั๋วสัญญาใช้เงิน มีความต้องการใช้เงินก่อนครบสัญญาได้ถอนคืน

เงินตึง (tight money)

ภาวะที่ปริมาณเงินหรือเงินกู้ยืมในระบบเศรษฐกิจ
มีน้อยหรือหาได้ยากไม่เพียงพอกับความต้องการ
ของประชาชนและธุรกิจเอกชน
อัตราดอกเบี้ยในการกู้ยืมจึงปรับตัวสูงขึ้น
แต่การขยายตัวของการผลิตและการลงทุนลดลง

สาเหตุ	การแก้ไขภาวะเงินตึง
๑. นโยบายที่ต้องการควบคุม ปริมาณเงินของรัฐบาล เพื่อแก้ปัญหาภาวะเงินเฟ้อ หรือปริมาณเงินในระบบ เศรษฐกิจมากเกินไป ๒. อัตราการขยายการผลิตและ การลงทุนสูงเกินไป ๓. ปริมาณเงินออมลดลง ๔. อัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศ สูงกว่าในประเทศ	๑. ขยายวงเงินกู้ที่ธนาคารพาณิชย์ กู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย ๒. ลดอัตราเงินสดสำรอง ตามกฎหมายของ ธนาคารพาณิชย์ลง ๓. ให้ธนาคารพาณิชย์นำพันธบัตร รัฐบาลที่มีอยู่มาไถ่ถอนคืน ๔. เพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก เพื่อลดอัตราเงินเฟ้อ

การค้าและการเงิน ระหว่างประเทศ

การค้าระหว่างประเทศ

การซื้อขายสินค้าและบริการโดยผ่านเขตแดนของชาติ
ประเทศที่ทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ
ระหว่างกัน เรียกว่า ประเทศคู่ค้า

สาเหตุความแตกต่าง

นโยบายการค้าเสรี

ไม่มีการจัดเก็บภาษีศุลกากร

ยึดหลักแบ่งงานกันทำ
ตามความชำนาญของตน

ไม่มีการให้สิทธิพิเศษ
หรือจงใจเลือกปฏิบัติต่อสินค้า
ประเทศใดประเทศหนึ่ง

ไม่มีข้อจำกัดทางการค้า
ไม่มีการกำหนดโควต้า

นโยบายการค้าแบบคุ้มกัน

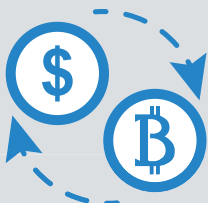
มีข้อกำหนดและมาตรฐาน
ของสินค้านำเข้า

มีการจัดเก็บภาษีศุลกากร

มีการทุ่มตลาด

มีการจำกัดปริมาณการนำเข้า
กำหนดโควต้า

มีการให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ผลิต
ภายในประเทศ เช่น
การจ่ายเงินอุดหนุนการส่งออก

ระบบอัตราแลกเปลี่ยน

ราคาต่อหน่วยของเงินตราสกุลหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับเงินตราสกุลอื่นตามอัตราที่กำหนดโดยทั่วไป แบ่งเป็น ๒ ระบบใหญ่ คือ ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว

๒

การเงินระหว่างประเทศ

ระบบการเงินที่เกิดจากการซื้อขายสินค้า การกู้ยืม การลงทุน หรือการช่วยเหลือระหว่างประเทศที่ต้องมีการชำระเงินตราต่างประเทศ สกุลเงินที่ประเทศคู่ค้าต้องการ

ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่

รัฐบาลหรือธนาคารกลางกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนไว้คงที่ไม่เปลี่ยนแปลงขึ้นลงตามกลไกตลาด อาจผูกค่าของสกุลเงินตราของประเทศไว้กับเงินตราสกุลอื่นหรือโลหะมีค่า หรือผูกค่ากับสกุลเงินตราที่มีนคหลายสกุลที่เรียกว่า ระบบตะกร้าเงิน (basket of currency)

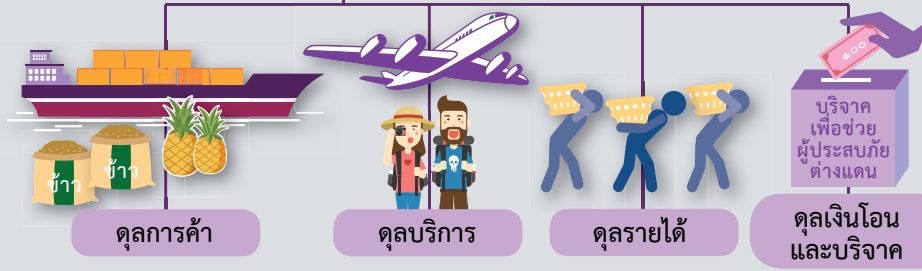
ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว

ขึ้นอยู่กับ อุปสงค์และอุปทานของเงินตราต่างประเทศ แบ่งเป็น ๒ ระบบ คือ
๑. ลอยตัวเสรีขึ้นลงตามกลไกตลาด
๒. ลอยตัวที่มีการจัดการ

ดุลการชำระเงิน

ดุลบัญชีเดินสะพัด

ดุลบัญชีทุนและการเงิน

TM	LW	Title (click to view)	Studio	Weekend Gross	% Change
1	1	Spectre	Sony	\$23,681,104	-82.2%
2	2	The Peanuts Movie	Fox	\$24,013,538	-45.7%
3	N	Love the Coopers	CBS	\$8,317,545	-
4	3	The Martian	Fox	\$6,712,171	-26.0%
5	N	The 33	WB	\$5,787,266	-
6	4	Goosebumps	Sony	\$4,633,112	-31.9%
7	5	Bridge of Spies	BN	\$4,268,772	-26.8%
8	N	Prem Ratan Dhan Payo	PFP	\$2,425,585	-
9	6	Hotel Transylvania 2	Sony	\$2,314,063	-35.8%
10	8	The Last Witch Hunter	LG/S	\$1,482,463	-42.9%

รายการแสดงการเคลื่อนย้ายของเงินทุนเข้าและออกประเทศ

ดุลการค้า

รายการแสดงความแตกต่างระหว่างมูลค่าการนำเข้าสินค้ากับมูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง อาจเป็นดุลการค้าเกินดุล ขาดดุล หรือสมดุล

มูลค่าสินค้าส่งออก - มูลค่าสินค้านำเข้า

ทุนสำรองเงินตราระหว่างประเทศ

เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องทางการเงินระหว่างประเทศที่เก็บสะสมไว้ในธนาคารกลางเพื่อชำระหนี้ระหว่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วยทองคำ เงินตราต่างประเทศสกุลหลัก และสิทธิพิเศษถอนเงิน (Special Drawing Rights : SDRs)

สิทธิพิเศษถอนเงิน (Special Drawing Rights : SDRs)

เป็นทุนสำรองเงินตราระหว่างประเทศรูปแบบหนึ่ง ออกโดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ที่จัดสรรให้กับประเทศสมาชิกและถูกใช้เป็นหน่วยการเงินทางบัญชี ซึ่งมีมูลค่าเทียบกับกลุ่มเงินตราสกุลหลัก เช่น ดอลลาร์สหรัฐ ยูโร เยนญี่ปุ่น และปอนด์สเตอร์ลิง

ดุลการชำระเงิน

เกินดุล

ทุนสำรองฯ ↑

ดุลการชำระเงิน

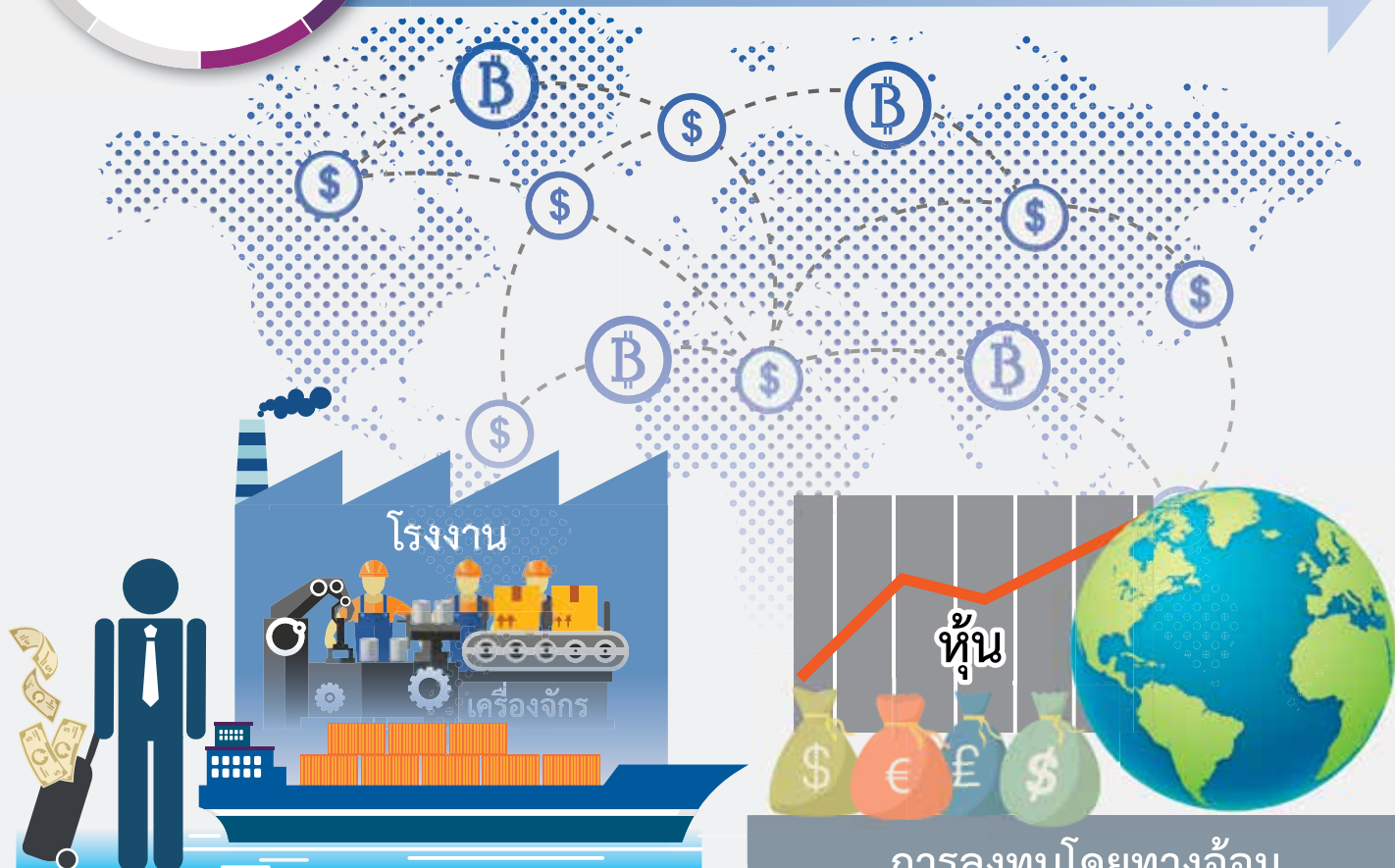
ขาดดุล

ทุนสำรองฯ ↓

๓

การลงทุนระหว่างประเทศ

การที่ผู้ประกอบการนำเงินทุน สินทรัพย์ และเทคโนโลยีไปลงทุน
ในอีกประเทศหนึ่ง ประกอบด้วยการลงทุนโดยตรง และการลงทุนโดยทางอ้อม

การลงทุนโดยตรง

เอกชนที่เป็นเจ้าของทุนและผู้ประกอบการ
เป็นบุคคลกลุ่มเดียวกันและดำเนินการเอง
ผลตอบแทนของการลงทุนโดยตรง คือ **กำไร**

การลงทุนโดยทางอ้อม

ผู้เป็นเจ้าของทุนไม่ได้ดำเนินการเองโดยตรง
แต่ซื้อหลักทรัพย์ทั้งของภาครัฐและ
เอกชนต่างประเทศ ผลตอบแทนของการลงทุน
โดยทางอ้อม คือ **ดอกเบี้ยและเงินปันผล**

การบูรณาการทางเศรษฐกิจ

การที่รัฐบาลของประเทศต่างๆ ตั้งแต่ ๒ ประเทศขึ้นไป
ตกลงนำเศรษฐกิจของตนมาเชื่อมโยง เพื่อเสริมสร้างและรักษาประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

เขตการค้าเสรี

(Free Trade Area / Agreements)

(Customs Union)

สหภาพศุลกากร

ตลาดร่วม

(Common Market)

(Economic Union)

สหภาพเศรษฐกิจ

สหภาพทางการเมือง

(Political Union)

องค์กร ระหว่างประเทศ

องค์การทางการเงินระหว่างประเทศ

องค์การสำคัญซึ่งมีส่วนในการพัฒนา หรือแก้ไขปัญหา
ทางเศรษฐกิจของไทยและประเทศสมาชิกในกลุ่ม

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ
(International Monetary Fund : IMF)

ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและการพัฒนา
(International Bank for Reconstruction and Development : IBRD)
หรือธนาคารโลก (World Bank)

- องค์การการค้าโลก
(World Trade Organization : WTO)

- สหภาพยุโรป
(The European Union : EU)

- ข้อตกลงการค้าเสรีอเมริกาเหนือ
(North American Free Trade Agreement : NAFTA)

องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ระหว่างประเทศ

องค์การสำคัญ ซึ่งมีส่วนในการพัฒนา
หรือแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของไทย
และประเทศในกลุ่มสมาชิก

- ประชาคมอาเซียน
(ASEAN community)

- ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
ในเอเชีย - แปซิฟิก (เอเปก)

- องค์การประเทศผู้ส่งออกน้ำมันดิบ
(Organization of the Petroleum Exporting Countries)
หรือโอเปก (OPEC)

ประเทศไทย ๔.๐

คืออะไร :

ประเทศไทย ๔.๐ เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายที่เปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจแบบเดิมไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เพื่อให้ไทยเป็นกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูงในช่วงปีแรก ประเทศไทย ๓.๐ เศรษฐกิจเติบโตอย่างต่อเนื่อง แต่ปัจจุบันเติบโตเพียง ๓ - ๔ % ต่อปีเท่านั้น ซึ่งตกอยู่ในช่วงรายได้ปานกลางมากกว่า ๒๐ ปี

พัฒนาเศรษฐกิจ

ประเทศไทย ๑.๐
สังคมเกษตรกรรม

ประเทศไทย ๒.๐
สังคมอุตสาหกรรมเบา

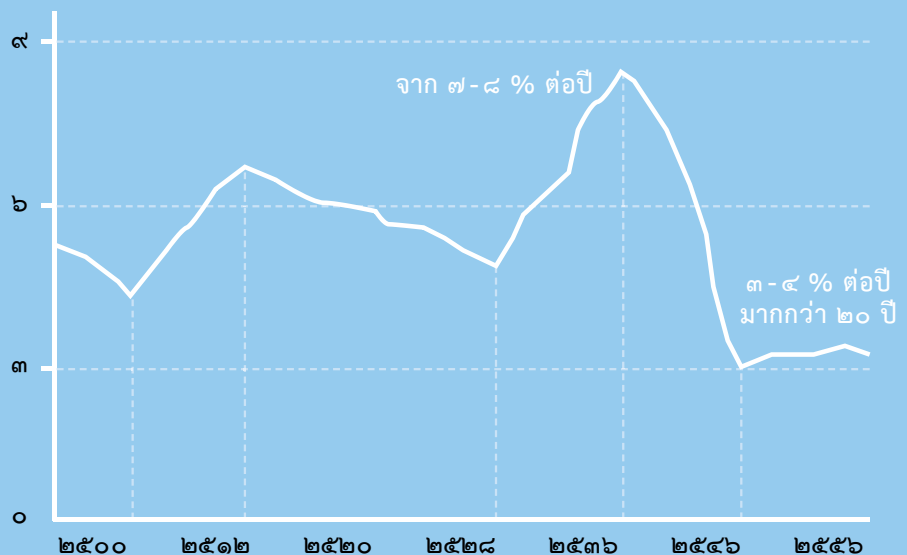
ประเทศไทย ๓.๐
สังคมอุตสาหกรรมหนัก

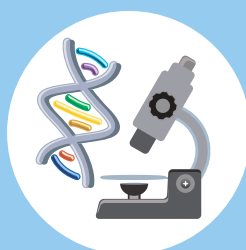
ประเทศไทย ๔.๐
สังคมขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย

ติดกับดักรายได้ปานกลาง

ยกขีดความสามารถ ๔ กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรแบบดั้งเดิม

เกษตรสมัยใหม่

SMEs แบบเดิม

Smart SMEs
ธุรกิจ Start - up

บริการมูลค่าต่ำ

บริการมูลค่าสูง

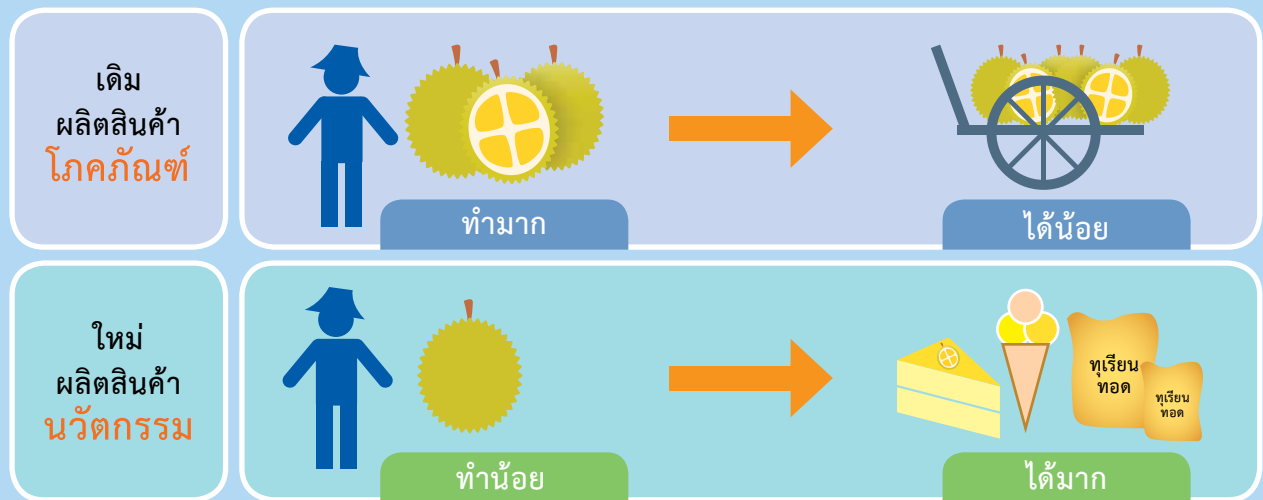

แรงงานทักษะต่ำ

แรงงานมีความรู้
มีทักษะสูง

ปัจจุบันประเทศไทยยังติดอยู่ในโมเดลเศรษฐกิจแบบ “ทำมาก ได้น้อย” จึงต้องปรับเปลี่ยนเป็น “ทำน้อย ได้มาก” จึงต้องเปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” และเปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม

การเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตสู่การสร้างนวัตกรรม

รวมพลังประชารัฐ

ความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน ด้วยนวัตกรรม

ที่มา : คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ (๒๕๖๐),
(ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

ประวัติศาสตร์ไทย

(Thai History)

๑. ประวัติศาสตร์และวิธีการศึกษา

๒. การตั้งถิ่นฐานในดินแดนไทย

๓. สถาบันพระมหากษัตริย์ไทย

๔. วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญ

๕. ๒๐ บุคคลสำคัญของไทยที่ได้รับการยกย่องจากยูเนสโก

๖. วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

ประวัติศาสตร์และวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่องราวของสังคมมนุษย์ในมิติของเวลาโดยใช้หลักฐานและวิธีการทางประวัติศาสตร์

บิดาแห่งประวัติศาสตร์โลก
เฮโรโดตัส (Herodotus :
๔๘๔ - ๔๒๔ ปีก่อน ค.ศ.)

ผลงานสำคัญ
The Histories
สงครามระหว่างกรีกกับเปอร์เซีย

บิดาแห่งประวัติศาสตร์ไทย
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

ผลงานสำคัญ
ไทยรบพม่า ลักษณะการปกครอง
ประเทศสยามแต่โบราณ

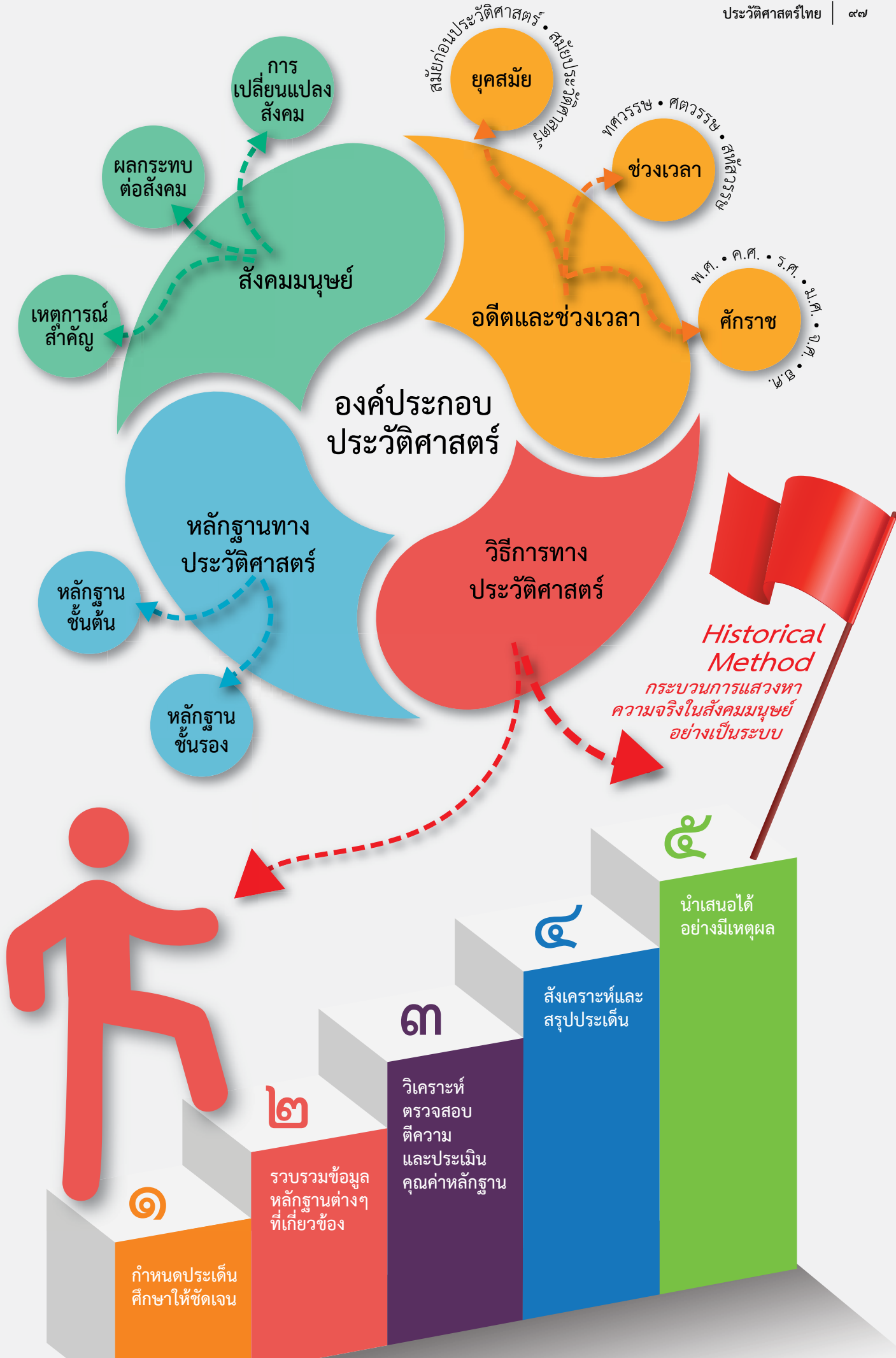
ความสำคัญของประวัติศาสตร์

สร้างสำนึก
ในความเป็นชาติ

ใช้อดีตเป็นบทเรียน
และเห็นแนวทาง
สู่อนาคต

รู้และเข้าใจ
สภาพแวดล้อม
ในสังคมปัจจุบัน

เสริมสร้างทักษะ
การคิด ทักษะชีวิต
และความคิด
เป็นเหตุเป็นผล

ช่วงเวลา

ศักราช

พ.ศ. = พุทธศักราช
พระพุทธเจ้า
ปรินิพพาน

ฮ.ศ. = ฮิจเราะห์ศักราช
นบีมุฮัมหมัดอพยพจาก
นครมักกะฮ์ไปเมืองมะดีนะฮ์

จ.ศ. = จุลศักราช
พระเจ้าสุริยวงศา
ของพม่าตั้งขึ้น

ค.ศ. = คริสต์ศักราช
พระเยซูคริสต์
ประสูติ

ม.ศ. = มหาศักราช
พระเจ้ากนิษกะของอินเดีย
ตั้งขึ้น

ร.ศ. = รัตนโกสินทร์ศก
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้นับปี
สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์
พ.ศ. ๒๓๒๕ เป็น ร.ศ. ๑

การเทียบศักราช

ก่อน ร.ศ.

ก่อน จ.ศ.

ก่อน ม.ศ.

ก่อน ค.ศ.

ก่อน พ.ศ.

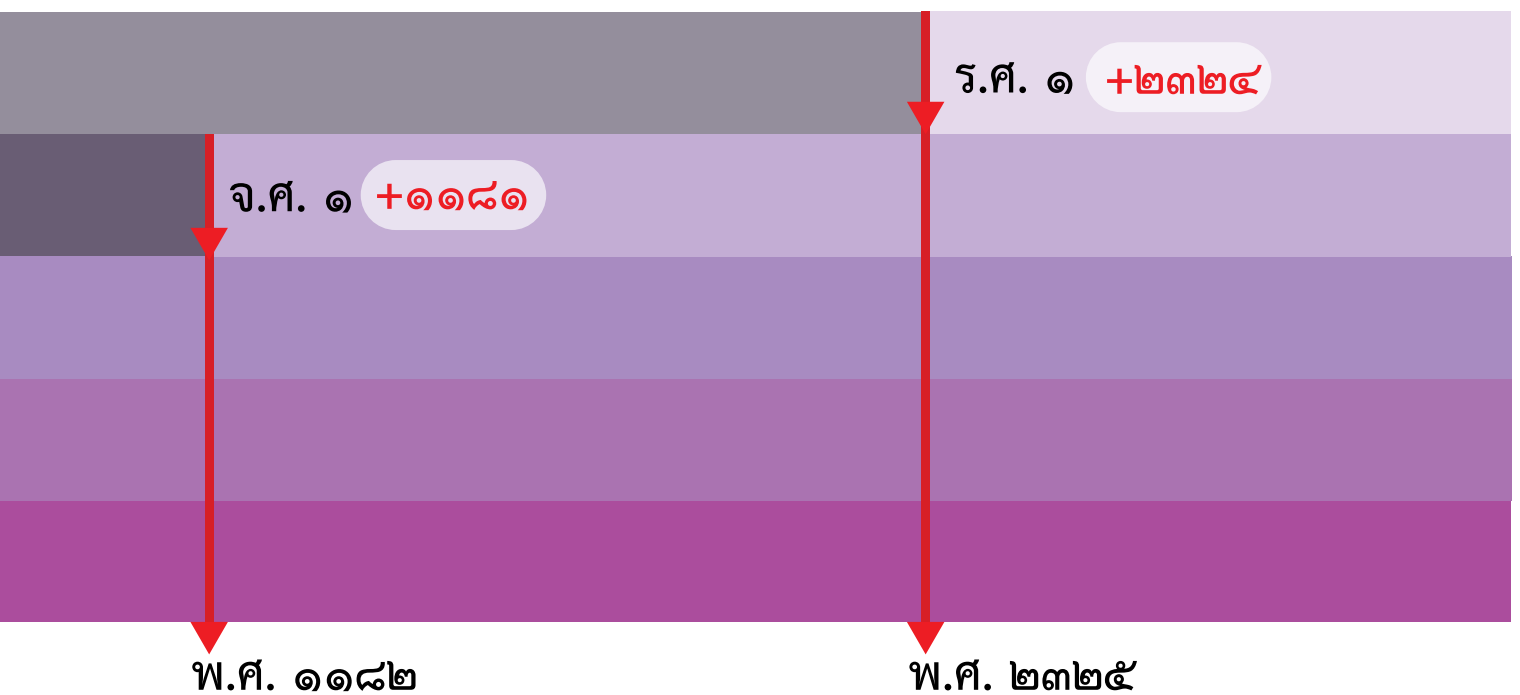
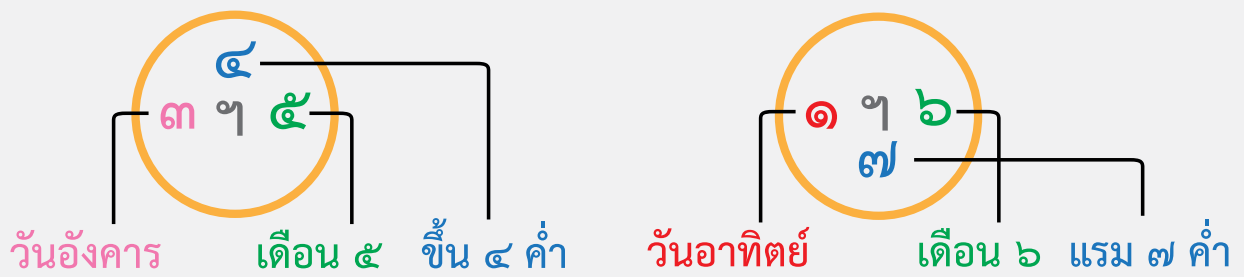
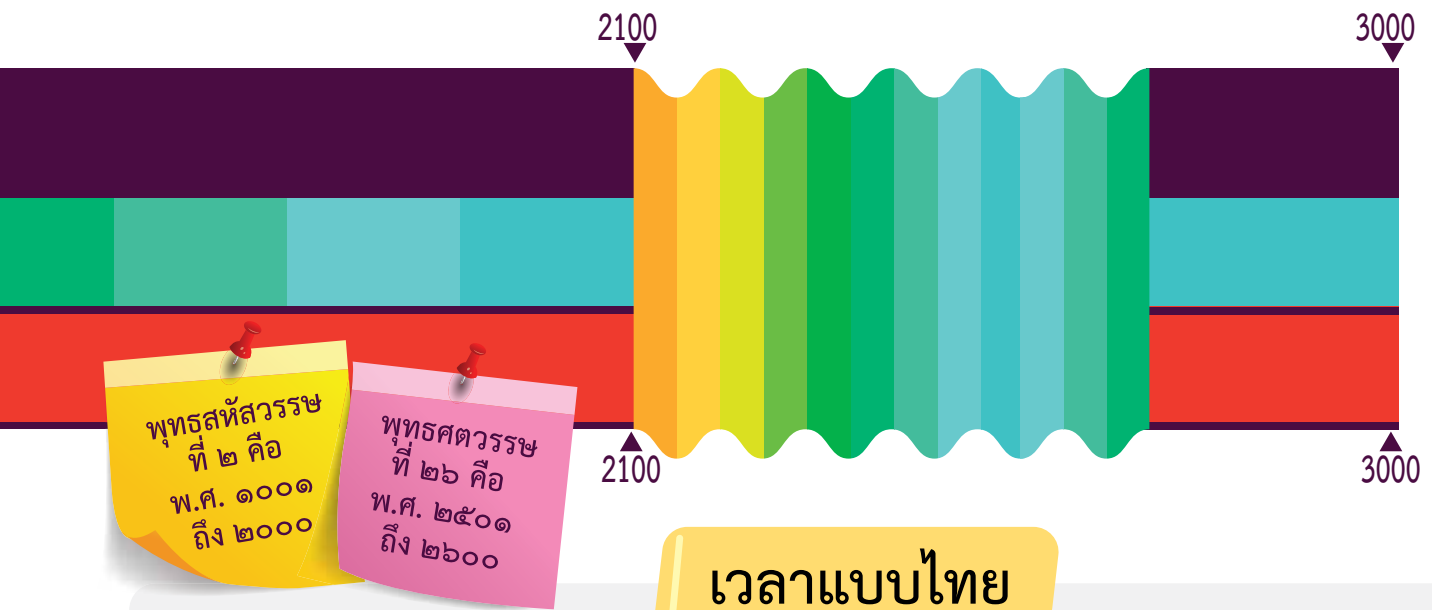
ม.ศ. ๑ + ๖๒๑

ค.ศ. ๑ + ๕๔๓

พ.ศ. ๑

พ.ศ. ๕๔๔

พ.ศ. ๖๒๒

ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

สมัยก่อนประวัติศาสตร์ (Prehistory)

พัฒนาการของเทคโนโลยี เครื่องมือเครื่องใช้

๕,๐๐๐,๐๐๐ - ๔,๐๐๐ ปีมาแล้ว ๔,๐๐๐ - ๑,๕๐๐ ปีมาแล้ว

ยุคหิน

ยุคโลหะ

พัฒนาการทางสังคม

ยุคสังคม ลำสัตว์
และหาของป่า

ยุคหมู่บ้าน
สังคมเกษตรกรรม

ยุคสังคมเมือง

ยุคหินเก่า

ยุคหินกลาง

ยุคหินใหม่

ยุคสำริด

ยุคเหล็ก

เร่ร่อนอยู่ตามถ้ำ
และเพิงผา ใช้หิน
และเครื่องปั้นดินเผา
อย่างหยาบ ลำสัตว์
หาของป่าเป็นอาหาร

ตั้งหลักแหล่ง
เป็นหมู่บ้าน เพาะปลูก
เลี้ยงสัตว์ ทอผ้า
ทำเครื่องปั้นดินเผา
มีลวดลายสวยงาม

รวมกันอยู่เป็น
ชุมชน หรือ เมือง
จัดการปกครอง
แบ่งงานกันทำ
แลกเปลี่ยนสิ่งของ

สมัยประวัติศาสตร์ (History)

ประวัติศาสตร์สากล

สมัยโบราณ

๓,๕๐๐ ปีก่อน ค.ศ.

สมัยกลาง

คริสต์ศตวรรษที่ ๕ - ๑๕

สมัยใหม่

คริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ - ๒๐

สมัยปัจจุบัน

คริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ - ปัจจุบัน

ประวัติศาสตร์ไทย

สมัยก่อนสุโขทัย

พุทธศตวรรษที่ ๑๒ - ๑๘

สมัยสุโขทัย

พุทธศตวรรษที่ ๑๘ - ๒๑

สมัยอยุธยา

พุทธศตวรรษที่ ๑๙ - ๒๔

สมัยธนบุรี

พุทธศตวรรษที่ ๒๔

สมัยรัตนโกสินทร์

พุทธศตวรรษที่ ๒๔ - ปัจจุบัน

ประวัติศาสตร์จีน

สมัยโบราณ

ประมาณ ๑,๗๖๖-๒๑๑ ปีก่อน ค.ศ.

สมัยจักรวรรดิ

๒๑๑ ปีก่อน ค.ศ.-ค.ศ. ๑๙๑๒

สมัยใหม่

ค.ศ. ๑๙๑๒-๑๙๔๙

สมัยปัจจุบัน

ค.ศ. ๑๙๔๙-ปัจจุบัน

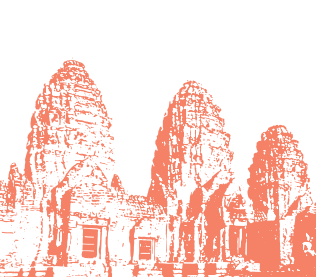
ภูมิภาค/รัฐอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

พระปรางค์สามยอด
จังหวัดลพบุรี

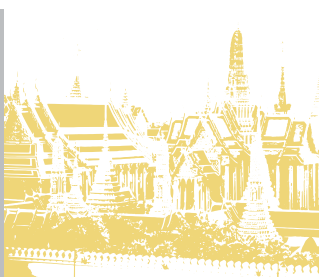
อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
จังหวัดสุโขทัย

อุทยานประวัติศาสตร์
พระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วัดอรุณราชวราราม ราชวรมหาวิหาร
กรุงเทพฯ

พระบรมมหาราชวัง
กรุงเทพฯ

สมัยก่อนประวัติศาสตร์

ยุคหิน
(๕๐๐,๐๐๐ - ๔,๐๐๐ ปีมาแล้ว)

ยุคหินเก่า

๕ แสนปี
▲ มาแล้ว

ยุคหินกลาง

๑ หมื่นปี
▲ มาแล้ว

ยุคหินใหม่

๖ พันปี
▲ มาแล้ว

๔ พันปี
▲ มาแล้ว

ยุคสังคมล่าสัตว์และหาของป่า

ยุคหมู่บ้านสังคม
เกษตรกรรม

การเปรียบเทียบประวัติศาสตร์สากล

๒๑ ▲
ศตวรรษที่

๒๐ ▲
ศตวรรษที่

๑๘ ▲
ศตวรรษที่

๑๕ ▲
ศตวรรษที่

สมัยปัจจุบัน

สมัยใหม่

สมัยรัตนโกสินทร์
(พ.ศ. ๒๓๒๕ - ปัจจุบัน)

สมัยอยุธยา
(พ.ศ. ๑๘๙๓ - ๒๓๑๐)

สมัยธนบุรี
(พ.ศ. ๒๓๑๐ - ๒๓๒๕)

▼ ๓,๕๐๐ ปีก่อน ค.ศ.

ประวัติศาสตร์สากล สมัยโบราณ

ยุคโลหะ
(๔,๐๐๐ - ๑,๕๐๐ ปีมาแล้ว)

ยุคสำริด

ยุคเหล็ก

๒,๕๐๐ ปี
▲ มาแล้ว

๑,๕๐๐ ปี
▲ มาแล้ว

ยุคสังคมเมือง

คริสต์ศตวรรษที่ ๕

กับประวัติศาสตร์ไทย

๑๔ ▲
ศตวรรษที่

๑๓ ▲
ศตวรรษที่

ศตวรรษที่ ๖ ▲

สมัยกลาง

สมัยสุโขทัย
(พ.ศ. ๑๗๙๒ - ๒๐๐๖)

สมัยก่อนสุโขทัย
(ก่อนพุทธศตวรรษที่ ๑๘)

สมัยประวัติศาสตร์ไทย

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

หลักฐานชั้นต้น

(Primary sources)

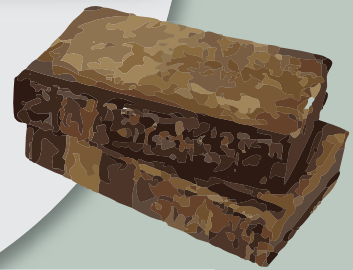
หลักฐานปฐมภูมิ
หลักฐานที่เกิด
พร้อมเหตุการณ์หรือ
ผู้เห็นเหตุการณ์
บันทึกไว้

หลักฐานชั้นรอง

(Secondary sources)

หลักฐานทุติยภูมิ
หลักฐานที่เกิด
หลังเหตุการณ์
หรือศึกษาจาก
หลักฐานชั้นต้น

เหรียญเงิน
สมัยทวารวดี

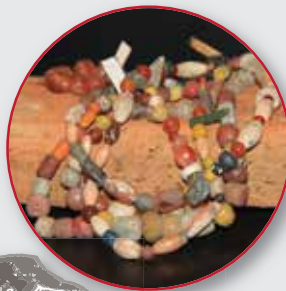

จารึกเขมรมา

เจดีย์จุลประโทน
จังหวัดนครปฐม

เครื่องประดับ

ประติมากรรมสมัยทวารวดี

ทวารวดี

ธรรมจักร
และกวางหมอบ

ศรีวิชัย

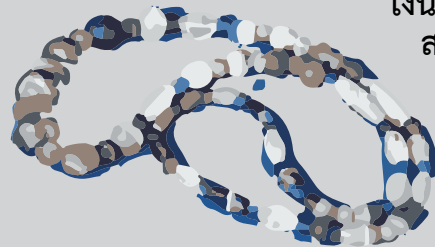
พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร

จารึกวัดเสมาเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

วัดหลง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เครื่องประดับ

เงินดอกจันทร์
สมัยศรีวิชัย

พระปรางค์สามยอด
จังหวัดลพบุรี

ปราสาทหินพิมาย
จังหวัดนครราชสีมา

จารึกเขมรโบราณ

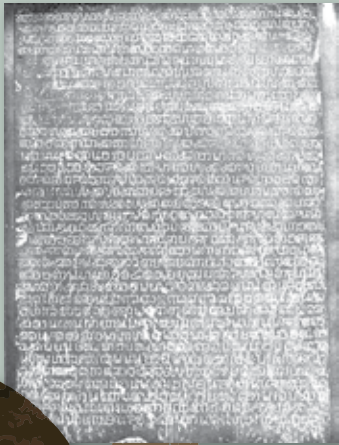
เขมรโบราณ

ปราสาทพนมรุ้ง
จังหวัดบุรีรัมย์

เทวรูป

“พ่อกูซื้อศรีอินทราทิตย์ แม่กูซื้อนางเสือง พี่กูซื้อบ้านเมือง
 ตูพี่น้องท้องเดียวห้าคน ผู้ชายสาม ผู้หญิงสอง
 พี่เผื่อผู้เฒ่าตายจากเผื่อเลี้ยงแต่ยังเล็ก เมื่อกูขึ้นใหญ่ได้ลิบเกล้าเข้า
 ขุนสามชนเจ้าเมืองฉอดมาที่เมืองตาก พ่อกูไปรบขุนสามชนหัวซ้าย
 ขุนสามชนขับมาหัวขวา ขุนสามชนเคลื่อนเข้า ไฟรฟ้าหน้าใสพ่อกู
 หนีญญาพายจะแจ้น กูบหนี กูขี่ช้างเบกพล กูขับเข้าก่อนพ่อกู
 กูต่อช้างด้วยขุนสามชน ตนกูพุ่งช้างขุนสามชนตัวขี่มาสเมืองแพ
 ขุนสามชนพายหนี พ่อกูจึงขึ้นชื่อกู ชื่อพระรามคำแหง
 เพื่อกูพุ่งช้างขุนสามชน”

ศิลาจารึกอักษรไทย
 (หน้าที่ ๑)

สมัยสุโขทัย

เตาและเครื่องสังคโลก

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

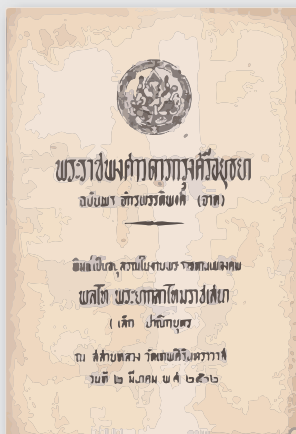

จิตรกรรมฝาผนังในสมัยอยุธยา
 ณ วัดใหญ่สุวรรณาราม จังหวัดเพชรบุรี

จดหมายเหตุลาลูแบร์
 ราชอาณาจักรสยาม

แผนที่กรุงศรีอยุธยา

พระราชพงศาวดาร
 กรุงศรีอยุธยา

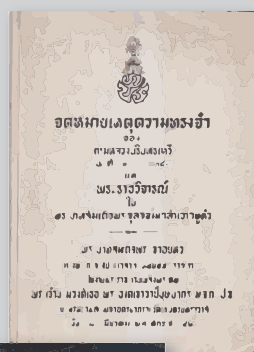

คำให้การชาวกรุงเก่า

สมัยอยุธยา

จดหมายเหตุความทรงจำ
ของกรมหลวงนรินทรเทวี

ตำราภาพไตรภูมิ

สมัยธนบุรี

พระราชพงศาวดารกรุงธนบุรี
ฉบับพันจันทนุมาศ (เจิม)

จดหมายเหตุ
ราชวงศ์ชิง (ชิงสื่อลู่)

วัดอรุณราชวราราม ราชวรมหาวิหาร
จังหวัดกรุงเทพฯ

พระราชพงศาวดาร
กรุงรัตนโกสินทร์
รัชกาลที่ ๒

กฎหมายตราสามดวง

ประชุมประกาศ
รัชกาลที่ ๔

พระราชหัตถเลขา รัชกาลที่ ๕

สมัยรัตนโกสินทร์

การตั้งถิ่นฐาน ในดินแดนไทย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและการสร้างความเจริญ

ปัจจัยทางสังคม

กำลังคน

ผู้นำที่มี
ความสามารถ

รากฐาน
ความเจริญ

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์

ที่ตั้งยุทธศาสตร์/การค้า

ที่ราบลุ่มแม่น้ำ

ทรัพยากรธรรมชาติ

ประเทศไทยปัจจุบัน

- ดร.ควอริช เวลส์ (Quaritch Wales)
- ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุด แสงวิเชียร
- ศาสตราจารย์ชิน อยู่ดี
- ศรัศกดิ์ วัลลิโกดม และ สุธิตต์ วงษ์เทศ

ยังไม่เป็นข้อยุติเพราะหลักฐานที่พบระบุไม่ได้ว่าเป็นชนชาติไทย

คาบสมุทรลพบุรีและหมู่เกาะต่างๆ

- รุธ เบเนดิกต์ (Ruth Benedict) : คนไทยมีเชื้อสายมลายูและอพยพจากทางใต้ขึ้นเหนือ
- นายแพทย์สมศักดิ์ พันธุ์สมบุญ : งานวิจัยเกี่ยวกับหมู่เลือด และลักษณะของยีน

ไม่ได้รับการยอมรับ เพราะไม่มีหลักฐานสนับสนุน

มองโกเลีย

เทือกเขาอัลไต หรือแถบเอเชียกลางในประเทศมองโกเลีย

- ดร.วิลเลียม คลิฟตัน ดอดด์ (William Clifton Dodd)
The Thai Race : Elder Brother of the Chinese
- ชุนวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธุ์) : หลักไทย

ไม่เป็นที่ยอมรับของนักวิชาการในปัจจุบันเพราะ
สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวย
การอพยพต้องผ่านทะเลทรายกว้างใหญ่และทุรกันดารมาก

ภาคกลางของจีน

- ศาสตราจารย์แตเรียง เดอ ลาคูเปอรี (Terrien de la couperie)
The Cradle of the Shan Race
- หลวงวิจิตรวาทการ : งานค้นคว้าเรื่องชนชาติไทย
- พระบริหารเทพธานี : พงศาวดารของชาติไทย
- พระยาอนุมานราชธน (ยง เสฐียรโกเศศ) : เรื่องของชาติไทย

ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับเพราะหลักฐานไม่เพียงพอ

ตอนใต้ของจีน ตอนเหนือของเวียดนาม

- อาร์ชบออลด์ รอสส์ คอลคูน (Archibald Ross Colquhoun)
- ศาสตราจารย์วิลเลียม เจ. เกดเนีย (William J. Gedney)
- ศาสตราจารย์ขจร สุขพานิช
- ศาสตราจารย์เจียงอิงเหลียง : ประวัติชนเชื้อชาติไท
- เฉินหลวี่ฟาน : วิจัยปัญหาแหล่งกำเนิดของชาติไทย
- ศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ณ นคร

ส่วนใหญ่ยอมรับเพราะมีหลักฐานด้านมานุษยวิทยา
และภาษาศาสตร์สนับสนุน

จีน

ไทย

หมู่เกาะมลายู

แนวคิดเกี่ยวกับ ถิ่นเดิมของชนชาติไทย

ประเด็นปัญหาที่ยังหาข้อยุติไม่ได้

๓

๓ หริภุญชัย

ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๓ - ๑๘
ศูนย์กลางอยู่ที่เมืองลำพูน และลำปาง

นับถือศาสนาพุทธเถรวาท

มีความสัมพันธ์กับละโว้และทวารวดี

สูญเสียอำนาจเพราะรวมเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรล้านนาใน พ.ศ. ๑๘๓๕

๑

๑ ทวารวดี

ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๒ - ๑๖
ศูนย์กลางอยู่ที่เมืองนครปฐมโบราณ
เมืองอู่ทองหรือเมืองลพบุรี

อาจเป็นขามมอญ ส่วนใหญ่นับถือ
ศาสนาพุทธเถรวาท

เสื่อมโทรมลงเพราะการแผ่ขยายอำนาจของ
อาณาจักรเขมร
ในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๔ - ๑๖

๔

๔ ศรีวิชัย

ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๓ - ๑๘
ศูนย์กลางอาณาจักรอยู่บนเกาะสุมาตรา

ศูนย์กลางการค้าขายทะเลและขยายอำนาจ
มาถึงภาคใต้ของไทย (อ.ไชยา จ.สุราษฎร์ธานี)

เสื่อมโทรมลงในพุทธศตวรรษที่ ๑๖
เพราะจีนค้าขายโดยตรง

๕

๑

๕

๒

๒

เขมรโบราณ

ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๔ - ๑๘
มีพัฒนาการมาจากฟูนันและเจนละ

ศูนย์กลางอยู่ที่เมืองยโสธรปุระ
และเมืองพระนครในประเทศกัมพูชา

นับถือศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู พุทธศาสนาเถรวาท

สูญเสียอำนาจเพราะการแผ่ขยายอำนาจ
ของอาณาจักรอยุธยา ตกเป็นเมืองขึ้นของอยุธยา
ในปี พ.ศ. ๑๙๗๔

รัฐโบราณ ในดินแดนไทย

๕

ตามพริ้งค์

ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๗ - ๑๘
ศูนย์กลางอยู่ที่เมืองนครศรีธรรมราช

เดิมนับถือศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู
ในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ นับถือ
พุทธเถรวาทจากลังกา

ตกอยู่ภายใต้อำนาจของสุโขทัย
และอยุธยาตามลำดับ

การสถาปนา อาณาจักรไทย

อาณาจักรสุโขทัย

จารึกวัดศรีชุม

ประมาณ พ.ศ. ๑๗๙๒ : พ่อขุนบางกลางหาวและพ่อขุนผาเมือง
ขับไล่ขอมสบาดโขลญลำพงออกไป
สถาปนาพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ครองกรุงสุโขทัย

พ.ศ. ๑๘๒๖ : พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐ์ลายสือไทย
พ.ศ. ๑๘๘๘ : พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย) ขึ้นครองราชย์
พ.ศ. ๒๐๐๖ : ถูกผนวกเข้ากับอยุธยาอย่างสมบูรณ์

- เครื่องสังคโลก
- ระบบชลประทาน
- ศิลปกรรมสุโขทัย

อาณาจักรธนบุรี

พระราชพงศาวดารกรุงธนบุรี

พ.ศ. ๒๓๑๐ : สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช กู้เอกราชจากพม่า
และสถาปนากรุงธนบุรี

พ.ศ. ๒๓๑๓ : รวบรวมบ้านเมืองเป็นปึกแผ่น
พ.ศ. ๒๓๒๕ : เกิดการจลาจลจึงถูกปราบดาภิเษกเปลี่ยนแปลง
อำนาจการปกครอง

- สมุดภาพไตรภูมิ

แม่น้ำโขง

ปิง

วัง

ยม

น่าน

ป่าสัก

เจ้าพระยา

อาณาจักรล้านนา

จารึกล้านนา / ตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่ / ชินกาลมาลีปกรณ์

พ.ศ. ๑๘๓๙ : พ่อขุนมั่งรายสร้างนครเชียงใหม่

- ประดิษฐานอักษรธรรมล้านนา (คำเมือง, อักษรยวน)
- ประมวลกฎหมาย “มั่งรายศาสตร์”
- ศิลปกรรมล้านนา

- ตกเป็นเมืองขึ้นพม่า พ.ศ. ๒๑๐๑
- เป็นเมืองขึ้นอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๓๑๗ (สมัยธนบุรี)
- รวมเป็นส่วนหนึ่งของราชอาณาจักรไทยในรัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ชี

มูล

อาณาจักรอยุธยา

พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา

พ.ศ. ๑๘๙๓ : พระเจ้าอู่ทอง (สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑) สถาปนากรุงศรีอยุธยา

พ.ศ. ๑๙๙๘ : สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถปฏิรูปการปกครองตรา “ศักรดินา” และ “กฎหมายเทียรบาล”

พ.ศ. ๒๒๒๘ : สมเด็จพระนารายณ์มหาราชส่งคณะทูตไปฝรั่งเศส
พ.ศ. ๒๓๑๐ : กรุงศรีอยุธยาพ่ายแพ้แก่กองทัพพม่าครั้งที่ ๒

- ศูนย์กลางการค้าเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- การควบคุมกำลังคน
- ศิลปกรรมอยุธยา

อาณาจักรรัตนโกสินทร์

พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์

พ.ศ. ๒๓๒๕ : สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ “พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช”

พ.ศ. ๒๔๓๕ : พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวปฏิรูปประเทศและสั่งคมไทย รักษาอธิปไตยของชาติ มีพัฒนาการสืบต่อมาถึงปัจจุบัน

- ศิลปกรรมสมัยรัตนโกสินทร์
- ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

สถาบันพระมหากษัตริย์ไทย

สถาบันพระมหากษัตริย์

พระมหากษัตริย์

พระบรมวงศานุวงศ์

พระราชประเพณี

พระบรมมหาราชวัง

กฎหมาย

สัญลักษณ์

องค์กร

พระมหากษัตริย์

พระโพธิสัตว์ - ผู้ดับทุกข์เชื้อของราษฎร

ขัตติยะ - ผู้ปกป้องภัย

พระเจ้าแผ่นดิน

เจ้าชีวิต

องค์พระประมุขประเทศ

พุทธมามกะและอัครศาสนูปถัมภก

เหนือความรับผิดชอบทางการเมือง
ผู้ใดจะละเมิดมิได้

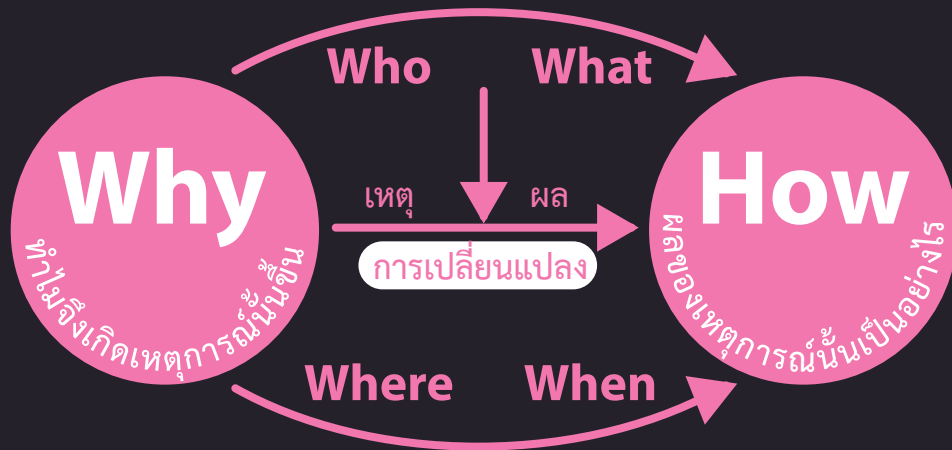
พระราชอำนาจ

- การยับยั้งวิกฤตทางการเมือง
- การเปิดประชุมรัฐสภา
- การยุบสภาผู้แทนราษฎร
- การตราพระราชกฤษฎีกา
- ประกาศใช้และยกเลิก
กฎอัยการศึก
- การทำหนังสือสนธิสัญญา
สงบศึก สัญญานานาประเทศ
- ประกาศสงครามเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสภา
- การพระราชทานอภัยโทษ

วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญ

สังคม

พ.ร.บ. พิกัด
เกษียณอายุ
ลูกทาสลูกไท
๒๔๑๗

โรงเรียน
นายทหาร
มหาดเล็ก

โรงเรียนหลวง
วัดมหรณพาราม

กรมไปรษณีย์

เศรษฐกิจ

หอรัษฎากร
พิพัฒน์

ปฏิรูปการคลัง

พ.ร.บ. กรม
พระคลัง
มหาสมบัติ

พ.ศ. ๒๔๑๑ ๒๔๑๔ ๒๔๑๖ ๒๔๑๗ ๒๔๑๘ ๒๔๒๕ ๒๔๒๖ ๒๔๒๗

การเมือง

ครองราชย์

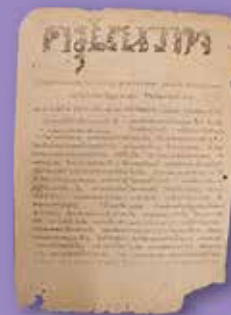
ตั้งกรม
มหาดเล็ก

พระราชพิธี
บรมราชา
ภิเษก

หนังสือพิมพ์ตรุโนวาท

- สถานที่ปรีการาชการ
แผ่นดิน
- สถานที่ปรีการใน
พระองค์

วิกฤตการณ์วังหน้า

การปฏิรูปประเทศในสมัยรัชกาลที่ ๕

สาเหตุ

ปัจจัยภายนอก

- การคุกคามของจักรวรรดินิยมตะวันตก
- สถานการณ์ความเป็นไปของประเทศต่างๆ
 - การสร้างรัฐชาติ (Nation State)

ปัจจัยภายใน

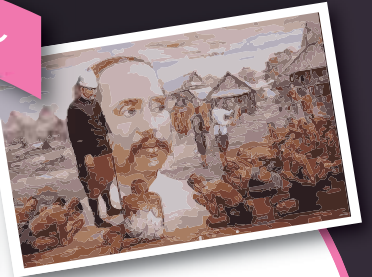
- ความมั่นคงในพระราชอำนาจของสถาบันกษัตริย์
- ความล้าสมัย และความซ้ำซ้อนของหน่วยราชการและระบบการปกครอง

ผล

การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมเจริญตามแบบตะวันตก

ไทยสามารถรักษาเอกราชของประเทศไว้ได้

รูปแบบการปกครองในสมัยรัชกาลที่ ๕ เป็นรากฐานการปกครองในสมัยปัจจุบัน

ตั้งกรม
ศึกษาธิการ

โอนไพร่สม
ไม่มีนาย
เป็นไพร่หลวง

ตั้งธนาคาร
ฮ่องกงเซี่ยงไฮ้
ของอังกฤษ

เริ่มก่อสร้าง
ทางรถไฟ
กรุงเทพ -
นครราชสีมา

เปิดเส้นทาง
สายกรุงเทพ -
สมุทรปราการ

เปิดรถไฟ
กรุงเทพ -
อยุธยา

เลิกเกณฑ์แรงงาน
ให้ไพร่เสียปีละ ๖ บาท

๒๔๒๘

๒๔๓๐

๒๔๓๑

๒๔๓๔

๒๔๓๕

๒๔๓๖

๒๔๓๗

๒๔๓๙

เริ่มปฏิรูป
การปกครอง
ส่วนกลาง

การปกครองส่วนกลางแบ่งเป็น
๑๒ กรม/กระทรวง

ทดลองเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน กำนัน

เสียเมืองเจ็วทั้ง ๕ และ
กะเหรี่ยงตะวันออก

เริ่มมณฑล
เทศาภิบาล
๑. พิษณุโลก
๒. ปราจีนบุรี
๓. นครราชสีมา

เสียดินแดน
ฝั่งซ้าย
แม่น้ำโขง

ยกเลิกวังหน้า

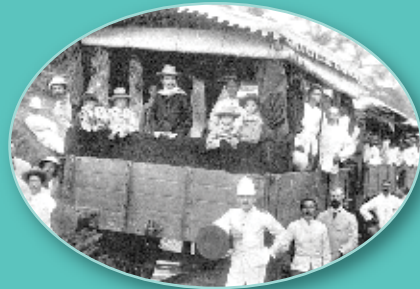
เสียแคว้น
สิบสองจุไทย

เสด็จประพาส
ยุโรป ครั้งที่ ๑

เปิดทางรถไฟ
สายกรุงเทพ -
นครราชสีมา

แยกพระราชทรัพย์
ส่วนพระองค์

๑ บาท = ๑๐๐ สตางค์

จัดระเบียบ
งบประมาณ
แผ่นดินครั้งแรก

พ.ร.บ. ธนบัตร
ร.ศ. ๑๒๑

๒๔๔๐

๒๔๔๑

๒๔๔๒

๒๔๔๓

๒๔๔๔

๒๔๔๕

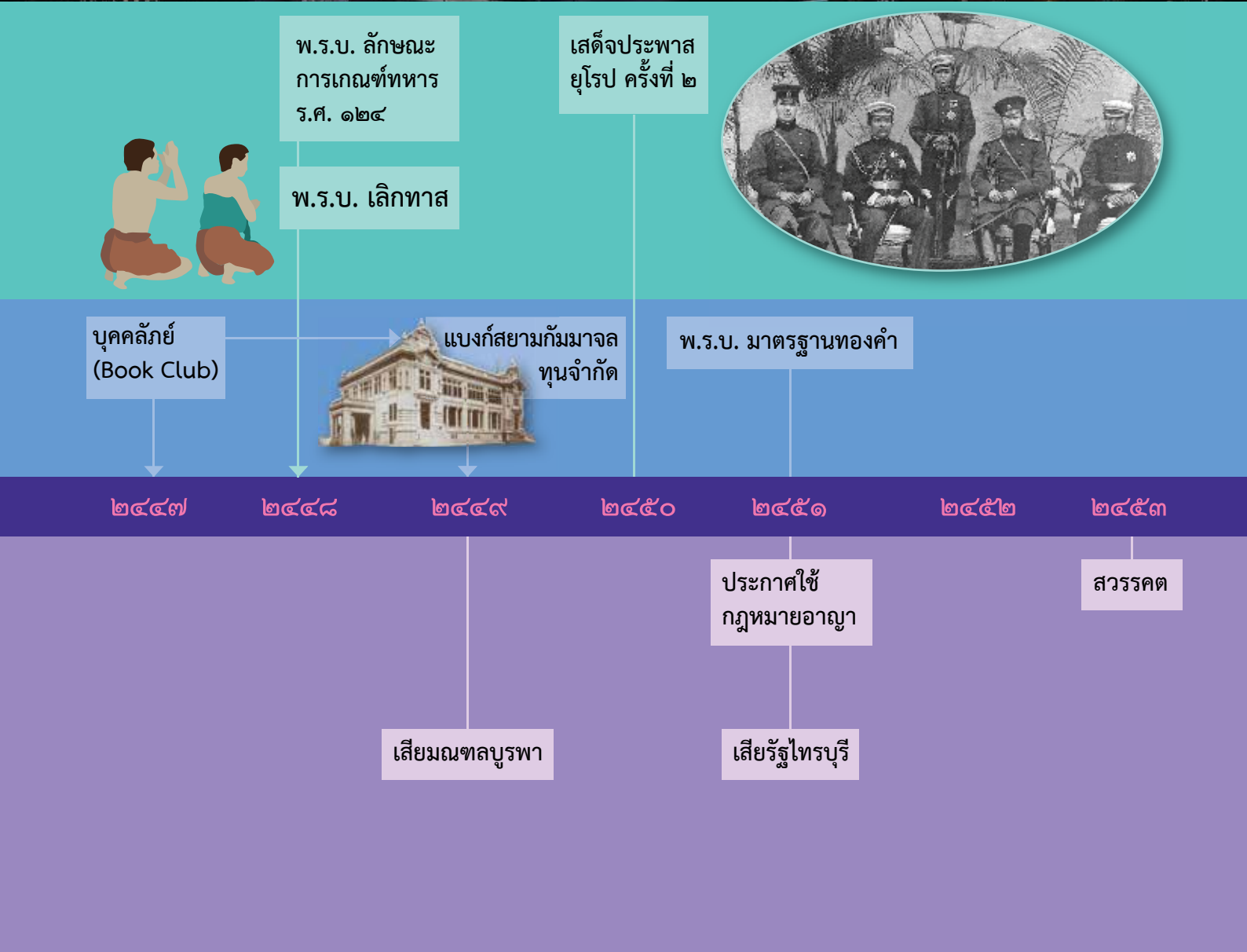
๒๔๔๖

พ.ร.บ. การปกครอง
ท้องถิ่น ร.ศ. ๑๑๖

สุขาภิบาลกรุงเทพ

เสียดินแดน
ฝั่งขวาแม่น้ำโขง

๑ การส่งเสริมการศึกษา
ตั้งแต่รัชกาลที่ ๕ เป็นต้นมา
กลุ่มชนชั้นสูง และ
สามัญชนได้ศึกษา
ต่างประเทศ รับแนวคิด
การปกครองแบบตะวันตก

๒ อิทธิพลตะวันตกในประเทศไทย
และหนังสือพิมพ์ทำให้ชาวไทย
รับรู้แนวคิดทางการเมือง และ
วิพากษ์วิจารณ์การปกครอง

๓ ข้อบกพร่องของ
การปกครองระบอบ
สมบูรณาญาสิทธิราชย์

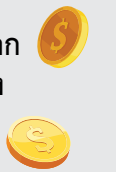
๔ การพัฒนาประเทศ
ตามแบบตะวันตก
ตั้งแต่รัชกาลที่ ๕ - ๗

สาเหตุ

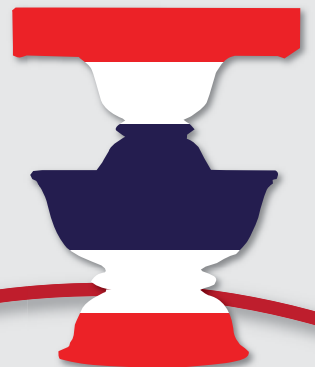
๕ การเปลี่ยนแปลง
การปกครองของประเทศอื่น
เช่น จีน ตุรกี รัสเซีย ญี่ปุ่น

๖ เศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก
และวิธีแก้ปัญหาของ
รัชกาลที่ ๗

การเปลี่ยนแปลง การปกครอง ๒๔๗๕

๑ ไทยเปลี่ยนแปลง
การปกครองจาก
สมบูรณาญาสิทธิราชย์
เป็นประชาธิปไตยที่มี
พระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข

๒ สถาปนาพระมหากษัตริย์
สิ้นสุดพระราชอำนาจ
ในการปกครอง

๓ เกิดการขัดแย้ง
ทางการเมืองระหว่าง
กลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ
ซึ่งต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

๔ ขุนนางในระบบ
เจ้าขุนมูลนาย
สูญเสียอำนาจและ
สิทธิประโยชน์
ที่เคยมีมาแต่ก่อน

๖ การกระจายอำนาจ
สู่ท้องถิ่นมากขึ้น

ผล

๕ ประชาชนได้รับสิทธิ
และเสรีภาพ ตลอดจน
ความเสมอภาค
ตามรัฐธรรมนูญ
โดยเฉพาะทาง
ด้านการศึกษา

สนธิสัญญาเบาว์ริง

หนังสือสัญญาทางพระราชไมตรีประเทศอังกฤษ
และประเทศสยาม (Treaty of Friendship and
Commerce between the British Empire
and Kingdom of Siam)

สาเหตุ

๑. การคุกคามของจักรวรรดินิยมตะวันตก
๒. นโยบายของรัชกาลที่ ๔ ด้าน
การต่างประเทศที่ยอมทำสัญญา
ตามความต้องการของตะวันตก
เพื่อลดความตึงเครียดทางการเมือง
ระหว่างประเทศ

ผล

ผลดี

๑. ผลดีทางด้านการเมืองระหว่างประเทศ
๒. เป็นหลักในการทำสัญญากับประเทศอื่นๆ
๓. เปลี่ยนระบบการค้าผูกขาดมาเป็นการค้าเสรี
การค้าภายในและภายนอกเจริญและขยายตัวมาก
๔. ข้าวและไม้สักกลายเป็นสินค้าออก
ที่สำคัญที่สุดของไทย
๕. ส่งเสริมให้ไทยรับอิทธิพล
ตะวันตกมากขึ้น

ผลเสีย

๑. ไทยเสียสิทธิสภาพนอกอาณาเขต
๒. ไทยไม่มีสิทธิ์ในการควบคุมการค้า
และการเก็บภาษีศุลกากร

สาระสำคัญของสนธิสัญญาเบาว์ริง

- พ่อค้าอังกฤษสามารถทำการค้าได้อย่างเสรี
ซื้อขายโดยตรงกับราษฎร
- คนในบังคับของอังกฤษได้รับสิทธิสภาพ
นอกอาณาเขต (Extraterritoriality)
และเสรีภาพด้านศาสนา

- ไทยเรียกเก็บภาษีขาเข้าในอัตราร้อยละ ๓ เท่านั้น
ส่วนภาษีขาออกตามพิกัดสินค้าที่แนบท้ายสัญญา
- ไทยสงวนสิทธิ์ห้ามนำข้าว เกลือ และปลา
ออกนอกประเทศในยามขาดแคลน

- คนในบังคับอังกฤษ สามารถพำนักในกรุงเทพฯ หรือในท้องถิ่นในระยะการเดินทางภายใน ๒๔ ชั่วโมง
- สนธิสัญญาจะแก้ไขหรือยกเลิกไม่ได้ภายใน ๑๐ ปี หากแก้ไขต้องแจ้งล่วงหน้า ๑ ปี
และได้รับการยินยอมจากทั้งสองฝ่าย

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

กวีนิพนธ์ :

- รามเกียรติ์ ได้รับยกย่องว่าเป็นละครร้อยดุษณีนิยม
- ไกรทอง สังข์ทอง ไชยเชษฐ หลวิชัยควา มณีพิชัย บทพากย์โขน

ประติมากรรม :

- ปันหุ่นพระพิศตร พระประธาน ในพระอุโบสถ วัดอรุณราชวรารามฯ
- แกะสลักบานประตู พระวิหารวัดสุทัศน์เทพวรารามฯ แกะหน้า หุ่นหน้าพระยารักใหญ่ และพระยารักน้อย

ดนตรี :

- ซอสามสาย พระราชทานนามว่า “ซอสายฟ้าฟาด”
- เพลงพระราชนิพนธ์ “บุหลันลอยเลื่อน” (เพลงทรงสุบิน) ฯลฯ

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระพุทธศาสนา :

ตั้งธรรมเนียมการปฏิบัติเป็นนิกายใหม่ ในพระพุทธศาสนา

พระราชนิพนธ์ :

- ตำนานเรื่อง พระแก้วมรกต เรื่องปฐมวงศ์
- ชุมนุมพระบรมราชาบาย ๔ หมวด คือ หมวดวรรณคดี ไบราณคดี ธรรมคดี และตำรา ฯลฯ

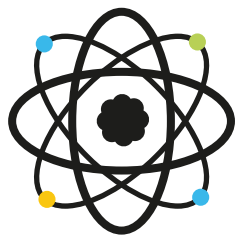

ดาราศาสตร์ :

การคำนวณการเกิด สุริยุปราคาเต็มดวง เมื่อ ๑๘ สิงหาคม ๒๔๑๑

วิทยาศาสตร์ :

ได้รับการยกย่องเป็น “พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย”

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

การปกครอง :

ปฏิรูปประเทศให้เจริญก้าวหน้า ทั้งด้านการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม ทำให้ชาติไทยรอดพ้นจากการเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตก

พระราชนิพนธ์ :

ไกลบ้าน เงาะป่า จดหมายเหตุนายวัน กายะเห่เรือ นิทราชาคริต ฯลฯ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

การปกครอง :

ตั้งกองเสือป่า และปรับปรุงสังคมไทยให้ทันสมัยแบบตะวันตก เช่น นามสกุล ธงไตรรงค์ คำนำหน้านาม การใช้เวลาตามแบบสากล

พระราชนิพนธ์ :

- บทละครพูดเรื่อง หัวใจนักรบ มัทนะพาธา พระร่วง วิวาทพระสมุทร
- บทโขนรามเกียรติ์
- วรรณกรรม เมืองไทยงตั้นเถิด ลัทธิเอาอย่าง ฯลฯ

พระราชสมัญญาว่า “สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า”

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

การพัฒนา :

- ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
- ทฤษฎีใหม่, แก้มลิง, หล้าแฝก ฯลฯ
- โครงการพัฒนา อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ ๖ ศูนย์

นวัตกรรม :

- ฝนหลวง, กังหันน้ำชัยพัฒนา

การศึกษา :

รางวัลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ, สาขานุกรมไทย สำหรับเยาวชน, มูลนิธิอานันทมหิดล, โรงเรียนพระดาบส

ศิลปกรรม :

เพลงพระราชนิพนธ์ ๔๘ เพลง, ภาพจิตรกรรม, ออกแบบเรือใบ

พระราชนิพนธ์ :

พระราชานุกิจ รัชกาลที่ ๘, พระมหาชนก ฯลฯ ทรงได้รับสมัญญาว่า “อัครศิลปิน”

สมเด็จพระ

ศรีนครินทราบรมราชชนนี

การแพทย์พยาบาล
การสาธารณสุข :
หน่วยแพทย์อาสา
สมเด็จพระศรี
นครินทราบรมราชชนนี
(พอ.สว.)

• มูลนิธิฯ เข้าม
ในสมเด็จพระ
ศรีนครินทราบรมราชชนนี

• มูลนิธิฯ รักษาใน
โรงพยาบาลศิริราช

การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม :
โครงการพัฒนา
คอตุง
ชาวไทยภูเขา
ถวายพระสมัญญานามว่า
“แม่ฟ้าหลวง”

สมเด็จพระ
มหิตลาธิเบศร
อดุลยเดชวิกรม
พระบรมราชชนก
การแพทย์
การสาธารณสุข
และการศึกษา :
ได้รับการถวาย
สมัญญานามว่า

• พระประทีปแห่ง
การอนุรักษ์สัตว์น้ำ
ของไทย

• พระบิดาแห่ง
การแพทย์ไทย

• พระบิดาแห่ง
การสาธารณสุขของไทย

สมเด็จพระเจ้า
บรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้ากรมพระยา
นริศรานุวัดติวงศ์

สถาปติกรรม :

• ออกแบบพระอุโบสถ
วัดเบญจมบพิตร

จิตรกรรม :

ภาพเขียนเพดาน
พระที่นั่งบรมพิมาน,
ได้รับสมัญญานามว่า
“นายช่างใหญ่
แห่งกรุงสยาม”

ประติมากรรม :

พระบรมรูปหล่อพระบาท
สมเด็จพระพุทธยอดฟ้า
จุฬาโลกมหาราช
ที่เชิงสะพาน
พระพุทธรูปยืน,

พระนิพนธ์ :

โคลงประกอบภาพ
จิตรกรรมภาพ
พระราชพงศาวดาร,
โคลงรามเกียรติ์

ดุริยางคศิลป์
และ นาฏศิลป์ :
เพลงสรรเสริญ
พระบารมี
(คำร้อง) ฯลฯ

สมเด็จพระเจ้า
บรมวงศ์เธอ
กรมพระยา
ดำรงราชานุภาพ

การปกครอง :

เสนาบดีกระทรวง
มหาดไทยคนแรก

พระนิพนธ์ :

สาส์นสมเด็จพระ
ไทยรบพม่า ฯลฯ
จัดตั้งหอจดหมายเหตุ
หอพระสมุด และ
ราชบัณฑิตยสภา

ได้รับยกย่องเป็น

• พระบิดาแห่ง
ประวัติศาสตร์และ
โบราณคดีไทย
• พระบิดาแห่ง
มรดกเทคโนโลยี

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมหลวงวงศา
ธิราชสนิท

พระนิพนธ์ :

นิราศพระปฐม,
เพลงยาวสามชาย,
พงศาวดารฉบับ
พระราชหัตถเลขา,
จินตตามณี เล่ม ๒ ฯลฯ

ตำราสรรพคุณยา
สมุนไพรรไทย
คำประพันธ์แผ่นดิน
ในวัดพระเชตุพน
วิมลมังคลาราม

การแพทย์ :
แพทย์ไทย
พระองค์แรกที่ได้รับ
ประกาศนียบัตร
จากสถาบันการแพทย์
ของยุโรป

๒๐

บุคคลสำคัญของไทยที่ได้รับการยกย่องจากยูเนสโก

พลตรี
พระเจ้าวรวงศ์เธอ
กรมหมื่นนราธิป
พงศ์ประพันธ์

การทูต :

- อดีตประธานสมัชชา
องค์การสหประชาชาติ,
หัวหน้าคณะผู้แทน
เจรจาสันติภาพฝ่ายไทย
ในกรณีพิพาทอินโดจีน
- นายกราชบัณฑิตยสถาน

งานนิพนธ์
การบัญญัติศัพท์ใน
พจนานุกรม ฉบับ
ราชบัณฑิตยสถาน
พ.ศ. ๒๕๔๓

ศาสตราจารย์
พระยาอนุমানราชธน
(ยง เสฐียรโกเศศ)

งานนิพนธ์ :

ตำนานศุลกากร,
อาหารบราตรี,
ประเพณีเนื่องใน
การแต่งงาน และ
ประเพณีในการปลูกเรือน,
นิรุกติศาสตร์,
ประเพณีเบ็ดเตล็ด,
วัฒนธรรม ฯลฯ

ได้รับยกย่องว่าเป็น
นักปราชญ์และ
นักการศึกษาของไทย

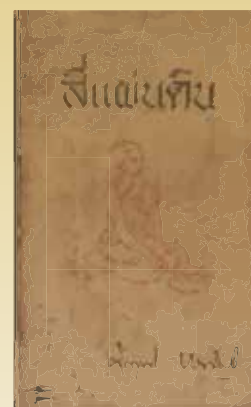
หม่อมหลวงปิ่น
มาลากุล

ได้รับการยกย่องว่าเป็น
นักการศึกษาผู้ยิ่งใหญ่

- อดีตรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ
และรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงวัฒนธรรม
- ผู้ก่อตั้งโรงเรียน
เตรียมอุดมศึกษา
- จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัด
ครูชั้นสูง (มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ)
- สถาปนา
มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
- ยูเนสโก ยกย่องเป็น
“นักการศึกษาดีเด่น
ของโลก”, ศิลปินแห่งชาติ
สาขาวรรณศิลป์
ประจำปี ๒๕๓๐

พลตรีหม่อมราชวงศ์
คึกฤทธิ์ ปราโมช
อดีตนายกรัฐมนตรีไทย
พ.ศ. ๒๕๑๘ - ๒๕๑๙

งานนิพนธ์ :
สี่แผ่นดิน, พม่าเสียเมือง,
จากญี่ปุ่น, หลายชีวิต,
ไผ่แดง ฯลฯ
ศิลปินแห่งชาติ
สาขาวรรณศิลป์

สมเด็จพระ
มหาสมณเจ้า
กรมพระปรมาภิไธย
ชิโนรส

พระสังฆราช
พระองค์ที่ ๗
แห่งกรุงรัตนโกสินทร์
พระนิพนธ์ :
ปฐมสมโพธิกถา,
ลิลิตตะเลงพ่าย,
ตำราโคลงกลบท,
ร่ายยาวพระเวสสันดร
ชาตก ฯลฯ

พุทธศิลป์ :
ออกแบบพระพุทธรูป
ปางต่างๆ

ลิลิตตะเลงพ่าย

๒๐

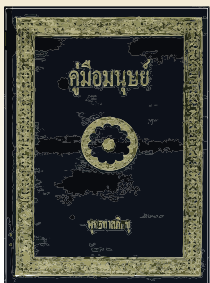
บุคคลสำคัญของไทยที่ได้รับการยกย่องจากยูเนสโก

ท่านพุทธทาส ภิกขุ (พระธรรม โกศาจารย์)

งานนิพนธ์ :

พุทธธรรม,
ตามรอยพระอรหันต์,
คู่มือมนุษย์,
พระพุทธเจ้าสอนอะไร,
แก่นพุทธศาสตร์,
ภาษาคน -
ภาษาธรรม ฯลฯ

สุนทรภู่ (พระสุนทรโวหาร)

กวีที่ได้รับยกย่องเป็น
เชกสเปียร์แห่งประเทศไทย

งานนิพนธ์ :

นิราศภูเขาทอง,
นิราศสุพรรณ,
เพลงยาวถวายโอวาท,
กาพย์พระไชยสุริยา,
นิราศพระบาท,
พระอภัยมณี

ซึ่งได้รับการยกย่องว่า
เป็นยอดของวรรณคดี
ประเภทกลอนนิทาน
 ฯลฯ

นายเอื้อ สุนทรสนาน

- นักร้อง นักดนตรี
นักประพันธ์เพลง และ
หัวหน้าวงดนตรี
สุนทราภรณ์
- เพลงวันลอยกระทง
วันปีใหม่ วันสงกรานต์
ขวัญใจเจ้าทุกข์ ฯลฯ
- ศิลปินตัวอย่าง
สาขาผู้ประพันธ์เพลง
ปี ๒๕๒๓
- รางวัลแผ่นเสียงทองคำ
พระราชทาน ฯลฯ

นายกุหลาบ สายประดิษฐ์ (ศรีบูรพา)

นักเขียน นักประพันธ์
นักหนังสือพิมพ์

งานนิพนธ์ :

แลไปข้างหน้า,
จนกว่าเราจะพบกันอีก,
ลูกผู้ชาย, สงครามชีวิต,
ข้างหลังภาพ
บทความและ
เรื่องสั้นจำนวนมาก

ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์ (หลวงประดิษฐ มนูธรรม)

ผู้นำ

คณะราษฎรสายพลเรือน
ผู้ก่อการเปลี่ยนแปลง
การปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕
และรัฐบุรุษ

- ผู้สำเร็จราชการ
แทนพระองค์
ในรัชกาลที่ ๘
(พ.ศ. ๒๔๘๗ - ๒๔๘๘)
- อดีตนายกรัฐมนตรี
ของประเทศไทย
(พ.ศ. ๒๔๘๘)
- สถาปนามหาวิทยาลัย
วิชาธรรมศาสตร์และ
การเมือง และ
ดำรงตำแหน่งเป็น
ผู้ประศาสน์การคนแรก
และคนเดียว
ของมหาวิทยาลัย
• หัวหน้าขบวนการเสรีไทย

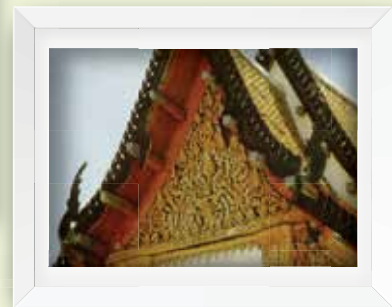
งานนิพนธ์ :

- ความเป็นมาของชื่อ
“ประเทศสยาม” กับ
“ประเทศไทย”
- อนาคตของเมืองไทย
กับสถานการณ์
ของประเทศเพื่อนบ้าน
 ฯลฯ

วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

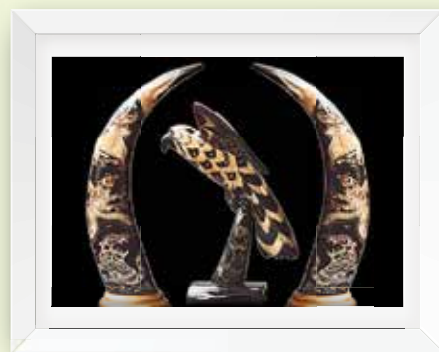
พระพุทธชินราช
ศิลปะสมัยสุโขทัย
ได้รับการยกย่อง
ว่าเป็นสุดยอดของ
ประติมากรรมไทย

ประติมากรรมไทย

ลวดลายปูนปั้น
หน้าบันพระอุโบสถ
วัดเขานันไดอิฐ
จังหวัดเพชรบุรี
ศิลปะสมัยอยุธยา

บานประตูไม้แกะสลัก
พระวิหารวัด
สุทัศน์เทพวราราม
สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๒
แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

แกะสลักเขาสัตว์
ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ OTOP
จังหวัดฉะเชิงเทรา

เครื่องสังคโลกสมัยสุโขทัย
เป็นสินค้าออกที่สำคัญของ
อาณาจักรสุโขทัย และอยุธยา

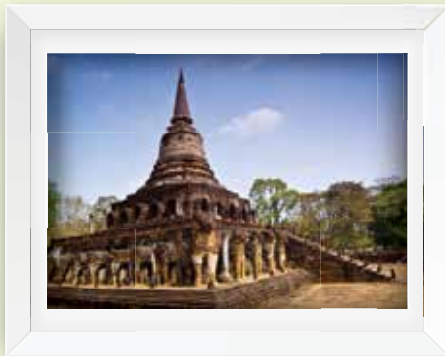
พระบรมมหาราชวัง
สร้างขึ้นตั้งแต่รัชกาลที่ ๑ - ๕
แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

พระปรางค์วัดพุทไธศวรรย์
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระ
รามาธิบดีที่ ๑
(พระเจ้าอู่ทอง)
แห่งกรุงศรีอยุธยา

**เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์
หรือทรงดอกบัวตูม**
เป็นสถาปัตยกรรมเอกลักษณ์
ของศิลปะสมัยสุโขทัย
(วัดเจดีย์เจ็ดแถว
อำเภอศรีสัชนาลัย
จังหวัดสุโขทัย)

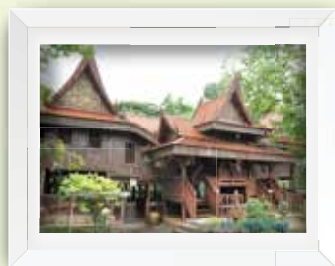

เจดีย์ทรงระฆังวัดช้างล้อม
อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

สถาปัตยกรรมไทย

**พระปรางค์
วัดอรุณราชวราราม
ราชวรมหาวิหาร**
กรุงเทพมหานคร

เรือนไทยหรือบ้านทรงไทย
มีเอกลักษณ์เฉพาะแต่ละท้องถิ่น
สะท้อนภูมิปัญญาไทย
ทั้งทางด้านการใช้วัสดุก่อสร้าง
วิธีการสร้าง และรูปแบบที่สอดคล้อง
กับภูมิสังคมของไทย

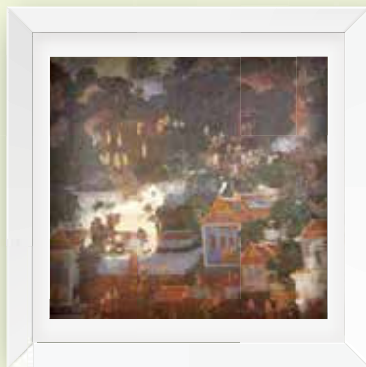
ศาลาไทย
เฉลิมพระเกียรติ
ณ เมืองฮัมเบิร์ก
ประเทศเยอรมนี
สร้างขึ้นเพื่อเฉลิมฉลอง
ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระ
พระปรมินทรมหา
ภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
มีพระชนมพรรษา
ครบ ๖ รอบ (๗๒ พรรษา)
ใน พ.ศ. ๒๕๕๒

จิตรกรรมฝาผนัง
วัดใหญ่สุวรรณาราม
จังหวัดเพชรบุรี
สร้างขึ้นในสมัยอยุธยา

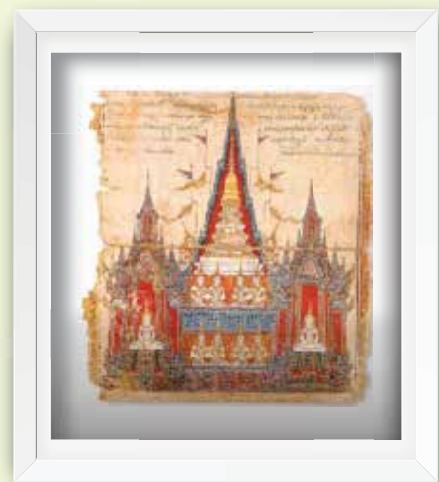

จิตรกรรมฝาผนัง
วัดสระบัวแก้ว
อำเภอหนองสองห้อง
จังหวัดขอนแก่น

จิตรกรรมฝาผนัง
ภายในพระอุโบสถ
วัดบวรนิเวศวิหาร
วาดโดยขรัวอินโข่ง ผู้ได้รับยกย่อง
ว่าเป็นจิตรกรเอกใน
สมัยรัชกาลที่ ๔
แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

จิตรกรรมไทย

สมุดภาพไตรภูมิสมัยกรุงธนบุรี

จิตรกรรมฝาผนัง ชูธรรมเกียรติ
ล้อมรอบพระปิยะมหาราช
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม
สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑
แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ภาษาไทยและวรรณกรรมไทย

จารึกหลักที่ ๑
ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช
เป็นหลักฐานลายสือไท
ที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
ทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้น
เมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๖

ไตรภูมิพระร่วง หรือไตรภูมิภ
วรรณกรรมชิ้นเอกสมัยสุโขทัย
เป็นพระราชนิพนธ์ของ
พระมหาธรรมราชาที่ ๑
(พระยาลิไทย) เมื่อครั้งครองเมือง
ศรีสัชนาลัย พ.ศ. ๑๘๘๘

จินตามณี
เป็นหนังสือเรียนเล่มแรกของไทย
แต่งโดยพระมหาราชครู
ในสมัยพระนารายณ์มหาราช
และใช้เป็นตำราเรียนมาจนถึง
สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

การเชิดหนังใหญ่

มหรสพการแสดงที่ใช้
ตัวหนังขนาดใหญ่เป็นตัวละคร
มีผู้เชิดให้เกิดภาพบนจอ
และใช้การพากย์และการเจรจา
เป็นการดำเนินเรื่อง

โขน

การแสดงนาฏศิลป์ชั้นสูง
ของไทยที่มีเอกลักษณ์
คือผู้แสดงจะสวมหัวจำลอง
เรียกว่า “หัวโขน” และ
เดินไปตามบทพากย์
และทำนองเพลงด้วย
วงปี่พาทย์ เรื่องที่นิยมแสดง
คือ พระราชนิพนธ์บทละคร
เรื่องรามเกียรติ์

ลิเก

การแสดงที่มีมา
ตั้งแต่สมัยอยุธยา
หรือต้นกรุงรัตนโกสินทร์
ที่รับอิทธิพลมา
จากศาสนาอิสลาม
จากชาวเปอร์เซีย

การฟ้อนภูไทเรณูนคร

การรำฟ้อนบ้านของจังหวัดนครพนม
ประกอบดนตรีครบชุดของวงโปงลาง

ศิลปะการแสดง - นาฏศิลป์ไทย**หนังตะลุง**

การแสดงในท้องถิ่นภาคใต้
ด้วยการเล่าเรื่องราวที่ผู้กร้อยกัน
เป็นบทร้อยกรองที่ร้อง
เป็นสำเนียงท้องถิ่น
มีบทสนทนาแทรกเป็นระยะ
และใช้การแสดงเงาบนจอผ้า
แสดงประกอบการเล่าเรื่อง

ฟ้อนเทียน - ฟ้อนเล็บ

การรำรำของ
ชาวไทยภาคเหนือ
ที่อ่อนช้อยงดงาม

มโนราห์

การแสดงในท้องถิ่นภาคใต้ ใช้บทร้องเป็นกลอนสด
ผู้ขับร้องต้องใช้ปฏิภาณสรรหาคำพูดให้สัมผัสได้
อย่างฉับไว การแต่งกายและท่ารำเป็นเอกลักษณ์
ผู้แสดงต้องมีความเชี่ยวชาญเป็นอย่างมาก

ขุนช้างขุนแผน

เป็นนิทานพื้นบ้านของไทยมีมาตั้งแต่
สมัยอยุธยา แล้วจดจำเล่าสืบต่อกันมา
แต่งขึ้นใหม่ในสมัยรัชกาลที่ ๒
แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ และได้รับการยกย่อง
ว่าเป็นยอดของหนังสือประเภทกลอนเสภา

พระอภัยมณี

วรรณคดีชิ้นเยี่ยมของไทย
แต่งโดย พระสุนทรโวหาร
หรือ สุนทรภู่ กวีเอก
แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

นิราศลอนดอน

แต่งโดย หม่อมราโชทัย
(หม่อมราชวงศ์กระต่าย อิศรางกูร)
เมื่อเป็นล่ามหลวงในคณะราชทูตไทย
ในสมัยรัชกาลที่ ๔ ที่อัญเชิญพระราชาสาสน์
ไปถวายสมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรีย
แห่งอังกฤษ

ประวัติศาสตร์สากล

(World History)

๑. อารยธรรมโลกยุคโบราณ

๒. การติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกในสมัยโบราณ

๓. เหตุการณ์สำคัญของโลกในสมัยกลาง

๔. เหตุการณ์สำคัญของโลกสมัยใหม่

๕. เหตุการณ์สำคัญของโลกสมัยปัจจุบัน

อารยธรรมโลกยุคโบราณ

เป็นช่วงเวลาที่มนุษย์รู้จักการตั้งถิ่นฐานถาวร
อยู่รวมกันเป็นสังคมเมือง มีระบบการปกครอง
การแบ่งงานอาชีพ การแบ่งชนชั้นทางสังคม
มีลัทธิบูชาทางศาสนา และการประดิษฐ์อักษร
ยุคสมัยโบราณเกิดขึ้นประมาณ ๓,๕๐๐ ปี
ก่อนคริสต์ศักราชจนถึง ค.ศ. ๔๗๖ ซึ่งเป็น
ช่วงเวลาที่อารยธรรมทั้ง ๖ แห่งเกิดขึ้น

อารยธรรม
อียิปต์

อารยธรรม
เมโสโปเตเมีย

อารยธรรม
กรีก

อารยธรรม
โรมัน

อารยธรรม
อินเดีย

อารยธรรม
จีน

ที่ราบลุ่มแม่น้ำไทกริส - ยูเฟรติส ดินแดนอุดมสมบูรณ์ท่ามกลางทะเลทราย

มีประชากรจาก
หลายเผ่าพันธุ์
พลัดถิ่นเข้ามา
ครอบครอง

สร้างชุมชน
เป็นเมือง
มีนครรัฐอิสระ
เกิดขึ้นภายหลัง
มีการสร้าง
จักรวรรดิ

มีความเจริญ
ด้านการปกครอง
กฎหมาย ศิลปะ
วิทยาการ
สาขาต่างๆ

ด้านตะวันตกเป็นทะเลทรายไม่มีพรมแดนธรรมชาติจึงมีชนชาติต่าง ๆ
เข้ามาตั้งถิ่นฐานสร้างอาณาจักรอย่างต่อเนื่อง

ชนชาติต่างๆ

ซูเมอร์ียน
เป็นชาติแรกที่เข้ามาอยู่อาศัยในเขต
ซูเมอร์ได้ประดิษฐ์ตัวอักษรขึ้นใช้เป็น
ครั้งแรกทำให้นักประวัติศาสตร์กล่าวว่า
“ประวัติศาสตร์เริ่มขึ้นที่ซูเมอร์”

๓,๕๐๐ ถึง
๒,๒๐๐ ปี
ก่อน ค.ศ.

แอคคัด
พระเจ้าซาร์กอนสร้าง
จักรวรรดิขึ้นมาเป็นครั้งแรก
รับวิธีเขียนแบบยูนิฟอร์มมาใช้

๒,๓๐๐ ถึง
๒,๑๐๐ ปี
ก่อน ค.ศ.

อามอไรท์ - บาบิโลเนีย
สร้างอาณาจักรบาบิโลเนีย
พระเจ้าฮัมมูราบี ประกาศใช้
ประมวลกฎหมายเป็นครั้งแรก

๑,๖๐๐ ถึง
๑,๔๐๐ ปี
ก่อน ค.ศ.

ฮิตไตท์
ทำสงครามกับจักรวรรดิอียิปต์
รู้จักวิธีหลอมเหล็ก
ใช้ทำอาวุธและเครื่องมือ

๒,๐๐๐ ถึง
๑,๖๐๐ ปี
ก่อน ค.ศ.

อัสซีเรีย
มีกองทัพเข้มแข็ง
พระเจ้าอัสซurbanิปาล
รวบรวมเป็นจักรวรรดิ
สร้างหอสมุดที่เมืองนินเวห์

๑,๕๐๐ ถึง
๖๐๙ ปี
ก่อน ค.ศ.

แคลเดียหรือนิวบาบิโลเนีย
จักรพรรดิเนบูคัดเนสซาร์
สร้างสวนลอยบาบิโลเนีย
ศึกษาดาราศาสตร์

๕๐๐ ถึง
๖๐๐ ปี
ก่อน ค.ศ.

ชนชาติที่ตั้งถิ่นฐานใกล้เคียง

ลิเดีย

๗๐๐ - ๕๔๖ ปี ก่อน ค.ศ.
มีอาณาจักรบริเวณเอเชียไมเนอร์
มั่งคั่งจากการค้าขาย เป็นชาติแรก
ที่ผลิตเหรียญกษาปณ์
เพื่อเป็นสื่อกลางการค้าขาย

ฟินิเชีย

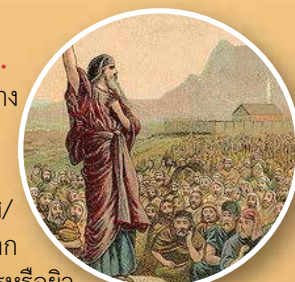
๑,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ ปี ก่อน ค.ศ.
เป็นนักเดินเรือค้าขาย
ทั่วอันนาเมดิเตอร์เรเนียน
ประดิษฐ์อักษรพยางค์
เป็นแบบอย่างให้อักษรกรีก - โรมัน

ฮิบรู

๑,๕๐๐ - ๓๐๐ ปี ก่อน ค.ศ.

- ตั้งถิ่นฐานบริเวณตะวันออกกลาง
ของเมดิเตอร์เรเนียนเรียกว่า
ปาเลสไตน์ ปกครองด้วย
บัญญัติ ๑๐ ประการของโมเสส/
สมัยกษัตริย์โซโลมอนรุ่งเรืองมาก
- การบันทึกเรื่องราวของชาวฮิบรูหรือยิว
ในคัมภีร์พันธสัญญา (The old testament)
- ที่มาของศาสนายูดาห์

เปอร์เซีย

๕๕๐ - ๓๓๐ ปี ก่อน ค.ศ.
เป็นจักรวรรดิที่ใหญ่ที่สุด
ในยุคโบราณ ตั้งอยู่
บริเวณที่ราบสูงอิหร่าน

อารยธรรมอียิปต์

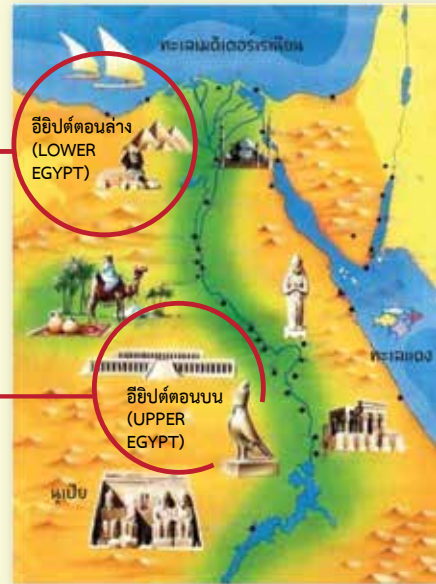
ลุ่มแม่น้ำไนล์ เป็นที่ตั้งถิ่นฐาน
ของชาวอียิปต์โบราณ

อียิปต์โบราณ ประกอบด้วย

- อียิปต์ตอนบน (Upper Egypt)
- อียิปต์ตอนล่าง (Lower Egypt)

อารยธรรมอียิปต์ได้ชื่อว่า เป็นของขวัญจากลุ่มแม่น้ำไนล์ (The gift of the Nile)
เพราะช่วยให้ชาวอียิปต์สามารถสร้างสรรค์อารยธรรมสืบต่อมาหลายพันปี

ชาวอียิปต์ได้อาศัยลุ่มแม่น้ำไนล์สร้างระบบชลประทาน
การเพาะปลูก คำนวณจัดแบ่งที่ดิน จัดทำปฏิทินเพื่อการเพาะปลูก

การแบ่งยุคสมัยของอาณาจักรอียิปต์

ปกครองต่อเนื่องกันมาเกือบ ๓,๐๐๐ ปี มีราชวงศ์ปกครองประมาณ ๓๐ ราชวงศ์

๔,๕๐๐ - ๓,๑๐๐ ปี
ก่อน ค.ศ.

สมัย
ก่อนราชวงศ์
(The Predynastic
Period)

๒,๗๐๐ - ๒,๒๐๐ ปี
ก่อน ค.ศ.

สมัย
อาณาจักรเก่า
(The Old
Kingdom)

๒,๐๑๕ - ๑,๖๒๕ ปี
ก่อน ค.ศ.

สมัย
อาณาจักรกลาง
(The Middle
Kingdom)

๑,๖๗๕ - ๑,๐๘๗ ปี
ก่อน ค.ศ.

สมัย
อาณาจักรใหม่
(The New
Kingdom)

๑,๑๐๐ - ๓๐๐ ปี
ก่อน ค.ศ.

สมัย
เสื่อมอำนาจ

อาณาจักรอียิปต์ถูกพวก
ต่างชาติเข้ารุกราน
ถูกยึดครองและ
เสื่อมสลายไปในที่สุด

ความรู้เรื่องของอารยธรรมอียิปต์

สิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ที่สุดของชาวอียิปต์โบราณ ได้แก่
พีระมิดที่เมืองกิซา นับเป็น ๑ ใน ๘ สิ่งมหัศจรรย์ของโลก
สิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่เช่นนี้ สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการ
ความเจริญด้านต่างๆ ของอารยธรรมอียิปต์

คติความเชื่อ
เกี่ยวกับชีวิต
ความตาย

ความมั่นคง
ทางเศรษฐกิจ

พระราชอำนาจ
ของการปกครอง
อาณาจักร

การบริหาร
จัดการ
วิศวกรรมการ
ก่อสร้าง

คณิตศาสตร์
การคำนวณ
ออกแบบ
ก่อสร้าง

Jean - Francois Champollion
ผู้สามารถอ่านอักษรอียิปต์โบราณได้สำเร็จในปี ๑๘๒๒

อักษรอียิปต์ เรียกว่า เฮียโรกลิฟฟิค

ที่ชาวอียิปต์ประดิษฐ์ขึ้น เพื่อจารึกเรื่องราวต่างๆ อยู่ตามผนังกำแพง สิ่งก่อสร้าง และที่บันทึกไว้ในม้วนกระดาษปาปิรุส แต่ไม่เคยมีผู้ใดสามารถอ่านอักษรเหล่านี้ได้เลย จนกระทั่งมีการค้นพบศิลาโรเซตต้า เมื่อปี ค.ศ. ๑๗๙๙

ตัวอักษรกรีกโบราณ (Greek)

ตัวอักษรเดโมติก (Demotic)

ตัวอักษรอียิปต์โบราณ (Hieroglyphics)

อักษรทั้ง ๓ มีข้อความเดียวกัน จากข้อความดังกล่าวทำให้มีผู้สามารถไขปริศนาอักษรอียิปต์โบราณได้สำเร็จ เรื่องราวต่างๆ ของชาวอียิปต์โบราณ ที่มีมิติมานับพันปีจึงถูกเปิดเผยออกมาในที่สุด

สุสานฟาโรห์ทุตอังค์อามุน (Tutankhamun)

ยุคอาณาจักรใหม่ New kingdom
๑,๕๖๐ - ๑,๐๘๗ ปีก่อน ค.ศ.

แม้ว่าพระองค์จะเป็นกษัตริย์ที่มีเรื่องราวน้อยที่สุดในประวัติศาสตร์ แต่พระนามทุตอังค์อามุนกลับเป็นที่รู้จักแพร่หลายมากที่สุดในปี ค.ศ. ๑๙๒๒ ได้มีการค้นพบสุสานของพระองค์ ในสภาพที่สมบูรณ์ที่สุด งานฝีมือกว่า ๕๐ ชิ้นที่บรรจุอยู่ในสุสานได้ถูกนำออกมาแสดงตามมหานครใหญ่ๆ ทั่วโลก หน้ากากพระศพได้กลายเป็นหนึ่งในสัญลักษณ์ของอียิปต์โบราณที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไป

อารยธรรมจีน

เริ่มที่ลุ่มแม่น้ำหวางเหอและแยงซี

ภาชนะดินเผา

วัฒนธรรมหยางเซา
และหลงชาน

มนุษย์ปักกิ่ง

ประดิษฐ์ตัวอักษร

ภาชนะสำริด

ราชวงศ์ซาง

เล่าจื้อ

ซงจื้อ

ราชวงศ์โจว

ปฐมจักรพรรดิ จีนชื่อฮ่องเต้ สร้าง
กำแพงเมืองจีน รวมอำนาจสร้าง
สังคมเป็นหนึ่ง ใช้เงินเหรียญ
และมาตราชั่ง ตวง วัด

ราชวงศ์ฉิน (จีน)

สมัยก่อนประวัติศาสตร์
ราว ๕๐๐,๐๐๐ ปีก่อน ค.ศ.

สมัยโบราณ
ประมาณ ๑,๗๖๖ - ๒๒๑ ปีก่อน ค.ศ.

สมัยปัจจุบัน

ค.ศ. ๑๙๔๙ - ปัจจุบัน)

สาธารณรัฐ
ประชาชนจีน

เหมา เจ๋อตง

พัฒนาการทางเศรษฐกิจ
และสังคมสืบมาถึง
ปัจจุบัน

สมัยใหม่

ค.ศ. ๑๙๑๒ - ๑๙๔๙

การปฏิวัติซินไฮ่
ดร. ซุนยัตเซ็น
(ค.ศ. ๑๙๑๑)

การช่วงชิงอำนาจ
ระหว่าง เจียงไคเช็ค
กับ เหมา เจ๋อตง

ราชวงศ์ชิง

ชาวแมนจู
ปกครองจีน
ยุคจักรวรรดินิยม
แผ่ขยายอำนาจ
ในจีน

ซูสีไทเฮา

ราชวงศ์หมิง

“เจิ้งเหอ” สำรวจ
ทางทะเล ปฏิรูป
ระบบขุนนาง
เกษตรกรรม

เจิ้งเหอ

ราชวงศ์หยวน

ชนเผ่ามองโกล การขยายอำนาจสู่ภูมิภาค
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รับชาวต่างชาติเข้า
รับราชการในราชสำนัก

กุบไล ข่าน

แท่นพิมพ์และธนบัตรราชวงศ์หยวน

ซือหม่าเชียน
นักประวัติศาสตร์
สมัยฮั่น

ริเริ่มระบบจวอหงวน

ส่งเสริมการค้า เส้นทางสายไหม
เชื่อมโลกตะวันออกกับตะวันตก

ราชวงศ์ฮั่น

ก๊กวุ่ย

ก๊กฮั่น

ก๊กอู่

ยุคสามก๊ก

ราชวงศ์จิ้น

ราชวงศ์เหนือ
ค.ศ. ๓๘๖ - ๕๘๗

ราชวงศ์ใต้
ค.ศ. ๔๒๐ - ๕๘๙

ราชวงศ์
เหนือใต้

การขุดคลอง
เชื่อมจินตอนเหนือและใต้

ราชวงศ์สุย

สมัยจักรวรรดิ

๒๒๑ ปีก่อน ค.ศ. - ค.ศ. ๑๙๑๒

ราชวงศ์ซ้อง

ราชวงศ์ซ้องหรือซ่ง พัฒนาวิถีชีวิต
การใช้เข็มทิศในการเดินทะเล
การประดิษฐ์แท่นพิมพ์ตัวหนังสือ
เครื่องปั้นดินเผาที่เรียกว่าเครื่อง
ลายคราม ผสมผสานแนวคิดปรัชญา
ขงจื๊อ ลัทธิเต๋าและพระพุทธศาสนา

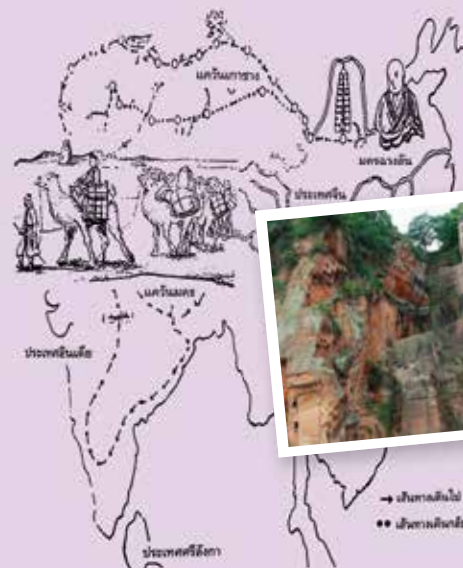

การรักษาด้วยการฝังเข็ม

ยุคห้าราชวงศ์ สิบอาณาจักร

ราชวงศ์ถัง

ยุคทองของจีน ทั้งด้านการพิมพ์และดินปืน
พระพุทธศาสนารุ่งเรืองอัญเชิญพระไตรปิฎก
จากอินเดีย

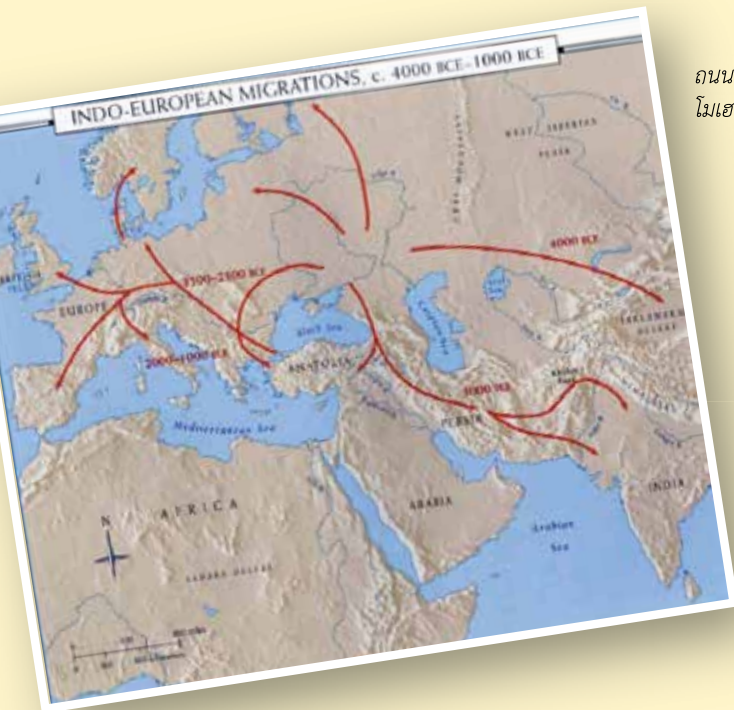
อารยธรรมอินเดีย

อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ

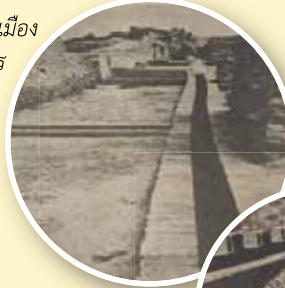
บริเวณแม่น้ำสินธุ ทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือของอินเดียปรากฏหลักฐานความเจริญ เป็นกลุ่มเมืองขนาดใหญ่ครอบคลุมบริเวณกว่า ๕๐๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตรสันนิษฐานว่ามีอายุราว ๓,๐๐๐ - ๑,๕๐๐ ปี ก่อนคริสตกาล ช่วงเดียวกับอารยธรรมเมโสโปเตเมียและจีน แต่เนื่องจากยังไม่สามารถอ่านจารึกเรื่องราวของอารยธรรมแห่งนี้จึงเป็นที่รู้จักกันน้อยมาก จากซากเมืองกว่า ๔๐ แห่ง เมืองที่มีขนาดใหญ่ที่สุดและจัดระเบียบชัดเจนคือโมเฮนโจดาโรและฮารัปปา กลุ่มชนเจ้าของอารยธรรมนี้สันนิษฐานว่าเป็นชาวดราวิเดียนหรือมีลักษณะ อารยธรรมนี้เสื่อมลงประมาณ ๑,๕๐๐ ปี ก่อนคริสต์ศักราชจากภัยธรรมชาติ โรคระบาด หรือการถูกโจมตี

- การวางผังเมืองอย่างดีเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีถนนตัดผ่านเป็นเส้นตรงตัดขวางกันเป็นมุมฉาก
- แบ่งเขตที่อยู่อาศัย ชุ้งฉางและป้อมปราการ
- มีห้องน้ำภายในบ้านและมีทางระบายน้ำพร้อมฝาปิดท้าย

ถนน + คูน้ำเมือง
โมเฮนโจดาโร

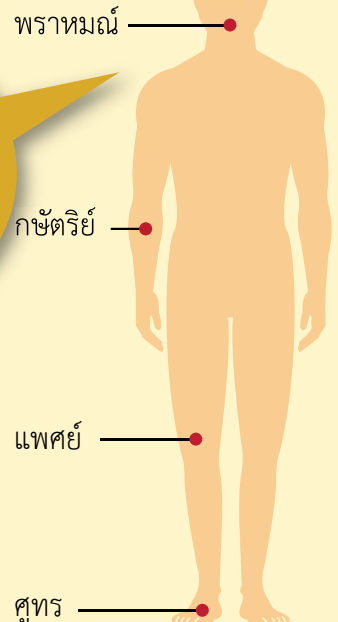
ตราประทับ
แกะจากหินสบู่

ผังเมืองเป็นระเบียบ

รูปปั้นสำริด - นางรำ

ยุคพระเวท (๑,๕๐๐ - ๖๐๐ ปี ก่อน ค.ศ.)
ชนเผ่าอารยันหรือ อินโด - ยูโรเปียนที่อพยพมาจากเอเชียกลางได้นำลัทธิบูชาเทพเจ้าและการประกอบพิธีแบบต่างๆ ก่อให้เกิดคัมภีร์พระเวท แบ่งสังคมออกเป็นวรรณะ นอกจากนี้ยังมีวรรณกรรมที่ยิ่งใหญ่คือ รามายณะและมหาภารตะ บางครั้งจึงเรียก “ยุคมหากาพย์”

จัณฑาล
คือบุตรที่เกิดจาก
การแต่งงาน
ข้ามวรรณะ

โครงสร้างสังคมแบ่งเป็น ๔ วรรณะ

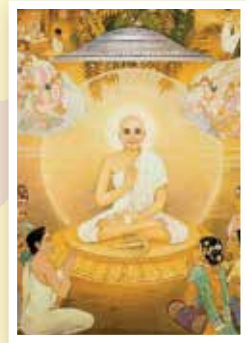
ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู นับถือเทพเจ้า ๓ องค์

- พระพรหมณ์ ผู้สร้างโลก (ตรีมูรติ)
- พระศิวะหรือพระอิศวร ผู้ดูแลโลกและชีวิตมนุษย์
- พระวิष्ณุหรือพระนารายณ์ ผู้รักษา

พุทธศาสนากำเนิดประมาณ ๖๐๐ - ๓๐๐ ปี ก่อน ค.ศ.

อินเดียถือกำเนิด ๒ ศาสนา คือศาสนาพุทธ และศาสนาเชน พระพุทธศาสนา ได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงสังคมและการสร้างสรรค์อารยธรรมอย่างมากมาย ในหมู่ชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ศาสนาเชน (พระมหาวีระ)

ปลายยุคมหากาพย์

จักรวรรดิเปอร์เซียรุกรานอินเดียตอนเหนือ ต่อมาพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช รุกรานอินเดียแม้จะต้องถอนทัพกลับ แต่ได้ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เกิดศิลปะคันธารราชู ดาราศาสตร์ เจริญญาบาลณ์

สมัยราชวงศ์โมริยะ (๓๒๑ - ๑๘๕ ปี ก่อน ค.ศ.)

พระเจ้าจันทรคุปต์ปฐมกษัตริย์สร้างจักรวรรดิ เมืองหลวงอยู่ที่ปาฏลิบุตร ทำให้อินเดียมีเอกภาพครั้งแรก

พระเจ้าเมนันเดอร์ (๑๕๕ - ๑๓๐ ปี ก่อน ค.ศ.)

รู้จักกันในภาษาบาลีว่า พระเจ้ามิลินทร์ เป็นกษัตริย์ เชื้อสาย อินเดีย - กรีก ทรงอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา ศิลปะที่สำคัญ คือ ศิลปะแบบคันธารราชู

พระเจ้าโสคมหาราช (๒๗๒ - ๒๓๒ ปี ก่อน ค.ศ.)

ทำสงครามขยายอาณาเขตไปถึงอัฟกานิสถาน ทรงเปลี่ยนศาสนามานับถือศาสนาพุทธ ได้ทรงทำนุบำรุงและส่งเสริมการเผยแผ่ศาสนา ไปยังดินแดนต่างๆ รวมทั้งสุวรรณภูมิ

กุษาณะ

เป็นชนชาติ

ที่เข้ามายึดครอง

อินเดียตอนเหนือและตั้งราชวงศ์กุษาณะ

(๒๐๐ ก่อน ค.ศ. - ค.ศ. ๓๒๐) กษัตริย์ที่มีชื่อเสียง

ของราชวงศ์นี้คือ พระเจ้ากนิษกะ

ทรงอุปถัมภ์ศาสนาพุทธนิกายมหายาน

ราชวงศ์คุปตะ (ค.ศ. ๓๒๐ - ๕๓๕)

พระเจ้าจันทรคุปต์ที่ ๑ ขับไล่ต่างชาติออกจากอินเดีย รวบรวมอินเดียให้เป็นจักรวรรดิอีกครั้งหนึ่ง นับเป็นยุคทองของอารยธรรมอินเดีย ตัวอย่างแหล่งรวบรวมผลงานด้านศิลปกรรม ได้แก่ ถ้ำอะชันตะ

อารยธรรมกรีก

อารยธรรมกรีกตั้งอยู่บริเวณคาบสมุทรบอลข่าน ซึ่งประกอบด้วยภูเขาเป็นส่วนมาก มีพื้นที่ราบน้อย มีชายฝั่งทะเล และหมู่เกาะจำนวนมาก การปกครองแบ่งเป็นนครรัฐเล็กๆ มีอิสระต่อกัน ชาวกรีกอาศัยการเดินเรือและการค้าขายเป็นหลัก อาณาเขตแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน

ภาคเหนือ

• แคว้นมาซิโดเนีย (Macedonia)

ภาคกลาง

• นครเดลฟี (Delphi)
• นครธีบส์ (Thebes)
• นครเอเธนส์ (Athens)

คาบสมุทร Peloponnese

บริเวณอ่าวคอรินธ์ (Corinth) เป็นที่ตั้งของนครรัฐสปาร์ตา (Sparta)

แผนที่แสดงที่ตั้งอารยธรรมกรีก

วิหารพาร์เธนอน

เอเธนส์เป็นหนึ่งในเมืองที่เก่าแก่ที่สุดในโลก มีอายุราว ๓,๔๐๐ ปี เจริญขึ้นมาในช่วง ๕๐๘ - ๓๒๒ ปี ก่อน ค.ศ. นครรัฐเอเธนส์เป็นศูนย์กลางของศิลปวิทยาการและปรัชญา ซึ่งต่อมากลายเป็นต้นกำเนิดของอารยธรรมตะวันตก ปัจจุบันเอเธนส์เป็นเมืองหลวงของประเทศไทยที่ยังมีโบราณสถานและงานศิลปะยุคคลาสสิกปรากฏอยู่จำนวนมาก ที่มีชื่อเสียงที่สุดคือ วิหารพาร์เธนอน

กรีกโบราณ ประกอบด้วย นครรัฐ (City State) หรือเมืองขนาดเล็กที่มีความเป็นอิสระต่อกัน มีรูปแบบการปกครองต่างๆ กัน

ราชาธิปไตย (Monarchy)

คณาธิปไตย (Oligarchy)

อภิชนาธิปไตย (Aristocracy)

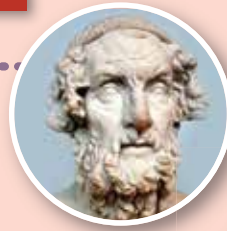
ประชาธิปไตย (democracy)

ทรราช (Tyranny)

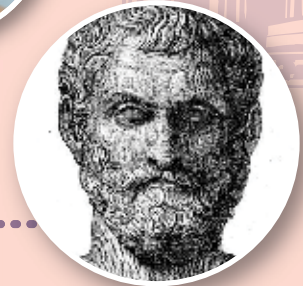
เหตุการณ์สำคัญของอารยธรรมกรีก

๘๐๐ ปี
ก่อน ค.ศ.

๗๕๐ ปี ก่อน ค.ศ. ประดิษฐ์อักษรกรีก,
บทกวีโฮเมอร์

๗๐๐ ปี
ก่อน ค.ศ.

๖๐๐ ปี
ก่อน ค.ศ.

๖๒๕ – ๕๖๙ ปี ก่อน ค.ศ. ทาลีส (Thales)
พิทากอรัส (Pythagorus) นักปรัชญาและนักคณิตศาสตร์

๕๐๐ ปี
ก่อน ค.ศ.

๕๐๘ ปี ก่อน ค.ศ. นครรัฐเอเธนส์ วางรากฐานการปกครองประชาธิปไตย

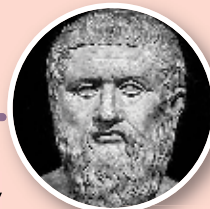

๔๙๗ – ๔๗๙ ปี ก่อน ค.ศ. สงครามเปอร์เซีย

๔๙๐ ปี ก่อน ค.ศ. สงครามที่ทุ่งมาราธอน
กรีกมีชัยชนะเหนือกองทัพเปอร์เซีย

๔๖๐ ปี ก่อน ค.ศ. กรุงเอเธนส์ภายใต้การนำของเพริคลีส Pericles
เข้าสู่ยุครุ่งเรือง

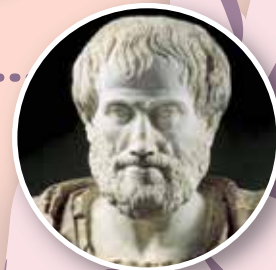
๔๔๙ ปี ก่อน ค.ศ. สร้างวิหาร Parthenon

๔๐๐ ปี
ก่อน ค.ศ.

๓๘๐ ปี ก่อน ค.ศ. เพลโต ก่อตั้งสถาบัน Academy

๓๓๕ ปี ก่อน ค.ศ. อริสโตเติล ก่อตั้งสถาบัน Lyceum
ในกรุงเอเธนส์

๓๐๐ ปี
ก่อน ค.ศ.

๓๓๔ – ๓๒๖ ปี ก่อน ค.ศ. พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช
ขยายอำนาจและเผยแพร่อารยธรรมกรีก

อารยธรรมโรมัน

จักรวรรดิโรมันในช่วงเวลาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดเมื่อประมาณ ค.ศ. ๑๑๗

เริ่มจากดินแดนจากตะวันตกสู่ตะวันออกในปัจจุบันได้แก่ โปรตุเกส สเปน อังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี แอลบาเนีย และกรีซ คาบสมุทรบอลข่าน ตุรกี เยอรมนีตอนใต้ ทางตะวันออกกลาง ได้แก่ ซีเรีย เลบานอน อิสราเอล และจอร์แดน ทวีปแอฟริกาตอนบน ได้แก่ อียิปต์ ลิเบีย ตูนิเซีย แอลจีเรีย และโมร็อกโก จนจดยิบรอลตาร์

ประวัติศาสตร์โรมัน แบ่งออกเป็น 3 ยุค

อารยธรรมที่สำคัญ

กฎหมายโรมัน

กฎหมายโรมันถือเป็นมรดกที่สำคัญของอารยธรรมโลก เป็นแม่แบบของกฎหมายประเทศต่างๆ ในยุโรปและประเทศต่างๆ ทั่วโลกในปัจจุบัน

ประชากรที่อาศัยอยู่ภายใต้จักรวรรดิโรมัน ไม่ว่าจะเป็นชนชาติภาษาใดจะถูกเรียกว่า ชาวโรมันอยู่ภายใต้กฎหมายโรมันเสมอทั้งหมด

ลักษณะสำคัญของกฎหมายโรมัน

ใช้บังคับกับประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

ให้ความสำคัญกับสิทธิของบุคคล

ไม่มีการทรมานผู้ต้องหาเพื่อให้สารภาพ ถือว่าผู้ต้องหาบริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ความผิดได้

ทหารโรมัน

เรือรบโรมัน

กองทัพโรมัน

ปัจจัยที่ทำให้จักรวรรดิโรมัน มีความเข้มแข็ง ได้แก่กองทัพที่ประกอบด้วยทหารที่มีระเบียบวินัยมีเครื่องแบบที่น่าเกรงขาม มีการควบคุมบังคับบัญชาอย่างมีประสิทธิภาพ และมีแผนการรบที่ชาญฉลาด ชาวโรมันได้นำเอาความสามารถทางวิศวกรรมมาใช้ในการรบ เช่น การสร้างป้อมค่าย อาวุธชนิดต่างๆ การขุดอุโมงค์ การสร้างเรือรบที่สามารถครอบครองทั้งน่านน้ำเมดิเตอร์เรเนียน

เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ
ที่ใช้ในสงคราม

นักบุญปีเตอร์

มหาวิหารเซนต์ปีเตอร์

คอนสแตนตินที่ ๑

พระสันตะปาปา
จูเลียสที่ ๒

คริสตศาสนา

ก่อนที่อารยธรรมโรมันจะล่มสลาย คริสต์ศาสนาถือกำเนิดขึ้น ชาวคริสเตียนถูกจักรวรรดิโรมันปราบปรามอย่างรุนแรง นักบุญปีเตอร์ (ภายหลังได้รับการแต่งตั้งให้เป็น พระสังฆราชองค์แรกแห่งกรุงโรม) ถูกตรึงกางเขนที่จตุรัสเนโร (Circus Nero)

อีก ๒๐๐ ปีต่อมา พระจักรพรรดิคอนสแตนตินที่ ๑ ประกาศยอมรับนับถือคริสต์ศาสนา ทรงพระราชทานพื้นที่จตุรัสเนโรให้เป็นศาสนสถาน ต่อมา ค.ศ. ๑๕๐๖ พระสันตะปาปาจูเลียสที่ ๒ ทรงบัญชาให้สร้างมหาวิหารขึ้นใหม่และเป็นที่ประทับของพระสันตะปาปาสืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน

ภาษาละตินเป็นภาษาที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของชาวโรมันคาทอลิก

ผลงานทางวิศวกรรม

สิ่งก่อสร้างหลายแห่งที่สร้างขึ้นแม้อายุจะผ่านมานานกว่า ๒,๐๐๐ ปี ยังคงปรากฏเป็นประจักษ์พยานถึงอัจฉริยภาพของชาวโรมันทางด้านวิศวกรรม ซีเมนต์และคอนกรีตคือวัสดุที่ชาวโรมันคิดค้นขึ้นมาเพื่อนำมาใช้ในการก่อสร้าง

ถนน ชาวโรมันได้นำวัสดุต่างๆ มาใช้ในการสร้างถนนทำให้มีความแข็งแรงมั่นคงจนแม้ทุกวันนี้ ถนนบางสายก็ยังปรากฏอยู่

เขื่อน มีการสร้างเขื่อนเพื่อกักเก็บน้ำหลายแห่ง

โคลีเซียม

วิหาร แพนธีออน

ท่อส่งน้ำ Aqueduct

งานก่อสร้าง สิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ยังคงปรากฏอยู่ทั่วไป

กังหันน้ำ การใช้พลังงานประดิษฐ์กังหันน้ำเพื่อนำการไถแปรและตัดหิน

วิศวกรรมทางทหาร นำผลสำเร็จทางวิศวกรรมมาใช้ในการทหาร เช่น สร้างค่ายทหาร (Camp) สะพาน ถนน อุปกรณ์การปิดล้อม (Siege Equipment) การสร้างแนวป้องกัน

การติดต่อระหว่างโลกตะวันออก กับโลกตะวันตกในสมัยโบราณ

เส้นทางสายไหม

๑๓๐ ปีก่อน
ค.ศ. - ค.ศ. ๑๔๕๓

— เส้นทางสายไหมทางบก
— เส้นทางสายไหมทางทะเล

เส้นทางสายไหม เริ่มจากจีน - อินเดีย - เอเชียกลาง เอเชียไมเนอร์ เมโสโปเตเมีย (อิหร่าน) อียิปต์ แอฟริกาเหนือ กรีซ - โรม เส้นทางสายไหมก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และอารยธรรมในทุกสาขา ระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก

เจิ้งเหอ
มหาชนัที่
ผู้บัญชาการ
ทหารเรือจีน

การค้าขาย
การเดินทาง

การเผยแผ่
ศาสนา

มาร์โคโปลโล (ค.ศ. ๑๒๕๔ - ๑๓๒๔) เรื่องราวการเดินทางของเขาตลอดเส้นทางไปสู่
ราชสำนักจีน เป็นแรงบันดาลใจให้ชาวตะวันตกสนใจใคร่รู้เรื่องราวของโลกตะวันออก
จนนำไปสู่การสำรวจทางทะเลในยุคต่อมา

— เส้นทางสำรวจทางบก
— เส้นทางสำรวจทางทะเล

เส้นทางสำรวจ ของมาร์โคโปลโล

แลกเปลี่ยนความรู้
และวัฒนธรรม

มาร์โคโปลโล
ผู้เขียนบันทึก
เดินทางมายังจีน

— เส้นทางกลับ
— เส้นทางไป

เส้นทางอัญเชิญพระไตรปิฎก
ของพระถังซำจั๋ง

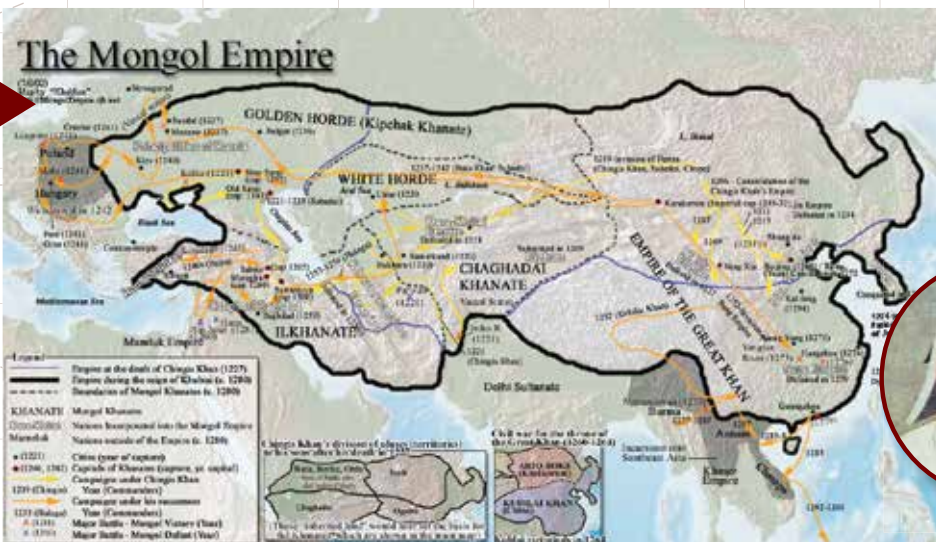
การขยายอาณาเขตของอเล็กซานเดอร์

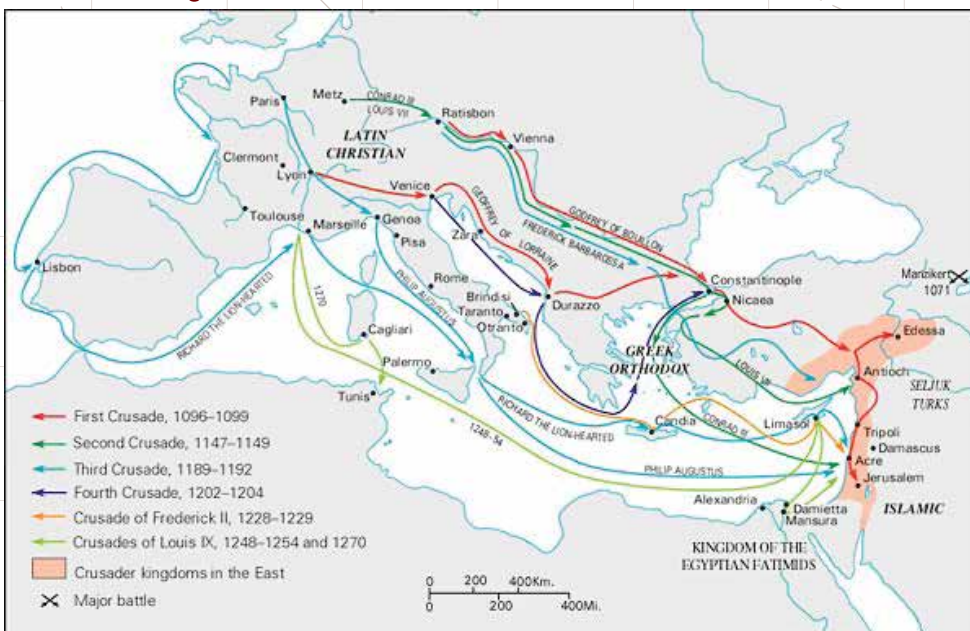
อเล็กซานเดอร์มหาราช
(๓๕๖ - ๓๒๓ ปี ก่อน ค.ศ.)
การแผ่พระราชอำนาจของ
พระองค์ จากคาบสมุทรบอลข่าน
ไปจนถึงปากีสถานในปัจจุบัน ทำให้
อารยธรรมกรีกแผ่ขยายออกไป
ทั่วเอเชีย - แอฟริกา

การขยายอาณาเขตของเจงกิส ข่าน มองโกล ตีแผ่ขยายอาณาเขตยาวไกลไปจนถึงยุโรป

การสงคราม
ขยายอำนาจ

สงครามครูเสด

การขยายตัวของ
ศาสนาอิสลาม
ระหว่าง ค.ศ. ๖๒๒ - ๗๕๐

ภาพกรุงเยรูซาเลมในสงครามครูเสดครั้งแรก

เหตุการณ์สำคัญของโลกในสมัยกลาง (คริสต์ศตวรรษที่ ๕ - คริสต์ศตวรรษที่ ๑๕)

เมื่อจักรวรรดิโรมันตะวันตกล่มสลายใน ค.ศ. ๔๗๖ คริสต์ศาสนาโรมันคาทอลิกมีอำนาจครอบคลุมสังคมชาวยุโรปทั้งหมด สังคมเป็นระบบศักดินาสวามิภักดิ์ (Feudalism) สมัยกลางสิ้นสุดลงเมื่ออาณาจักรโรมันตะวันออกล่มสลายลงใน ค.ศ. ๑๔๕๓

ยุคมืด (Dark Ages)

หลังจากจักรวรรดิโรมันล่มสลาย สังคมยุโรปอ่อนแอจากการรุกรานของอารยชนเผ่าต่างๆ จากยุโรปเหนือ เป็นสภาพสังคมของยุคกลางตอนต้น

ระบบฟิวดัล (Feudalism)

แว่นแคว้นต่างๆ จะดูแลคุ้มครองประชาชนอย่างเบ็ดเสร็จ ขุนนางเจ้าของที่ดิน (Lord) มีสิทธิในการครอบครองที่ดิน ประชาชนที่อาศัยอยู่ในที่ดินเรียกว่า ข้ารับใช้ (Vassal) ความสัมพันธ์ในระบบฟิวดัลเป็นระบบอุปถัมภ์ระหว่างเจ้านายกับข้ารับใช้

Act of Homage คือพิธีแสดงความจงรักภักดีของข้ารับใช้ที่มีต่อขุนนางเจ้าของที่ดินของตน

ระบบแมนเนอร์ (Manorialism)

ศูนย์กลางของแมนเนอร์อยู่ที่ปราสาทของขุนนาง ชาวนาซึ่งเป็นทาสติดที่ดิน เป็นหน่วยเศรษฐกิจที่พึ่งพาตนเองได้ โดยลอร์ด วัลลและทาสมีความสัมพันธ์กันในระบบอุปถัมภ์

อัศวิน (Knight)

คือนักรบทหารม้าเมื่อรบจนได้ชัยชนะก็จะได้รับที่ดิน ปราสาท และมียศศักดิ์มีสิทธิพิเศษเหนือสามัญชน อัศวินจะต้องจงรักภักดีต่อกษัตริย์และปกป้องศาสนา

ยุคแห่งศรัทธา (Age of Faith)

ศาสนาคริสต์มีอิทธิพลต่อการเมือง การปกครอง การดำเนินชีวิต และศิลปวัฒนธรรมในสังคมยุคกลาง

สงครามครูเสด (The Crusades)

ระหว่าง ค.ศ. ๑๐๙๖ - ๑๒๙๑ เป็นสงครามระหว่างชาวคริสต์ในยุโรปกับมุสลิมที่ยึดครองนครเยรูซาเล็ม

ผลของสงครามครูเสด

จักรวรรดิไบแซนไทน์ล่มสลาย กษัตริย์มีอำนาจมากขึ้น เกิดการพัฒนาเส้นทางการค้าทางทะเล เมืองกลายเป็นศูนย์กลางของชุมชน เกิดชนชั้นกลาง โลกทัศน์ของชาวยุโรปกว้างขวางขึ้น

เหตุการณ์สำคัญของโลกสมัยใหม่

(คริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ - ๒๐)

การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

การนำศิลปวิทยาการของกรีกและโรมันมาศึกษาใหม่ ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๔ - ๑๖ ให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์นิยม (Humanism) ถือเป็นจุดเชื่อมต่อของประวัติศาสตร์สมัยกลาง กับประวัติศาสตร์สมัยใหม่

สาเหตุ

๑. การขยายตัวทางการค้าและความเจริญทางเศรษฐกิจ
๒. ความเสื่อมศรัทธาในสถาบันศาสนาคริสต์
๓. ทักษะคติของชาวยุโรปเปลี่ยนแปลง
๔. การล่มสลายของจักรวรรดิไบแซนไทน์

ผล

๑. ทำให้เกิดการปฏิรูปศาสนา การสำรวจทางทะเล การปฏิวัติวิทยาศาสตร์ การปฏิวัติอุตสาหกรรม และการปฏิวัติทางภูมิปัญญา
๒. การแสวงหาความรู้อย่างกว้างขวาง และสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ เพื่อสนองตนเอง

ความเจริญในสมัย

วรรณกรรม

การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

ศิลปกรรม

▶ **ฟรานเชสโก เพทราร์ก**
(Francesco Petrarca)
กวีนิพนธ์ ได้รับการยกย่อง
ว่าเป็นบิดาแห่งมนุษยนิยม

▶ **ไมเคิลแองเจโล บูโอนาร์โรตี**
(Michel Angelo Buonarroti)
รูปสลักเดวิด และปิเอตา (Pieta)
ภาพเขียนที่โบสถ์ซิสติน
ในมหาวิหารเซนต์ปีเตอร์ที่กรุงโรม

▶ **นิโคโล มาเคียเวลลี**
(Niccolò Machiavelli)
เจ้าผู้ครองนคร (The Prince)

▶ **เลโอนาร์โด ดา วินชี**
(Leonardo da Vinci)
ภาพอาหารมื้อสุดท้าย
(The last Supper) และ
โมนาลิซ่า (Monalisa)

▶ **เซอร์ทอมัส มอร์**
(Sir Thomas More)
เมืองในอุดมคติ หรือ
ยูโทเปีย (Utopia)

▶ **ราฟาเอล**
(Raphael)
ภาพพระมารดา
และพระบุตร
และนักบุญจอห์น

▶ **วิลเลียม เชกสเปียร์**
(William Shakespeare)
บทละครเรื่อง โรมิโอ - จูเลียต
เวนิสวานิช

วิทยาการ ด้านอื่นๆ

▶ **โยฮัน กูเตนเบิร์ก**
(Johannes Gutenberg)
ระบบการพิมพ์โดยการเรียงตัวอักษร

การสำรวจทางทะเล

ผล

๑. อารยธรรมตะวันตกเผยแพร่ไปสู่ดินแดนต่างๆ
๒. การแพร่กระจายของพันธุ์พืชและสัตว์
๓. การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ
๔. การปฏิวัติทางการค้า และการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจ

สาเหตุ

๑. ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ
๒. ความต้องการด้านการค้า
๓. การเผยแผ่คริสต์ศาสนา
๔. ความต้องการสร้างชื่อเสียงและเกียรติภูมิ

เรือของแมกเจลลัน
เดินทางรอบโลก
สำเร็จเป็นครั้งแรก

เฟอร์ดินันด์ แมกเจลลัน
(Ferdinand Magellan)
พบหมู่เกาะฟิลิปปินส์
ได้เป็นอาณานิคม

วาสโก ดา กามา
(Vasco da Gama)
เดินทางมาถึงเมือง
กาลิกัต ของอินเดีย

๑๕๔๑
๑๕๓๔
๑๕๒๒

จาร์ค การ์ติเยร์
(Jacques Cartier)
สำรวจแม่น้ำ
เซนต์ลอว์เรนซ์
(St. Lawrence)
อเมริกาเหนือ

๑๕๑๑
๑๕๐๐
๑๔๙๘

ได้เมืองมะละกา
เป็นอาณานิคม

เปโตร คาบรอล
(Pedro Cabral)
สำรวจบราซิล

จอห์น แคบอต
(John Cabot)
พบเกาะนิวฟันด์แลนด์
ทวีปอเมริกาเหนือ

โปรตุเกสกับสเปน
ทำสัญญา
ตอร์เดซีลลาส
(Tordesillas)

๑๔๙๔

เจ้าชายเฮนรี ราชนาวิก
(Henry of Navigator)
ตั้งโรงเรียนฝึกหัดการเดินเรือ
และเป็นผู้สำรวจทางทะเล

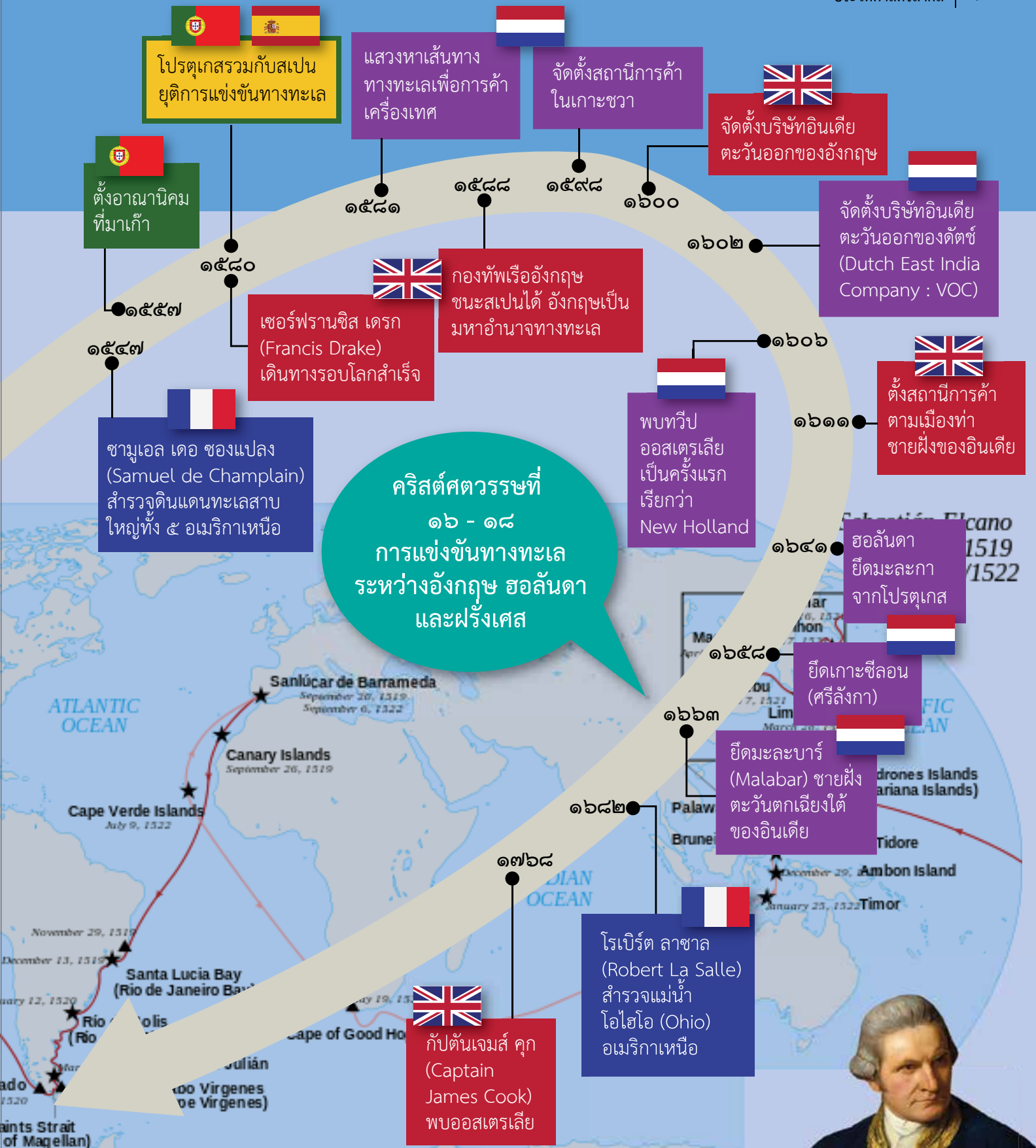
๑๔๗๒

บาร์โธโลมิว ไดแอซ
(Bartholomew Diaz)
เดินทางผ่านแหลมกู๊ดโฮป
ได้สำเร็จ

๑๔๘๘

ค.ศ. ๑๔๐๐

Age of

Exploration

คริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ - ๑๗

การปฏิรูปศาสนา (Religious Reformation)

การแตกแยกของศาสนาคริสต์
ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๕

สาเหตุ

๑. การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
๒. กษัตริย์และเจ้าผู้ปกครองแคว้นต่างๆ ต้องการเป็นอิสระจากคริสตจักร และ สันตะปาปา
๓. ความเสื่อมศรัทธาในนักบวชของศาสนาคริสต์
๔. แนวคิดของมนุษยนิยม ธรรมชาตินิยม และปัจเจกชนนิยม

ผล

๑. คริสต์ศาสนาแบ่งเป็น ๒ นิกาย คือ โรมันคาทอลิก และนิกายโปรเตสแตนต์
๒. คริสตจักรโรมันคาทอลิกปรับปรุงศาสนาของตนเอง (Catholic Reformation) จัด “การประชุมสังคายนาแห่งเทรนต์” และปรับปรุงวินัยของนักบวช

นักปฏิรูปศาสนาที่สำคัญ

มาร์ติน ลูเธอร์ (Martin Luther)
โจมตีศาสนจักร เรื่องขายใบไถ่บาป
เรียกคำประท้วง ๙๕ ข้อ
(Ninety-Five Theses)
ก่อตั้งนิกายโปรเตสแตนต์
(Protestant) เมื่อ ค.ศ. ๑๕๑๗

จอห์น คาลวิน (John Calvin)
นำนิกายโปรเตสแตนต์มาเผยแพร่
ก่อตั้งนิกายแคลวิน (Calvinism)
เมื่อ ค.ศ. ๑๕๔๐

**นิกายอังกฤษ
(Anglican church)**
พระเจ้าเฮนรี่ที่ ๘ ขัดแย้งกับ
สันตะปาปา จึงตั้งนิกายใหม่
มีกษัตริย์อังกฤษเป็นประมุข

การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์

สาเหตุ

๑. การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
๒. การสำรวจทางทะเล และการค้นพบดินแดนใหม่ ทำให้เกิดการขยายความรู้
๓. ความเจริญทางการค้า และอุตสาหกรรม

การศึกษาเกี่ยวกับโลกและสังคมมนุษย์
ด้วยการใช้ทฤษฎีความรู้ การค้นคว้าทดลอง
และนำเทคโนโลยีมาประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้
เริ่มตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ เป็นต้นมา

ผล

๑. ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่
๒. นำไปสู่การปฏิวัติทางความคิด (Intellectual Revolution)
๓. ปฏิรูปสังคมตะวันตก

เซอร์ไอแซก นิวตัน
(Sir Isaac Newton)
กฎแห่งความโน้มถ่วง

นักวิทยาศาสตร์และผลงานสำคัญ

คริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ - ๑๗

นิโคลาส คอเปอร์นิคัส
(Nicholas Copernicus)
ระบบสุริยจักรวาล

กาลิเลโอ กาลิเลอี
(Galileo Galilei)
กล้องโทรทรรศน์
สังเกตการณ์โคจรของดวงดาว

โยฮัน เคปเลอร์
(Johann Kepler)
ระบบสุริยจักรวาล
สมบูรณ์ขึ้น

เซอร์ฟรานซิส เบคอน
(Sir Francis Bacon)
ก่อตั้งราชบัณฑิตยสถาน
ของอังกฤษ

คริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ - ๒๐

ชาร์ล โรเบิร์ต ดาร์วิน
(Charles Robert Darwin)
ทฤษฎีวิวัฒนาการ
ของสิ่งมีชีวิต

เกรเกอร์ โยฮันน์ เมนเดล
(Gregar Johann Mendell)
บิดาของวิชาพันธุศาสตร์

หลุยส์ ปาสเตอร์
(Louis Pasteur)
จุลินทรีย์ในอากาศ
และวิธีการ Pasteurization

เจมส์ วัตต์
(James Watt)
เครื่องจักรไอน้ำ

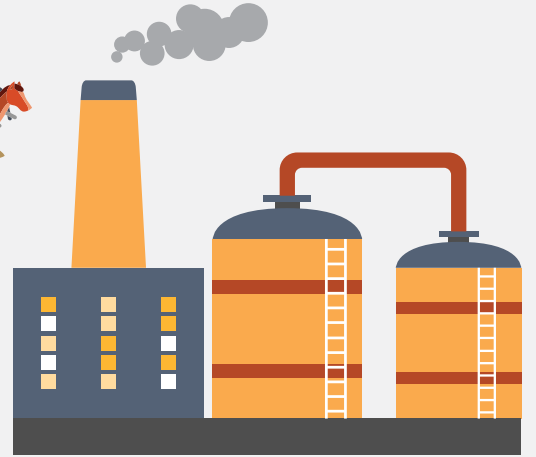
ซิกมันด์ ฟรอยด์
(Sigmund Freud)
ผู้บุกเบิกทฤษฎีจิตวิเคราะห์

อัลเฟรด เบิร์นฮาร์ด โนเบล
(Alfred Bernhard Nobel)
ไดนาไมต์

อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์
(Albert Einstein)
ความสัมพันธ์ระหว่าง
มวลสารกับพลังงาน

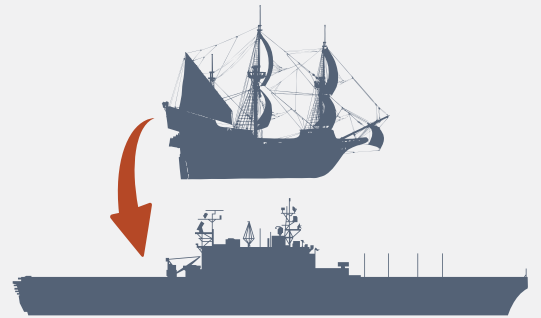
การปฏิวัติอุตสาหกรรม

สาเหตุ

- ๑ การสำรวจทางทะเลและแสวงหาอาณานิคม
- ๒ ความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการผลิต
- ๓ ความมั่นคงและเสรีภาพทางการเมือง
- ๔ การขยายตัวทางการค้าและการสะสมทุน
- ๕ การเพิ่มจำนวนประชากร
- ๖ รัฐบาลและผู้นำประเทศสนับสนุนและส่งเสริมการค้า

Industrial Revolution

การเปลี่ยนแปลงวิธีการผลิต จากการใช้แรงงานคน สัตว์ และพลังงานธรรมชาติ มาเป็นการผลิตโดยใช้เครื่องจักร และระบบโรงงาน ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘-๒๐

ผล

- ๑ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การคมนาคม การสื่อสาร และการก่อสร้าง
- ๒ เกิดชนชั้นนายทุนและกรรมกร และการจัดตั้งสหภาพแรงงาน
- ๓ ปัญหาสังคมหลายด้าน
- ๔ เกิดลัทธิทางการเมืองและเศรษฐกิจเสรีนิยม ประชาธิปไตย และการค้าเสรี สังคมนิยม คอมมิวนิสต์

ลักษณะของการปฏิวัติอุตสาหกรรม

๑. การปฏิวัติอุตสาหกรรมในระยะแรก : เริ่มที่อังกฤษในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ - ๑๙ ที่อุตสาหกรรมทอผ้า ประสบความสำเร็จในการใช้เครื่องจักรไอน้ำในอุตสาหกรรม เรียก “สมัยแห่งพลังงานไอน้ำ”

จอห์น เคย์
(John Kay)
ประดิษฐ์กี่กระตุก

เจมส์ ฮาร์กรีฟส์
(James Hargreaves)
เครื่องปั่นด้าย
Spinnig Jenny

ริชาร์ด อาร์คไรต์
(Richard Arkwright)
เครื่องจักรกลที่ใช้
พลังงานสำหรับ
เครื่องปั่นด้าย
(Water Frame)

อีลี วิตนี
(Eli Whitney)
เครื่องแยกเมล็ดฝ้าย

เจมส์ วัตต์
(James Watt)
เครื่องจักรไอน้ำ
ใช้ในอุตสาหกรรม
ทั่วไป อุตสาหกรรม
เหล็ก และเหล็กกล้า
ส่งผลให้มีการพัฒนา
รถไฟ เรือเดินทะเล
ปืนใหญ่ และ
อาวุธยุทโธปกรณ์

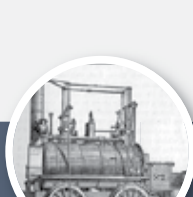

อังกฤษ
เป็นผู้นำการปฏิวัติ
อุตสาหกรรมจัดแสดง
นิทรรศการครั้งใหญ่
(Great Exhibition)

การใช้เครื่องจักรไอน้ำในการคมนาคมสื่อสาร

ริชาร์ด เทรวิทิก
(Richard Trevithick)
ใช้พลังงานไอน้ำ
กับรถบรรทุก

จอร์จ สตีเฟนสัน
(George Stephenson)
หัวรถจักรไอน้ำ
Rocket มาใช้กับ
รถไฟ

โรเบิร์ต ฟุลตัน
(Robert Fulton)
ใช้พลังงานไอน้ำ
กับเรือ

แซมมวล คูนาร์ด
(Semuel Cunard)
เรือกลไฟข้าม
มหาสมุทรแอตแลนติก

๒. การปฏิวัติอุตสาหกรรมในระยะที่สอง : การเปลี่ยนแปลงด้านพลังงานจากถ่านหินและไอน้ำเป็นก๊าซ น้ำมันปิโตรเลียมและไฟฟ้า และทำเหล็กให้เป็นเหล็กกล้า เรียกว่า ยุคเหล็กกล้า (Age of Steel) เริ่มในศตวรรษที่ ๑๙ - ๒๐

คาร์ล เบนซ์ (Karl Benz)
และ กอตต์ลิบ เดมเลอร์
(Gottlieb Daimler)
ประดิษฐ์รถยนต์ใช้น้ำมันเบนซิน

การพัฒนา
ระบบไปรษณีย์

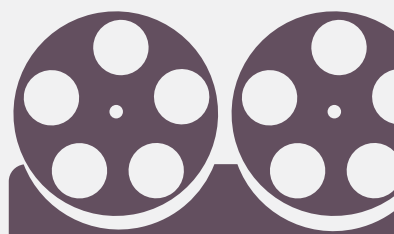

แซมมวล มอร์ส
(Semuel Morse)
โทรเลข

อเล็กซานเดอร์ เกรแฮม เบลล์
(Alexander Graham Bell)
โทรศัพท์

ธอมัส แอลวา เอดิสัน
(Thomas Alva Edison)
หลอดไฟฟ้า เครื่องเล่นจานเสียง
และกล้องถ่ายภาพยนตร์

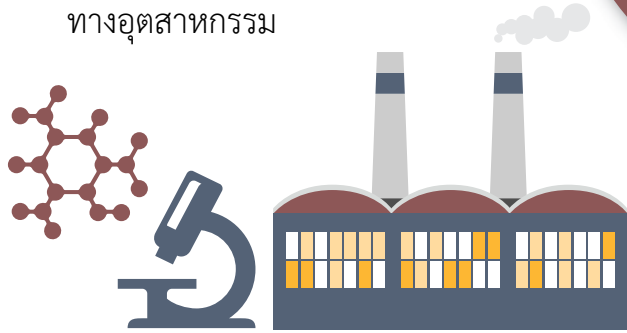

การปฏิวัติทางภูมิปัญญา

Intellectual Revolution

สาเหตุ

๑. ความมั่นคงทางการเมืองของยุโรป และความคิดของความเป็นชาติเดียวกัน
๒. การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์ และการปฏิวัติทางอุตสาหกรรม

ความคิดก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ และการเมือง เกิดนักคิดและนักปรัชญาจำนวนมาก เรียกว่ายุคแห่งความสว่างไสวทางปัญญา หรือยุคภูมิธรรม (Age of Enlightenment) ในช่วงศตวรรษที่ ๑๗ - ๑๘

ผล

๑. แนวคิดของนักปรัชญาในยุคภูมิธรรมมีอิทธิพลต่อทัศนคติของชาวยุโรป และสังคมโลก
๒. เกิดแนวคิดทางการเมืองและเศรษฐกิจที่แตกต่าง ๒ แนวทาง คือ ลัทธิเสรีนิยม (Liberalism) และ ลัทธิสังคมนิยม (Socialism)
๓. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในหลายประเทศ

กษัตริย์ผู้ทรงคุณธรรม

ประวัติศาสตร์สากล | ๑๕๕

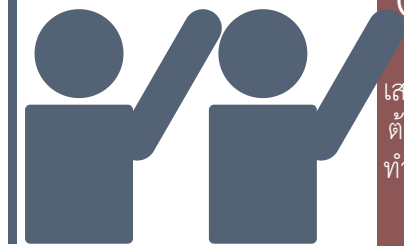
พระเจ้าเฟรเดริก
มหาราชแห่งปรัสเซีย
(Frederick The Great)
ค.ศ. ๑๗๔๐ - ๑๗๘๖

จักรพรรดินี
แคทเธอรีนที่ ๒
แห่งรัสเซีย
(Catherine II of Russia)
ค.ศ. ๑๗๖๒ - ๑๗๙๖

นักปรัชญาและผลงาน

โทมัส ฮอบบส์
(Thomas Hobbes)
หนังสือเรื่อง Leviathan
เสนอแนวคิดที่สังคมสันติสุข
ต้องมอบอำนาจให้ผู้ปกครอง
ทำหน้าที่ปกครองที่สอดคล้อง
กับความต้องการของคน
ส่วนใหญ่

จอห์น ล็อก
(John Locke)
หนังสือเรื่อง Two Treatises
of Government
เสนอแนวคิดการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตย

มงเตสกีเออ
(Montesquieu)
หนังสือเรื่อง
เจตนารมณ์แห่งกฎหมาย
เสนอแนวคิดการแบ่งแยก
อำนาจอิตาลี

วอลแตร์
(Voltaire)
หนังสือเรื่อง
The Philosophical Letters
เรียกร้องให้มีการปฏิรูป
การปกครอง

ซอง - ชาคส์ รูสโซ
(Jean-Jacques Rousseau)
หนังสือเรื่องสัญญา
ประชาคม
เป็นการวางรากฐาน
เกี่ยวกับอำนาจ
อธิปไตยของประชาชน

อดัม สมิธ
(Adam Smith)
หนังสือเรื่อง
ความมั่งคั่งของชาติ
เสนอแนวคิดเกี่ยว
กับทฤษฎีการค้าเสรี

คาร์ล มากซ์
(Karl Marx)
หนังสือเรื่อง
Das Kapital
และคำประกาศเจตนาคอมมิวนิสต์ โดยเน้นว่า
เศรษฐกิจแบบทุนนิยม
เป็นการเอารัดเอาเปรียบ
ของนายทุน

การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๗ - ๑๘

การปฏิวัติอันรุ่งโรจน์ของอังกฤษ (The Glorious Revolution)

ค.ศ. ๑๖๘๘ เป็นความขัดแย้งระหว่างอังกฤษกับรัฐสภา เกี่ยวกับนโยบายการปกครอง และการนับถือศาสนา รัฐสภาจึงก่อการปฏิวัติขึ้น และประกาศใช้ “พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิพื้นฐานของพลเมือง” (Bill of Rights) เป็นการจำกัดอำนาจกษัตริย์ และยอมรับอำนาจของรัฐสภา เมื่อปี ค.ศ. ๑๖๘๙

ค.ศ.

เหตุการณ์

- ๑๖๒๔ : พระเจ้าชาลส์ที่ ๑ (Charles I) ขัดแย้งกับรัฐสภาในเรื่องนโยบายการปกครองและการนับถือศาสนา
- ๑๖๔๒ - ๑๖๔๙ : เกิดสงครามกลางเมืองพระเจ้าชาลส์ที่ ๑ ถูกสำเร็จโทษ
- ๑๖๔๙ : อังกฤษจัดการปกครองระบอบสาธารณรัฐ
- ๑๖๖๐ : อังกฤษฟื้นฟูระบอบกษัตริย์
- ๑๖๘๕ : พระเจ้าเจมส์ที่ ๒ (James II) ปกครองอังกฤษเกิดความขัดแย้งเรื่องการนับถือศาสนา
- ๑๖๘๘ : รัฐสภาจึงก่อการปฏิวัติอันรุ่งโรจน์ขึ้น ล้มอำนาจของพระเจ้าเจมส์ที่ ๒ แล้วเชิญเจ้าชายวิลเลียมแห่งออเรนจ์และเจ้าหญิงแมรีพระชายามาปกครองอังกฤษ
- ๑๖๘๙ : รัฐสภาประกาศใช้ “พระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องสิทธิพื้นฐานของพลเมือง” (Bill of Rights) เป็นการจำกัดอำนาจของกษัตริย์ และยอมรับอำนาจสูงสุดของรัฐสภา

การปฏิวัติเพื่อเอกราชของสหรัฐอเมริกา หรือสงครามสหรัฐอเมริกา (American Revolutionary War) ค.ศ. ๑๗๗๖-๑๗๘๓ เป็น สงครามระหว่างอังกฤษ กับอาณานิคม ๑๓ รัฐของอังกฤษ ในทวีปอเมริกาเหนือ ซึ่งต้องการเอกราชจากเจ้าอาณานิคม ผลของสงครามชาวอาณานิคมเป็นฝ่ายชนะ ในสนธิสัญญา ปารีส (Treaty of Paris) อังกฤษยอมรับว่าสหรัฐอเมริกา เป็นเอกราช

การปฏิวัติฝรั่งเศส (French Revolution)

ค.ศ. ๑๗๘๙ : การเปลี่ยนแปลงการปกครองของฝรั่งเศส ซึ่ง เกิดขึ้นในช่วงที่ฝรั่งเศสมีปัญหาเศรษฐกิจ ประชาชนอดอยาก แร้นแค้น และปัญหาด้านการเมืองซึ่งได้รับอิทธิพลจากปรัชญา ทางการเมืองของจอห์น ล็อกและรูสโซ ประชาชนจึงก่อกบฏ ทลายคุกบาสตีล (Fall of the Bastille) เกิดสงครามกลางเมือง เมื่อ ค.ศ. ๑๗๙๑ ยกเลิกการปกครองระบอบกษัตริย์เปลี่ยนเป็น การปกครองระบอบสาธารณรัฐ

Imperialism

จักรวรรดินิยม

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของชาติมหาอำนาจ
ในการขยายอิทธิพลเข้าไปปกครอง ครอบงำ
และแสวงหาผลประโยชน์ในประเทศ
หรือดินแดนที่อ่อนแอกว่า

สาเหตุ

๑

ความสำเร็จ
ของการปฏิวัติ
อุตสาหกรรม
ในคริสต์ศตวรรษ
ที่ ๑๘

๒

ความตื่นตัวเรื่อง
ลัทธิชาตินิยม และเศรษฐกิจ
และการแข่งขันกันแสวงหา
อำนาจทางการเมือง
และเศรษฐกิจเพื่อ
เกียรติภูมิของชาติตน

๓

แนวคิดเรื่อง
“ภาระของคนผิวขาว”
(White
Man's Burden)

ผล

๑

มหาอำนาจ
ในยุโรปมีอำนาจ
ทางการเมืองสูงสุด
มีความเข้มแข็ง
ทางการทหาร
และอาวุธยุทโธปกรณ์

๒

อารยธรรมตะวันตก
โดยเฉพาะระบบเศรษฐกิจ
แบบทุนนิยม ศาสนาคริสต์
และชาตินิยม แพร่กระจาย
ในทุกพื้นที่ที่ยุโรปยึดครอง
ทำให้เกิดขบวนการชาตินิยม
เรียกร้องเอกราชในเวลาต่อมา

๓

ชาติมหาอำนาจ
ตะวันตก
เกิดการแข่งขัน
ทางการเมือง
และเศรษฐกิจ

๔

ดินแดนในอาณานิคม
สูญเสียเอกราชอธิปไตย
และทรัพยากรให้
เจ้าอาณานิคม

๕

ชาวพื้นเมืองได้รับความเจริญจากชาวตะวันตก
ทำให้มีความก้าวหน้าทางการศึกษา
การคมนาคม การแพทย์ และการสาธารณสุข
แต่ก็สูญเสียวัฒนธรรมและภูมิปัญญาดั้งเดิม

สงครามโลก ครั้งที่ ๑

ค.ศ. ๑๙๑๔ - ๑๙๑๘

สงครามที่เกิดจาก
ความขัดแย้ง
ของชาติมหาอำนาจ
ในยุโรป และขยายตัว
ไปยังพื้นที่ต่างๆ ของโลก
สร้างความเสียหาย
แก่มนุษยชาติอย่างรุนแรง

สาเหตุ

๑. ลัทธิชาตินิยม (Nationalism)
ที่ส่งผลให้อิตาลีและเยอรมนี
รวมชาติสำเร็จ และพยายาม
สร้างชาติตนให้เป็นชาติยิ่งใหญ่
๒. การแข่งขันการสะสมกำลังทหาร
และอาวุธยุทโธปกรณ์
๓. ความขัดแย้งของชาติมหาอำนาจในยุโรป
เกิดการรวมกลุ่มประเทศเป็น ๒ กลุ่ม คือ
 - มหาอำนาจกลาง ได้แก่ เยอรมนี อิตาลี
และออสเตรีย - ฮังการี
 - มหาอำนาจสัมพันธมิตร ได้แก่ อังกฤษ
ฝรั่งเศสและรัสเซีย

ผล

๑. ก่อความเสียหายด้านชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก
๒. ประเทศเอกราชใหม่เกิดขึ้น (แยกมาจากประเทศที่แพ้สงคราม)
๓. มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในประเทศต่างๆ
๔. มหาอำนาจมีการเปลี่ยนแปลงเป็น สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น
๕. การพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์ในสงครามโลกครั้งที่ ๑
เช่น รถถัง เรือดำน้ำ ปืนใหญ่ ปืนกล
๖. เกิดองค์การสันนิบาตชาติ

ชนวนของสงครามโลกครั้งที่ ๑

การปลงพระชนม์
รัชทายาทและพระชายา
ของอาณาจักรออสเตรีย - ฮังการี
ขณะเยือนเมืองซาราเยโว
ของบอสเนีย
เมื่อ ๒๘ มิถุนายน
ค.ศ. ๑๙๑๔

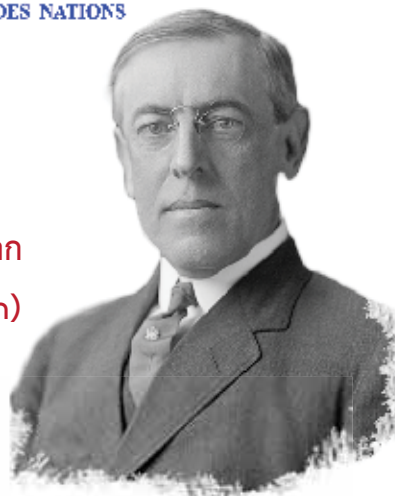
World War I

สันนิบาตชาติ

League of Nations

องค์การระหว่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๑๘
ปลายสงครามโลกครั้งที่ ๑ เพื่อรักษาสันติภาพของโลก
โดยประธานาธิบดีวูดโรว์ วิลสัน (Woodrow Wilson)
แห่งสหรัฐอเมริกา ได้เสนอข้อเสนอ ๑๔ ประการ
อันเป็นพื้นฐานของกฎบัตรสันนิบาตชาติ

แต่สันนิบาตชาติไม่สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้ง
ของมหาอำนาจได้ ทำให้เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ ขึ้น

สาเหตุความล้มเหลว
ของสันนิบาตชาติ

๑

๑
สหรัฐอเมริกา
ไม่ได้เป็นสมาชิก

๒

๒
องค์การสันนิบาตชาติ
ไม่มีกองกำลังและมาตรการ
ในการลงโทษ
ผู้ละเมิดกฎบัตร

สงครามโลกครั้งที่ ๒

สาเหตุ

๑. ความไม่พอใจที่เยอรมนีมีต่อสนธิสัญญาแวร์ซายส์
๒. ความล้มเหลวขององค์การสันนิบาตชาติที่ไม่สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งของชาติมหาอำนาจได้
๓. ความอ่อนแอของชาติมหาอำนาจเดิมและใช้นโยบายยอมยอมกับประเทศที่มีความเข้มแข็งทางทหาร
๔. การรวมกลุ่มพันธมิตรของประเทศเผด็จการทหาร

สงครามที่เกิดมาจากความไม่พอใจของชาติมหาอำนาจภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ เป็นสงครามที่ขยายตัวไปหลายภูมิภาคของโลก และก่อความเสียหายอย่างมาก

ผลของสงคราม

๑. ผู้คนทั้งพลเรือนและทหารเสียชีวิต บาดเจ็บ พิการและสูญเสียทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก
๒. การเปลี่ยนแปลงมหาอำนาจของโลกเป็นสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียต
๓. ประเทศที่เคยเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตกได้รับเอกราช
๔. เกิดสงครามเย็น หรือความขัดแย้งด้านอุดมการณ์ทางการเมือง
๕. เกิดองค์การสหประชาชาติ (United Nations)
๖. การสะสมและแข่งขันกันด้านอาวุธนิวเคลียร์และซีปนาวุธร้ายแรง

Second World War

เหตุการณ์สำคัญ ของโลกสมัยปัจจุบัน

องค์การสหประชาชาติ

(The United Nation : UN)

เป็นองค์การสากลที่มีประเทศต่างๆ ของโลกเป็นสมาชิก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาสันติภาพ และสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศ กำเนิดขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๔๕ ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ ยุติลง โดยผู้แทนของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ สหภาพโซเวียต และจีนร่วมเป็นผู้ร่างกฎบัตรขององค์การ ต่อมาในที่ประชุมยัลต้า ซานฟรานซิสโก ประเทศผู้ริเริ่ม ๕๑ ประเทศได้ลงนามรับรองกฎบัตรสหประชาชาติ และได้รับสัตยาบันจากประเทศต่างๆ เมื่อ ๒๔ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๔๕

องค์การชำนาญพิเศษของสหประชาชาติ

องค์การแรงงาน
ระหว่างประเทศ
(ILO)

องค์การอาหารและ
เกษตรแห่งสหประชาชาติ
(FAO)

การประชุมสหประชาชาติ
ว่าด้วยเรื่องการค้าและการพัฒนา
(UNCTAD)

โครงการสิ่งแวดล้อม
แห่งสหประชาชาติ
(UNEP)

องค์การการบินพลเรือน
ระหว่างประเทศ
(ICAO)

โครงการพัฒนา
แห่งสหประชาชาติ
(UNDP)

องค์การทางทะเล
ระหว่างประเทศ
(IMO)

องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์
และวัฒนธรรม
แห่งสหประชาชาติ
(UNESCO)

กองทุนประชากร
แห่งสหประชาชาติ
(UNFPA)

กองทุนเพื่อเด็ก
แห่งสหประชาชาติ
(UNICEF)

สหภาพสากล
ไปรษณีย์
(UPU)

องค์การ
อนามัยโลก
(WHO)

สงครามเย็น

(Cold War : ค.ศ. ๑๙๔๕ - ๑๙๙๑)

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เป็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชาธิปไตยที่มีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำ และกลุ่มคอมมิวนิสต์ที่มีสหภาพโซเวียตเป็นผู้นำ โดยความขัดแย้งแสดงออกหลายแบบยกเว้นการทำสงครามกันเองโดยตรง เกิดเป็นสงครามตัวแทน (proxy war) ในหลายพื้นที่

สาเหตุของสงครามเย็น

๑. ดุลอำนาจโลกเปลี่ยนแปลง
เป็นประเทศสหรัฐอเมริกา
กับสหภาพโซเวียต

๒. ความแตกต่างทางการเมือง
ระหว่างประชาธิปไตย
กับ คอมมิวนิสต์

๓. นโยบายผู้นำชาติมหาอำนาจ

๑. วินสตัน เชอร์ชิลล์ (Winston Churchill) ของอังกฤษ
๒. เฮนรี เอส. ทรูแมน (Henry S. Truman) ของสหรัฐอเมริกา
๓. โจเซฟ สตาลิน (Joseph Stalin) ของสหภาพโซเวียต

เหตุการณ์สิ้นสุดสงครามเย็น

กำแพงเบอร์ลิน :

สัญลักษณ์ของสงครามเย็นถูกทำลาย

ค.ศ. ๑๙๘๙ เยอรมนีตะวันออก

และเยอรมนีตะวันตกรวมเป็นประเทศเดียวกัน

การล่มสลายของ
สหภาพโซเวียตใน
ค.ศ. ๑๙๙๑

Cold War

ประวัติศาสตร์สากล | ๑๖๕

สงครามเย็น (ค.ศ. ๑๙๔๕ - ๑๙๙๑)

Second World War

๑. คุลอำนาจโลกเปลี่ยนแปลง

สาเหตุ

๒. ความแตกต่างทางการเมือง

ประชาธิปไตย
คอมมิวนิสต์

๓. นโยบายผู้นำชาติมหาอำนาจ

Henry S. Truman

Winston Churchill

Joseph Stalin

สงครามตัวแทน
(Proxy War)

สงครามเวียดนาม
กับฝรั่งเศส
๑๙๔๖ - ๑๙๕๔

แบ่งเกาหลีเหนือ - ใต้
ที่เส้นขนานที่ ๓๘

สงครามเกาหลี ค.ศ. ๑๙๕๐ - ๑๙๕๓

ช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒

ร่างกฎบัตร
สหประชาชาติ

สหภาพโซเวียตบุกยึด
แมนจูเรียของญี่ปุ่น

องค์การ
สหประชาชาติ

สหรัฐอเมริกา
และยุโรปตะวันตก

จีนแบ่งเป็น
๒ ประเทศ

สหรัฐอเมริกา

หลักการ
ทรูแมน

สหภาพโซเวียต

Cominform

สหภาพโซเวียต

Comecon

ค.ศ.

๑๙๔๔

๑๙๔๕

๑๙๔๖

๑๙๔๗

๑๙๔๘

๑๙๕๐

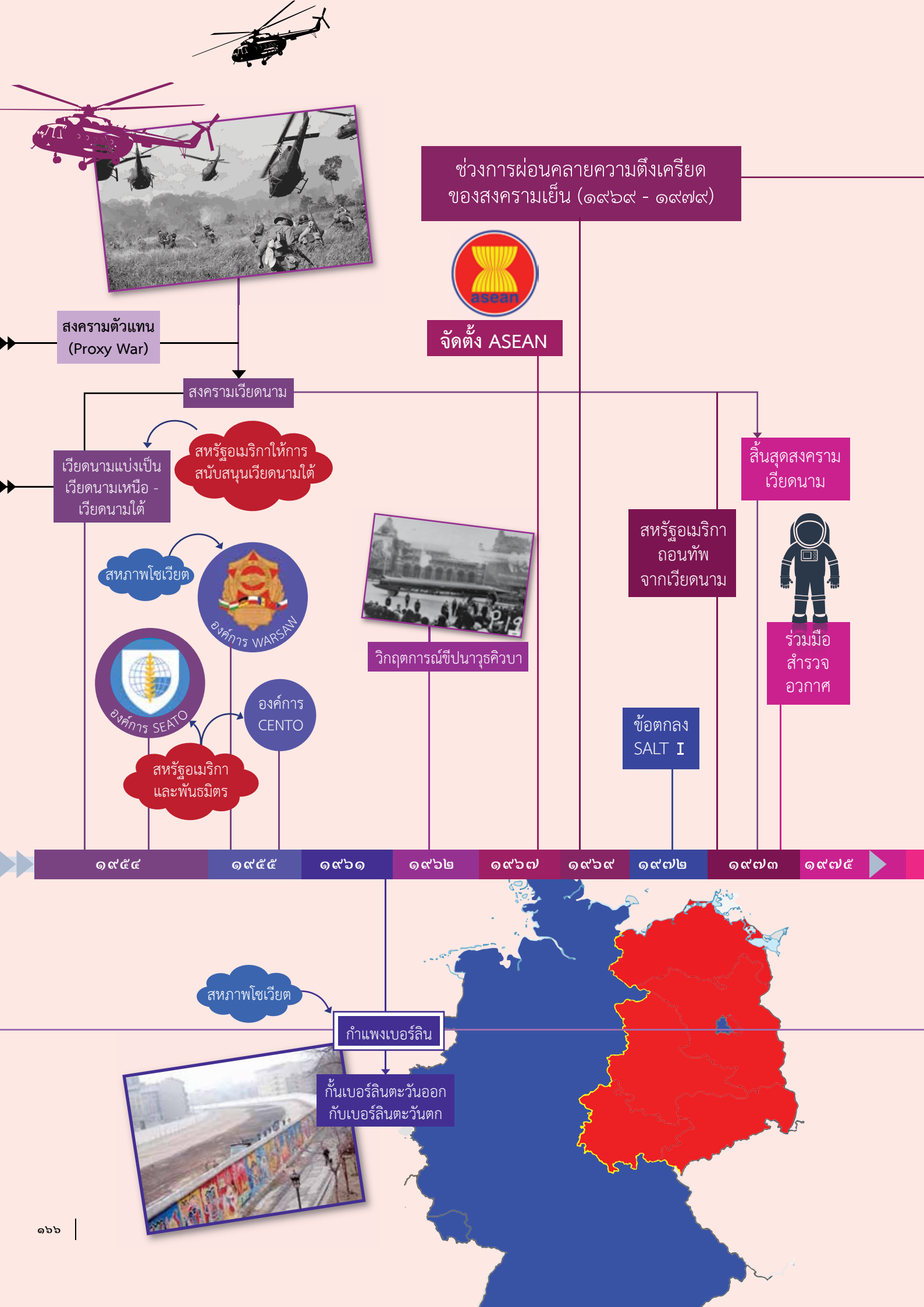
๑๙๕๓

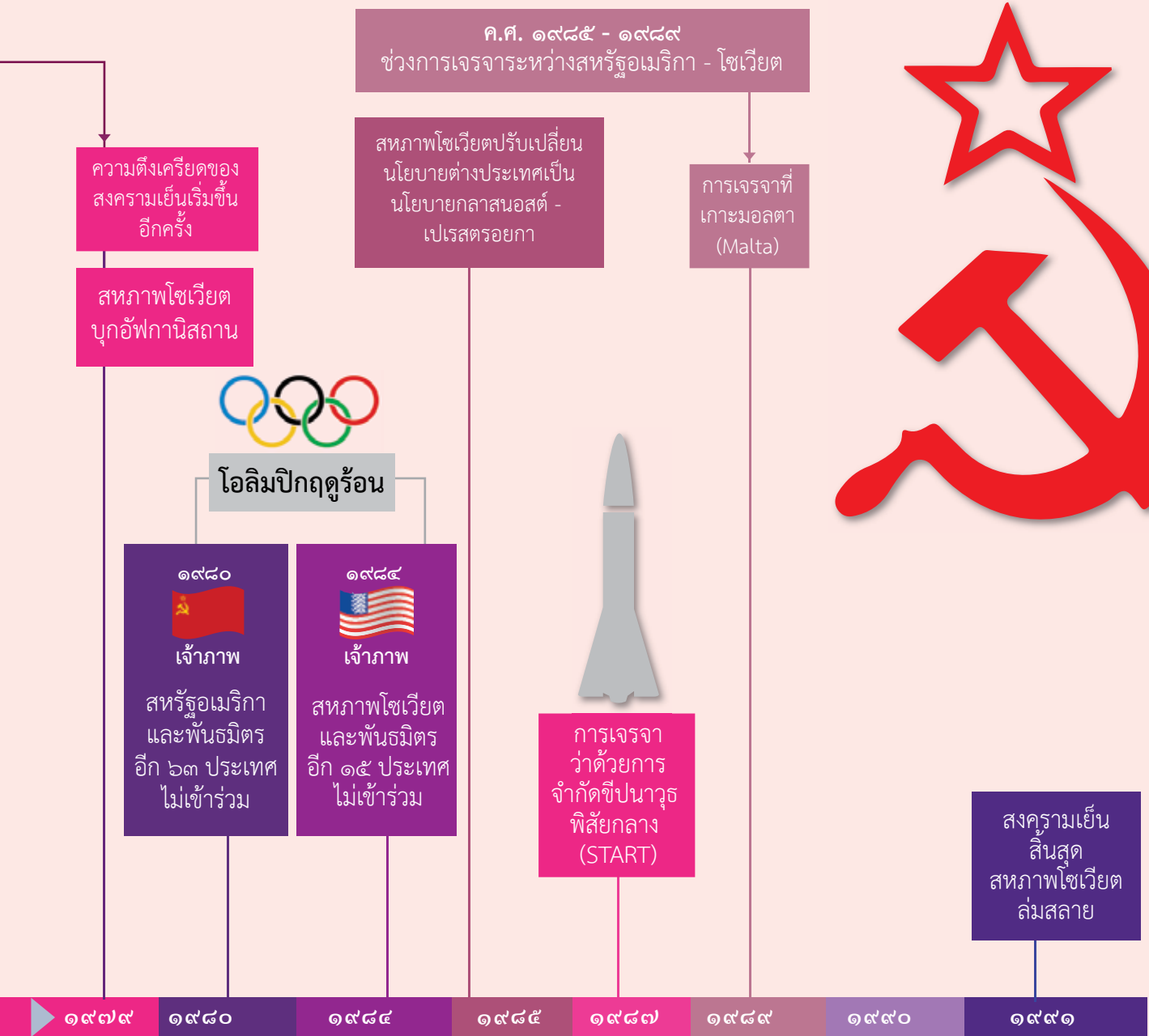
สหภาพโซเวียตยึดครอง
ยุโรปตะวันออก

เยอรมนีถูกแบ่ง
ออกเป็น ๔ ส่วน

รวม ๓ เขตเป็นเยอรมนีตะวันตก
ส่วน ๑ เขตเป็นเยอรมนีตะวันออก
แบ่งแยกประเทศเยอรมนี และเกิด
วิกฤตการณ์ Berlin Blockade
(ค.ศ. ๑๙๔๘ - ๑๙๔๙)

ทำลายกำแพงเบอร์ลิน
เยอรมนีรวมประเทศ

โลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑

วิกฤตเศรษฐกิจโลก

- วิกฤตเศรษฐกิจเอเชีย (ต้มยำกุ้ง ประเทศไทย)
- วิกฤตเศรษฐกิจ ที่อาร์เจนตินา
- วิกฤตการณ์แฮมเบอร์เกอร์ (Hamburger Crisis)

ระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce)

สามารถซื้อขายทำธุรกรรมได้ตลอดเวลา
สะดวกรวดเร็วเข้าถึงสินค้าและบริการได้โดยตรง

อิทธิพลสื่อระดับโลก

ระบบสื่อสารโทรคมนาคม
ที่เชื่อมโยงถึงกันทั้งโลก และถึงประชาชนโดยตรง
ยากที่จะควบคุม ป้องกัน และขัดขวาง
การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

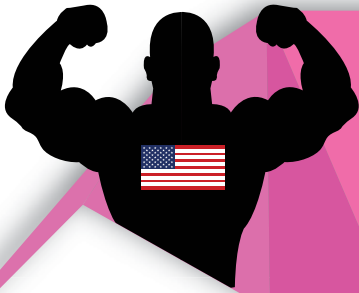
ความท้าทายของระบบสื่อออนไลน์

ทำให้คนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น
และแสดงอารมณ์ที่รุนแรงได้กว้างขวาง

ความก้าวหน้าของระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี

โลกมีความก้าวหน้าทางการสื่อสาร
การคมนาคมผ่านระบบอินเทอร์เน็ต
ที่สะดวก รวดเร็ว ประหยัด มีอิทธิพลและส่งผลกระทบ
ต่อการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมของพื้นที่ต่างๆ ทั่วโลก

โลกกับระบบชั่วอำนาจเดียว

หลังสงครามเย็นสิ้นสุดลง สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศ
ผู้นำโลกเพียงประเทศเดียว

การก่อการร้ายเป็นภัยต่อสันติภาพ และความปลอดภัยของโลก

- ๑๑ กันยายน ๒๐๐๑ ก่อวินาศกรรม
ตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ สหรัฐอเมริกา
- ๑๒ ตุลาคม ๒๐๐๒ เหตุลอบวางระเบิด
ที่สถานบันเทิง ๒ แห่งบนเกาะบาห์ลี
- ๑๓ - ๑๔ พฤศจิกายน ๒๐๑๕ การกราดยิง
ในกรุงปารีส ฝรั่งเศส

สิทธิมนุษยชน

เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในหลายประเทศ
ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เช่น
การกีดกันสิทธิสตรี การใช้แรงงานเด็ก
การปราบปรามชนกลุ่มน้อย

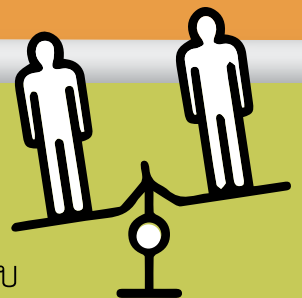
วิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อมโลก

- ปัญหาโลกร้อน
- ปัญหาพลังงาน
- การทำลายชั้นโอโซน
- ปัญหาการใช้สารเคมีในการเกษตร
- ปัญหาความแห้งแล้ง

ขบวนการค้ามนุษย์

เป็นการแสวงหาผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ
จากมนุษย์ มักใช้วิธีคุมขัง หรือใช้ความรุนแรงบังคับ
เกิดขึ้นได้ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

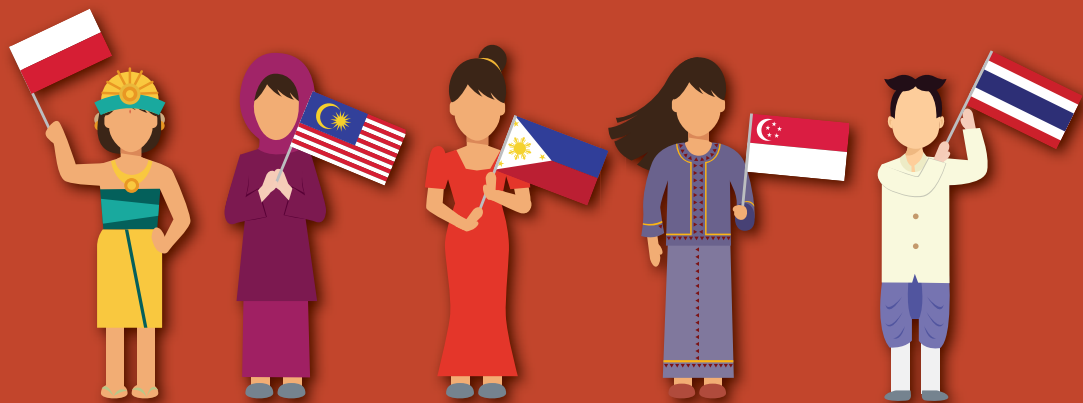

อาเซียน

(ASEAN)

๘ สิงหาคม ๒๕๖๐

๑. ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

๒. อัตลักษณ์และความหลากหลาย

๓. เชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น

๔. ความเสมอภาคและความยุติธรรม

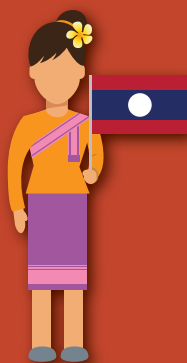
๕. ร่วมมือกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

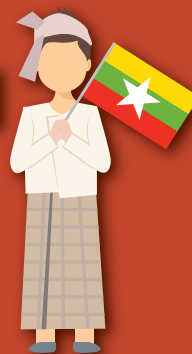
๒๕๒๗

๒๕๓๘

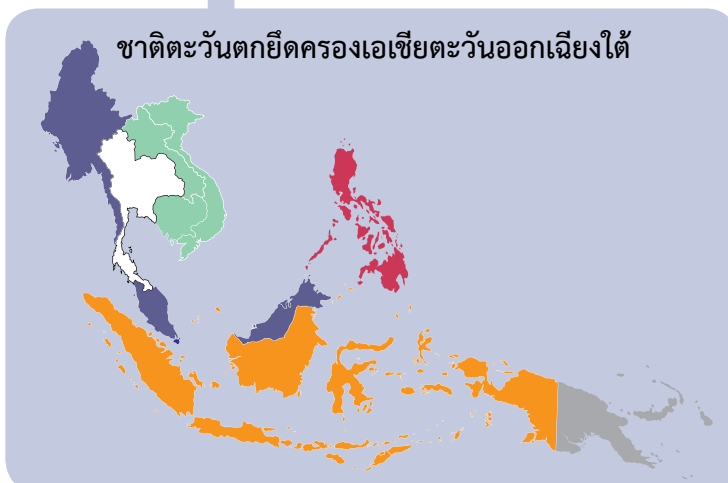

๒๕๔๐

๒๕๔๒

กว่าจะเป็นอาเซียน

	อินโดนีเซีย
	มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน เมียนมา
	ลาว กัมพูชา เวียดนาม
	ฟิลิปปินส์
- ประเทศที่ยึดครอง

๒๕๓๘
เวียดนาม
เข้าร่วมเป็นสมาชิก

๒๕๓๕
• จัดตั้งสหภาพยุโรป (EU)
• เกิดเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)

๒๕๓๔
สิ้นสุดสงครามเย็น

๒๕๒๗
บรูไนเข้าร่วมเป็นสมาชิก

๒๕๑๙
• สหรัฐอเมริกาถอนทัพจากไทย
• การประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN SUMMIT) ครั้งแรก

๒๕๔๐
ลาวและเมียนมา
เข้าร่วมเป็นสมาชิก

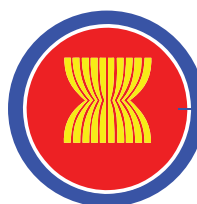
๒๕๔๑
ประกาศ
วิสัยทัศน์อาเซียน
(ASEAN VISION 2020)

๒๕๔๒
กัมพูชา
เข้าร่วมเป็นสมาชิก

๒๕๕๐
ลงนามรับรอง
กฎบัตรอาเซียน
(ASEAN Charter)
และเร่งรัดการรวมตัว
เป็นประชาคมอาเซียน
ภายใน พ.ศ. ๒๕๕๘

๒๕๕๘
ประชาคมอาเซียน
(ASEAN Community)
และรับรองวิสัยทัศน์
ประชาคมอาเซียน
พ.ศ. ๒๕๖๘
(ASEAN Community
Vision 2025)

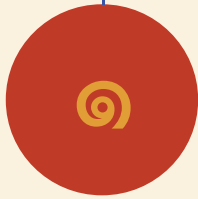
ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

หลักการสำคัญของอาเซียน

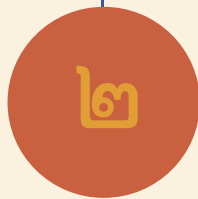

From ASEAN to ASEAN Community

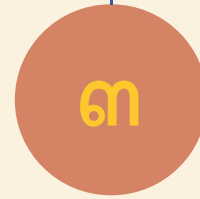
ประเด็น	อาเซียน	ประชาคมอาเซียน
วันก่อตั้ง	๘ สิงหาคม ๒๕๑๐	๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘
เอกสารสำคัญ	ASEAN Declaration	ASEAN Charter
วัตถุประสงค์ 	ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค เร่งรัดความเจริญทางเศรษฐกิจ และความก้าวหน้าทางสังคม และวัฒนธรรมในภูมิภาค	ธำรงรักษาและเพิ่มพูนสันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพในภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมือด้านต่างๆ ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น
ด้านการเมืองและความมั่นคง 	มุ่งเน้นการรักษาสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค เคารพในหลักนิติธรรม ยึดมั่นในกฎบัตรสหประชาชาติ	ธำรงรักษาภูมิภาคให้เป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ การอยู่ร่วมกันในประชาคมโลกโดยสันติ เสริมสร้างประชาธิปไตย ธรรมาภิบาล และหลักนิติธรรม
ด้านเศรษฐกิจ 	ร่วมมือด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ขยายการค้า ปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม และการยกระดับการครองชีพของประชาชน	ตลาดและฐานการผลิตเดียวที่มีเสถียรภาพ การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้า บริการ การลงทุน และมีความสามารถในการแข่งขันสูง
ด้านสังคมและวัฒนธรรม 	ส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ร่วมมือและช่วยเหลือทางด้านสังคมและวัฒนธรรม	การพัฒนาที่ยั่งยืน การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียน สำนึกถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียน
(ASEAN Economics
Community : AEC)

ประชาคมการเมือง
และความมั่นคงอาเซียน
(ASEAN Political - Security
Community : APSC)

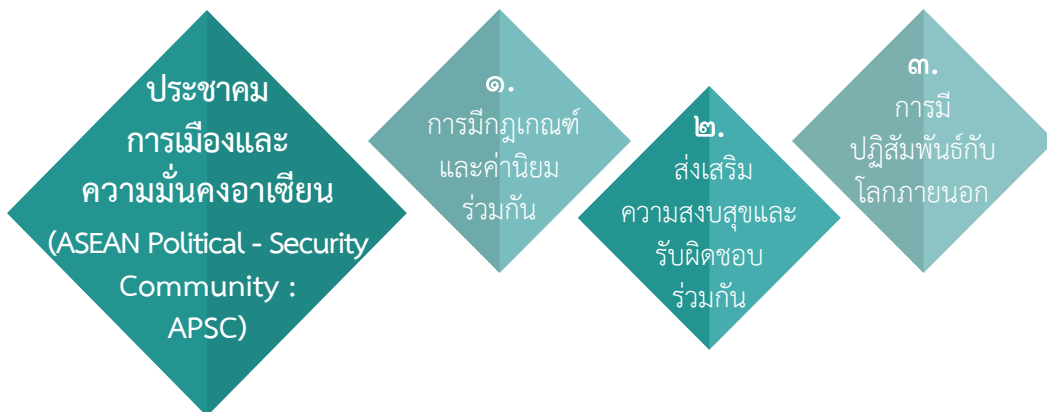
ประชาคมสังคมและ
วัฒนธรรมอาเซียน
(ASEAN Socio - Cultural
Community : ASCC)

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economics Community : AEC)

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community : APSC)

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community : ASCC)

อัตลักษณ์ และความหลากหลาย

สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

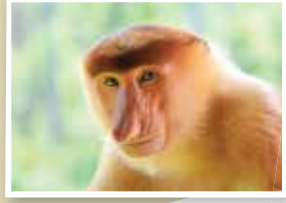

สภาพแวดล้อมทางสังคม

วัฒนธรรมดั้งเดิม • วัฒนธรรมตะวันออก • วัฒนธรรมตะวันตก

ระบบนิเวศ

สังคมพหุวัฒนธรรม

ประชากร
และการ
ดำเนินชีวิต

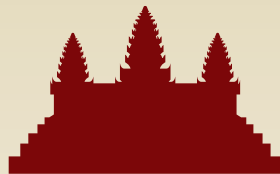
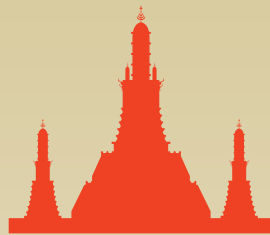

เปอรานากัน
จีน - มลายู

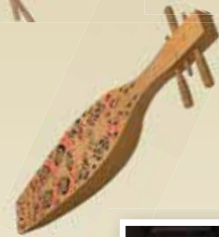

เมสติโซ
สเปน - ฟิลิปินส์

ศิลปกรรม

ดนตรี
นาฏศิลป์และ
การเล่น

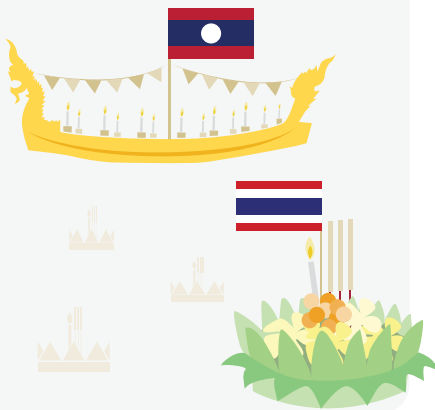

วิถีชาวน้ำ

ขนบธรรมเนียมประเพณีร่วมกัน

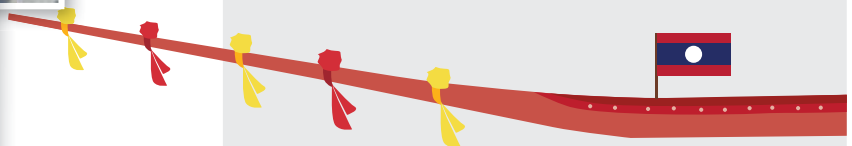
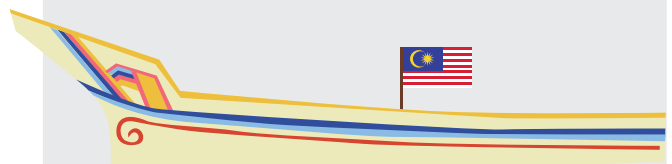
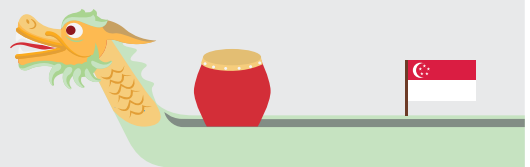
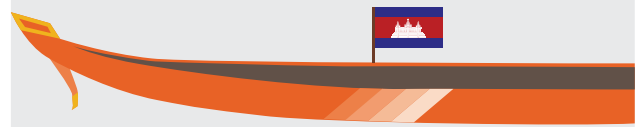
ประเพณีลอยกระทง

ประเพณีสงกรานต์

ประเพณีการแข่งขันเรือ

ภูมิปัญญา

เครื่องมือจับปลา

เรือและความสามารถในการใช้เรือ

การถนอมอาหาร

วัตถุดิบ

ปลาช็อก

ปลาร้า

บากุง

ปลาแดก

งาปี

มาม

บากาแซ็ง

เบลาคัน

ที่อยู่อาศัย

บ้านเรือนเสาสูง

เรือนแพ

วิถีเกษตร

วัฒนธรรมการกินข้าว
เป็นอาหารหลัก

วัฒนธรรมการถนอมอาหาร

ปลาแห้ง

แห่นม

ถั่วเน่า

วัฒนธรรมการดัดแปลงอาหาร

ข้าวเจ้า

ขนมจีน

ข้าวเหนียว

ไทย (ภาคเหนือ อีสาน)

ข้าวจี๋

เมียนมา

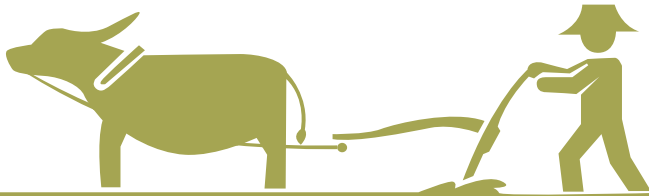

แสงเผ่

เวียดนาม

บ๊วยจิ้ง

ภูมิปัญญาทางการเกษตร

ทอผ้า

จักสาน

เครื่องมือเกษตร

นาขั้นบันได

เวียดนาม
Sa Pa

ไทย
บ้านป่าบงเปียง แม่แจ่ม
จังหวัดเชียงใหม่

ฟิลิปปินส์
Batad
Banawe/Banaue

อินโดนีเซีย
Jatiluwih Tabanan

ความเชื่อและขนบประเพณีในธรรมชาติ

การขอฝน : บุญบั้งไฟ

การบูชาเทพเจ้าแห่งการเพาะปลูก

เทศกาลกาไว ดายัค

การทำขวัญข้าว

เทวีศรี
หรือเทวีซรี

บุญคูณลาน

จูงต๋อ

วิธีแห่งศรัทธา

วิธีพุทธ

หัวใจของพระพุทธศาสนา โอวาทปาฏิโมกข์ (โอวาท ๓)
“ละเว้นความชั่ว ทำแต่ความดี ทำจิตใจให้บริสุทธิ์”

พิธีกรรม : ข้อปฏิบัติของชาวพุทธ

๑. กุศลพิธีในการพัฒนาตนเอง

- พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ
- พิธีเวียนเทียน
- พิธีรักษาอุโบสถศีล

๒. บุญพิธี

งานมงคล

งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่
งานทำบุญประจำปีต่างๆ

งานอวมงคล

งานศพ

๓. ทานพิธี

การถวายทาน

- ปาฏิบุคลิกทาน เจาะจงพระ
- สังฆทาน ไม่เจาะจงพระ
- อกาลทาน ไม่มีช่วงเวลา
- กาลทาน มีช่วงเวลา
 - การถวายผ้าอาบน้ำฝน
 - การทอดกฐิน

๔. ปกณกพิธี

การแสดงความเคารพ

การประเคนปัจจัย

การอาราธนา

- การอาราธนาศีล
- การอาราธนาพระปริตร
- การอาราธนาธรรม

การกรวดน้ำ

วิถีอิสลาม

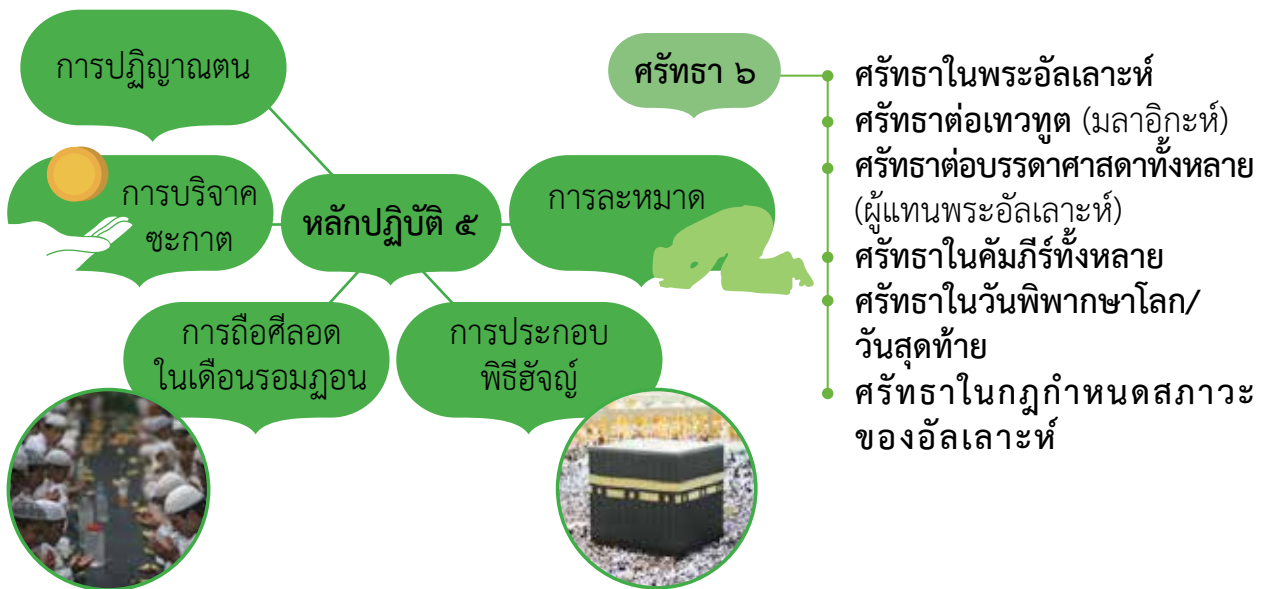

หัวใจของศาสนาอิสลาม

พระเจ้าสูงสุดคือ พระอัลเลาะห์

ข้อปฏิบัติของชาวมุสลิม

- หลักธรรมพื้นฐาน

พิธีกรรมที่สำคัญ

วิถีคริสต์

โรมันคาทอลิก โปรเตสแตนต์
กรีกออร์ทอดอกซ์

สัญลักษณ์

หัวใจของศาสนาคริสต์

ความรัก

ข้อปฏิบัติของชาวคริสต์ "บัญญัติ ๑๐ ประการ"

ช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

พิธีรับพระจิต
หรือศีลกำลัง

โรมันคาทอลิก

พิธีล้างบาปหรือ
ศีลล้างบาปหรือศีลจุ่ม

โรมันคาทอลิก

พิธีศีลมหาสนิท

โรมันคาทอลิก
โปรเตสแตนต์

พิธีสารภาพบาป
ศีลแก้บาป

โรมันคาทอลิก

พิธีเจิมครั้งสุดท้าย
หรือศีลเจิมคนไข้

โรมันคาทอลิก

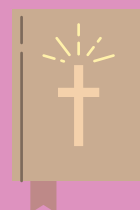
พิธีบวชหรือ
ศีลอนุกรมศีลบวช

โรมันคาทอลิก

พิธีกรรมสำคัญ

พิธีบัพติศมา

โปรเตสแตนต์

วิถีฮินดู

สัญลักษณ์ อักษรเทวนาครี
ที่อ่านว่า “โอม”

ข้อปฏิบัติของ ชาวฮินดู
สามัคคี เสมอภาค ศรัทธา ความจงรักภักดี

พิธีกรรม

พิธีแต่งงาน
ตามตระกูล ตามชั้น
ตามวรรณะ

พิธีศราท
พิธีของผู้มีศรัทธา
ได้แก่ พิธีพลีให้แก่ดวง
วิญญาณของบรรพบุรุษ

พิธีสังสการ
สำหรับวรรณะ พรหมณ์
กษัตริย์ แพศย์

พิธีบูชาเทวดา
(เทพเจ้า)
เช่น พระพรหม พระวิษณุ
พระศิวะ

วิถีสิกข์ หรือซิกข์

ข้อปฏิบัติของชาวซิกข์

- วิถีแห่งความเท่าเทียม ไม่แบ่งชั้น วรรณะ เพศ หรือศาสนิกชนต่างศาสนา
- ปฏิบัติตามหลักปจวัตร์ ๔ ประการ คือ บริกรรมภาวนา หรือขอพร และรำลึกถึงพระเจ้าเป็นเจ้าเป็นประจำทุกวัน
- การพึ่งตนเอง การประกอบสัมมาอาชีพ
- มีความสันโดษ และรู้จักประมาณตน
- การเสียสละ แบ่งปันรายได้เพื่อสังคม
- ข้อห้ามที่สำคัญ ห้ามตัดผมหรือขริบหนวด ห้ามยาเสพติดทุกชนิด ห้ามผิดประเวณี ประพฤติผิดในกาม ห้ามรับประทานเนื้อสัตว์ที่ถูกฆ่าในพิธีกรรม

สัญลักษณ์ของศาสนาซิกข์
ที่ใช้ในปัจจุบัน

เชื่อมโยงโลกและท้องถิ่น

ระบบความเชื่อที่หลากหลาย

- กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในอาเซียนมีภาษา ระบบความเชื่อ รูปแบบศิลปะ และวิถีการดำเนินชีวิตสืบทอดต่อกันมา ช้านานจนเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

- ปัจจัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไร้พรมแดน ทำให้ข่าวสารและปรากฏการณ์สังคมแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางในทุกพื้นที่ของโลกเกิดการรับและแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การปรับตัวตามการณ์และแนวคิดเข้าสู่ความเป็นสากลมากขึ้น

- ปัจจัยเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากร และการตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ที่ต่างวัฒนธรรม ภาษา และศาสนา การปฏิบัติตนเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุขจึงมีความสำคัญยิ่งในภูมิภาคอาเซียน

- ยอมรับและเคารพในความแตกต่าง
- ปฏิบัติตนเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- เข้าใจค่านิยม ศีลธรรม จริยธรรม ทักษะคติ และพฤติกรรมของคนในท้องถิ่น

อาเซียนกับสิ่งแวดล้อม

ปัญหาสิ่งแวดล้อมในอาเซียน

การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ

ไฟป่า

แผ่นดินไหว

- ๒๕๕๔ เมืองบาหลีอินโดนีเซีย
- ๒๕๕๖ รัฐฉาน เมียนมา
- ๒๕๕๙ นอกชายฝั่งเกาะสุมาตราทางตะวันตกเฉียงใต้ อินโดนีเซีย

การปะทุของภูเขาไฟ

- ๒๕๕๓ ภูเขาไฟเมอราปี อินโดนีเซีย
- ๒๕๕๖ ภูเขาไฟมาโยน ฟิlippินส์
- ๒๕๕๘ ภูเขาไฟราอุง เกาะชวา อินโดนีเซีย
- ภูเขาไฟชินาบุง เกาะสุมาตราอินโดนีเซีย
- ๒๕๖๐ ภูเขาไฟกุนุงอาอุง เกาะบาหลี อินโดนีเซีย

พายุโซนร้อน

มหาสมุทรแปซิฟิก

- ๒๕๕๑ พายุวาชิ บริเวณริมแม่น้ำและริมชายฝั่งบนเกาะมินดาเนา ฟิlippินส์
- ๒๕๕๗ พายุซังมี ปาลาวัน ฟิlippินส์

มหาสมุทรอินเดีย

- ๒๕๕๑ พายุหมุนนาร์กีส ตอนกลางอ่าวเบงกอล เมียนมา

ปรากฏการณ์ "ลานีญา"

- ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑
- ๒๕๕๓ - ๒๕๕๕ } ประเทศไทย

ปรากฏการณ์ "เอลนีโญ"

- ๒๕๕๙ จังหวัดน่าน และเชียงใหม่ ประเทศไทย จังหวัดชวังกานี และมาคินดาเนา ฟิlippินส์

สึนามิ (แผ่นดินไหวในทะเล)

- ๒๕๔๗ นอกฝั่งตะวันตกทางตอนเหนือของเกาะสุมาตรา อินโดนีเซีย
- ๒๕๕๓ เกาะเมนตาไวทางตะวันตกของเกาะสุมาตรา อินโดนีเซีย
- ๒๕๕๕ หมู่เกาะสุมาตรา อินโดนีเซีย

การกระทำของมนุษย์

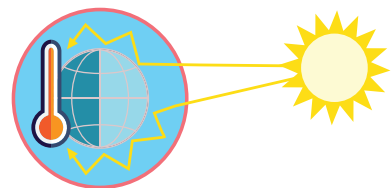
ปัญหาหมอกควันข้ามพรมแดนจากประเทศอินโดนีเซีย

เกิดจากการเผ้วถางป่า

ปัญหาขยะและของเสียจากครัวเรือนและอุตสาหกรรม

ขยะและของเสียหลายประเทศเพิ่มปริมาณสูงขึ้น

ปัญหาการจัดการก๊าซเรือนกระจก

บริเวณที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงที่สุดคืออินโดนีเซียไทย เมียนมา มาเลเซีย เวียดนาม กัมพูชา ฟิlippินส์ ลาว สิงคโปร์ และบรูไน ตามลำดับ ทำให้เกิดโลกร้อน เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และก่อให้เกิดภัยธรรมชาติต่างๆ ตามมา เช่น พายุ น้ำท่วม ภัยแล้ง ฯลฯ

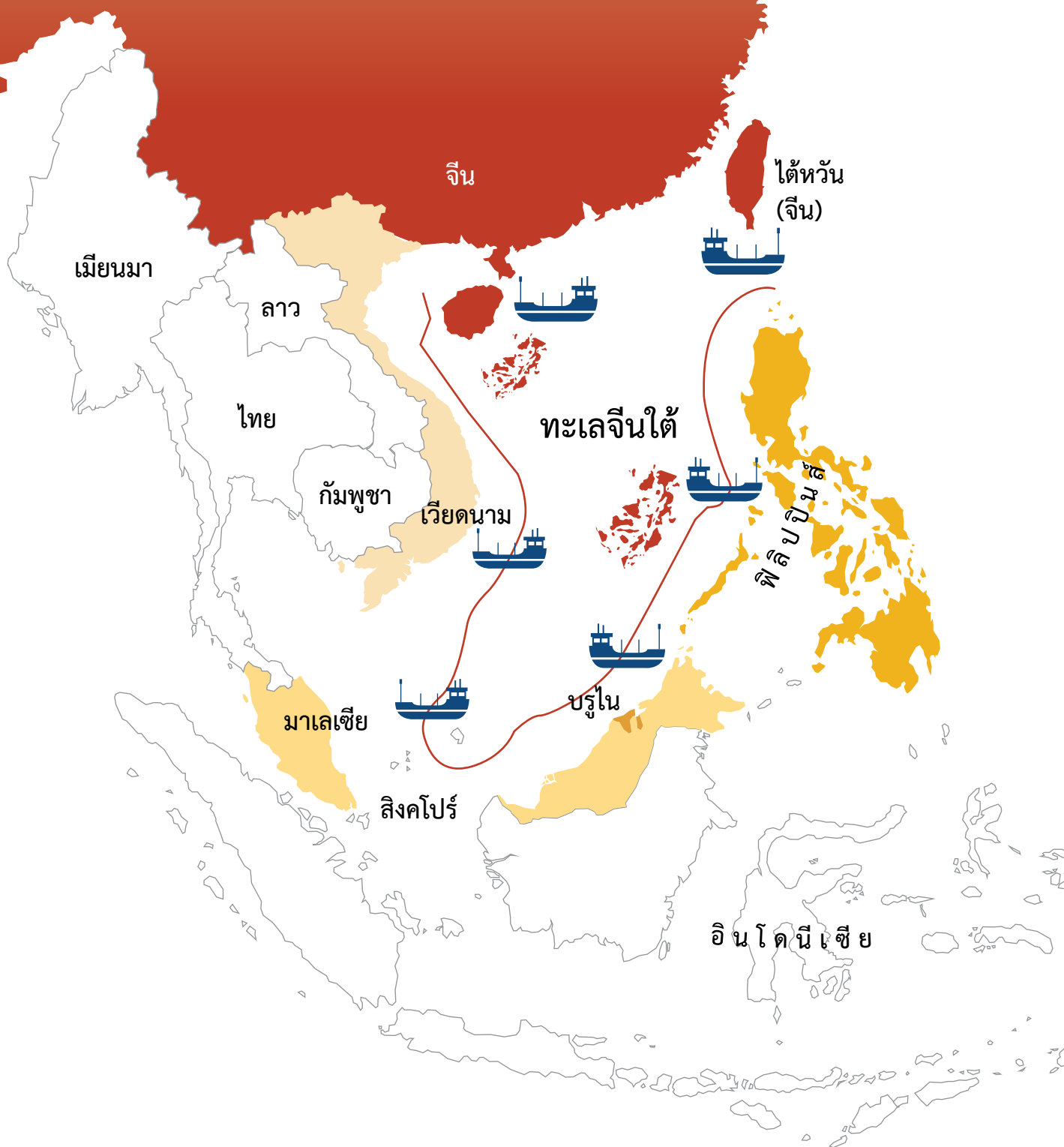
ผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อม

กรณีศึกษาข้อพิพาททะเลจีนใต้

สาเหตุของปัญหา

ทะเลจีนใต้ (South China Sea) เป็นส่วนหนึ่งของมหาสมุทรแปซิฟิก มีพื้นที่ประมาณ 3.5 ล้านตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยหมู่เกาะจำนวนมาก หลายร้อยเกาะที่มีความสำคัญทั้งทางด้านยุทธศาสตร์ การเมือง ความมั่นคง และเศรษฐกิจในฐานะที่เป็นทะเลที่เชื่อมสู่ประเทศและภูมิภาคสำคัญ นอกจากนี้ยังเชื่อกันว่าใต้พื้นทะเลมีน้ำมัน และก๊าซธรรมชาติสำรองขนาดใหญ่ด้วย

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

การอ้างสิทธิเหนือพื้นที่ในทะเลจีนใต้ ระหว่างจีนซึ่งเป็นมหาอำนาจของภูมิภาคเอเชียกับ ๔ ชาติอาเซียน คือ **ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย บรูไน เวียดนาม** ทำให้เกิดข้อพิพาทและความขัดแย้งขึ้นโดยเฉพาะ

- การอ้างสิทธิเหนือหมู่เกาะสแปรตลีย์ (Spratly Islands) และหมู่เกาะพาราเซล (Paracel Islands) เป็นเกาะเล็กเกาะน้อยเกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติน้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ

- หลักการสากล อนุญาตให้แต่ละประเทศสามารถอ้างสิทธิเหนืออาณาเขตนอกชายฝั่งบริเวณที่เป็นไหล่ทวีปของประเทศนั้นๆ ได้ หลายประเทศในแถบทะเลจีนใต้ต่างพยายามที่จะจัดตั้งฐานบนเกาะต่างๆ (ส่วนใหญ่จะเป็นกองกำลังทหาร)

การแก้ปัญหาที่ผ่านมา

อาเซียนแก้ปัญหาภายใต้หลักการของสนธิสัญญาว่าด้วยไมตรีจิตและความร่วมมือของอาเซียน (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia - TAC) จีนปฏิเสธที่จะเจรจาปัญหาทะเลจีนใต้ในลักษณะพหุภาคี

จีนไม่พอใจที่สหรัฐอเมริกาเข้ามาแทรกแซงข้อพิพาทในระหว่างการประชุม ASEAN Regional Forum - ARF ที่กรุงฮานอย

ศาลอนุญาโตตุลาการถาวรที่กรุงเฮก ตัดสินให้รัฐบาลฟิลิปปินส์ชนะ

พ.ศ. ๒๕๓๕

พ.ศ. ๒๕๕๓

พ.ศ. ๒๕๕๕

จีนและอาเซียนลงนามในปฏิญญาร่วมว่าด้วย หลักปฏิบัติของรัฐบาลคู่เรื่องทะเลจีนใต้ (ASEAN - China Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea - DOC) เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างสันติวิธี

พ.ศ. ๒๕๕๖

ฟิลิปปินส์ยื่นฟ้องต่อศาลอนุญาโตตุลาการถาวรที่กรุงเฮก

พ.ศ. ๒๕๕๙

คำตัดสินของศาลไม่มีอำนาจให้จีนปฏิบัติตามทำให้สถานการณ์ขัดแย้งในทะเลจีนใต้ยังคงยืดเยื้อต่อไป

ความเสมอภาค และความยุติธรรม

กินดีอยู่ดี

การศึกษา

ความ
เสมอภาค

ความ
ยุติธรรม

ความ
ชอบธรรม

สิทธิ

เสรีภาพ

ประชากรในภูมิภาคอาเซียนทั้งหมดโดยไม่คำนึงถึงแหล่งตั้งถิ่นฐาน อายุ เพศ วัฒนธรรม สปีชีส์ ชนิตพันธุ์ ฐานะทางเศรษฐกิจ ศาสนา และระดับการศึกษาล้วนได้รับความเสมอภาค และความยุติธรรม

กรณีศึกษาการต่อต้านเขื่อนไซยะบุรี

เขื่อนไซยะบุรี (The Xayaburi Dam) เป็นหนึ่งในโครงการสร้างเขื่อนกั้นแม่น้ำโขงสายหลักทางตอนล่างที่แขวงไซยะบุรี ประเทศลาว เป็นเขื่อนผลิตไฟฟ้าพลังน้ำขนาด ๑,๒๖๐ เมกกะวัตต์ วัตถุประสงค์หลักของการสร้างเขื่อนไซยะบุรี คือ การสร้างรายได้เพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

การก่อสร้างได้ชะงักลงเนื่องจากรัฐบาลเวียดนาม กัมพูชา และชาวบ้านจากเครือข่ายประชาชนไทย ๘ จังหวัดลุ่มน้ำโขง และเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนตำบลลุ่มน้ำโขง ๗ จังหวัดภาคอีสาน (คสช.) ประท้วงคัดค้านโครงการเพราะวิตกว่าการสร้างเขื่อนจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชน

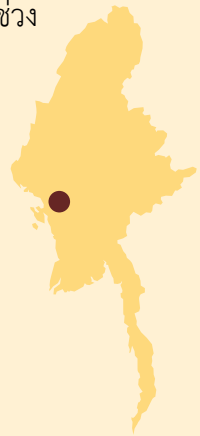
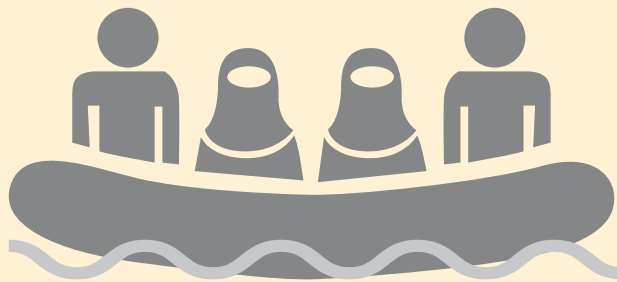
การแก้ปัญหาที่ผ่านมา

ประเด็นสำคัญของการสร้างเขื่อนนี้ คือ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน ปี ๒๕๓๘ และข้อตกลง (PNPCA : Procedures for Notification, Prior Consultation and Agreement) ที่กำหนดว่า ในกรณีที่ประเทศสมาชิกมีโครงการพัฒนาสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ใดๆ บนแม่น้ำโขงสายหลักหรือแม่น้ำสาขา ถ้าโครงการดังกล่าวสร้างผลกระทบข้ามเขตแดนต่อประชาชนหรือสิ่งแวดล้อมที่อยู่ปลายน้ำ ต้องนำเสนอข้อมูลให้ประเทศสมาชิกทั้ง ๔ ประเทศร่วมกันพิจารณาในระดับภูมิภาคด้วย

โครงการเขื่อนไซยะบุรีนับเป็นโครงการแรกที่น่ากระบวนการ PNPCA มาใช้เพื่อแสวงหาข้อตกลงร่วมกันในกลุ่มประเทศสมาชิกที่ใช้แม่น้ำโขงเป็นทรัพยากรร่วมกัน

กรณีศึกษาโรฮิงจา ปัญหาชนกลุ่มน้อยไร้สัญชาติ

โรฮิงจา (Rohingya) เป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มชาติพันธุ์มุสลิม ที่อาศัยอยู่ทางตอนเหนือของอาระกัน (Arakan) หรือรัฐยะไข่ (Rakhine State) ที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของประเทศเมียนมา ติดกับชายแดนด้านตะวันออกของประเทศบังกลาเทศ คนกลุ่มนี้อพยพมาจากเบงกอล ในช่วงที่อังกฤษปกครอง และบางส่วนก็อพยพเข้ามาในช่วงสงครามกลางเมืองในบังคลาเทศ

กรณีศึกษาโรฮิงจา : เป็นความขัดแย้งทางศาสนา และชาติพันธุ์ในประเทศเมียนมาที่ชนส่วนใหญ่ นับถือพุทธศาสนาเถรวาท

ต่อมาในยุคสงครามโลกครั้งที่ ๑ เมื่อมีการเคลื่อนไหวเรียกร้องอิสรภาพพม่า ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจได้เชื่อมโยงเข้ากับกระบวนการทางการเมืองภายใต้แนวคิด “ชาตินิยมแนวพุทธแบบพม่า” การต่อต้านชาวมุสลิม จึงได้แพร่ขยายออกไปในเวลานั้น ในยุคสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่ออังกฤษได้จัดตั้งกองกำลังทหารอาสา (V-Force) กับชาวมุสลิมโรฮิงจาทางตอนเหนือของอาระกัน เพื่อสร้างแนวป้องกันกองทัพญี่ปุ่น แต่กองกำลังมุสลิมโรฮิงจากลับใช้อาวุธนั้นทำสงครามในรัฐยะไข่ในประเทศเมียนมา

พ.ศ. ๒๕๔๓

พ.ศ. ๒๕๔๓ มุสลิมโรฮีนจาได้ก่อตั้งองค์กรเคลื่อนไหวเพื่อแยกดินแดนไปรวมกับปากีสถานตะวันออกโดยอ้างเหตุผลทางศาสนา แต่ปากีสถานปฏิเสธ

พ.ศ. ๒๕๔๑

เมื่อพม่าได้รับเอกราช รัฐยะไข่จึงถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของประเทศพม่า ชาวโรฮีนจาจึงเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิปกครองตนเอง

พ.ศ. ๒๕๒๕

รัฐบาลบังกลาเทศประกาศว่า "โรฮีนจา" ไม่ใช่คนบังกลาเทศ และรัฐบาลพม่าประกาศว่าชาวโรฮีนจาไม่ใช่กลุ่มชนพื้นเมืองตามรัฐธรรมนูญพม่า ชาวโรฮีนจาจึงมีสถานะไร้สัญชาติ

ปัจจุบันมีค่ายที่สามารถรองรับชาวโรฮีนจา ๒ ค่าย อยู่ที่เมืองค็อกซ์บาซาร์ ประเทศบังคลาเทศ แต่ปัญหาชาวโรฮีนจา ยังคงอยู่และรอการแก้ไข ปัญหาต่อไป

กรณีศึกษาเกาะมินดาเนา

ดินแดนก่อการร้ายทางศาสนา

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines) เป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นประเทศซึ่งประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ตั้งแต่ตกเป็นอาณานิคมของสเปน ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ ในขณะที่มีผู้นับถือศาสนาอิสลามเพียง ๕% ที่ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ทางใต้ของประเทศ ประกอบด้วยเกาะมินดาเนา หมู่เกาะซูลู ปาลาวัน บาซีลัน และเกาะต่างๆ อีกจำนวนหนึ่งที่อยู่ใกล้เคียง และที่นี่คือ จุดเริ่มของปัญหาความขัดแย้งและปัญหาความมั่นคงในฟิลิปปินส์

หลายๆ ประเทศโดยเฉพาะมาเลเซียที่เป็นตัวกลางเพื่อนำไปสู่การเจรจาระหว่างฝ่ายรัฐบาลกับกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรง จนเกิดการลงนามรับรองในข้อตกลงแห่งบังซาโมโร Comprehensive Agreement on the Bangsamoro (CAB) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งรับรองสถานะทางกฎหมายของเขตปกครองตนเองบังซาโมโรที่จะตั้งขึ้นภายใน พ.ศ. ๒๕๕๙ แต่เนื่องจากอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านรัฐบาล ทำให้กลุ่มมุสลิมหัวรุนแรง เช่น กลุ่มมาอูเต (Maute) เครือข่ายของกลุ่มอาบูไซยาฟ (Abu Sayyaf) ใช้ช่องว่างนี้ในการก่อความไม่สงบขึ้นอีก

แนวร่วมปลดปล่อยแห่งอิสลามโมโร
(Moro Islamic Liberation Front : MILF)

แนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติโมโร
(Moro National Liberation Front : MNLF)

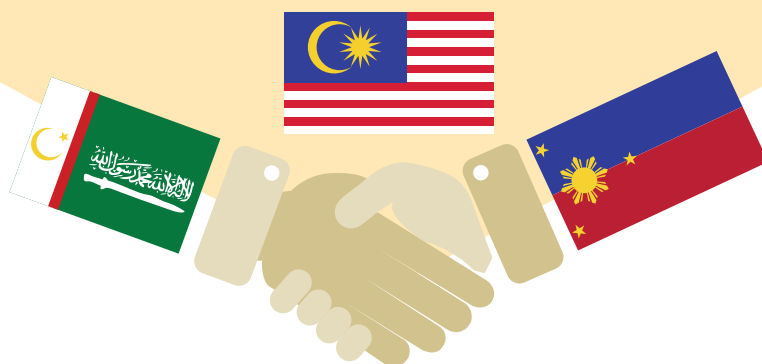
กลุ่มอาบูไซยาฟ
(Abu Sayyaf)

วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ประธานาธิบดี โรดริโก ดูเตอร์เต (President Rodrigo Duterte) ได้ลงนามรับร่างกฎหมาย Bangsamoro Organic Law เพื่อวางรากฐานในการจัดตั้ง “เขตปกครองตนเองบังซามอโร” (Bangsamoro Autonomous Region) บนเขตปกครองตนเองมุสลิมทางตอนใต้ของเกาะมินดาเนาภายในปี ๒๕๖๕ ขณะเดียวกันรัฐบาลกลางได้เตรียมสำรองงบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการพัฒนาเขตปกครองตนเองบังซามอโรด้วย

องค์การสหประชาชาติ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่นต่างเชื่อว่า มาตรการนี้จะช่วยยุติความรุนแรงและนำไปสู่การฟื้นฟูทางเศรษฐกิจได้ แม้ว่าพื้นที่ทั้งหมดของเกาะมินดาเนาจะยังคงอยู่ภายใต้กฎอัยการศึกจนถึงสิ้นปี ๒๕๖๑ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงปฏิบัติการปราบปรามกลุ่มติดอาวุธ ซึ่งยังคงหลงเหลือในเมืองมาราวิ

แนวทางการแก้ปัญหา

ความขัดแย้งทางชาติพันธุ์ในฟิลิปปินส์นั้น แนวทางของการเจรจาอย่างสันติวิธีถือเป็นทางออกที่ดีที่สุด และจะสัมฤทธิ์ผลอย่างมากเมื่อมีการแก้ปัญหาทางการเมืองโดยการรับประกันถึงการมีอิสรภาพขั้นพื้นฐาน และความมีเกียรติยศศักดิ์ศรีที่เท่าเทียมกันของพลเมืองชาวฟิลิปปินส์ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติต่อชนกลุ่มน้อยที่มีความแตกต่างทางภาษา เชื้อชาติ และศาสนา สิ่งนี้น่าจะเป็นพื้นฐานอันนำไปสู่การมีสันติภาพที่ยั่งยืนในอนาคต

ร่วมมือกันเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

เป้าหมายการทำงานร่วมกันเพื่อสร้างอนาคตที่ยั่งยืน

ร่วมสร้างสังคมที่มีเป้าหมายและแนวปฏิบัติร่วมเกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑. ขจัดความยากจน
(NO POVERTY)

๒. ขจัดความอดอยาก สร้างความ
มั่นคงทางอาหาร
(NO HUNGER)

๓. ส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคน
(GOOD HEALTH)

๔. ส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้
(QUALITY EDUCATION)

๕. สร้างความเท่าเทียมทางเพศ
(GENDER EQUALITY)

๖. จัดการน้ำอย่างยั่งยืนและ
พร้อมใช้สำหรับทุกคน
(CLEAN WATER AND SANITATION)

๗. ให้ทุกคนเข้าถึงพลังงานที่ยั่งยืน
ได้ตามกำลังของตน
(CLEAN ENERGY)

๘. ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
ที่ยั่งยืน
(GOOD JOBS AND ECONOMIC GROWTH)

๙. ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนและ
นวัตกรรม
(INNOVATION AND INFRASTRUCTURE)

๑๐. ลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและ
ระหว่างประเทศ
(REDUCED INEQUALITIES)

๑๑. สร้างเมืองและการตั้งถิ่นฐานที่ปลอดภัย
(SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES)

๑๒. สร้างรูปแบบการผลิตและ
การบริโภคที่ยั่งยืน
(RESPONSIBLE CONSUMPTION)

๑๓. ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อแก้
ปัญหาโลกร้อน
(PROTECT THE PLANET)

๑๔. อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน
(LIFE BELOW WATER)

๑๕. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนของ
ระบบนิเวศบนบก
(LIFE ON LAND)

๑๖. ส่งเสริมสันติภาพและการเข้าถึง
ระบบยุติธรรมอย่างเท่าเทียมกัน
(PEACE AND JUSTICE)

๑๗. สร้างความร่วมมือระดับสากลต่อ
การพัฒนาที่ยั่งยืน
(PARTNERSHIPS FOR THE GOALS)

ความร่วมมือด้านสาธารณสุข

- การประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญอาเซียนด้านโรคติดต่อ
(ASEAN Expert Group on Communicable Diseases – AEGCD)

- การประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญอาเซียนด้านความปลอดภัยของอาหาร
(ASEAN Experts Group on Food Safety – AEGFS)

- การประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญอาเซียนด้านความร่วมมือด้านเทคนิคเกี่ยวกับยา
(ASEAN Working Group on Technical Cooperation in Pharmaceuticals – AWGTCP)

- การประชุมคณะกรรมการเตรียมพร้อมและรับมือกับโรคระบาด
(ASEAN Technical Working Group on Pandemic Preparedness and Response – ATWGPPR)

- คณะกรรมการเฉพาะกิจของอาเซียนด้านโรคเอดส์
(ASEAN Task Force on AIDS – ATFOA)

- คณะกรรมการเฉพาะกิจของอาเซียนด้านสุขภาพจิต
(ASEAN Mental Health Task Force – AMT)

- คณะกรรมการเฉพาะกิจของอาเซียนด้านสุขภาพแม่และเด็ก
(ASEAN Task Force on Maternal and Child Health – ATFMCH)

- คณะกรรมการเฉพาะกิจของอาเซียนด้านโรคไม่ติดต่อ
(ASEAN Task Force on Non-communicable Disease – ATFNCD)

วันที่ ๑๕ มิถุนายน
วันไข้เลือดออกอาเซียน

ความร่วมมือด้านภัยพิบัติ

ปีสิ่งแวดล้อมอาเซียน (ASEAN Environment Year - AEY) กำหนดให้มีขึ้นทุก ๓ ปี เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนทุกระดับในสังคม

การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม
(ASEAN Ministerial Meeting on Environment - AMME)

การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนเกี่ยวกับปัญหาหมอกควัน
(ASEAN Ministerial Meeting on Haze - AMMH)

ศูนย์อุตุนิยมวิทยาอาเซียน (ASEAN Specialised Meteorological Centre - ASMC) ตั้งอยู่ที่สิงคโปร์ เป็นกลไกในการติดตามสภาพภูมิอากาศและสภาวะหมอกควันอันเกิดจากไฟไหม้ป่า

ศูนย์ประสานงานอาเซียนในการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม
(ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance on Disaster Management - AHA Centre)
เพื่อประสานสำหรับช่วยเหลือมนุษยธรรมด้านการจัดการภัยพิบัติระหว่างประเทศ

ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการบริหารจัดการภัยพิบัติ
และตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน
(ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response - AADMER)

ศูนย์อาเซียนว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (ASEAN Centre for Biodiversity - ACB) ตั้งอยู่ที่ฟิลิปปินส์ มีหน้าที่อำนวยความสะดวกในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในการอนุรักษ์ และใช้ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ ๑๐๐๑ / ๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำต้นฉบับหนังสือส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้

.....

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะดำเนินการจัดทำต้นฉบับหนังสือส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ วิชาภาษาไทยและวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้วยการแปลงเนื้อหาในหนังสือเป็นภาพ Infographic และภาพเสมือนจริง (AR : Augmented Reality) ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำต้นฉบับหนังสือส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

ที่ปรึกษา

๑. นายการุณ สกุลประดิษฐ์
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. นายบุญรักษ์ ยอดเพชร
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. นายณัฐพล นิมมานพัชรินทร์
ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. นางสาวกัญญา งามบรรจง
ที่ปรึกษาด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ประธานกรรมการ
๒. นางยุวณกร จันทหาร
ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	กรรมการ
๓. นางสาวนงลักษณ์ เรือนทอง
ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย	กรรมการ
๔. นางสาวปริญญญา ฤทธิเจริญ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาสื่อและการเรียนรู้	กรรมการ
๕. นางจารุภา สังขารมย์
ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการอบรมและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไปเผยแพร่	กรรมการ
๖. นางสาวนิจสุตา อภินันทาภรณ์
รองผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	กรรมการ
๗. นายเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ
ผู้อำนวยการสถาบันสังคมศึกษา	กรรมการ

๘. นายกฤษณัยน์ สามะพุทธิ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา	กรรมการ
๙. นางมาตริณี รักษัตยานนท์ชัย
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา	กรรมการ
๑๐. นางชวลีย์ ณ ถลาง
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา	กรรมการ
๑๑. นางระวีวรรณ ภาคพรต
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา	กรรมการ
๑๒. นางสาวบงกชรัตน์ เตชะไตรศักดิ์
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา	กรรมการ
๑๓. นางสาวสุริพันธ์ เกียนวัฒนา
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา	กรรมการ
๑๔. นายเชียง เกาขิต
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา	กรรมการ
๑๕. นายไพฑูรย์ ปิยะปกรณ์
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา	กรรมการ
๑๖. นางสาวมาลี โตสกุล
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา	กรรมการ
๑๗. นางมนพร จันท์คล้าย
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา	กรรมการ
๑๘. นางวชิราวรรณ บุณนาค
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา	กรรมการ
๑๙. นางสาววรลักษณ์ รัตติกาลชลากร
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา	กรรมการ
๒๐. นางสาวกอบกาญจน์ เทียนไชยมงคล
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา	กรรมการ
๒๑. นางสาวพริ้มเพรา คงธนะ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศึกษา	กรรมการ
๒๒. นางพิศวาท น้อยมณี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย	กรรมการ
๒๓. นางสมศิริ โพธิ์พุ่ม
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย	กรรมการ
๒๔. นางสาวพัชรี ลิธิฐฎา
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย	กรรมการ
๒๕. นางสาวพริ้มเพราวดี หันตรา
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย	กรรมการ
๒๖. นายอรรถพล อนันตวรสกุล
อาจารย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
๒๗. ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	กรรมการ

๒๘. นายชูเดช โลศิริ	
อาจารย์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กรรมการ
๒๙. นายสมหวัง ชัยตามล	
ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑	กรรมการ
๓๐. นายภาคินนธ์ แก้วประภาค	
ครู โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑	กรรมการ
๓๑. นายณัฐชฎิล มาอินแก้ว	
ครู โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑	กรรมการ
๓๒. นายปริญญา ประเทศ	
ครู โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑	กรรมการ
๓๓. นายปราศรัย เจตสันต์	
ครู โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑	กรรมการ
๓๔. นายอลงกรณ์ อัครโสวรรณ	
ครู โรงเรียนเบญจมราชาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑	กรรมการ
๓๕. นายณัฐเมธร์ ดุลคนิต	
ครู โรงเรียนราชวินิตมัธยม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑	กรรมการ
๓๖. นายพรพรรษ อัมพรพฤติ	
ครู โรงเรียนวัดนวลนรดิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑	กรรมการ
๓๗. นายนำโชค อุ่นเวียง	
ครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑	กรรมการ
๓๘. นางสาวจรรุวรรณ ยิ่งยงค์	
ครู โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑	กรรมการ
๓๙. นางสาวปาริฉัตร พลสมบัติ	
ครู โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑	กรรมการ
๔๐. นายอดิศักดิ์ จันทบัตร์	
ครู โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) นนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓	กรรมการ
๔๑. นายสุเทพ เอกปัจจา	
ครู โรงเรียนศรียานุสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๗	กรรมการ
๔๒. นางสาวเพชรประภารักษ์ ชุมสาย	
ครู โรงเรียนศรียานุสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๗	กรรมการ
๔๓. นางนวกานต์ มณีศรี	
ครู โรงเรียนวัดเขาสะพายแร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๒	กรรมการ
๔๔. นายอานนท์ สีดาพรม	
ครู ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกำแพงเพชร	กรรมการ
๔๕. นางสาวฤทัยรัตน์ มีปัญญา	
พนักงานราชการ โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี	กรรมการ
๔๖. นางวรรณิ์ จันทศิริ	
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาสื่อการเรียนรู้	กรรมการและเลขานุการ

๔๗. นางรัตนวิภา ธรรมโชติ นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔๘. นางฟาฏินา วงศ์เลขา นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔๙. นางสาวสมควร เพียรพิทักษ์ นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕๐. นางสาวอรอร ฤทธิ์กลาง นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕๑. นางสาวอรุณวรรณ ผู้ธনী นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕๒. นางสาวเจตนา พรหมประดิษฐ์ นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕๓. นางเกษศิริพันธ์ สุวรรณสุนทร นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕๔. นางลัดติยา อมรสมานกุล นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕๕. นางสาวอังคณา ผิวเกลี้ยง นักวิชาการศึกษานานาชาติ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕๖. นางธนาภรณ์ กอวัฒนา นักวิชาการศึกษานานาชาติ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕๗. นางสาวธนทัต ไชยานนท์ นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕๘. นายวชิระ ชัยสุนทร นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕๙. นางรัตนนา สุขสุโณม เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๖๐. นางศรินทร ตั้งหลักชัย เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการดังกล่าว มีหน้าที่สังเคราะห์เนื้อหาหนังสือเรียน จัดทำโครงสร้างเนื้อหา ยกวางต้นฉบับ ออกแบบภาพ Infographic จากเนื้อหา และกำหนดจุดทำภาพเสมือนจริง (AR : Augmented Reality) พร้อมรายละเอียด รวมทั้งตรวจบรรณาธิการต้นฉบับหนังสือส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย และวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เขียนและบรรณาธิการ

วิชาภูมิศาสตร์

นางมาตริณี รัชต์ตานนท์ชัย
นางสาวสุรียพันธ์ เกียนวัฒนา
นางสาวพริ้มเพรา คงธนะ
นางสาวเจตนา พรหมประดิษฐ์

นางสาวบงกชรัตน์ เตชะไตรศักดิ์
นายไพฑูรย์ ปิยะปกรณ
นายชูเดช โลศิริ
นางสาวสมควร เพียรพิทักษ์

วิชาเศรษฐศาสตร์

นายเชียง เกาซิด
นายสมหวัง ชัยตามล
นายอานนท์ สีดาพรหม
นางเกษศิริรินทร์ สุวรรณสุนทร

นางสาววรลักษณ์ รัตติกาลชลากร
นายปราศรัย เจตสันต์
นางวรรณิ์ จันทศิริ
นางสาวอังคณา ผิวเกลี้ยง

วิชาประวัติศาสตร์

นายกฤตนิยน์ สามะพุทธิ
นางวชิรารวรรณ บุณนาค
นางสาวมาลี โตสกุล
นางสาวฤทัยรัตน์ มีปัญญา

นางชวลีย์ ณ ถลาง
นางระวีวรรณ ภาคพรต
นางนวกานต์ มณีศรี
นางสาวอรุณวรรณ ผู้ธนต์

วิชาอาเซียน

นายอรรถพล อนันตวรสกุล
นางสาวกอบกาญจน์ เทียนไชยมงคล
นายณัฐชภูมิ มาอินแก้ว
นางรัตน์วิภา ธรรมโชติ

นางมนพร จันทร์คล้าย
นายภาคินนธ์ แก้วประภาค
นายปริญญญา ประเทศ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๗). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖.

(พิมพ์ครั้งที่ ๓). กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของ สกสค.

กรมวิชาการเกษตร. (๒๕๕๑). **วิวัฒนาการพันธุ์ข้าวไทย**. สถาบันวิจัยข้าว กรมวิชาการเกษตร. หน้า ๗.

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (๒๕๒๗). **เทศกาลและประเพณีไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา.

ปัญญา จารุศิริ และคณะ. (๒๕๕๗). **ภูมิศาสตร์กายภาพ**. โครงการตำราวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

มูลนิธิ สอน. กรุงเทพฯ : ด้านสุขภาพการพิมพ์.

จิตติมา พัทธกิจไพรวัลย์. (๒๕๒๗). **ประวัติศาสตร์ทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๕๘). **พจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ ๓). กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคน. (๒๕๕๘). **เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น : เศรษฐศาสตร์สำหรับบุคคลทั่วไป**. (พิมพ์ครั้งที่ ๑๐).

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๗). **หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน**

ประวัติศาสตร์ไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ เล่ม ๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

_____. กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๗). **หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์สากล ชั้นมัธยมศึกษา**

ปีที่ ๔ - ๖ เล่ม ๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

_____. กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๗). **หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖**.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (๒๕๓๗). **ผลการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การส่งเสริมการจัด**

กิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีลอยกระทง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (๒๕๓๗). **วันสำคัญโครงการปิ่นนครค์วัฒนธรรมไทยและแนวทางในการจัดกิจกรรม**. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (๒๕๕๑). **วารสารวัฒนธรรมไทย**. ปีที่ ๔๗ ฉบับที่ ๑๒ ประจำเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๕๗). **คู่มือหลักสูตร**

อาเซียน (ASEAN Curriculum Sourcebook) ฉบับแปลเป็นภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

_____. (๒๕๕๗). **แนะนำ ASEAN Curriculum Sourcebook**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงาน

พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สิริพร เกรียงไกรเพชร และคณะ. (๒๕๕๗). **ภูมิศาสตร์เทคนิค**. โครงการตำราวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

มูลนิธิ สอน. กรุงเทพฯ : ด้านสุขภาพการพิมพ์.

Crofton, Ian. (2001). **World History 50 keys milestones**. Quercus Publishing Pic: London.

Fewster, Stuart. (2005). **History First 1066-1500**. Person Education Limited.

Mankiw, N. G. (2015). **Principles of Economics**. (8th ed.). Ohio: Cengage Learning.

Spielvogel, Jackson J. (2005). **Glencoe World History**. The United State of America:

Glenco/MacGraw-Hill.

Tucker, B. I. (2010). **Survey of Economics**. (5th ed.). Ohio: Cengage Learning.

สื่อออนไลน์

กรวิกา วีระพันธ์เทพา. (๒๕๕๔). **เขื่อนไชยะบุรี และกระบวนการรับฟังความคิดเห็น (ของประชาชน หรือของใคร?)**. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐, จาก www.web.greenworld.or.th/Greenworld/local/1234

กระทรวงการต่างประเทศ. (๒๕๕๖). ๕๘ คำตอบ **สู่ประชาคมอาเซียน**. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐, จาก http://www.nso.go.th/sites/2014/Documents/asean/asean_faq.pdf

_____. (๒๕๕๖). **ASEAN Mini book**. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐, จาก <http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/asean-media-center-20130815-110431-164135.pdf>

_____. (๒๕๕๙). **รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหารือทวิภาคีกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจีน ในห้วงการประชุมรัฐมนตรีการต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔๙ และการประชุมที่เกี่ยวข้องที่เวียงจันทน์**. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐, จาก <http://www.mfa.go.th/main/th/media-center/14/68655>

กองประมงต่างประเทศ. กรมประมง. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐, จาก [http://www.fisheries.go.th/foreign/fisher2/คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. \(๒๕๖๐\). ร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี \(พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙\). สืบค้นเมื่อ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐, จาก http://dl.parliament.go.th/handle/lirt/475208](http://www.fisheries.go.th/foreign/fisher2/คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (๒๕๖๐). ร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙). สืบค้นเมื่อ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐, จาก http://dl.parliament.go.th/handle/lirt/475208)

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ. (๒๕๖๐). **“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐”**. สืบค้นเมื่อ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐, จาก : http://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/draftconstitution2/more_news.php?cid=87

ชยันต์ วรรณะภูติ และคณะ. **สมาคมแม่น้ำเพื่อชีวิต. ข้อมูลเครื่องมือหาปลาพื้นบ้าน**. สืบค้นเมื่อ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐, จาก <http://www.livingriversiam.org/2work/tb/fishing-gear.html>

ชารินทร์ ฝะเฒ. (๒๕๕๘). **Thailand's Strategies Destination. ใน งานสัมมนา Thailand Quality Award 2015 Winner Conference**. กรุงเทพฯ: สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.

ปรเมธี วิมลศิริ. (๒๕๕๙). **ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี อนาคตประเทศไทย เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน. ในหลักสูตรวิทยาการประกันภัยระดับสูง (วปส.) รุ่นที่ ๖ ปี ๒๕๕๙**. กรุงเทพฯ: สำนักงาน คปภ. สืบค้นเมื่อ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐, จาก http://planning.pn.psu.ac.th/plan_doc/procedure/docs_procedure/300_1498813858.pdf

มนีรัตน์ อริยตระกูลชัย และคณะ. **วัฒนธรรมข้าว**. สืบค้นเมื่อ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐, จาก <https://sites.google.com/site/klumthi7thana/wathnthrrm-thi-na-snci>

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (๒๕๕๗). **โดนเลสาบ**. สืบค้นเมื่อ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>

ศราวุฒิ อารีย์. (๒๕๕๒). **โมโรมูสลิมและเขตปกครองตนเอง : ประสบการณ์จากฟิลิปปินส์**. สืบค้นเมื่อ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐, จาก <http://www.deepsouthwatch.org/node/293>

สีดา สอนศรี. (๒๕๕๕). **บังซาโมโรกับรัฐบาลฟิลิปปินส์ : ประวัติศาสตร์ที่ควรจารึก**. สืบค้นเมื่อ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ จาก <http://www.manager.co.th/Home/ViewNews.aspx?NewsID=9550000130060>

- _____. (๒๕๕๙). **เรียนรู้ประสบการณ์สร้างสันติสุขจากมินดาเนา ฟิลิปปินส์**. สืบค้นเมื่อ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐, จาก http://www.southdeepoutlook.com/ShowAllDetails/detail_south_editorial/26/
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. (๒๕๕๗). **ทำขวัญนาและทำขวัญข้าว ของบรรพชนอาเซียน ๒,๕๐๐ ปีมาแล้ว** (มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันศุกร์ที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗). สืบค้นเมื่อ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐, จาก <http://www.sujitwongthes.com/2014/08/weekly15082557/>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๐). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ**. สืบค้นเมื่อ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐, จาก <http://www.nesdb.go.th/>
- สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า. (๒๕๖๐). **สัตว์ป่าสงวน**. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐, จาก http://www.dnp.go.th/wildlifednp/index.php?option=com_content&view=article&id=13&Itemid=17
- Ace Geography. n.d. **The glacial budget**. สืบค้นเมื่อ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก <http://www.acegeography.com/glacial-budgets.html>
- BBC Bitesize. n.d. **Population distribution and density**. สืบค้นเมื่อ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก http://www.bbc.co.uk/schools/gcsebitesize/geography/population/population_distribution_rev2.shtml
- BBC. 2014. **Geography - Natural Hazards**. สืบค้นเมื่อ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐, จาก http://www.bbc.co.uk/schools/gcsebitesize/geography/natural_hazards/
- eSchooltoday. 2008-2017. **Earth System**. สืบค้นเมื่อ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๐, จาก <http://eschooltoday.com/earth-system/what-is-earth-system.html>
- eSchooltoday. 2008-2017. **Natural Disasters – Earthquake**. สืบค้นเมื่อ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐, จาก <http://eschooltoday.com/natural-disasters/earthquakes/what-is-an-earthquake.html>
- Freeman, W.H. 2006. **Evolving Earth : Plate Tectonics**. สืบค้นเมื่อ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๐, จาก https://globalchange.umich.edu/globalchange1/current/lectures/evolving_earth/evolving_earth.html
- Greek Travel Pages. 2017. **UNWTO: China remains world's top tourism spender**. สืบค้นเมื่อ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก <http://news.gtp.gr/2017/04/18/unwto-china-worlds-top-tourism-spender/>
- International Center for Tropical Agriculture. 2015. **Origins and primary regions of diversity of agricultural crops**. สืบค้นเมื่อ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก <http://dapa.ciat.cgiar.org/wp-content/uploads/2015/09/origin-species-world-map.jpg>
- Kidcyber.com. n.d. **Houses around the world**. สืบค้นเมื่อ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก <http://www.kidcyber.com.au/houses-around-the-world/>
- Makanaka. 2014. **The meat map of the world**. สืบค้นเมื่อ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก https://makanaka.files.wordpress.com/2014/01/meatatlas2014_p11a.jpg?w=700&h=521
- Mongabay.com. n.d. **Turf houses at Skogar in Iceland**. สืบค้นเมื่อ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก http://rnrrealty.com/blog/wp-content/uploads/8478935305_2eca72eb3d_o.jpg

NASA Global Climate Change. n.d. **Video: Antarctic ice loss 2002-2016.** สืบค้นเมื่อ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก https://climate.nasa.gov/climate_resources/154/

NASA Ozone Watch. n.d. **What is ozone?.** สืบค้นเมื่อ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก <https://ozonewatch.gsfc.nasa.gov/facts/SH.html>

_____. Various dates. **Ozone maps.** สืบค้นเมื่อ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก <https://ozonewatch.gsfc.nasa.gov/>

Pacific Asia Travel Association. 2017. **Top source markets, 2017.** สืบค้นเมื่อ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก <http://mpower.pata.org/wp-content/uploads/Infographic-1-key-source-markets.jpg>

PBS Learning Media. 2014. **Sources of greenhouse gases.** สืบค้นเมื่อ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก <http://science.kqed.org/quest/2014/12/12/what-are-greenhouse-gases-and-where-do-they-come-from/>

Rnrrealty.com. n.d. **Traditional houses in Botswana.** สืบค้นเมื่อ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก http://rnrrealty.com/blog/wp-content/uploads/8272396930_a6521a1544_k-1024x570.jpg

_____.n.d. **Traditional houses in Nepal.** สืบค้นเมื่อ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก http://rnrrealty.com/blog/wp-content/uploads/1812681771_9487df5833_o-1024x687.jpg

_____.n.d. **Traditional houses in Ukraine.** สืบค้นเมื่อ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก http://rnrrealty.com/blog/wp-content/uploads/2835514374_2c08811e75_b.jpg

_____.n.d. **Traditional houses in Uruguay.** สืบค้นเมื่อ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก http://rnrrealty.com/blog/wp-content/uploads/3077823669_d69cb3728c_o-624x936.jpg

Socratic.org. 2015. **How is the greenhouse effect related to global warming?.** สืบค้นเมื่อ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก <https://socratic.org/questions/how-is-the-greenhouse-effect-related-to-global-warming>

Thai Blogs. 2007. **Traditional Thai style houses.** สืบค้นเมื่อ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก http://www.thai-blogs.com/images/richard/thaihouse_3.jpg

The Latest Architectural Digest. n.d. **Japanese style homes.** สืบค้นเมื่อ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก <http://forex2learn.info/view/61184/f191b8909efe36f2a601f39ce3826c54.jpg?1512322616>

United States Environmental Protection Agency. n.d. **Global Greenhouse Gas Emissions by Gas.** สืบค้นเมื่อ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐, จาก https://www.epa.gov/sites/production/files/2016-05/global_emissions_gas_2015.png

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เรื่อง อนุญาตให้ใช้สื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

.....

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำหนังสือส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พิจารณาแล้ว
อนุญาตให้ใช้ในสถานศึกษาได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายบุญรักษ์ ยอดเพชร)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

